

ՅՕՇԵԼ, նբ. Յօշատել, կտրատել, պատա-
ռել, գիշատել:

ՅՕՇՈՏՈՒԹԻԻՆ, գ. Յօշումն:

ՅՕՇՈՒԱՄ, գ. Անդամաթիւ:

ՅՕՇՈՒՄՆ, տե՛ս ՅՕՇՈՏՈՒԹԻԻՆ:

ՅՕՍԱԿԱՆ, տե՛ս ՅՕՍՆԱԿԱՆ:

ՅՕՍԵԼ, նբ. 1. Հիւսել, հիւսուել: 2. տե՛ս
ՅՕՍՆՈՒԼ:

ՅՕՍՆԱԿԱՆ, ա. Պոռնկական, գիջական,
ճակածան:

ՅՕՍՆՈՒԼ, հբ. Անառակել, խառնակել,
պոռնկել, շնալ, ապականել, պղծել:

ՅՕՏ, գ. Ուռ:

ՅՕՏԵԼ, տե՛ս ՅԱՏԱՆԵԼ, ՅԱՏԵԼ:

ՅՕՐԱՆ, տե՛ս ՈՐԱՅ:

ՅՕՐԱՆԱԼ, չբ. 1. Պարարտանալ, գիրա-
նալ, առաւելուել: 2. Զեղխել, յղփանալ,
լիանալ, յագել: 3. Սոնքանալ, ճոխանալ,
պանծանալ:

ՅՕՐԱՆՁԵԼ կամ ՅՕՐԱՆՋԵԼ, չբ. Յո-
րոնչել:

ՅՕՐԱՅՈՒՄՆ, գ. Յղփուծիւն, գեղխու-
ծիւն:

ՅՕՐԻՆԱԿԱՆ, ա. Կարգաւոր, բարեյար-
մար:

ՅՕՐԻՆԵԼ, նբ. Առնել, յարգարել, յերիւ-
րել, յարմարել, յօղել, կարգաւորել, ուղ-
ղել, տնօրինել, կարգել, յարգրել, յեղա-
նակել, շարադրել:

ՅՕՐԻՆԻԶ, ա. Հաստիչ, ստեղծիչ, տնօ-
րէն:

ՅՕՐԻՆՈՒԱՄ, գ. 1. Յօրինումն: 2. Կազ-
մութիւն, կազմուած, կազմած, գործած,
դրուազ, հանդերձանք, զարդ: 3. Կար-
գաւորութիւն, կարգ:

ՅՕՐԻՆՈՒԱՄՈՒԹԻԻՆ, գ. 1. Բարեկար-
գութիւն, կարգաւորութիւն: 2. Տնտե-
սութիւն, հոգողութիւն, խնամակալու-
թիւն:

ՅՕՐԻՆՈՒՄՆ, տե՛ս ՅՕՐԻՆՈՒԱՄ:

Ն

ՆԱ¹, գ. Նէ:

ՆԱ², եղբ. չ. Ահա, աւանդիկ, ապաքէն, տի
նա, մանաւանդ թէ, բայց արդ, արդարեւ,
իսկ, այլ:

- ՆԱ ԵՒ, ՆԱԵՒ, չ. Ահա և, այլ և, ևս և,
և ևս:

- ՆԱ ԶԻ, եղբ. Մանաւանդ զի, նա մա-
նաւանդ եթէ՛ թէ՛, տի նա:

- ՆԱ ՄԱՆԱԻԱՆԴ ԵԹԷ՛ ԹԷ՛, տե՛ս ՆԱ
ԶԻ:

- ՆԱ ՈՒՐԵՄՆ, եղբ. Ապաքէն, բայց
արդ, այլ, անշուշտ:

ՆԱԲԱՂԵԼ, նբ. Անարգել:

ՆԱԶԱԲԱՆԵԼ, նբ. Պատուաբանել, ներ-
բողել:

ՆԱԶԱԲԱՆՈՒԹԻԻՆ, գ. Ներբող, փառա-
բանութիւն:

ՆԱԶԱԳՈՅՆ, ա. Նագեղագոյն, արգոյ,
նուիրական, մեծահոգիակ, մեծավայելուչ:

ՆԱԶԱՆՔ, գ. 1. Պանծանք, շուք, 2.
Քաղցրաբանութիւն, սեթևեթք, պար-
ծանք:

ՆԱԶԱՐԱՐՈՒԹԻԻՆ, գ. Մեծարանք,
յարգանք:

ՆԱԶԱՐԱՅԻ, ա. (կրօն) Ուխտաւոր:

ՆԱԶԵԼ, չբ. Պանծալ, պարծել, ճոխանալ,
փքանալ, սիգալ:

ՆԱԶԵԼԱԳՈՅՆ, տե՛ս ՆԱԶԱԳՈՅՆ:

ՆԱԶԵԼԻ, ա. Պանծալի, շքեղ, արգոյ, մե-
ծարոյ, պատկառելի, պարկեշտ, պա-
տուական, հոգակելի, սրբազան, նուիրա-
կան, մեծավայելուչ:

ՆԱԶԵՅՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Մեծացուցանել,
վերապատուել, շքեղացուցանել:

ՆԱԺԻՇՏ, գ. Աղախին:

ՆԱԺՇՏԱԲԱՐ, մ. Աղախնապէս:

ՆԱԽ, մ. 1. Յառաջ, կանխաւ, նախաբար,
նախապէս, զառաջինն: 2. ա. Առաջին,
գլխաւոր, նախկին, հին:

- ԵԱԽ ԱՌԱՋԻՆ, ԵԱԽ ԵՒ ԱՌԱՋԻՆ,
ԵԱԽ ԶԱՌԱՋԻՆՆ, տե՛ս ԵԱԽ (1):
- ԵԱԽ ՔԱՆ, տե՛ս ՅԱՌԱՋ ՔԱՆ:
ԵԱԽԱԲԱՆԵԼ, տե՛ս ՅԱՌԱՋԱԲԱՆԵԼ:
ԵԱԽԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ԿԱՆԽԱՍԱ-
ՑՈՒԹԻՒՆ:
ԵԱԽԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՅԱՌԱՋԱ-
ԲԱԺԻՆ:
ԵԱԽԱԲԱՐ, տե՛ս ԵԱԽ (1):
ԵԱԽԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, գ. Նախագահու-
թիւն:
ԵԱԽԱԲԵՐԵԼ, տե՛ս ՅԱՌԱՋԱԲԵՐԵԼ:
ԵԱԽԱԲԺԻՇԿ, ա. գ. Բժշկապետ:
ԵԱԽԱԲՆԱՒՈՐԵԼ (իմ), չբ. Նախագոյա-
նայ:
ԵԱԽԱ ԳԱՀ, ա. 1. Գահերէց: 2. Յառաջա-
գահ, նախապատիւ, գլխաւոր, արքայա-
նիստ: 3. գ. Նախագահութիւն, գահերի-
ցութիւն:
ԵԱԽԱ ԳԱՀԱՆՍՏԵԱԼ, ա. Նախագահ,
գահերէց:
ԵԱԽԱ ԳԱՀՈՒԹԻՒՆ, գ. Գահերիցու-
թիւն, աւագութիւն, գլխաւորութիւն, իշ-
խանութիւն:
ԵԱԽԱ ԳԱՂԱԲԱՐ, գ. Նախատիպ, սկզբնա-
տիպ:
ԵԱԽԱ ԳԷՏ, ա. Նախագիտակ, յառաջա-
գէտ, կանխագէտ:
ԵԱԽԱ ԳԻԾ, ա. Նախանկար:
ԵԱԽԱ ԳԻՏԱԿ, տե՛ս ԵԱԽԱ ԳԷՏ:
ԵԱԽԱ ԳԻՏԱԿԱՆ, ա. Կանխագիտական:
ԵԱԽԱ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Յառաջգիտու-
թիւն, կանխագիտութիւն, կանխատեսու-
թիւն, նախագուշակութիւն:
ԵԱԽԱ ԳԻՐ, գ. Վերնագիր, նախադրու-
թիւն, սկիզբն:
ԵԱԽԱ ԳԻՐԻՏ, ա. Գտակ, հաւակ, նախա-
գըտակ:
ԵԱԽԱ ԳՂՈՒՆ, ա. Գլխաւոր, պետ, ա-
ռաջնորդ:
ԵԱԽԱ ԳԾԵԼ, նբ. Նախանկարել, ստուե-
րագրել:

ԵԱԽԱ ԳՆԱՅ, ԵԱԽԱ ԳՆԱՅԵԱԼ, ա. Յա-
ռաջընթաց:
ԵԱԽԱ ԳՈՒ, չբ. Նախագոյանայ:
ԵԱԽԱ ԳՈՅ, ա. Ինքնագոյ, անսկիզբն,
ԵԱԽԱ ԳՈՅԱՆԱԼ, չբ. 1. Նախագոյ: 2.
Նախաբնաւորել:
ԵԱԽԱ ԳՈՅՆ, ա. 1. Յառաջագոյն, նախ-
կին, նախնի, առաջին, երիցագոյն, հնա-
գոյն, վարագոյն: 2. մ. Կանխաւ:
ԵԱԽԱ ԳՈՉԵԼ, տե՛ս ԵԱԽԱՋԱՅՆԵԼ:
ԵԱԽԱ ԳՈՒՇԱԿ, ա. 1. Յառաջագուշակ:
2. Նշանակական:
ԵԱԽԱ ԳՈՒՇԱԿԱԿԱՆ, ա. Մարգարէա-
կան:
ԵԱԽԱ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆ, գ. Կանխասա-
ցութիւն, մարգարէութիւն:
ԵԱԽԱ ԳՏԱԿ, տե՛ս ԵԱԽԱ ԳԻՐԻՏ:
ԵԱԽԱ ԳՐԵԼ, նբ. Յառաջագրել, նախա-
ճառել, նախանկարել, նկարագրել:
ԵԱԽԱ ԴԱՍ, ա. Յառաջադաս, նախապա-
տիւ:
ԵԱԽԱ ԴԱՍԵԼ, նբ. Յառաջագասել, նա-
խակարգել, նախադրել, նախաթուել:
ԵԱԽԱ ԴԱՍՈՒԹԻՒՆ, գ. Նախապատու-
ութիւն:
ԵԱԽԱ ԴԱՏ, ա. Նախադատական, նա-
խընտրել:
ԵԱԽԱ ԴԱՏԱԿԱՆ, տե՛ս ԵԱԽԱ ԴԱՏ:
ԵԱԽԱ ԴԻՐ, գ. Յառաջբան, նախադ-
րութիւն:
ԵԱԽԱ ԴՈՒՌՆ, գ. 1. Նախամուտք: 2.
Սրահ, գաւիթ:
ԵԱԽԱ ԴՐԵԼ, տե՛ս ԵԱԽԱՍԵԼ:
ԵԱԽԱ ԴՐՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ԵԱԽԱ ԴԻՐ:
ԵԱԽԱՋԵԿՈՅՑ, տե՛ս ԿԱՆԽԱՋԵԿՈՅՑ:
ԵԱԽԱՋՕՐԱՎԱՐ, տե՛ս ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏ:
ԵԱԽԱԹՈՒՆ, ա. գ. Նախագահ, գահերէց,
առաջնորդ, գլխաւոր:
ԵԱԽԱԹՈՒՆԵԼ, տե՛ս ԵԱԽԱ ԴԱՍԵԼ:
ԵԱԽԱԺԱՄԱՆԵԼ, չբ. Կանխել, յառաջել,
զառնել:
ԵԱԽԱԽՆԱՄ, ա. 1. Յառաջախնամ, նա-

խախնամող, նախահոգակ, յառաջատես, նախատես: 2. Նախախնամական: ՆԱԽԱԽՆԱՄԱԿԱՐ, մ. Նախախնամապէս: ՆԱԽԱԽՆԱՄԱԿԱՆ, ա. Նախախնամ, նախախնամողական: ՆԱԽԱԽՆԱՄԱՊԷՍ, տե՛ս ՆԱԽԱԽՆԱՄԱԲԱՐ: ՆԱԽԱԽՆԱՄԵԼ, նբ. Յառաջախնամել, խնամարկել, տնտեսել, տնօրինել, ուղղել, ղեկավարել: ՆԱԽԱԽՆԱՄՈՂ, տե՛ս ՆԱԽԱԽՆԱՄ (1): ՆԱԽԱԽՆԱՄՈՂԱԿԱՆ, տե՛ս ՆԱԽԱԽՆԱՄԱԿԱՆ: ՆԱԽԱԽՆԱՄՈՂՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՆԱԽԱԽՆԱՄՈՒԹԻՒՆ: ՆԱԽԱԽՆԱՄՈՒԹԻՒՆ, գ. Յառաջախնամութիւն, նախախնամողութիւն, յառաջատեսութիւն, յառաջգիտութիւն, նախահոգութիւն, խնամարկութիւն: ՆԱԽԱԽՈՂՈՒՄԵՆ, ՆԱԽԱԽՈՂՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. (յունական ոճով) տե՛ս ՆԱԽԱԽՆԱՄՈՒԹԻՒՆ: 2. Նախախորհրդութիւն, յառաջատեսութիւն: ՆԱԽԱԽՈՐՀՈՒԹԻՒՆ, գ. Հոգածութիւն: ՆԱԽԱԽՈՐՀՐԴՈՒԹԻՒՆ, գ. Նախախորհութիւն, յառաջատեսութիւն: ՆԱԽԱԾԱՆ, տե՛ս ՆԱԽԱԾԱՆՕԹ: ՆԱԽԱԾԱՆՈՒՅԵԱԼ, տե՛ս ՆԱԽԱԾԱՆՕԹ: ՆԱԽԱԾԱՆՕԹ, ա. Նախածան, կանխածան, յառաջածանօթ, կանխածանօթ: ՆԱԽԱԾԻՆ, ա. 1. Նախծին, սկզբնածին, անդրանիկ, նախաստեղծ, առաջին, նախկին: 2. Նախածնող, նախահայր, նախամայր: - ՆԱԽԱԾԻՆՔ, գ. Նախնիք: ՆԱԽԱԾՆՈՂ, ա. գ. 1. Նախահայր, նախամայր: 2. Սկզբնապատճառ: ՆԱԽԱԾՆՈՒՆԴ, գ. Նախածնող: ՆԱԽԱԿԱՏԱՐ, ա. Գերակատար: - ՆԱԽԱԿԱՏԱՐ ՊՏՈՒՂ. Երախայրիք:

ՆԱԽԱԿԱՐԳ, ա. Նախակարգեալ, նախապատրաստեալ, նախընթաց: ՆԱԽԱԿԱՐԳԵԼ, նբ. Վերակարգել: ՆԱԽԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, գ. Յառաջակարգութիւն, կարգաւորութիւն: ՆԱԽԱԿԵՐՏ, ա. Նախաստեղծ: ՆԱԽԱԿՈՉԵԱԼ, ՆԱԽԱԿՈՉԵՑԵԱԼ, ա. Նախահրաւէր: ՆԱԽԱԿՈՐԾԱՆ, ա. Վաղափուլ: ՆԱԽԱԿՐԹԱԿ, ա. 1. Յառաջակրթակ: 2. Նախակրթութիւն, տրամադրութիւն: ՆԱԽԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆ, գ. Յառաջակրթութիւն: ՆԱԽԱԿՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Նեղութիւն, չարչարանք: ՆԱԽԱՀԱՅԵԱՑ, ա. Նախատես, յառաջատես, յառաջահայեաց: ՆԱԽԱՀԱՅՐ, գ. 1. Նահապետ: 2. Նախածնող: 3. Սկզբնապատճառ, արարիչ: ՆԱԽԱՀԱՒԱԿ ԼԻՆԵԼ, տե՛ս ՆԱԽԱՀԱԻԵԼ: ՆԱԽԱՀԱԻԵԼ, նբ. Նախահաւակ լինել, սկսանել: ՆԱԽԱՀՈԳԱԿ, ա. Յառաջահոգակ, նախախնամող, յառաջատես: ՆԱԽԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Յառաջահոգութիւն: 2. Զգուշութիւն, փոյթ: ՆԱԽԱՀՐԱՄԱՆ, ա. Հրամայական, բռւռն: ՆԱԽԱՀՐԱԽԷՐ, ա. Յառաջահրաւէր, նախակոչեալ, հրաւիրական: ՆԱԽԱԶԱՅՆ, ա. Յառաջածայն: ՆԱԽԱԶԱՅՆԵԼ, նբ. Յառաջածայնել, գուշակել: ՆԱԽԱԶԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Կանխածայնութիւն, նախասացութիւն, գուշակութիւն: ՆԱԽԱԶԵՆԻՆ, ա. Առ ձեռն պատրաստ, նախայօժար, ձեռնորէց, մտադիւր: - ՆԱԽԱԶԵՆԻՆ ԼԻՆԵԼ, տե՛ս ՆԱԽԱԶԵՆԻՆԵԼ: ՆԱԽԱԶԵՆԻՆԱՐԿԵԼ, տե՛ս ՆԱԽԱԶԵՆԻՆԵԼ:

ՆԱԽԱՁԵՌՆԵԼ, նբ. չբ. 1. Յառաջաձեռնել, ձեռնհեղձ լինել, նախաձեռն լինել, նախաձեռնարկել: 2. (եկեղյց.) Ձեռնադրել:

ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Ձեռնարկություն, մատուցում:

ՆԱԽԱՃԱՆԱՊԱՐՀ, գ. Նախաշաւիղ, սկզբնաշաւիղ, փխբ. սկիզբն (որեւէ բանի):

ՆԱԽԱՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԵՅՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Առաջնորդել:

ՆԱԽԱՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, գ. Յառաջխաղացություն, յառաջադիմություն:

ՆԱԽԱՃԱՌ, ա. Յառաջաճառել:

ՆԱԽԱՃԱՌԵԼ, նբ. Նախազբել, նախաձայնել:

ՆԱԽԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ, գ. Նախաձայնություն, կանխասացություն, գուշակություն:

ՆԱԽԱՄԱՅՐ, գ. Սկզբնամայր:

ՆԱԽԱՄԱՄԵՆՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՅԱՌԱՋԱՐԱԺԻՆ:

ՆԱԽԱՄԱՐԳԱՐԷ, գ. Մարգարէապետ:

ՆԱԽԱՄԱՐԴ, գ. Սկզբնամարդ:

ՆԱԽԱՄԱՐՏԻԿ, ա. գ. Յառաջամարտիկ, ախոյեան, նահատակ, զորավար:

ՆԱԽԱՄԱՐՏԻՐՈՍ, գ. (կրօն) Նախավրկայ:

ՆԱԽԱՄԵԾԱՐ, ա. Նախապատիւ, սկզբնամեծար, պատուականագոյն, յարգի, յարգոյ, նախադաս, լաւագոյն:

- ՆԱԽԱՄԵԾԱՐ ԱՌՆԵԼ, տե՛ս ՆԱԽԱՄԵԾԱՐԵԼ:

ՆԱԽԱՄԵԾԱՐԵԼ, նբ. Նախամեծար առնել, նախապատուել, նախադասել, պատուասիրել:

ՆԱԽԱՄՈՒՏՔ, տե՛ս ՆԱԽԱԴՈՒՌՆ (1):

ՆԱԽԱՅԱՅՏ, ա. 1. Նախածանուցել: 2. Քաջայայտ:

ՆԱԽԱՅԱՅՏԱՐԱՐ, մ. Յայտնապէս:

ՆԱԽԱՅԱՅՏԵԼ, նբ. Արտայայտել:

ՆԱԽԱՅԱՅՏՆԻ, տե՛ս ՆԱԽԱՅԱՅՏ:

ՆԱԽԱՅԱՐՁԱԿ, ա. Յանդուգն:

ՆԱԽԱՅԱՐՄԱՐԵԼ, նբ. Նախադասել: ՆԱԽԱՅԱՒՏԵԱՆ, ՆԱԽԱՅԱՒՏԵՆԱԿԱՆ, ա. Անեղ, անժամանակ, մշտնջենաւոր:

ՆԱԽԱՅԼՔ, գ. յոգն. Նախնիք:

ՆԱԽԱՅՕԺԱՐ, ա. Յառաջակամ:

ՆԱԽԱՅՕՄԱՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Յառաջամըտուծիւն:

ՆԱԽԱՆ, տե՛ս ԵՐԱԽԱՅՐԻՔ:

ՆԱԽԱՆԿԱՐ, ա. Նախագիծ, նախանշան, նախանշանակ, նախատիպ:

ՆԱԽԱՆԿԱՐԵԼ, նբ. Նախագծել, նախազբել:

ՆԱԽԱՆՁ, գ. 1. Մախանք, յաջադանք, չարակնություն: 2. Նախանձաւորություն, վրէժխնդրություն: 3. Եռանդն, փոյթ:

- ՆԱԽԱՆՁ ԱՐԿԱՆԵԼ. Նախանձեցուցանել:

- ՆԱԽԱՆՁ ԱՌՆՈՒ՝ ԲԵՐԵԼ՝ ԴՆԵԼ, Ի ՆԱԽԱՆՁ ՄՏԱՆԵԼ. Նախանձել, մախալ:

ՆԱԽԱՆՁԱՐԵԿ, ա. Մախոլ:

- ՆԱԽԱՆՁԱՐԵԿ ԱՌՆԵԼ. Նախանձեցուցանել:

- ՆԱԽԱՆՁԱՐԵԿ ԼԻՆԵԼ. Նախանձել, նախանձաբեկիլ:

ՆԱԽԱՆՁԱՐԵԿԻԼ, տե՛ս ՆԱԽԱՆՁԱՐԵԿ ԼԻՆԵԼ:

ՆԱԽԱՆՁԱԽՆԴԻՐ, ա. Նախանձայոյզ, նախանձաւոր, նախանձառու, վրէժխնդիր, քինախնդիր:

ՆԱԽԱՆՁԱԿԻՅ, ա. Նախանձաւոր, նախանձընդդէմ:

ՆԱԽԱՆՁԱԿՈԾՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՆԱԽԱՆՁԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ:

ՆԱԽԱՆՁԱՅՈՅՁ, ա. Նախանձաւոր, նախանձախնդիր, նախանձոտ:

ՆԱԽԱՆՁԱՌՈՒ, տե՛ս ՆԱԽԱՆՁԱԽՆԴԻՐ:

ՆԱԽԱՆՁԱՒՈՐ, ա. Նախանձայոյզ, նախանձախնդիր:

ՆԱԽԱՆՆԶԱԽՈՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Նախանձա-
կոծուլթիւն:
ՆԱԽԱՆՆԶԵԼ (իմ), չբ. Մախալ, յաչաղել,
չարակնել, խանդալ, քինալ:
ՆԱԽԱՆՆԶԵԼԻ, ա. Փափագելի:
ՆԱԽԱՆՆԶԵՑՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Նախանձ
արկանել, նախանձաբեկ առնել, նախան-
ձուկ արկանել:
ՆԱԽԱՆՆԶԸՆԴԻՅՄ, տե՛ս ՆԱԽԱՆՆԶԱ-
ԿԻՅ:
ՆԱԽԱՆՆԶԿՈՏ, տե՛ս ՆԱԽԱՆՆՁՈՏ (1):
ՆԱԽԱՆՆՁՈՏ, ա. 1. Նախանձկոտ, յաչաղ-
կոտ, չարակն, մախող: 2. Նախանձա-
յոյգ, վրէժխնդիր, քինախնդիր:
ՆԱԽԱՆՆՁՈՐԴ, ա. 1. Նախանձոտ,
մախող: 2. Նախանձաւոր:
ՆԱԽԱՆՆՁՈՒԿՍ ԱՐԿԱՆԵԼ, տե՛ս
ՆԱԽԱՆՆԶԵՑՈՒՅԱՆԵԼ:
ՆԱԽԱՆՆՇԱՆ, ՆԱԽԱՆՆՇԱՆԱԿ, տե՛ս
ՆԱԽԱՆՆԿԱՐ:
ՆԱԽԱՆՇԱՐ, ա. Նախադաս, նախապա-
տիւ, գլխաւոր:
ՆԱԽԱՆՇԱՒԻՂ, գ. 1. Յառաջաշաւիղ,
սկզբնաշաւիղ: 2. Յառաջաբան, ներա-
ծուլթիւն: 3. Առաջնորդ, կարապետ, հե-
ղինակ, հաւակ: 4. ա. Նախկին, առաջին:
ՆԱԽԱՆՁԱՐ, ա. Սկզբնաչար:
ՆԱԽԱՆՊԱՏԻՒ, ա. 1. Սկզբնապատիւ, նա-
խամեծար, նախապատուելի: 2. գ. Նա-
խապատուութիւն:
ՆԱԽԱՆՊԱՏՃԱՌ, գ. Սկզբնապատճառ:
ՆԱԽԱՆՊԱՏՄԵԼ, նբ. Յառաջապատմել,
նախաձայնել, ազդել:
ՆԱԽԱՆՊԱՏՈՒԱԳՈՅՆ, ա. Նախապա-
տուելագոյն, պատուականագոյն:
ՆԱԽԱՆՊԱՏՈՒԵԼ, նբ. Յառաջապատուել,
նախամեծարել, նախադասել:
ՆԱԽԱՆՊԱՏՈՒԵԼԻ, տե՛ս ՆԱԽԱՆՊԱՏԻՒ
(1):
ՆԱԽԱՆՊԱՏՈՒՄ, ա. Յառաջապատում:
ՆԱԽԱՆՊԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ, գ. Յառաջապա-
տուութիւն, նախադասութիւն, նախա-

գահութիւն, աւագութիւն, յառաջամաս-
նութիւն:
ՆԱԽԱՆՊԱՐԳԵՒ, ա. Յառաջապարգև:
ՆԱԽԱՆՊԱՐԻՍՊ, գ. Պատուար:
ՆԱԽԱՆՊԵՏԱԲԱՐ, մ. Տիրաբար, իշխանա-
բար, նախասկզբնաբար, գլխաւորաբար,
սկզբնաբար, առաւելապէս:
ՆԱԽԱՆՊԵՏԱԿԱՆ, ա. Գլխաւոր, առաջ-
նորդ, պետ:
ՆԱԽԱՆՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Նահապետու-
թիւն, հայրապետութիւն, գլխաւորու-
թիւն, իշխանութիւն:
ՆԱԽԱՆՊԷՍ, տե՛ս ՆԱԽ (1):
ՆԱԽԱՆՊՏՈՒՂ, տե՛ս ԵՐԱԽԱՆՅՐԻՔ:
ՆԱԽԱՆՍԱԿԱՆ, ա. Յառաջասաց, նախա-
գուշակ, գուշակ:
ՆԱԽԱՆՍԱՀՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՆԱ-
ԽԱՆՍԱՀՄԱՆՈՒԹԻՒՆ:
ՆԱԽԱՆՍԱՀՄԱՆԵԱԼ, ա. Կանխասահմա-
նեալ:
ՆԱԽԱՆՍԱՀՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Նախասահ-
մանադրութիւն:
ՆԱԽԱՆՍԱՐԿԱՒԱԳ, գ. 1. Յառաջասար-
կաւագ: 2. Սարկաւագապետ:
ՆԱԽԱՆՍԱՅ, ՆԱԽԱՆՍԱՅԵԱԼ, ՆԱԽԱՆՍԱ-
ՅԻԿ, ա. 1. Կանխասաց, նախասական,
յառաջասաց: 2. Կանխասացիկ, յառաջա-
սացեալ, նախաճառ, վերոյ գրեալ:
ՆԱԽԱՆՍԱՅՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Յառաջասա-
ցութիւն, կանխասացութիւն, նախաձայ-
նութիւն: 2. Նախերգութիւն, յառաջա-
բան, նախաշաւիղ:
ՆԱԽԱՆՍԿԶԲՆԱԲԱՐ, տե՛ս ՆԱԽԱՊԵՏԱ-
ԲԱՐ:
ՆԱԽԱՆՍԿԻԶԲՆ, գ. 1. Հիմն, սկզբնաւո-
րութիւն, սկզբնապատճառ, հաւակ, հե-
ղինակ: 2. Առաջնորդ, կարապետ: 3. ա.
Նախեղակ, նախժին, նախաստեղծ, առա-
ջին: 4. մ. Նախ առաջին:
ՆԱԽԱՆՍՍԱՅԵԱԼ, ա. (յունական ոճով)
Նախաստեղծեալ:
ՆԱԽԱՆՍՏԵՂՄ, ա. Յառաջաստեղծ:

ՆԱԽԱՍՏԵՂԾԵԱԼ, ՆԱԽԱՍՏԵՂԾԻԿ, տե՛ս ՆԱԽԱՍՏԵՂԾ:
ՆԱԽԱՎԱՂ, մ. վաղ ուրեմն:
ՆԱԽԱՎԱՍՏԱԿ, ա. Յառաջավաստակ, մեծավաստակ:
ՆԱԽԱՎԱՐԿԱՐԱՐ, ՆԱԽԱՎԱՐԿԱՆԵ-ԼՈՎ, ՆԱԽԱՎԱՐԿԵԼՈՎ, մ. Նախապետաբար, գլխաւորաբար:
ՆԱԽԱՎԿԱՅ, տե՛ս ՆԱԽԱՄԱՐՏԻՐՈՍ:
ՆԱԽԱՍ, գ. 1. Անարգանք, նախատինք: 2. Սողոմանք: 3. Նախատական, անարգ: ՆԱԽԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՆԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ:
ՆԱԽԱՏԱՆՔ, տե՛ս ՆԱԽԱՏԻՆՔ:
ՆԱԽԱՏԱՐԱԾԵԼ, նբ. Առաջադրել:
ՆԱԽԱՏԵԼ, նբ. Նախատինս դնել, անարգել, անպատուելի, յանդիմանել, լուտալ, հայհոյել, յամօթ առնել:
ՆԱԽԱՏԵՍ, ա. 1. Յառաջատես, կանխատես, յառաջաձայնաց, նախահայնաց, նախազէտ, նախահոգակ: 2. Մարդարէ: ՆԱԽԱՏԵՍԱԿԱՆ, ա. Նախատես, յառաջատես, նախահայնաց, նախահոգակ, խոհական:
ՆԱԽԱՏԵՍԵԼ, նբ. Յառաջատեսել, մարդարէանալ, գուշակել:
ՆԱԽԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Յառաջատեսութիւն, կանխատեսութիւն, նախադիտութիւն, նախազուշակութիւն: 2. Նախահոգութիւն:
ՆԱԽԱՏԻՆՔ, գ. Նախատանք, անարգանք, թշնամանք, պարսաւ, պարսաւանք, լուտանք, անպատուութիւն, խայտառակութիւն:
- ՆԱԽԱՏԻՆՍ ԴԵԼ, տե՛ս ՆԱԽԱՏԵԼ:
ՆԱԽԱՏԻՉ, ա. Նախատորդ:
ՆԱԽԱՏԻՊ, ա. գ. 1. Սկզբնատիպ, յառաջատիպ, նախանկար, նախազարդափար: 2. Գլխաւորապէս (իրբև նախատիպ): ՆԱԽԱՏԻՐԵԼ, չբ. Յառաջել, կանխել:
ՆԱԽԱՏՈՐԴ, տե՛ս ՆԱԽԱՏԻՉ:
ՆԱԽԱՏՈՒՐ, ա. Նախապարգև:

ՆԱԽԱՏՊԱԳՈՅՆ, ա. Իսկագոյն, նախատպաւորական:
ՆԱԽԱՏՊԱԿՈՐԱԿԱՆ, տե՛ս ՆԱԽԱՏՊԱԳՈՅՆ:
ՆԱԽԱՏՊԱԿՈՐԵԼ, նբ. Նախատպել, նախանկարել:
ՆԱԽԱՏՊԵԼ, տե՛ս ՆԱԽԱՏՊԱԿՈՐԵԼ:
ՆԱԽԱՏՊՈՒԹԻՒՆ, գ. Նախատիպ:
ՆԱԽԱՏՐԱՐԱՐ, տե՛ս ՆԱԽԱՏՐԱՊԷՍ:
ՆԱԽԱՏՐԱՊԷՍ, մ. Նախատրաբար:
ՆԱԽԱՏՕՆԱԿ, գ. Յառաջատունակ:
ՆԱԽԱՐԱՐ, գ. Սատրապ, աւագ, իշխան, շահագ, նահագետ, տանուտէր:
ՆԱԽԱՐԱՐԱԳՈՒՆԴ, ա. Նախարարակոյտ:
ՆԱԽԱՐԱՐԱԶՆ, գ. Նախարար:
ՆԱԽԱՐԱՐԱԿՈՅՏ, տե՛ս ՆԱԽԱՐԱՐԱԳՈՒՆԴ:
ՆԱԽԱՐԱՐԱՆ, գ. Հաւաք. Նախարարք, աւագորեար, աւագանի:
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Իշխանութիւն, գաւառ, վիճակ (նախարարների): ՆԱԽԱՐԿԵԼ, տե՛ս ՅԱՌԱՋԱՐԿԵԼ:
ՆԱԽԱՅՈՒՅԱԿ, ա. գ. Առաջնորդ:
ՆԱԽԱԿՈՐՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Հնութիւն, 2. Նախապատուութիւն:
ՆԱԽԳԻՏԱԿԱՆՆ, ՆԱԽԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՆԱԽԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ:
ՆԱԽԳՈՅՆ, տե՛ս ՆԱԽԱԳՈՅՆ:
ՆԱԽԵՂԱԿ, ա. Նախագոյ:
ՆԱԽԵՆԹԱԿԱՅ, ա. Նախենթակացեալ:
ՆԱԽԵՆԹԱԿԱՅԵԱԼ, տե՛ս ՆԱԽԵՆԹԱԿԱՅ:
ՆԱԽԵՐԱԽԱՅԻՐ, տե՛ս ԵՐԱԽԱՅԻՐ:
ՆԱԽԵՐԳԱՐԱՐ, մ. Նախապէս, կանխաւ:
ՆԱԽԵՐԳԱԿ, գ. Նախերգութիւն, նախաշաւիղ:
ՆԱԽԵՐԳԱՆ, գ. Նախերգութիւն, յառաջաբան, նախաշաւիղ:
ՆԱԽԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՆԱԽԵՐԳԱՆ:
ՆԱԽԵՐԵՍՈՒԹԻՒՆ, գ. Հայեցուած, երևոյթ:

ՆԱԽԵՐԵՒԱԿ, աս. Նախայայտ:
ՆԱԽԵՐՋԱՆԻԿ, աս. Գերերջանիկ, բարեբաստագոյն:

ՆԱԽԸՄՊԵԼ, տե՛ս ՃԱՇԱԿԵԼ (2):

ՆԱԽԸՆԹԱՆԱԼ, չք. Կարապետիկ:

ՆԱԽԸՆԹԱՅ, աս. Գ. 3. Յառաջընթաց, կարապետ, նախաշաւիղ: 2. Նախկին:

ՆԱԽԸՆԹԱՅԻԿ, տե՛ս ՆԱԽԸՆԹԱՅ:

ՆԱԽԸՆԹԱՅՈՒԹԻՒՆ, գ. Յառաջընթացութիւն:

ՆԱԽԸՆԾԱՅ, աս. 1. Յառաջընծայ: 2. մ. Կանխաւ, նախկնաբար: 3. գ. Երախայրէք:

ՆԱԽԸՆԾԱՅԵԱԼ, ՆԱԽԸՆԾԱՅԵՅԵԱԼ, տե՛ս ՆԱԽԸՆԾԱՅ (1):

ՆԱԽԸՆՁԵՌԵԼ, նք. Նախաձեռնել:

ՆԱԽԸՆՏՐԵԱԼ, աս. Յառաջընտրեալ:

ՆԱԽԻՄԱՅ, աս. Յառաջիմաց, նախագէտ, կանխատես:

ՆԱԽԻՄԱՅԱԿԱՆ, տե՛ս ՆԱԽԻՄԱՅ:

ՆԱԽԻՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, գ. Յառաջգիտութիւն, նախատեսութիւն, նախախնամութիւն:

ՆԱԽԻՐ, գ. Անդեայ, պաճար, ջոկ, հօտ:

ՆԱԽԾԻՆ, աս. Գ. 1. Նախածին, անդրանիկ, երէց: 2. Նախկին:

ՆԱԽԿԻ, տե՛ս ՆԱԽԿԻՆ:

ՆԱԽԿԻՆ, աս. 1. Առաջին, հին, նախնի, նախագոյն, առաւելագոյն, գլխաւոր, սկզբնական: 2. մ. Նախ, զառաջինն, յառաջագոյն, սկզբնաբար, նախկնաբար:

ՆԱԽԿԻՆԱՐԱՐ, տե՛ս ՆԱԽԿԻՆ (2):

ՆԱԽԿԻՆԳՈՅՆ, աս. Յառաջագոյն, վերագոյն:

ՆԱԽԿԻՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Նախաւորութիւն:

- ՆԱԽԿԻՆՈՒԹԵԱՄԲ, մ. Նախկնաբար:

ՆԱԽՃԱՄԷՋ ՊԱՐ, գ. Որոպայն:

ՆԱԽՃԻՐՔ, գ. Կոտորած, վնաս, զեան, ոճիր, Տարուած:

ՆԱԽՆԱՐԳՈՅՆ, աս. Նախկին, նախագոյն, յառաջագոյն, հնագոյն:

ՆԱԽՆԱԿԱՆ, աս. 1. Հին, վաղեմի, հայրե-

նի: 2. Նախկին, առաջին, նախագոյ, սկզբնական: 3. Անսկզբնական:

ՆԱԽՆԵԱԿ, ՆԱԽՆԵԿ, աս. Նախնի, նախկին, առաջին:

ՆԱԽՆԻ, աս. 1. Նախնական, նախկին, հին, հայրենի, գլխաւոր, աւագ, բուն: 2. գ. Պետ, նահապետ, գլուխ, նախահայր, սկիզբն: 3. մ. Նախկնաբար, ի բնէ:

- ՆԱԽՆԻՔ, գ. 1. Նախածինք, նախահարք: 2. Երախայրիք:

ՆԱԽՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Աւագութիւն:

ՆԱԽՈՒՆԱԿ, ՆԱԽՈՒՆԱԿԱՆ, աս. 1. Գերագոյն, գերունակ: 2. Նախկին, նախնական:

ՆԱԽՈՒՍՏ, ի ՆԱԽՈՒՍՏ, մ. աս. Յառաջընթաց, անդստին, յառաջագոյն, հին, նախկին:

ՆԱՀԱՆՔ, գ. Գաւառ:

ՆԱՀԱՆՋ, գ. Նահանջումն, կատումն:

ՆԱՀԱՆՋԵԼ, նք. 1. Սանձել, կասեցուցանել, կաշկանդել, պնդել, արգելուլ, յետուռնել: 2. Դրդել, մղել, շարժել:

ՆԱՀԱՆՋՈՒՄՆ, գ. Նահանջ:

ՆԱՀԱՊԵՏ, գ. Նախահայր, հայրապետ, ցեղապետ, տոհմապետ, տանուտէր, նախարար, իշխան:

ՆԱՀԱՊԵՏԱԿԱՆ, աս. (եկեղց.) Հայրապետական, քահանայապետական:

ՆԱՀԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Ցեղապետութիւն, նախարարութիւն, առաջնորդութիւն: 2. Հայրապետութիւն: 3. Նախաւորութիւն, յառաջամասնութիւն, նախապատուութիւն:

ՆԱՀԱՍԱԿ, աս. Գ. 1. Նախամարտիկ, յառաջամարտիկ, ախոյեան: 2. Ճգնաւոր, մարտիրոս: 3. Քաջ, առաքինի:

ՆԱՀԱՍԱԿԱՐԱՐ, մ. Նահատակապէս:

ՆԱՀԱՍԱԿԱԴԻՐ, աս. Գ. Հանդիսագիր, մարտադիր, գուպարագիր:

ՆԱՀԱՍԱԿԱՋԳԵԱՅ, աս. Ճգնագեաց, յաղթագեաց, առաքինի:

ՆԱՀԱՍԱԿԱԿԻՅ, աս. Ճգնակից, մարտա-

կիրց, մրցակիրց, հանդիսակիրց:
ՆԱՀԱՏԱԿԱՆԱԼ, տե՛ս ՆԱՀԱՏԱԿԵԼ²
(իմ):
ՆԱՀԱՏԱԿԱՊԷՍ, տե՛ս ՆԱՀԱՏԱԿԱԲԱՐ:
ՆԱՀԱՏԱԿԵԼ¹, եբ. Նահատակեցուցանել,
հանդիսացուցանել:
ՆԱՀԱՏԱԿԵԼ² (իմ), չբ. 1. ձգնել, մրցել,
մարտնչել, հանդիսանալ, յարձակել, շա-
հատակել: 2. Մարտիրոսանալ:
ՆԱՀԱՏԱԿԵՅՈՒՅԱՆԵԼ, տե՛ս ՆԱՀԱՏԱ-
ԿԵԼ¹:
ՆԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. ձիգն, ճգնու-
թիւն, մրցումն, ազոն, շահատակութիւն:
2. Մարտիրոսութիւն:
ՆԱՀԱՏԱԿՈՒՆԻՉԻ, գ. (եկեղց.) Վկայուհի,
մարտիրոսուհի:
ՆԱՀԱՏԱԿՈՒՄ, գ. Նահատակութիւն:
ՆԱՃԱ (յ), գ. Փսիաթ, պարբիս:
ՆԱՄԱԿ, գ. Թուղթ, հրովարտակ, ձեռա-
զիր:
ՆԱՄԱԿԱԳԻՐ, ա. Բանսարկու, մատնիչ,
գուշակ:
ՆԱՄԱԿԱԿԻՐ, ա. Թղթաբեր, թղթատար,
սուրհանդակ, նամակամատոյց:
ՆԱՄԱԿԱՄՄԱՏՈՅՑ, ա. Նամակակիր,
բանբեր:
ՆԱՄԱԿԱՆԻ, գ. յոգն. Նամակք,
թուղթք:
ՆԱՄԵԼ (իմ), չբ. Խոնաւանալ, թրջել,
ջրարբել, տամկանալ:
ՆԱՄԷՏ, ա. Խոնաւուտ, ջրի, գէջ:
ՆԱՄՓՈՐՏ, տե՛ս ՆԱՓՈՐՏ:
ՆԱՅ, ա. 1. Խոնաւ, գէջ, նամէտ: 2. գ. Խո-
նաւութիւն:
ՆԱՅԱՊԷՍ, տե՛ս ՆՈՅՆՊԷՍ:
ՆԱՅԱՅՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Խոնաւացուցա-
նել, տամկացուցանել, թանալ, ոռոգանել:
ՆԱՅԵԱՅ, գ. Նայեցուած, հայեցուած:
ՆԱՅԵԼ (իմ) չբ. Հայել, նկատել, դիտել,
ակնարկել, ակնկաւուոյց լինել, ուշ ունել:
ՆԱՅԵԼԻՔ, գ. Տեսանելիք, ակնորդիք,
աչք:

ՆԱՅԵՑԱԾ, ՆԱՅԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, ՆԱՅԵ-
ՑՈՒԾ, գ. 1. Նայեայ, հայեայք, հայե-
ցուած, նկատումն, տես, տեսութիւն: 2.
Տեսիլ:
ՆԱՅԵՑՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Հայեցուցանել:
ՆԱՆԻՐ, ա. 1. Ունայն, ընդունայն, դա-
տարկ, սին, սնոտի: 2. գ. Ունայնութիւն:
- Ի ՆԱՆԻՐ, ա. մ. Նանրապէս, ի գուր,
ընդ վայր, ընդունայն, տարապարտ,
վայրապար, յանիրաւի:
ՆԱՆՐԱԼԵԶՈՒ, ա. Զբաբան, զբաբօս,
ունայնաբան:
ՆԱՆՐԱԿԱՆ, ա. 1. Նանիր, ունայն, սնո-
տի: 2. Անիրաւ:
ՆԱՆՐԱՆԱԼ, չբ. 1. Ունայնանալ, սնո-
տել, ի դերեւ ելանել: 2. Անմտանալ, անի-
րաւել:
ՆԱՆՐԱՊԷՍ, մ. Ի նանիր, ի գուր, յանի-
րաւի:
ՆԱՆՐԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, գ. Մնափառու-
թիւն, զրափառութիւն:
ՆԱՆՐԵԼ (իմ), տե՛ս ՆԱՆՐԱՆԱԼ:
ՆԱՆՐՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Ունայնութիւն, ըն-
դունայնութիւն, սնոտիք: 2. Անիրաւու-
թիւն:
ՆԱՇԻ, տե՛ս ՆԱՇԻՉ:
ՆԱՇԻՉ, գ. Նաշի, սիրիգն:
ՆԱՍՏԻԿ, տե՛ս ԿԱՐԿԱՆԴԱԿ:
ՆԱՐԴ, ՆԱՐԴԱՆ, տե՛ս ՆԱՐԴՈՍ:
ՆԱՐԴԱՆ, տե՛ս ՆԱՐԴՈՍԱԿԱՆ:
ՆԱՐԴԷՍ, ՆԱՐԴԻՒՆ, տե՛ս ՆԱՐԴՈՍ:
ՆԱՐԴՈՍ, գ. (բար.) Նարդ, փաղանգա-
մուշկ:
ՆԱՐԴՈՍԱԿԱՆ, ա. Նարդեան:
ՆԱՐԿԱ, գ. (կենդբ.) Ներկէս:
ՆԱՐՄԱՇՈՒԺ, ա. Հանդարտագնաց
(գետ):
ՆԱՐՕՏԱՆԵՐԿ, գ. Ներկազործ, ներկիչ:
ՆԱԻ, գ. 1. Լաստափայտ, տապան: 2.
Լաստ: 3. Նաւակ, մակոյիկ, կուր:
ՆԱԻԱԲԱՇԽ, գ. Լիճ, ծովակ:
ՆԱԻԱԲԵԿԵԼ (իմ), չբ. Նաւաբեկ լինել:

նԱՒԱՔԵԿ ԼԻՆԵԼ, տե՛ս նԱՒԱՔԵԿԵԼ (Իմ):
նԱՒԱՔԵԿՈՒԹԻՒՆ, գ. Ծովակոծութիւն:
նԱՒԱԳՆԱՅ, գ. ա. 1. նաւորդ, ծովագնաց: 2. նաւական:
նԱՒԱԳՆԱՅԻԿ, ա. նաւական:
նԱՒԱԳՆԱՅՈՒԹԻՒՆ, գ. նաւարկու-
թիւն, ծովագնացութիւն:
նԱՒԱԳՈՐԾ, ա. գ. նաւակառոյց, նաւա-
կառու, նաւարար:
նԱՒԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, գ. նաւակառու-
թիւն, նաւակառուցութիւն, նաւարարու-
թիւն:
նԱՒԱԶ, գ. նաւավար, նաւաստի, նա-
ւորդ:
նԱՒԱԼԻՒՂ, նԱՒԱԼՈՒՂԱԿ, տե՛ս
նԱՒԱՂՕՂԱԿ:
նԱՒԱԿ, գ. 1. նաւ, մակոյկ, կուր, վար-
քայ: 2. նուազ, բաժակ:
նԱՒԱԿԱԼ, տե՛ս ԵՔԻՆՆԻՍ:
նԱՒԱԿԱՄՈՒՐՁ, տե՛ս ՋՈՄ:
նԱՒԱԿԱՅՔ, գ. Հանգրուան նաւուց,
նաւահանգիստ:
նԱՒԱԿԱՆ, ա. նաւագնացիկ, ծովական:
նԱՒԱԿԱՌՈՅՅ, տե՛ս նԱՒԱԳՈՐԾ:
- նԱՎԱԿԱՌՈՅՅ ԼԻՆԵԼ, նաւավարել:
նԱՒԱԿԱՌՈՒ, տե՛ս նԱՒԱԳՈՐԾ:
նԱՒԱԿԱՌՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս նԱՒԱԳՈՐ-
ԾՈՒԹԻՒՆ:
նԱՒԱԿԱՌՈՒՅՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս նԱՒԱ-
ԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ:
նԱՒԱԿԱՏԻՔ, գ. (կրօն) խթումն:
նԱՒԱԿԻԿ, գ. Մակոյկ, կուր:
նԱՒԱԿԻՅ ԼԻՆԵԼ, տե՛ս նԱՒԱԿՅԵԼ
(Իմ):
նԱՒԱԿՈՄԵԼ (Իմ), չբ. նաւակոծ լինել,
նաւաբեկ լինել, նաւաբեկել:
նԱՒԱԿՈՄ ԼԻՆԵԼ, տե՛ս նԱՒԱԿՈՄԵԼ
(Իմ):
նԱՒԱԿՈՄՈՒԹԻՒՆ, գ. նաւաբեկութիւն:
նԱՒԱԿՈՒՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս նԱՒԱՄԱՐ-
ՏՈՒԹԻՒՆ:

նԱՒԱԿՅԵԼ (Իմ), չբ. նաւակոց լինել:
նԱՒԱՀԱՆԳԻՍՏ, գ. 1. Հանգրուան նա-
ւուց, նաւակայք: 2. փխր. Հանգրուան:
նԱՒԱՂՕՂԱԿ, ա. գ. նաւալիւղ, նաւա-
լուղակ, նաւագնաց, նաւորդ:
նԱՒԱՄԱԿՈՅՅ, գ. Մակոյկ, կուր:
նԱՒԱՄԱՐՏ, տե՛ս 1. նԱՒԱՄԱՐՏԻԿ: 2.
նԱՒԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ:
նԱՒԱՄԱՐՏԱԿԱՆ, ա. նաւամարտիկ:
նԱՒԱՄԱՐՏԻԿ, ա. 1. նաւամարտ, ծո-
վամարտիկ: 2. Տե՛ս նԱՒԱՄԱՐՏԱԿԱՆ:
3. գ. նԱՒԱՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ:
նԱՒԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, գ. նաւակոռու-
թիւն, նաւամարտ, ծովամարտութիւն:
նԱՒԱՄՈՒՏ, գ. 1. նաւորդ: 2. նաւա-
նքստական:
նԱՒԱՆՍՍԱԿԱՆ, տե՛ս նԱՒԱՄՈՒՏ (2):
նԱՒԱՋՈՒ, գ. 1. նաւարկութիւն: 2. ա.
նաւագնաց, նաւական:
նԱՒԱՊԵՏ, գ. 1. նաւավար, ծովակալ: 2.
նաւուղիղ, նաւուղղակ, զեկավար:
նԱՒԱՊԵՏԵԼ, նբ. նաւաստել, զեկավա-
րել, առաջնորդել:
նԱՒԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, գ. նաւավարու-
թիւն:
նԱՒԱՍՍԱԿԱՆ, ա. նաւաստիկ, նաւա-
վարական:
- նԱՒԱՍՍԱԿԱՆԵՆ, գ. նաւավարութիւն:
նԱՒԱՍՍԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս նԱՒԱՍ-
ՏՈՒԹԻՒՆ:
նԱՒԱՍՏԵԼ, նբ. նաւապետել, նաւավա-
րել, զեկավարել:
նԱՒԱՍՏԻ, ա. գ. նաւավար, նաւապետ:
նԱՒԱՍՏԻԿ, տե՛ս նԱՒԱՍՍԱԿԱՆ:
նԱՒԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, գ. նաւաստականու-
թիւն, նաւապետութիւն, զեկավարու-
թիւն:
նԱՒԱՎԱՐ, գ. 1. նաւաստի, նաւապետ:
2. Ղեկավար, նաւուղիղ: 3. նաւազ, նա-
ւորդ:
նԱՒԱՎԱՐԱԿԱՆ, ա. նաւաստական:
նԱՒԱՎԱՐԵԼ, նբ. և չբ. 1. նաւարկել,

նաւել: 2. փխբ. Ղեկավարել, կառավարել:
ՆԱԻԱՎՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Նաւաստութիւն, նաւարկութիւն, նաւորդութիւն:
ՆԱԻԱՏՈՐՄ, տե՛ս ՆԱԻԱՏՈՐՄԻՂ:
ՆԱԻԱՏՈՐՄԻՂ, գ. Նաւատորմ, տորմիղ նաւաց:
ՆԱԻԱՐԱՐ, տե՛ս ՆԱՎԱԳՈՐԾ:
ՆԱԻԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՆԱԻԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ:
ՆԱԻԱՐԿԵԼ, չբ. Նաւել:
ՆԱԻԱՐԿՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Նաւորդութիւն, նաւավարութիւն, նաւաստութիւն, նաւելութիւն:
ՆԱԻԱՓԱՅՏ, գ. Լաստափայտ:
ՆԱԻԵԼ, չբ. Նաւարկել:
ՆԱԻԵԼԱՍՏԱՅ, ա. Նաւաստի, նաւավար:
ՆԱԻԵԼՈՒԹԻՒՆ, գ. Նաւարկութիւն:
ՆԱԻԿՆԵԱՐ, գ. Նաւակիք, նաւակիկիք:
ՆԱԻՈՐԴ, ա. գ. Նաւազ, նաւավար:
ՆԱԻՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՆԱԻԱՐԿՆՈՒԹԻՒՆ:
ՆԱԻՈՒՂԻՂ, գ. Նաւուղղակ, նաւավար, ղեկավար:
ՆԱԻՈՒՂՂԱԿ, տե՛ս ՆԱԻՈՒՂԻՂ:
ՆԱՓՈՐՏ, ՆԱՓՈՐՏՆ, գ. (եկեղց.) Աղաբողոն, մեկնոց, թիկնոց, վերարկու, փերոն, շուրջառ:
ՆԱՔԱՐԱԿԻՏ, գ. Բնիոն:
ՆԳԱԲԵԿԵԼ, ՆԳԱԽԱՐԽԱՐ ԱՌՆԵԼ, ՆԳԵԼ, նբ. Խախտել, խարխալել, քայքայել, չարժել, չարժել, տապալել:
ՆԳՈՏԻԼ, չբ. Նեխել:
ՆԵԱՐԴ, գ. (կղմխս.) Զիլ, ջիղ, աճառ:
ՆԵԱՐԴԱՊԱՏ, ա. Աճառապատ, ջլուտ, ջղուտ, կարչնեղ:
ՆԵՆ, գ. 1. Նեխութիւն, ժաճ, ժաճահոտութիւն, շարաւ, փտութիւն, երր: 2. ա. Նեխական, ժաճահոտ:
ՆԵՆԱԿԱՆ, տե՛ս ՆԵՆ (2):
ՆԵՆԱՀՆՈՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Ժաճահոտութիւն, չարահոտութիւն, չարաւահոտութիւն:

ՆԵՆԵԼ¹, նբ. Փտել, հոտել, ապականել:
ՆԵՆԵԼ² (իմ), չբ. Փտել, հոտել, ժողխել:
ՆԵՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Նեխ, նեխումն:
ՆԵՆՈՒՄՆ, տե՛ս ՆԵՆՈՒԹԻՒՆ:
ՆԵԿԱԹ, գ. Հովիւ, խաչնարած, հօտարած:
ՆԵՂ, ա. 1. Անճուկ: 2. Նեղեալ, տառապեալ:
- Ի ՆԵՂ ԱՐԿԱՆԵԼ ՀԱՍՈՒՑԱՆԵԼ ՄԸՂԵԼ. Նեղել:
ՆԵՂԱԳՈՅՆ, ա. Անճկագոյն:
ՆԵՂԱՀԱԻԱՏ, ա. Դերափոփոխ:
ՆԵՂԱՆԱԼ, չբ. Անճկանալ:
ՆԵՂԱՍԻՐՏ, ա. Կարճամիտ, անհամբեր, ցատկոտ:
ՆԵՂԱՍՐՏԵԼ, չբ. Կարճ(ա)մտել, սրտնեղել, դժուարել, գայրանալ:
ՆԵՂԱՍՐՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Կարճ(ա)մտութիւն, սրտնեղութիւն, փոքրբոկութիւն, դժկամակութիւն, գայրոյթ, բարկութիւն:
ՆԵՂԱՅՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. Նեղել (նեղութիւն պատճառել):
ՆԵՂԱՓՈՂՈՅ, տե՛ս ՆՐԲԱՓՈՂՈՅ:
ՆԵՂԵԼ, նբ. Նեղացուցանել, տառապեցուցանել, հարստահարել, ստիպել:
ՆԵՂԻՁ, ա. Տառապեցուցիչ:
ՆԵՂՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Անճկութիւն: 2. Տառապանք, վիշտ, ճնշումն:
ՆԵՂՈՒՅ, գ. 1. Կիրճ: 2. (աշխարհ.) Պարանոց: 3. ա. Նեղ:
ՆԵՂՍՐՏՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՆԵՂԱՍՐՏՈՒԹԻՒՆ:
ՆԵՆԳ, գ. 1. Նենգութիւն, դաւ, դաւաճանութիւն, խարդաւանք: 2. ա. Նենգաւոր, խարդախ, պատիւ, չարարուեստ:
ՆԵՆԳԱԲԱՐ, մ. Նենգութեամբ, նենգաւ, նենգանօք:
ՆԵՆԳԱԲԱՐՈՅ, ա. Կեղծաւոր, խարդախ:
ՆԵՆԳԱԳՈՐԾ, ա. Նենգաւոր, դաւաճան, դաւող, խարդախող, դարանագործ, դարանակալ, չարարուեստ:
ՆԵՆԳԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, գ. Դաւ, դաւաճանութիւն:

նեն ԳԱԺՈՏ, ա. Չարարուեստ, չարա-
հնար, նենգաւոր, նենգոտ, խորամանկ:
նեն ԳԱԽԵՌ, նեն ԳԱԽՈՂ, ա. նենգա-
միտ, չարամիտ:
նեն ԳԱԽՈՇՈՇ, ա. Դաւոյ:
նեն ԳԱՄԻՏ, տե՛ս նեն ԳԱԽԵՌ:
նեն ԳԱՆ, տե՛ս նեն Գ:
- նեն ԳԱՆԱԻ, նեն ԳԱՆՕԲ, տե՛ս
նեն ԳԱԲԱՐ:
նեն ԳԱՊԱՏԻՐ, ա. Խաբեպատիր, խա-
բէական, ստապատիր:
նեն ԳԱԻՈՐ, ա. նենգիչ, դաւաճան,
խարդախոյ, նենգաժոտ, նենգոտ:
նեն ԳԱԻՈՐԱԳՈՐԾ, տե՛ս նեն ԳԱ-
ԳՈՐԾ:
նեն ԳԱԻՈՐԱԿԱՆ, ա. նենգաւոր:
նեն ԳԱԻՈՐԵԼ, տե՛ս նեն ԳԵԼ:
նեն ԳԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, գ. նենգութիւն,
նենգ:
նեն ԳԵԼ, նր. չր. նենգաւորի, դաւել,
դաւաճանի, պատրի, ստի, խարդախի,
անիրաւել, զրկել, վնասել:
նեն ԳԻՉ, ա. Դաւոյ, նենգաւոր:
նեն ԳՈՏ, ա. նենգաժոտ, նենգաւոր:
նեն ԳՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս նեն Գ:
- նեն ԳՈՒԹԵԱՄԲ, տե՛ս նեն ԳԱԲԱՐ:
նե՛ն, գ. (կրօն) Դերաքրիստոս, անտի-
քրիստոս, մոլորականն:
նե՛ս, գ. (կրօն) Դե, սատանայ:
նե՛Տ, գ. Փքին, Հերձակ:
- նե՛Տ ԱՌ Ի ՅԱՍՏՈՒԾՈՅ. Շանթ, կայ-
ծակն:
նե՛ՏԱԹԱՓ ԼԻՆԵԼ, նետաձիգ լինել:
նե՛ՏԱԿԱԼ, գ. Մանգլիոն, բաղխատր:
նե՛ՏԱՀԱՐԵԼ, նր. նետաձիգ առնել:
նե՛ՏԱԶԳՈՂ, ա. նետաձիգ, նետոյ, ա-
ղեղնաւոր, կապարճաւոր:
նե՛ՏԱԶԳՈՒԹԻՒՆ, գ. Աղեղնաւորու-
թիւն:
նե՛ՏԱԶԻԳ, տե՛ս նե՛ՏԱԶԳՈՂ:
- նե՛ՏԱԶԻԳ ԱՌՆԵԼ կամ ԼԻՆԵԼ, նետա-
հարել, ձիգ դնել:

նե՛ՏՈՂ, տե՛ս նե՛ՏԱԶԳՈՂ:
նե՛ՐԱԲՆԱԿ, ա. Բնակ, բնիկ:
նե՛ՐԱԳՈՐԾԵԼ, տե՛ս նե՛ՐԳՈՐԾԵԼ:
նե՛ՐԱԳՐԵԼ, նր. Արձանագրել:
նե՛ՏԱԴԱՐՁԵԱԼ, տե՛ս նե՛ՐՄԻԻՍԱՆ-
ԳԱՄ:
նե՛ՐԱԴԻՏԵԼ, նր. Նայել, նկատել, նե-
րակնել:
նե՛ՐԱԴՐԵԼ, նր. Հաստատել, սերտել, զե-
տեղել, դրոշմել, պատուաւատել, տնկել:
նե՛ՐԱԶԳԻ, ա. Առցել, առտնին, ընտանի,
ներքին:
նե՛ՐԱԾԱԿԱՆ, ա. ներքսածական:
նե՛ՐԱԾԵԼ, նր. Մուճանել, հետեցուցա-
նել, նախադիթել, հրահանգել:
նե՛ՐԱԾՈՒԹԻՒՆ, գ. Մուտք, նախա-
դուռն, նախաշաւիղ, նախադիթութիւն:
նե՛ՐԱԿԵՐՏԵԼ, տե՛ս նե՛ՐԳՈՐԾԵԼ:
նե՛ՐԱԿՆԵԼ, տե՛ս նե՛ՐԱԴԻՏԵԼ:
նե՛ՐԱԿՐԹԵԼ, նր. Կրթել, հրահանգել:
նե՛ՐԱՄԻՋԱԿ, ա. Միջակ, միջին (մէջտե-
ղը գտնուող):
նե՛ՐԱՄԻՏ, ա. 1. Մտաւոր, բանական: 2.
Մտացի, հանճարեղ:
նե՛ՐԱՄՍԵԱՅ, ա. Ամսական, ամսօրեայ:
նե՛ՐԱՄՏԵԼ, չր. Միջամուխ լինել,
ներքսածակ:
նե՛ՐԱՆԻԹԵԼ, նր. Նիւթել, նիտալ, հայ-
թայթել, բաղհիւսել:
նե՛ՐԱՆՁ, գ. Հոգի, անձն:
նե՛ՐԱՆՁՆԱԿԱՆ, ա. ներանձնաւոր,
չնչաւոր, շնչական, հոգեղէն, բանական:
նե՛ՐԱՆՁՆԱՅԵԱԼ, ա. ներանձնաւոր,
առանձնաւոր, հոգեւոր:
նե՛ՐԱՆՁՆԱԻՈՐ, ա. 1. ներանձնական,
հոգեւոր: 2. Շնչաւոր:
նե՛ՐԱՆՁՆԵԱՆ, ա. Անձնաւոր, հոգեւոր,
չնչաւոր:
նե՛ՐԱՆՁՆՈՒԹԻՒՆ, գ. ներանձն, անձ-
նաւորութիւն, առանձնաւորութիւն:
նե՛ՐԱՆՈՒԿ, ա. Բարեյարմար:
նե՛ՐԱՌԱՍԱԿԱՆ, տե՛ս նե՛ՐԲՈՂԱԿԱՆ:

ներԱռԱՍՈՒԹԻԻՆ, ներԱՍՈՒԹԻԻՆ, տե՛ս ներՔՈՂ:

ներԱԻԱՐՏ, ա. Վերջին, կատարել:
ներԲԱԿ ԱՌՆՈՒԼ, տե՛ս ներԲԱԿԵԼ:
ներԲԱԿԵԼ, նբ. ներբակ առնուլ, բակ առնուլ, բակառել, բագձածել, պարունակել, շուրջ արկանել՝ պատել, շրջափակել:
ներՔՈՂ, տե՛ս ներՔՈՂԵԱՆ:
ներՔՈՂԱԲԱՆԵԼ, տե՛ս ներՔՈՂԵԼ:
ներՔՈՂԱԲԱՆՈՒԹԻԻՆ, տե՛ս ներՔՈՂԵԱՆ:
ներՔՈՂԱԾԱՆՕԹ, ա. ներբողական:
ներՔՈՂԱԿԱՆ, ա. 1. Գովասանական, դրուատական: 2. Գովելի:
ներՔՈՂԱՆՈՒՆ, ա. Բարեհամբալ:
ներՔՈՂԵԱՆ, գ. 1. ներբող, ներբողաբանութիւն, ներբողութիւն, գով, գովաստ, գովասանութիւն, դրուատ, դրուատիք: 2. ա. ներբողական:
ներՔՈՂԵԼ, նբ. ներբողաբանել, դրուատել, գովել:
ներՔՈՂՈՒԹԻԻՆ, ներՔՈՂՈՒՄՆ, տե՛ս ներՔՈՂԵԱՆ:
ներԳԵԻԵԼ (իմ), չբ. նուազել, նուաղել, հիւծանել, լքանել, վտտել:
ներԳԵԻՈՒՄՆ, գ. Հիւծումն:
ներԳՈՐԾԱԳՈՅՆ, ա. ներգործողագոյն:
ներԳՈՐԾԱԿԱՆ, ա. 1. Ազգողական, ազգոյ, գործօնեայ, կարող, հզօր, աջող, աջողակ: 2. Ուժգին, սաստիկ:
ներԳՈՐԾԵԼ, նբ. Ազգել, հաստել, առնել, կատարել, տպաւորել, կացուցանել:
ներԳՈՐԾՈՂԱԳՈՅՆ, տե՛ս ներԳՈՐԾԱԿԱՆ:
ներԳՈՐԾՈՂԱԿԱՆ, տե՛ս ներԳՈՐԾԱԿԱՆ:
ներԳՈՐԾՈՂԱԿԱՆԱԲԱՐ, մ. ներգործութեամբ:
ներԳՈՐԾՈՒԹԻԻՆ, գ. Ազգեցութիւն, յաջողութիւն, զօրութիւն:
ներԳՈՐԾՈՒՄՆ, գ. ներգործութիւն (ներգործելը):

ներԳՈՐԾՈՒՆ, ա. Գործուն, գործունեայ, գործական:
ներԴԱՇՆԱԿԱՊԷՄ, մ. Դաշնակապէս, յարմարապէս, վայելչապէս, միաբանութեամբ:
ներԴԱՇՆԱԿՈՒԹԻԻՆ, գ. Չափակցութիւն, համաչափութիւն:
ներԴԵԱՅ, ա. Ջղեայ:
ներԵԼ, նբ. և չբ. 1. Տեղի տալ, թոյլ տալ, թողուլ, թողացուցանել, զիջանել, անսալ, խնայել: 2. Տոկալ, հանդուրժել, համբերել, յանձն առնուլ, տանել:
ներԸՂՁԱԿԱՆ, ա. Ըղձական, ըղձալի, յօժարական:
ներԸՆԴՈՒՆԱԿ, տե՛ս ԸՆԴՈՒՆԱԿ:
ներԸՆԴՈՒՆԱԿԱՆ, ա. ներընդունելի, հաւանական, հնարաւոր, կարելի:
ներԸՆԴՈՒՆԵԼ (իմ), հբ. Ընդունել (ընդունակ ընդունող լինել):
ներԸՆԴՈՒՆԵԼԻ, տե՛ս ներԸՆԴՈՒՆԱԿԱՆ:
ներԼԻՆԵԼՈՒԹԻԻՆ, գ. Լինելութիւն, եղանակութիւն, ծնունդ:
ներԽՈՂԵՄ, ներԽՈՂԵՄԱԿԱՆ, ա. Խոհական, զգաստ, զգայուն:
ներԿԱԳՈՐԾ, տե՛ս ԱՐՕՏԱՆԵՐԿ:
ներԿԱԶՄԵԼ, տե՛ս ԿԱԶՄԵԼ:
ներԿԱԾ, գ. ներկուած, բիծ:
ներԿԱՅ, ա. Առաջիկայ, այժմու, արդի:
ներԿԱՆԵԼ, նբ. ներկել, գունաւորել, թաթաւել:
ներԿԱՅՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Կացուցանել, հաստել:
ներԿԵԼ, տե՛ս ներԿԱՆԵԼ:
ներԿՈՒԱԾ, տե՛ս ներԿԱԾ:
ներԿՈՒՌ, ա. 1. Կուռ, հոծ, խիտ: 2. փխբ. Կիրթ, հմուտ:
ներԿՐԵԼ, նբ. Պարունակել:
ներՀԱԿ, ա. 1. Հակառակ, ընդդէմ, ընդդիմակ: 2. Հակառակորդ:
ներՀԱԿԱԲԱՆԵԼ, նբ. չբ. Ընդդիմաբանել, հակաճառել:

ստորին, խորին:
ՆերՔիՆԱՊԵՏ, գ. Մարզպետ:
ՆերՔիՆԻ, ա. գ. Կուբու, գալլոս:
ՆերՔՆԱԿ, գ. Բաճկոն, ստորնակ, վտաւ-
ակ:
ՆերՔՆԱԿԱՆ, ա. Ներքնային, ներքին,
ստորին:
ՆերՔՆԱՅԱՐԿ, տե՛ս ՆերՔՆԱՏՈՒՆ:
ՆերՔՆԱՅԻՆ, տե՛ս ՆերՔՆԱԿԱՆ:
ՆերՔՆԱՏՈՒՆ, գ. 1. Ներքնայարկ: 2.
Շտեմարան: 3. Ալք, խորք:
ՆերՔՈՅ, ի ՆերՔՈՅ, ա. 1. Ներքին, խո-
րին, ներքսագոյն, ստորին: 2. մ. Ի ներքս,
ի ներքուստ: 3. նխք. Ի ստորև:
- Ի ՆերՔՈՅ ԱՆԿԵԱԼ. Հպատակ:
ՆերՔՈՅԱԲՆԱԿՔ, գ. յոգն, Հակոտ-
նեայք:
ՆերՔՈՒՍ, ի ՆերՔՈՒՍ, մ. Ի ներքոյ,
ի ստորուստ:
ՆերՔՍ, ա. գ. 1. Ներքին: 2. Ընդերք:
- Ի ՆերՔՍ, մ. Ի մէջ, ի միջի:
ՆերՔՍԱԳՈՅՆ, ա. մ. Խորին, խորագոյն,
խորագոյնս:
ՆերՔՍԱԳՐԵԼ, նբ. Տպաւորել:
ՆերՔՍԱԴՐԵԼ, նբ. Մուծանել:
ՆերՔՍԱԾԱԿԱՆ, ա. Ներածական:
- Ի ՆերՔՍԱԾԱԿԱՆ, տե՛ս ՆերՔՍԱ-
ԾՈՂԱԿԱՆ:
ՆերՔՍԱԾՈՂԱԿԱՆ, ա. Յետամտական,
օտար:
ՆերՔՍԱՄՏԵԼ, տե՛ս ՆերԱՄՏԵԼ:
ՆԵՑՈՒԿ, գ. Մոյթ, Հաստատութիւն, պա-
տուանդան, խէչ:
ՆՁԱՐ, ա. Վտիտ, նիհար, ազազուն,
արուգ:
ՆՁՈՎ, ՆՁՈՎՔ, գ. 1. Բանադրութիւն,
անաթեմայ: 2. Անէծք:
ՆՁՈՎԱԾ, գ. 1. Նոսով: 2. ա. Նոսովեալ:
ՆՁՈՎԱՆՔ, տե՛ս ՆՁՈՎ:
ՆՁՈՎԵԼ, նբ. Բանադրել, անիծանել:
ՆԷՆՂԱՍ, ՆԷՆՍԱ, տե՛ս ՋԱՅԼԱՄՆ:
ՆԺԱՐ, գ. Կշիռ:

ՆԺԴԵՀ, ա. գ. 1. Պանդուխտ, օտարական,
տարաշխարհիկ: 2. Պանդխտական:
ՆԺԴԵՀԱԿԻՑ, ա. գ. Պանդխտակից, ու-
ղեկից:
ՆԺԴԵՀԱՆԱԼ, ՆԺԴԵՀԵԼ (իմ), չբ. Պան-
դրխտանալ, պանդխտել:
ՆԺԴԵՀՈՒԹԻՒՆ, գ. Պանդխտութիւն,
տարաքնակութիւն:
ՆԺՈՅԳ, գ. Երիվար, ճի:
ՆԻԱԶ, ա. Նուազ, պակաս, կարօտ:
ՆԻԱԶՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Նուազութիւն, սա-
կաւութիւն: 2. Սակաւապիտութիւն, կա-
րօտութիւն, կարիք:
ՆԻԳ, գ. Փակաղակ, աղխ, պարզունակ,
դռնափակ, լծակ:
ՆԻՋԱԿ, գ. Գեղարդն, աշտեայ, աշտէ,
գայրսոն, տէգ:
ՆԻՋԱԿԱՐՈՒՆ, գ. Տիգաբուն:
ՆԻՋԱԿԱԿԻՑ, ա. Պատերազմակից, մար-
տակից, զինուորակից, զինակից:
ՆԻՋԱԿԱՁԵԻ, տե՛ս ՆԻՋԱԿԱՒՈՐ (2):
ՆԻՋԱԿԱՒՈՐ, ա. 1. Տիգաւոր: 2. Նիգա-
կաձև:
ՆԻՀԱՐ, ա. Վտիտ, նզար:
ՆԻՆՋ, գ. Ննջումն, ննջիւն, նիրհումն,
նիրհ, Հանգիստ:
ՆԻՇ, գ. Կէտ, հետք, նշան, նշանակ:
- ԲԱՆԻՑ ՆԻՇ. Նշանաբան:
ՆԻՍ, գ. 1. Զետեղումն, կայք, դիրք,
Հանգիստ, տեղի, յատակ: 2. Մայրաքա-
ղաք, արքունիք: 3. Ստացուած, կալուած,
վիճակ:
ՆԻՏԱԼ, նբ. Նիւթել (չարիք):
ՆԻՐՀ, տե՛ս ՆԻՆՋ:
ՆԻՐՀԱԼ, տե՛ս ՆԻՐՀԵԼ:
ՆԻՐՀԵԼ, չբ. Ննջիլ:
ՆԻՐՀԵՑՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Ննջեցուցանել:
ՆԻՐՀՈՒՄՆ, գ. Նիրհ:
ՆԻԻԹ, գ. Տարր, հիւղէ:
ՆԻԻԹԱԳՈՅՆ, ա. Նիւթեղինագոյն:
ՆԻԻԹԱԳՈՐԾԵԼ, նբ. Նիւթել, մանեկ,
հիւսել:

ՆիտիթԱԿԱՅ, գ. Նիւթ, մարմին:
ՆիտիթԱԿԱՆ, ա. Նիւթեղէն, նիւթաւոր,
տարրաւոր, տարրեղէն, մարմնեղէն, ըզ-
գալի, զգայական, երկրաւոր:
ՆիտիթԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Մարմնատեսա-
կութիւն, տարրաւորութիւն:
ՆիտիթԱԿԻՑ, ա. Համանիւթ:
ՆիտիթԱՀԱԻԱՔ, ա. Ընչաքաղց:
ՆիտիթԱՊԱՇՏ, ա. Տարրապաշտ, կռա-
պաշտ:
ՆիտիթԱՌՈՐ, ա. 1. Նիւթական, նիւթե-
ղէն: 2. Ջրի, լոյծ:
ՆիտիթԵԼ, նբ. 1. Նիւթագործել, մանել,
ոլորել, հիւսել, հենուլ: 2. Հայթայթել,
նօժճել, կազմել, պատրաստել, մեքենա-
յել, հնարել, ջանալ, ճարտարել, յարմա-
րել, յերիւրել, կարկատել, կցկցել:
ՆիտիթԵՂԷՆ, տե՛ս ՆիտիթԱԿԱՆ:
ՆիտիթԵՂԻՆԱԳՈՅՆ, տե՛ս ՆիտիթԱԳՈՅՆ:
ՆիտիթԵՂԻՆՈՒԹԻՒՆ, գ. ՆիտիթԱԿԱՆՈՒ-
ԹԻՒՆ:
ՆիտիթԾՈՒՆ, ա. Թրծուև, թուրծ:
ՆիտիթՈՒԹԻՒՆ, գ. Նիւթ, տարր, գոյա-
ցութիւն:
ՆիտիՍ, տե՛ս ՆՈՒՍ:
ՆիտիթԵԼ կամ ՆիտիթՈՒԼ, նբ. Ընխոթել,
մխել:
ՆԿԱՆ, ՆԿԱՆԱԿ, գ. Գրտակ, շօթ, պլա-
կինդի, պղակունդ:
ՆԿԱՏԵԼ, նբ. Նայել, դիտել, ակնարկել,
զննել, լրտեսել, նշմարել:
ՆԿԱՏ ԼԻՆԵԼ, տե՛ս ՆԿԱՏԵԼ:
ՆԿԱՏՈՒԹԻՒՆ, ՆԿԱՏՈՒՄՆ, գ. Դիտու-
մքն, դիտաւորութիւն, մտադրութիւն,
նպատակ:
ՆԿԱՐ, գ. 1. Պատկեր, կենդանագիր: 2.
Անկուած (գունագոյն):
ՆԿԱՐԱԳԵՂ, ա. Նկարէն:
ՆԿԱՐԱԳԻՐ, գ. 1. Պատկեր, նմանութիւն,
կնիք, տիպ, կերպարան: 2. Բնագիր: 3. ա.
Նկարագրեալ, կենդանագրեալ, օրինա-
կեալ: 4. Նկարիչ:

ՆԿԱՐԱԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Նկարագ-
րութիւն:
ՆԿԱՐԱԳՐԵԼ, նբ. 1. Կենդանագրել,
նկարել: 2. Փորագրել, դրոշմել, քանդա-
կել: 3. Գծագրել, տպաւորել, ստորագրել,
ստուերագրել:
ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Նկարագրա-
կանութիւն: 2. Նկարագիր, պատկեր: 3.
Ստուերագրութիւն, գծագրութիւն, ստո-
րագրութիւն:
ՆԿԱՐԱԴՐՈՇՄ, գ. Նշանագիր, տառ:
ՆԿԱՐԱԿԵՐՊ, ա. 1. Նկարակերտ, նկա-
րէն: 2. գ. Նկար, պատկեր:
ՆԿԱՐԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՆԿԱՐԱԳ-
ՐՈՒԹԻՒՆ:
ՆԿԱՐԱԿԵՐՏ, ա. 1. Նկարիչ, կենդանա-
գիր: 2. Նկարակերպ:
ՆԿԱՐԱԿԵՐՏՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Անկուած,
կիտուած, ասղնագործութիւն: 2. Նկար:
ՆԿԱՐԱՊԱՃՈՅԾ, ա. Բազմագունի, բազ-
մագոյն, գունագոյն:
ՆԿԱՐԱՊԱՏԿԵՐ, գ. Պատկեր (նկարու-
ած):
ՆԿԱՐԵԼ, նբ. 1. Կենդանագրել: 2. Կեր-
պարանել, տպաւորել, դրոշմել: 3. Գրել:
4. Ստուերագրել, ստորագրել, օրինա-
կել:
ՆԿԱՐԵՂԷՆ, տե՛ս ՆԿԱՐԷՆ:
ՆԿԱՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. Ձևացուցանել:
ՆԿԱՐԷՆ, ա. Նկարեղէն, նկարակերպ,
խայտախարիւ, պիտակ, պէսպէս:
ՆԿԱՐԻՁ, ա. գ. Պատկերագործ, պատկե-
րաճան, կենդանագիր, նկարակերտ:
ՆԿԱՐՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Նկարումն: 2.
Նկար:
ՆԿԱՐՈՒՄՆ, տե՛ս ՆԿԱՐՈՒԹԻՒՆ (1):
ՆԿԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Գծագրութիւն: 2.
Քանդակ, դրուագ:
ՆԿՆԱՆՈՂ, ա. Յետասմիտ:
ՆԿՆԱՀԱՍԱԿ, ա. Կարճաճասակ, կար-
ճիկ, թղուկ (բոյս):
ՆԿՆԱՁԵՒ, ա. Փոքրիկ, նուաստ:

ն Կենտրոնի, գ. Նուաստուլթիւն, յետ-
նուլթիւն:
Ն ԿՈՒՂ, գ. Խորք, խորափիտ:
Ն ԿՈՒՆ, ա. Նուաստ, ստորին, չնչին,
ցած:
Ն ԿՐՏԵԼ (իմ), չբ. Զգտել, ճգնել, թևակո-
խել, գուն գործել, ջանալ:
Ն ԿՐՏՈՒՄՆ, գ. Զգտումն, բերումն,
փոյթ, յառաջադիմութիւն:
Ն ՀԱՆ Գ, գ. Կոկորդիլոս:
Ն ՄԱՆ, ա. 1. Հանգոյն, համատիպ, միո-
րինակ, նոյնպիսի: 2. ա. մ. նիւզ. Հանգէտ,
պատշաճ, համեմատ, ի դէպ:
Ն ՄԱՆԱԲԱՐ, մ. Նմանապէս, հետևա-
բար, ի դէպ:
Ն ՄԱՆԱԲԵՐԵԼ, նբ. Օրինակել:
Ն ՄԱՆԱԳՈՅՆ, ա. 1. Համանման, նոյն-
պիսի, յարմարագոյն: 2. մ. նիւզ. Հան-
գոյն, պէս:
Ն ՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Նկարագրու-
թիւն:
Ն ՄԱՆԱԿԱՆ, ա. Նման, նմանողական:
Ն ՄԱՆԱԿԵՐՊ, ա. Նմանատիպ:
Ն ՄԱՆԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ, գ. Նմանութիւն,
կերպարանակցութիւն:
Ն ՄԱՆԱԿԻ, մ. նիւզ. Նման, նմանապէս,
նմանաբար, հանգոյն:
Ն ՄԱՆԱԿԻՐ, ա. Համանման:
Ն ՄԱՆԱԿԻՅ, ա. 1. Համանման, հաւա-
սար: 2. Հետևող:
Ն ՄԱՆԱՀԱՆ, ա. Պատկերահան:
Ն ՄԱՆԱՄԱՍՆ, ա. Նմանամասնեալ:
Ն ՄԱՆԱՄԱՍՆԵԱԼ, տե՛ս ՆՄԱՆԱՄԱՍՆ:
Ն ՄԱՆԱԶԱՐԶԱՐ, տե՛ս ՆՄԱՆԱՎԻՇՏ:
Ն ՄԱՆԱՊԷՍ, մ. 1. Նմանաբար, նմանա-
կի, միօրինակ, զուգապէս, նոյնպէս, նա-
յապէս: 2. նիւզ. Հանգոյն:
Ն ՄԱՆԱՍԱՐԱՍ, ա. Նոյնօրինակ, նոյն-
պիսի:
Ն ՄԱՆԱՍԵՐ, ա. մ. Համասեր, նմանա-
ցեղ, ազգակից, համասեռ, համանման:
Ն ՄԱՆԱՎԻՇՏ, ա. Նմանաչարչար:

Ն ՄԱՆԱՏԻՊ, տե՛ս ՆՄԱՆԱԿԵՐՊ:
Ն ՄԱՆԱՅԵՂ, տե՛ս ՆՄԱՆԱՍԵՐ:
Ն ՄԱՆԵԼ¹, նբ. Նմանեցուցանել:
Ն ՄԱՆԵԼ² (իմ), չբ. Հետևել, նմանող լի-
նել, նմանողակից լինել, բերել զնմանու-
թիւն, պատկերազգեստ լինել:
- ՆՄԱՆԻ, մբ. Ի դէպ գայ, երևի, թուի:
- ՆՄԱՆՈՂ ԼԻՆԵԼ, տե՛ս ՆՄԱՆԵԼ (իմ):
Ն ՄԱՆԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. 1. Համեմատել,
յարմարել, պատկանել: 2. Տե՛ս ՆՄԱ-
ՆԵԼ¹:
Ն ՄԱՆԻ, տե՛ս ՆՄԱՆ:
Ն ՄԱՆՈՂԱԿԱՆ, տե՛ս ՆՄԱՆԱԿԱՆ:
Ն ՄԱՆՈՂԱԿԻՑ ԼԻՆԵԼ, տե՛ս ՆՄԱՆԵԼ²
(իմ):
Ն ՄԱՆՈՐԳ, ա. Նմանակից, հետևող,
հաւասար:
Ն ՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Հետևողութիւն: 2.
Կերպարան, ձև, երևոյթ, տիպ, օրինակ,
տարաս, տարալ:
- ԲԵՐԵԼ ԶՆՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՆՄԱ-
ՆԵԼ² (իմ):
Ն ՄԱՆՈՒՆԱԿ, Ն ՄԱՆՑՕՐԷՆ, Ն ՄԱՆՕ-
ՐԷՆ, ա. մ. նիւզ. Նմանապէս, նոյնպէս,
նմանակի, նոյնպիսի:
Ն ՆՋԵԼ, չբ. 1. Նիրհել, ի քուն երթալ լի-
նել՝ մտանել: 2. Մտանել առ կին: 3.
Հանդարտել, դադարել: 4. Վախճանել,
մեռանել:
- Ն ՆՋԵՅԵԱԼ, ա. գ. Վախճանեալ, մե-
ռեալ:
Ն ՆՋԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. 1. Նիրհեցուցա-
նել: 2. Դադարեցուցանել, խափանել,
հանդարտեցուցանել: 3. Բռնաբարել:
Ն ՆՋԻՒՆ, Ն ՆՋՈՒՄՆ, գ. 1. Նիւջ, քուն:
2. Զուգաւորութիւն: 3. Վախճան, մահ,
փոխումն:
Ն ՇԱՆ, գ. 1. Նիշ, նշանակ: 2. Ակնարկու-
թիւն: 3. Կնիք, դրոշմ, հետք: 4. Հրաշք,
սքանչելիք: 5. Դրօշ, դրօշակ: 6. (երկրէ.)
Կէս: 7. Կենդրովն, բևեռ: 8. Նշանախեց,
նշանագիր: 9. Նշաւակ, նպատակ:

-ՍՈՒՐԲ ՆՇԱՆ, տե՛ս ԽԱԶ:
ՆՇԱՆԱՔԱՆ, գ. Բանից նիշ:
ՆՇԱՆԱՔԱՐԶ, ա. Նշանակիր:
ՆՇԱՆԱԳԻՐ, գ. 1. Գիր, տառ, նշանա-
դրոշմ: 2. Թուղթ, նամակ: 3. Արձանագ-
րութիւն, յիշատակարան: 4. Դպիր, նօ-
տար: 5. (աստղգ.) Կենդանակերպ:
ՆՇԱՆԱԳՈՐԾ, ա. 1. Սքանչելագործ,
հրաշագործ: 2. Հրաշալի, սքանչելի:
ՆՇԱՆԱԳՈՐԾԵԼ, նբ. Հրաշագործել:
ՆՇԱՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Հրաշա-
գործութիւն, սքանչելագործութիւն: 2. Նը-
շանք, հրաշք, սքանչելիք:
ՆՇԱՆԱԳՐԵԼ, նբ. 1. Գրել, շարագրել: 2.
Գծագրել, նկարել, նշանակել:
ՆՇԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՆՇԱՆԱԳԻՐ
(1):
ՆՇԱՆԱԴԷՏ, ա. Նշանադիտող, հրաշա-
դէտ, կիւսաստմայ, ըղձապատում:
ՆՇԱՆԱԴԻՄԱԿ, ա. Ակնեբև, հոյակապ,
հռչակաւոր:
ՆՇԱՆԱԴԻՏՈՂ, տե՛ս ՆՇԱՆԱԴԷՏ:
ՆՇԱՆԱԴՐՈՇՄ, տե՛ս ՆՇԱՆԱԳԻՐ (1):
ՆՇԱՆԱԶԳԵԱՅ, ա. 1. Նշանագործ: 2.
Խաչագղեաց:
ՆՇԱՆԱԼՈՅԾ, ա. գ. Նշանադէտ, երա-
զահան:
ՆՇԱՆԱԽԵՑ, գ. Գրակէս:
ՆՇԱՆԱԽՆԳԻՐ, ա. Հրաշագէտ:
ՆՇԱՆԱԿ, գ. 1. Նշան, նպատակ, նշաւակ:
2. Յիշելիք, նշանակիչ: 3. Յայտարարու-
թիւն, ազգեցութիւն: 4. Խորհուրդ: 5.
Հրաշք: 6. Գաւազան:
ՆՇԱՆԱԿԱՔԱՐ, մ. Նշանակաւ, նշանա-
կապէս, խորհրդաբար, այլաբանաբար:
ՆՇԱՆԱԿԱԿԱՆ, ա. 1. Խորհրդաւոր: 2.
Նշանակիչ, նշանական:
ՆՇԱՆԱԿԱՆ, ա. Նշանակիչ, յայտարար:
ՆՇԱՆԱԿԱՊԷՍ, ՆՇԱՆԱԿԱԻ, տե՛ս
ՆՇԱՆԱԿԱՔԱՐ:
ՆՇԱՆԱԿԱՌՐ, ա. 1. Նշանակական,
խորհրդաւոր: 2. Նշանաւոր, հռչակաւոր:

ՆՇԱՆԱԿԵԼ, նբ. 1. Ծանուցանել, աղ-
նարկել, ազդել: 2. Դրոշմել, գծագրել:
ՆՇԱՆԱԿԵՐՏ, տե՛ս ՀՐԱՇԱԿԵՐՏ:
ՆՇԱՆԱԿԻԶ, ա. Նշանակող, նշանակ:
ՆՇԱՆԱԿԻՐ, ա. Դրօշակիր, նշանաբարձ:
ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, գ. Իմաստ, միտք, բո-
վանդակութիւն:
ՆՇԱՆԱՅԵԼ, նբ. Ակնարկել:
ՆՇԱՆԱՅՈՅՅ, ա. Յայտարար:
ՆՇԱՆԱՅՈՐ, ա. 1. Երևելի, յայտնի: 2.
Ականաւոր, հռչակաւոր, հոյակապ, ա-
նուանի: 3. Նշանակիր, դրօշակիր: 4.
Նշանակական, խորհրդաւոր:
ՆՇԱՆԱՅՈՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Նշան:
ՆՇԱՆԵԼ, նբ. 1. Նշաւորել, կնքել, տպա-
ւորել: 2. Նշանացել:
ՆՇԱՆԱԿ, գ. 1. Նշան, նպատակ: 2. նման.
Ձաղանք: 3. ա. Խայտառակ: 4. Նշանաւ-
որ, անուանի (նշանածիր):
ՆՇԱՆԱԿԱՆՔ, տե՛ս ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ:
ՆՇԱՆԱԿԵԼ, նբ. Առակել, խայտառակել,
ձաղել:
ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Խայտառակու-
թիւն, առականք, ծանականք: 2. Մակա-
նուն:
ՆՇԱՆՈՐԵԼ, տե՛ս ՆՇԱՆԵԼ (1):
ՆՇԽԱՐ, գ. 1. Յաւելուած, կոտորակ, կո-
տոր, մասն: 2. նման. Մնացորդ: 3. (ե-
կեղց.) Մասունք:
ՆՇԿԱԼԵԼ, նբ. չբ. 1. Մերժել, անարգել,
արհամարհել, անգոսնել: 2. Ընդվզել,
վտարանջել, ապստամբել:
ՆՇԿԱԼԵԼԻ, ա. Արհամարհելի:
ՆՇՄԱՐ, ՆՇՄԱՐԱՆ, ՆՇՄԱՐԱՆՔ, գ.
Նշան, հետք, երևոյթ, տեսիլ:
ՆՇՄԱՐԵԼ, նբ. Նկատել, դիտել, նայել:
ՆՇՄԱՐԵՅՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Հայեցուցա-
նել, յուշ առնել:
ՆՇՈՂ, տե՛ս ՆՇՈՅԼ:
ՆՇՈՂԱԶԱՐԴ, տե՛ս ՆՇՈՒԼԱԶԱՐԴ:
ՆՇՈՂԱՅՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Նշողել:
ՆՇՈՂԵԼ, նբ. 1. տե՛ս ՆՇՈՂԱՅՈՒՅԱՆ-

ենել: 2. Նշմարել:
ՆՇՈՅԼ, գ. Շող, ճառագայթ, ճաճանչ,
շառայլ, փայլ, ցոլք:
ՆՇՈՒԼ ԱԳԵՂ, ա. Ճաճանչագեղ:
ՆՇՈՒԼ ԱԶԱՐԴ, ա. Ճաճանչագարդ, շո-
ղագարդ, լուսաւոր, լուսատու, մաքրա-
փայլ:
ՆՇՈՒԼ ԱՓԱՅԼ, ա. Փայլուն, շողշողենի:
ՆՇՏԻՐ, գ. Նշտրակ:
ՆՇՏՐԱԿ, տե՛ս ՆՇՏԻՐ:
ՆՈՈԱԶ, գ. Այծ (արու), քօշ, քաղ:
ՆՈՈԱԶԵՐԳՈՒ, ա. գ. Ողբերգակ:
ՆՈՈԱԶԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, գ. Ողբերգութիւն,
եղբերգութիւն:
ՆՈՂԿ, ա. Գարշելի:
ՆՈՂԿԱԼ, ՆՈՂԿՏԱԼ, չբ. Խորշել, գար-
շել, պփալ, տաղտկալ, զգուել, քստմնել,
յափրանալ, ձանձրանալ:
ՆՈՂԿԱՅՈՒՅԱՆԵԼ կամ ՆՈՂԿՏԱՅՈՒ-
ՅԱՆԵԼ, պբ. Գարշեցուցանել:
ՆՈՂԿՈՒԹԻՒՆ և ՆՈՂԿՏՈՒԹԻՒՆ, գ.
Գարշանք, տաղտկութիւն, զգուանք,
յափրութիւն:
ՆՈՃ, գ. 1. (բար.) Նոճի, կիպարի, կիպա-
րիս: 2. ա. Նոճեայ, կիպարեայ:
ՆՈՃԵԱՅ, տե՛ս ՆՈՃ(2):
ՆՈՃԻ, տե՛ս ՆՈՃ:
ՆՈՃԻԱՃԱՀ, ա. Նոճիաճաղճախ:
ՆՈՃԻԱՃԱՂՃԱՍ, տե՛ս ՆՈՃԻԱՃԱՀ:
ՆՈՄԻԿՈՍ, գ. Դիւանաղպիր, նօտար:
ՆՈՅՆԱԲԱՐ, մ. Նոյնպէս:
ՆՈՅՆԱԳՈՅ, ա. 1. Համագոյ, Համագո-
յակից: 2. Անփոփոխ:
ՆՈՅՆԱԶԳԻ, ա. Համազգի, Համասեռ,
Համատեսակ:
ՆՈՅՆԱՍՈՃՈՒԹԻՒՆ, գ. Համախոհու-
թիւն, Համակամուրթիւն:
ՆՈՅՆԱԿԵՐՊ, ա. Միակերպ, միօրինակ,
նոյնպիսի:
ՆՈՅՆԱԿԻ, մ. Նոյնաբար, նոյնպէս:
ՆՈՅՆԱԿՅԵԼ (իմ), չբ. Միաբանել, միա-
ձայնել:

ՆՈՅՆԱԶԵԻ, ա. մ. Միօրինակ, Համա-
նման, նոյնատիպ:
ՆՈՅՆԱԶԵԻԱԲԱՐ, ՆՈՅՆԱԶԵԻԱՊԷՍ, մ.
Նոյնաբար, նոյնպէս:
ՆՈՅՆԱՆՄԱՆ, ՆՈՅՆԱՆՄԱՆԻ, ա. Հա-
մանման, նոյնպիսի, նոյնգունակ:
ՆՈՅՆԱՆՈՒՆ, ա. Համանուն, անուանա-
կից:
ՆՈՅՆԱՊԷՍ, մ. Նոյնաբար, նոյնպէս,
նոյնակի:
ՆՈՅՆԱՍԵՐՄՆ, ա. Ազգական, ազգա-
կից:
ՆՈՅՆԱՏԻՊ, ա. մ. Նոյնակերպ, նոյնաձև,
նոյնգունակ:
ՆՈՅՆԳՈՒՆԱԿ, ա. 1. Նոյնպիսի, Հա-
մանման, Հաւասար: 2. մ. Նոյնպէս, Հա-
ւասարապէս, նմանապէս:
ՆՈՅՆ ԸՆԴ ՆՈՅՆ, մ. Համանգամայն,
միանգամայն, նոյն Հետայն:
ՆՈՅՆԺԱՄԱՅՆ, Ի ՆՈՅՆ ԺԱՄԱՅՆ, մ.
Անդէն և անդ, նոյնՀետայն, իսկոյն,
վաղվաղակի, փութապէս:
ՆՈՅՆ ՀԵՏԱՅՆ, ՆՈՅՆՀԵՏԱՅՆ, մ. Ան-
դէն առ նմին, զոյգ ընդ, յետոյ, ապա:
-ԶՆՈՅՆ ՀԵՏԱՅՆ, մ. Անընդմիջաբար,
Հետևաբար:
ՆՈՅՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Անզանազանութիւն,
անփոփոխութիւն:
ՆՈՅՆՊԷՍ, ՆՈՅՆՊԻՍԱԲԱՐ, մ. Նոյնա-
պէս, նոյնաբար, նոյնօրէն, նոյնօրինակ,
նմանապէս:
ՆՈՅՆՊԻՍ, ա. Համանման, նոյնօրինակ:
ՆՈՅՆՔԱՆԻ, ա. Համաչափ:
ՆՈՅՆՕՐԷՆ, տե՛ս ՆՈՅՆՊԷՍ:
ՆՈՅՆՕՐԻՆԱԿ, ա. 1. Նոյնպիսի: 2. մ.
տե՛ս ՆՈՅՆՊԷՍ:
ՆՈՏԱՐ, տե՛ս ՆՕՏԱՐ:
ՆՈՏԱՐԱՅԻ, ա. գ. Նօտար, նշանազիր:
ՆՈՐ, ա. 1. Արդի, մատաղ, դեռաբոյս, դե-
ռածիւն, ներկայ: 2. մ. Այն ինչ, ի նորոյ,
դեռ, դեռադեռ:
- Ի ՆՈՐՈՅ, տե՛ս ՆՈՐ (2):

- ՆՈՐ ՆՈՐ, տե՛ս ՆՈՐԱՆՈՐ:
ՆՈՐԱԲԱՐԲԱՌ, ա. Դեռախօս:
ՆՈՐԱԲՈՂԲՈՋ, ա. Դեռաբողբոջ, մատաղ:
ՆՈՐԱԲՈՅՍ, ա. Դեռաբոյս, նորաբողբոջ:
ՆՈՐԱԳԻՒՏ, ա. Նորաստեղծ, նորագոյն:
ՆՈՐԱԳՈՅՆ, ա. Նորագիւտ, նորոգագոյն:
ՆՈՐԱԳՈՐԾ, ա. 1. Նորաստեղծ: 2. Անլուր, զարմանալի, հրաշափառ:
ՆՈՐԱԳՈՐԾԵԼ, նբ. Նորակերտել, նորոգել:
ՆՈՐԱԴԻՏԱԿ, տե՛ս ՆՈՐԱՏԵՍԻԼ:
ՆՈՐԱԶՈՒԱՐՃ, ա. Նորափթիթ, առոյգ, զուարթ:
ՆՈՐԱԹԵՔ, ա. 1. Նորաստեղծ, նորակերտ: 2. Նորահաւատ: 3. Նորատիք:
ՆՈՐԱԾԻՆ, ա. 1. Երիկածին, այժմածին, նորածնեկ: 2. Նորաբոյս, նորատունեկ, մատաղ:
ՆՈՐԱԾՄԱՆԵԼ (իմ), ՆՈՐԱԾՆԵԼ (իմ), չբ. (եկեղց.) Վերածնել:
ՆՈՐԱԿԵՐՊ, ա. Նորատեսիլ, այլանդակ, այլատարազ:
ՆՈՐԱԿԵՐՏ, ա. 1. Նորաչէն, նորագործ, նորաստեղծ, նոր, նորահրաշ, հրաշափառ: 2. (եկեղց.) Նորընծայ:
ՆՈՐԱԿԵՐՏԵԼ, նբ. Նորագործել, նորաստեղծել, նորոգել:
ՆՈՐԱԿՆԻՔ, ա. (եկեղց.) Նորակնուք, նորընծայ:
ՆՈՐԱԿՆՈՒՔ, տե՛ս ՆՈՐԱԿՆԻՔ:
ՆՈՐԱԿՈՉ, ա. (եկեղց.) Նորահաւատ:
ՆՈՐԱՀԱՍ, ա. 1. Նորեկ: 2. Կանխահաս, նորատունեկ: 3. Վաղահաս, յանկարծահաս: 4. Նորահասակ:
ՆՈՐԱՀԱՍԱԿ, ա. Մանկահասակ, առոյգ, երիտասարդ, տղայ:
ՆՈՐԱՀԱՐՄՆ, գ. Յաւանակ:
ՆՈՐԱՀԱՒԱՏ, ա. Դեռահաւատ, նորաթեք, նորակոչ, նորատունեկ, մատաղատունեկ:

ՆՈՐԱՀՐԱՇ, ա. Նորանշան, նորաքանչ, անակնունելի, հիանալի, հրաշափառ:
ՆՈՐԱԶԱՅՆ, ա. Անլուր, անսովոր, օտարոտի:
ՆՈՐԱԶԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՈՒՆԱՅՆԱԶԱՅՆՈՒԹԻՒՆ (2):
ՆՈՐԱԶԵՒ, ա. Անսովոր, անկարգ, նորոգած, նորակերպ, նորագիւտ:
- ՆՈՐԱԶԵՒՍ ԱՌՆԵԼ՝ ԶԵՒԵԼ՝ ՆՈՐՈԳԵԼ, տե՛ս ՆՈՐԱԶԵՒԵԼ:
ՆՈՐԱԶԵՒԵԼ, նբ. Նորածես առնել, նորակերտել, այլափոխել:
ՆՈՐԱԶԵՒՈՒԹԻՒՆ, գ. Այլափոխութիւն, նորութիւն:
ՆՈՐԱՄՈՒՏ, ա. 1. Նորընծայ: 2. գ. Նորածեսութիւն:
ՆՈՐԱՄՈՒԹԻՒՆ, գ. Ամսագլուխ, կաղանդ:
ՆՈՐԱՆԱԼ, չբ. Նորոգել:
ՆՈՐԱՆՇԱՆ, տե՛ս ՆՈՐԱՀՐԱՇ:
ՆՈՐԱՆՈՐ, ա. Նոր նոր, նորակերպ, օտար, անսովոր:
ՆՈՐԱՇԷՆ, ա. Նորակերտ, նորոգաչէն:
ՆՈՐԱՊԱՐԳԵՒ, ա. Նորատուր, նորոգատուր:
ՆՈՐԱՊԷՍ, մ. Նոր, նորոգ:
ՆՈՐԱՄՆՈՒՆԴ, ա. Մատաղ:
ՆՈՐԱՍՏԵՂԾ, ա. Նորակերտ, նորագործ:
ՆՈՐԱՍՏԵՂԾԵԼ, նբ. Նորակերտել:
ՆՈՐԱՍՔԱՆՉ, ա. Նորահրաշ, հրաշափառ, նորանշան, նորակերտ:
ՆՈՐԱՎԱՐԺ, ա. Դեռակիրթ:
ՆՈՐԱՏԵՍԻԼ, ա. Նորագիտակ, նորակերպ:
ՆՈՐԱՏԻՔ, ա. Նորահասակ, նորաթեք:
ՆՈՐԱՏՈՒՆԿ, ա. 1. Նորաբոյս, մատաղատունեկ: 2. Նորահաւատ:
ՆՈՐԱՏՈՒՐ, տե՛ս ՆՈՐԱՊԱՐԳԵՒ:
ՆՈՐԱՍՈՒՐ, ա. Նորաստեղծ:
ՆՈՐԱՅՈՅՅ, ա. Նորատեսիլ, նորանշան, անլուր:
ՆՈՐԱՅՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Նորագործել, նո-

րակերտել, նորոգել:
ՆՈՐԱՓԱՅԼԱԿ, ա. Հրաշափայլ:
ՆՈՐԱՓԱՌ, ա. Նորափառախնդիր, սնա-
փառ, զրափառ:
ՆՈՐԱՓԱՌԱԽՆԴԻՐ, տե՛ս ՆՈՐԱՓԱՌ:
ՆՈՐԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, գ. Մնափառութիւն:
ՆՈՐԵԿ, ա. Նորահաս, նորընծայ, նոր:
ՆՈՐԸՆԾԱՅ, ա. Նորահաստ, նորեկ,
նորատուր:
ՆՈՐԸՆԾԱՅԵԱԼ, տե՛ս ՆՈՐԸՆԾԱՅ:
ՆՈՐԻ, գ. Երախայրիք:
ՆՈՐԻՄԱՅ, ա. Նորագիւտ, նորածէ:
ՆՈՐՀԱՒԱՏ, տե՛ս ՆՈՐԱՀԱՒԱՏ:
ՆՈՐՈԳ, ա. 1. Նոր, նորագոյն: 2. Ստոյգ,
անվրէպ, ճիշդ, քաջայայտ: 3. մ. Արդէս,
այն ինչ, նորապէս:
ՆՈՐՈԳԱԳՈՅՆ, տե՛ս ՆՈՐԱԳՈՅՆ:
ՆՈՐՈԳԱԳՈՐԾ, ա. Նորագործ, նորա-
նշան, նորածէ:
ՆՈՐՈԳԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, գ. Նորութիւն:
ՆՈՐՈԳԱԶԵՒ, տե՛ս ՆՈՐԱԶԵՒ:
ՆՈՐՈԳԱՇԷՆ, տե՛ս ՆՈՐԱՇԷՆ:
ՆՈՐՈԳԱՊԷՍ, մ. 1. Նորոգ, այն ինչ, նոր,
նորապէս: 2. Ստուգապէս, հաւաստեալ,
անվրէպ:
ՆՈՐՈԳԱՏՈՒՐ, տե՛ս ՆՈՐԱՊԱՐԳԵՒ:
ՆՈՐՈԳԵԼ, նբ. Նորացուցանել, վերանո-
րոգել, այլափոխել, խրակարկատ առնել:
ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆ, գ. Նորոգումն:
ՆՈՐՈԳՈՒՄՆ, տե՛ս ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆ:
ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ, ՆՈՐՈՒՄՆ, գ. Նորոգու-
թիւն, նորածնութիւն:
ՆՈՐՈՒՍ, ՆՈՐՈՒՍՈՒՄՆ, գ. Նորավարժ,
դեռակիրթ, համբալ:
ՆՈՐՕՐԻՆԱԿ, ա. մ. Նորակերպ, նորա-
նշան, նորապէս:
ՆՈՒ, գ. Հարսն:
ՆՈՒԱԳ¹, գ. Եղանակ, գեղգեղ, գեղգե-
ղանք, դայլայլիկք, երգ:
ՆՈՒԱԳ², գ. Գաւաթ, բաժակ, տաշտ:
ՆՈՒԱԳ³, գ. Ժամ, պահ, դամ, անգամ:
ՆՈՒԱԳԱԿԻՑ, ա. Երգակից:

ՆՈՒԱԳԱՅԱՐԴԱՐ, ա. Երգայարդար,
երգահան:
ՆՈՒԱԳԱՐԱՆ, տե՛ս ԳՈՒՍԱՆ (2):
ՆՈՒԱԳԱՐԱՆԱԿԱՆ, ա. Երաժշտական:
ՆՈՒԱԳԱՒՈՐ, ա. 1. Բարեյարմար,
երաժշտական: 2. Բարեկարգ:
ՆՈՒԱԳԱՒՈՐԱԳՈՅՆ, ա. Քաջայարմար,
ճարտար:
ՆՈՒԱԳԵԼ, նբ. 1. Եղանակել: 2. Հարկա-
նել, բախել: 3. Վերածայնել: 4. Յեղյե-
ղել: 5. Սաղմոսել:
ՆՈՒԱԳԵՐԳԵԼ, նբ. Նուազել, եղանակել,
երգաբանել, սաղմոսել:
ՆՈՒԱԳԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, գ. Քաղցրածայ-
նութիւն, բարեծայնութիւն, երաժշտա-
կանութիւն, նուագութիւն, սաղմոսեր-
գութիւն:
ՆՈՒԱԳՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՆՈՒԱԳԵՐԳՈՒ-
ԹԻՒՆ:
ՆՈՒԱԶ, ա. 1. Նիազ, նուագուն, սակաւ,
սակաւաւոր, սուղ, պակաս, թերի, փոքր,
դոյզն, դուզնաքեայ: 2. Նուբբ, բարակ,
թափանցանց:
– ՆՈՒԱԶ ԱՌԵՆԵԼ, տե՛ս ՆՈՒԱԶԵՑՈՒ-
ՑԱՆԵԼ:
ՆՈՒԱԶԱԲԱՆ, ա. Սակաւախօս:
ՆՈՒԱԶԱԲԱՐ, մ. Նուագապէս, պակա-
սաբար:
ՆՈՒԱԶԱԳՈՅՆ, ա. մ. Սակաւագոյն,
պակասագոյն, նուաստագոյն:
ՆՈՒԱԶԱԿԱՆ, ա. Նուագեալ, նուագ:
ՆՈՒԱԶԱՄԻՏ, ա. Տկարամիտ:
ՆՈՒԱԶԱՆԱԼ, չբ. Նուագել, պակասել,
սակաւանալ, յետնել:
ՆՈՒԱԶԱՆՔ, գ. Նուագումն, կասումն,
դաղարումն:
ՆՈՒԱԶԱՊԷՍ, տե՛ս ՆՈՒԱԶԱԲԱՐ:
ՆՈՒԱԶԵԼ¹, տե՛ս ՆՈՒԱԶԵՑՈՒՑԱՆԵԼ:
ՆՈՒԱԶԵԼ² (իմ), տե՛ս ՆՈՒԱԶԱՆԱԼ:
ՆՈՒԱԶՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Պակասութիւն,
թերութիւն, սակաւութիւն, յետնութիւն,
նուաստութիւն: 2. Կարօտութիւն: 3.

հաւարումն (արեգակի): 4. Նրբութիւն,
թափանցութիւն:
ՆՈՒԱԶՈՒՄՆ, գ. Նուազութիւն, յետ-
նութիւն, պակասումն:
ՆՈՒԱԶՈՒՆ, տե՛ս ՆՈՒԱԶ:
ՆՈՒԱՂ, ա. 1. Աղօտ, մեղմ, թոյլ, նուազ:
2. Տկար, հիւժեակ, թալկացեալ:
ՆՈՒԱՂԱԳՈՅՆ, ա. մ. Տկարագոյն:
ՆՈՒԱՂԱՆԱԼ, ՆՈՒԱՂԵՆԱԼ, տե՛ս
ՆՈՒԱՂԵԼ² (իմ):
ՆՈՒԱՂԵԼ¹, տե՛ս 1. ՆՈՒԱՂԵՑՈՒՅԱ-
ՆԵԼ: 2. ՆՈՒԱՂԵԼ² (իմ):
ՆՈՒԱՂԵԼ² (իմ), չբ. Նուաղանալ, նուա-
զանալ, աղօտանալ, պակասել, խաւարել,
տկարանալ, լուծանել, լքանել, հիւժել,
թալկանալ, թառամել:
ՆՈՒԱՂԵՑՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Աղօտացուցա-
նել, շլացուցանել, տկարացուցանել,
նուազեցուցանել:
ՆՈՒԱՂՈՒԹԻՒՆ, գ. Նուազութիւն, պա-
կասութիւն:
ՆՈՒԱՃԵԼ, նբ. 1. ձնշել, բնկնել, զբբ-
ուամբ արկանել, տիրել, իշխել: 2. Հաճել:
ՆՈՒԱՃՈՒԹԻՒՆ, ՆՈՒԱՃՈՒՄՆ, գ. Հը-
պատակութիւն, հնազանդութիւն:
ՆՈՒԱՍՏ, ա. Խոնարհ, ցած, ցածուն, չա-
փաւոր, ստորին, յետին, տրուպ, չնչին:
ՆՈՒԱՍՏԱԲԱՐ, մ. Նուաստապէս, խո-
նարհաբար:
ՆՈՒԱՍՏԱԳՈՅՆ, ա. Խոնարհագոյն,
ստորնագոյն, ստորին, յետին:
ՆՈՒԱՍՏԱԳՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Նուաստու-
թիւն, ցածութիւն, յետնութիւն, զիջումն,
խոնարհութիւն:
ՆՈՒԱՍՏԱԽՈՒՄԲ, ա. Սակաւաթիւ:
ՆՈՒԱՍՏԱԿԱՆ, ա. Խոնարհական, յետին,
ցածուն, ստորին, անարգ:
ՆՈՒԱՍՏԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Խոնարհամ-
տութիւն, ցածութիւն:
ՆՈՒԱՍՏԱՆԱԼ, չբ. Խոնարհել, հնազան-
դել, զիջանել, նուաճել, ճնշել, յետնել:
ՆՈՒԱՍՏԱՊԷՍ, տե՛ս ՆՈՒԱՍՏԱԲԱՐ:

ՆՈՒԱՍՏԱՑՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Խոնարհե-
ցուցանել, ցածուցանել, ընդ վայր հար-
կանել, զընկենուլ:
ՆՈՒԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Զիջումն, խոնար-
հութիւն, ցածութիւն, յետնութիւն:
ՆՈՒԱՐՏԱՆ, գ. Ծածկոյթ, ծածկոց:
ՆՈՒԷՂ, գ. 1. (եկեղց., կրօն.) Երախայրիբ:
2. Ընծայ, պատարագ, ձօնի: 3. Խորհրդա-
կատարութիւն, կատարողութիւն, զոհ:
ՆՈՒԻՐԱԲԵՐ, ա. (եկեղց.) Նուիրատու:
ՆՈՒԻՐԱԳՈՐԾԵԼ, նբ. Ձեռնադրել, սըր-
բազանել:
ՆՈՒԻՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, գ. Կատարողու-
թիւն, սրբազնագործութիւն, քահանա-
յագործութիւն:
ՆՈՒԻՐԱԿ, գ. 1. Հրամանակատար (զի-
նուոր), սպասուոր, արբանեակ (արքունի
պաշտօնեայ), պատուիրակ: 2. Նուիրա-
նոց, բաժակ:
ՆՈՒԻՐԱԿԱՆ, ա. 1. Սրբազան, սուրբ: 2.
Ընծայական (նուիրելի): 3. Նուիրակա-
տար:
ՆՈՒԻՐԱԿԱՊԵՏ, գ. Նուիրապետ (գլխա-
ւոր նուիրակը):
ՆՈՒԻՐԱԿԱՍԱՐ, ա. գ. (եկեղց.) Սրբազ-
նակատար, սրբազնագործ:
ՆՈՒԻՐԱԶԻՐ, ա. Շնորհաձիր:
ՆՈՒԻՐԱՄՍԱԿ, գ. Ամսագլուխ, նորամ-
տութիւն:
ՆՈՒԻՐԱՆ, գ. (եկեղց.) Սրբարան, տա-
ճար, եկեղեցի:
ՆՈՒԻՐԱՆՈՅ, գ. 1. Նուիրակ (զոհ մա-
տուցելու ոսկէ կամ արծաթէ գաւաթ): 2.
Նուիրան, եկեղեցի:
ՆՈՒԻՐԱՊԵՏ, տե՛ս ՆՈՒԻՐԱԿԱՊԵՏ:
ՆՈՒԻՐԱՊԵՏԱԿԱՆ, ա. (եկեղց.) Կատա-
րողապետական, քահանայապետական,
քահանայական, խորհրդական:
ՆՈՒԻՐԱՏՈՒ, տե՛ս ՆՈՒԻՐԱԲԵՐ:
ՆՈՒԻՐԱՒՈՐ, տե՛ս ՆՈՒԻՐԱԿԱՆ:
ՆՈՒԻՐԵԼ, նբ. (եկեղց., կրօն.) 1. Ձօնել,
ընծայել, տալ: 2. Նուիրագործել, օրհնել,

ձեռնադրել, մկրտել, դրոշմել:
ՆՈՒԻՐՈՂԱԿԱՆ, տե՛ս ՆՈՒԻՐԱԿԱՆ:
ՆՈՒԿԻ, ՆՈՒԿԻԷ, տե՛ս ՈՒՆԿԻ:
ՆՈՒՐԲ, ա. 1. Բարակ, անօր, անգայտ, թեթև, մանր: 2. Սուղ, նեղ, անձուկ: 3. (քեր.) Լեբկ (պարզ խուլ բաղաձայն): 4. մ. Նրբապէս:
ՆՊԱՍՏ, գ. 1. Օգնութիւն, ձեռնտուութիւն, օժանդակութիւն, գործակցութիւն, սատար: 2. Օգուտ, շահ: 3. Ջան, փոյթ, Հայթայթանք: 4. Օգնական, ձեռնտու, գործակից:
- ՆՊԱՍՏ ԼԻՆԵԼ. նպաստել, նպաստաւորել, նպաստաւոր լինել, սատարել, օգնել, օգտել, աջակցել:
ՆՊԱՍՏԱՄԱՏՈՅՑ, ա. 1. Ձեռնտու, օգնական, նպաստատու, սատար, առիթ: 2. Պրտանի, օգտակար:
ՆՊԱՍՏԱՏԻ, տե՛ս ՆՊԱՍՏԱՄԱՏՈՅՑ:
ՆՊԱՍՏԱՌԵԼ (իմ), տե՛ս ՆՊԱՍՏ ԼԻՆԵԼ:
ՆՊԱՍՏԱՌ ԼԻՆԵԼ, տե՛ս ՆՊԱՍՏ ԼԻՆԵԼ:
ՆՊԱՍՏԱՌՈՐՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՆՊԱՍՏ:
ՆՊԱՍՏԵԼ, տե՛ս ՆՊԱՍՏ ԼԻՆԵԼ:
ՆՊԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՆՊԱՍՏ:
ՆՊԱՏԱԿ, գ. 1. Նշաւակ, թիւրախ, թիւրախ: 2. Դիտաւորութիւն: 3. Նախագաղափար: 4. Բրաբրոն, մրցանակ, յաղթանակ:
ՆՊԱՐ, ՆՊԱՐԱԿ, գ. Պարէն, ուտեստ, պաշար, թոշակ:
ՆՊԱՐԱԿԵԼ, նբ. Թոշակել:
ՆՊԵՐՏ, ա. Հպարտ, ամբարհաւած:
ՆՍԵՂ, տե՛ս ՆՍԻՂ:
ՆՍԵՄ, ա. 1. Աղօտ, մթին, ստուերամած, աղշամղջին: 2. գ. Մոռն, մթութիւն, խաւար:
ՆՍԵՄԱԿԱՆ, ՆՍԵՄԱՅԻՆ, ա. Նսեմ, մթին:
ՆՍԵՄԱՆԱԼ, չբ. Մթագնել, մթանալ, խաւարել, աղօտանալ, փխբ. կուրանալ:

ՆՍԵՄԱՍՏՈՒԵՐ, ա. Խաւարին, մթին:
ՆՍԵՄԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. Խաւարեցուցանել, աղօտացուցանել:
ՆՍԻՂ, գ. 1. Բախտ, վիճակ: 2. Հմայու-թիւն (բախտի գուշակութիւն):
ՆՍՏԱԿԻՑ, ա. Բարձակից, աթոռակից:
ՆՍՏԱՐԱՆ, գ. Նստելի:
ՆՍՏԵԼ¹, նբ. Նստուցանել, ցածուցանել, ճնշել:
ՆՍՏԵԼ² (իմ), չբ. 1. Բաղմել, հանգչել: 2. Հեծանել:
ՆՍՏԵԼԻ, տե՛ս ՆՍՏԱՐԱՆ:
ՆՍՏՈՅ ՏԵՂԻ, տե՛ս ԵՐԱՍՏԱՆՔ:
ՆՍՏՈՒԱԾ, տե՛ս ԿՂԿՂԱՆՔ:
ՆՍՏՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Բաղմեցուցանել, հանգուցանել, զետեղել:
ՆՐԱՆ, գ. Սուսեր, սուր, թուր:
ՆՐԱՆԱԿՏՈՐ, ա. Սրակոտոր:
ՆՐԱՍԱՐ, մ. Նրբապէս, ճարտարաբար:
ՆՐԱԿՆՈՅՆ, ա. Անօրագոյն, բարակ, մանր:
ՆՐԱԿՆՈՅՈՒԹԻՒՆ, գ. Նրբամասնութիւն:
ՆՐԱՒԵԶՈՒ, տե՛ս ՆՐԱԶԱՅՆ:
ՆՐԱԽԵՂԻՐ, տե՛ս ՆՐԱՀԱՅՅԵԱՑ:
ՆՐԱԿԱՆ, ա. Նուրբ, նեղ, անձուկ:
ՆՐԱՀԱՅՅԵԱՑ, ա. Նրբախնդիր:
ՆՐԱԶԱՅՆ, ա. Նրբալեզու:
ՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Նրբագոյութիւն:
ՆՐԱՊԷՄ, մ. 1. Նուրբ, նրբաբար: 2. Ճշդիւ:
ՆՐԱՍԵՍԱԿ, ա. Բարակ, անօր:
ՆՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. Անօրացուցանել, նրբել:
ՆՐԱՓՈՂՈՑ, գ. Նեղափողոց:
ՆՐԲԵԼ, տե՛ս ՆՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ:
ՆՐԲՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Անօրութիւն, բարակութիւն: 2. Թաքնութիւն, գաղտնութիւն, խորութիւն:
ՆՔԹԵԼ, չբ. Նքողել, դրսուկել, նուաղել, սովել, լուծանել:
ՆՔՈՂԵԼ (իմ), տե՛ս ՆՔԹԵԼ:

ն-ՔՈՅՐ, տե՛ս ՄԱՂ (1):
նՕԹ, գ. Կարմրադեղ, բուռ:
նՕԹԻ, ա. Անսոււաղ, անճաշակ, անհաց,
նքթեալ, նքողեալ:
նՈԹՃԵԼ, նբ. 1. Աւետեղ, աւետաւորել,
աւետաբանել: 2. Նիւթել, հիւսել, հայ-
թայթել, առթել, հնարել, ճարտարել:
նՕԹՈՒԹԻԻՆ, գ. Անսոււաղութիւն, ծո-
մապահճ, պահագործութիւն, պահճ:
նՕՍՐ, ա. Անօսր, անգայտ:
նՕՏԱՐ, գ. Նշանագիր, դպիր (արքունի
կամ եկեղեցական):

Շ

ՇԱԲԱԹ, գ. Եօթնեակ, եօթներորդ:
ՇԱԲԱԹԱԽՏԻՐ, տե՛ս ՇԱԲԱԹԱՊԱՀ:
ՇԱԲԱԹԱՆԱԼ, չբ. (եբրայկան ոճով)
Հանգչել, դադարել, դատարկանալ:
ՇԱԲԱԹԱՊԱՀ, ա. գ. Շաբաթախորի:
ՇԱԲԱԹԱՊԱՀՈՒԹԻՆ, գ. (եկեղց.) Սըր-
բապահութիւն:
ՇԱԲԱԹԱՅՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Հանդուցանել,
դադարեցուցանել:
ՇԱԲԱԹՈՒՄՆ, գ. Հանգիստ, դադա-
րումն:
ՇԱԳԱՆԱԿ, գ. Մաշկամիրգ:
ՇԱԳՈՅՐ, գ. Պայուսակ, մախաղ:
ՇԱԼԱԿ, գ. 1. Պարկ: 2. Պատգարակ:
ՇԱԿԱՆՋԱՆԵԼ, ՇԱԿԱՆՋԵԼ, նբ. չբ.
Ականջել:
ՇԱՀ, գ. 1. Օգուտ, արդիւնք, արգասիք,
վաստակ: 2. Օգտակարութիւն, պիտա-
նութիւն, շահաւէտութիւն:
- ՇԱՀ է, մբ. Օգուտ է:
- Ի ՇԱՀ ԱԾԵԼ, Շահեցուցանել:
ՇԱՀՍ ԱՌՆԵԼ, Խաղալ, պարել:
ՇԱՀԱՐԵՐ, ա. Շահեկան, օգտակար:
ՇԱՀԱԶԱԻԱԿ, գ. Օգուտ, շահ:
ՇԱՀԱՃՈՂՈՎ, ա. Օգտածարաւ, զօշա-
քաղ, վաշխաժողով, վաշխառու:

ՇԱՀԱԿԱՆ, տե՛ս ՇԱՀԵԿԱՆ:
ՇԱՀԱԿԱՆԱՅՈՒ, տե՛ս ՇԱՀԵԿԱՆԱՅՈՒ:
ՇԱՀԱՆՇԱՀ, գ. Արքայից արքայ:
ՇԱՀԱՊ, գ. Տէր, իշխան, պետ, նախարար,
նահապետ, ազգապետ, վերակացու, հա-
զարապետ, ոստիկան:
ՇԱՀԱՊԵՏ, գ. 1. Շահապ: 2. Պահապան:
3. Ոգի, պարիկ:
ՇԱՀԱՍԷՐ, ա. Աբահ:
ՇԱՀԱՍԻՐԵԼ, չբ. Աբահել:
ՇԱՀԱՎԱՃԱՌ, գ. 1. Շահավաճառու-
թիւն, վաճառաշահութիւն, տուրևառ:
2. Վաճառական, շահարար:
ՇԱՀԱՎԱՃԱՌՈՒԹԻՆ, տե՛ս ՇԱՀԱՎԱՃԱՃԱՌ (1):
ՇԱՀԱՏԱԿԵԼ (իմ), չբ. Յարձակել, գրոհել,
սուրալ:
ՇԱՀԱՏԱԿԻՆ, ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՆ, ՇԱՀԱՏԱԿՈՒՄՆ, գ. Արշաւանք, յարձա-
կումն:
ՇԱՀԱՐԱՐ, տե՛ս ՇԱՀԱՎԱՃԱՌ (2):
ՇԱՀԱԻԵՏԱԳՈՅՆ, ա. Շահեկանագոյն,
շահաւորագոյն, օգտակարագոյն:
ՇԱՀԱԻԵՏԱԿԱՆ, տե՛ս ՇԱՀԱԻԷՏ:
ՇԱՀԱԻԵՏԵԼ, չբ. Շահել, օգտել:
ՇԱՀԱԻԵՏՈՒԹԻՆ, գ. Օգտակարութիւն,
շահեկանութիւն, օգուտ, շահ:
ՇԱՀԱԻԷՏ, ա. Շահաւոր, շահաբեր, շահե-
կան, մեծաշահ:
ՇԱՀԱԻՈՐ, տե՛ս ՇԱՀԱԻԷՏ:
ՇԱՀԱԻՈՐԱՐԱՐ, մ. Շահեկանաբար:
ՇԱՀԱԻՈՐԱԳՈՅՆ, տե՛ս ՇԱՀԱԻԵՏԱԳՈՅՆ:
ՇԱՀԱԻՈՐԵԼ, նբ չբ. Շահել, օգտել:
ՇԱՀԱԻՈՐՈՒԹԻՆ, գ. 1. Շահավաճա-
ռութիւն: 2. Շահաւետութիւն, օգտակա-
րութիւն:
ՇԱՀԵԼ (իմ), չբ. Շահաւորել, օգտել,
ստանալ, վաստակել:
- ՇԱՀԵԼ ԶԿԵԱՆՍ ԱՆՁԻՆ, Ապրեցու-
ցանել:
ՇԱՀԵԿԱՆ, ա. 1. Շահաւոր, շահաւէտ,

օգտակար, պիտանի, արդիւնական,
պտղաբեր: 2. Ճահաւոր, գիպոյ:
ՇԱՀԵԿԱՆԱԲԱՐ, տե՛ս ՇԱՀԱՒՈՐԱԲԱՐ:
ՇԱՀԵԿԱՆԱԳՈՅՆ, տե՛ս ՇԱՀԱԻԵՏԱ-
ԳՈՅՆ:
ՇԱՀԵԿԱՆԱՅԵԱԼ, ա. Պիտանադոյն:
ՇԱՀԵԿԱՆԱՅՈՒ, ա. Շահեկան, պիտա-
նացու, օգտակար:
ՇԱՀԵԿԱՆՈՒԹԻԻՆ, գ. 1. Օգտակարու-
թիւն, պիտանութիւն: 2. Վայելչութիւն,
վայելք, սփոփանք, զուարճութիւն: 3.
Արգասաւորութիւն, պտղաբերութիւն:
ՇԱՀԵՅՈՒՑԱՆԵԼ, պր. Ի շահ անել, օգ-
տեցուցանել, օգտել:
ՇԱՂ, տե՛ս ՅՕՂ:
ՇԱՂԱԽ, գ. 1. Յիխ, ցեխ, տաղախ: 2. Շա-
ղախեալ, անմաքուր, պիղծ:
ՇԱՂԱԽԱՆԱԼ, չք. Շաղախել, պղծել:
ՇԱՂԱԽՆԵԼ, նր. Թաթաւել, թանալ, ներ-
կանել, օծանել, աղտեղել, պղծել:
ՇԱՂԱԽՈՒՄՆ, գ. Թաթաւումն, պղծու-
թիւն, աղտ:
ՇԱՂԱԿԱՊ, տե՛ս ՇԱՂԿԱՊ:
ՇԱՂԱԿՐԱՏ, ա. 1. Շատախօս, լեզուա-
գար, շաղփաղփ, շաղաւաչուրթն, ունայ-
նաբան, ընդունայնախորհ: 2. Շաղակրա-
տութիւն:
ՇԱՂԱԿՐԱՏԵԼ, չք. Շատախօս լինել,
շաղփաղփել, բարբանջել, բանդագուշել:
ՇԱՂԱԿՐԱՏՈՒԹԻԻՆ, ՇԱՂԱԿՐԱՏՈՒ-
ՄՆ, գ. Շաղփաղփութիւն, բարբանջումն,
բարբաջանք:
ՇԱՂԱՂԵԼ, նր. Աղաւաղել, ծեքել, կա-
կազել:
ՇԱՂԱՄԱԹ, գ. Թել, լար, առասան:
ՇԱՂԱՄԱՆՈՒԹԻԻՆ, գ. Շարամանու-
թիւն, յարամանութիւն, յարակցութիւն:
ՇԱՂԱՇԱՐ, ա. 1. Յարակից: 2. (քեր.)
Փաղառութիւն, վանկ, հեգ:
ՇԱՂԱՇԱՐԵԼ, նր. 1. Շարակցել, յարակ-
ցել: 2. Կ. չք. Յարել, գուգել, կապակցել:
3. Զուգաւորել:

ՇԱՂԱՇԱՐՈՒԹԻԻՆ, ՇԱՂԱՇԱՐՈՒՄՆ,
գ. Յարակցութիւն, միաւորութիւն, զու-
գաւորութիւն:
ՇԱՂԱՇՈՅՏ, ՇԱՂԱՇՈՒՏ, ա. Զածած,
անարգ, ցոփ, խենկէ:
ՇԱՂԱՇՏՈՒԹԻԻՆ, գ. Խենկէութիւն, ցո-
փութիւն:
ՇԱՂԱՊԱՏ, ա. գ. 1. Մանուածոյ, ոլորե-
ալ: 2. Մանուած, ոլորք, կնճիւն:
ՇԱՂԱՊԱՏԵԼ, նր. Շարապատել, պատա-
տել, փաթութիւն, ոլորել, բաղչիւնել:
ՇԱՂԱԻՇՈՒԹՆ, ա. 1. Շաղակրատ,
շաղփաղփ, շատախօս: 2. Շողոմարար,
քծնի:
ՇԱՂԵԼ, նր. 1. Շաղապատել, պատատել,
ոլորել, գալարել, կաշկանդել: 2. Շաղա-
խել, թաթաւել:
ՇԱՂԻՂ, գ. 1. Միս: 2. Դիակն, գէշ, մե-
ռելոտի:
ՇԱՂԿԱՊ, գ. 1. Զօղ, կապ, կապակցու-
թիւն: 2. Աւարտ (խօսքի), եզրակացու-
թիւն:
ՇԱՂԿԱՊԱԿՅԵԼ, նր. Շաղկապել, կա-
պակցել:
ՇԱՂԿԱՊԵԼ, նր. 1. Կապակցել, կցել, գօ-
ղել, յարել, գուգել, միաւորել: 2. Կապել,
կաշկանդել, պրկել, շաղել:
ՇԱՂԿԱՊՈՒԹԻԻՆ, ՇԱՂԿԱՊՈՒՄՆ, գ.
Զօղումն, միաւորութիւն:
ՇԱՂՂԱԿԵՐ, ա. Հմակեր, գիշակեր, մսա-
կեր:
ՇԱՂՂԱԿԵՐՈՒԹԻԻՆ, գ. Մսակերու-
թիւն, հմակերութիւն:
ՇԱՂՂԱՅԵՂՅ, ա. Թանճրամարմին, մե-
ծամարմին:
ՇԱՂՓԱԲԱՆՈՒԹԻԻՆ, տե՛ս ՇԱՂՓԱՂ-
ՓՈՒԹԻԻՆ:
ՇԱՂՓԱՂՓ, ա. 1. Շաղակրատ, ունայ-
նախօս, շաղաչուրթն: 2. Անհիմն, ալլան-
դակ, անհեթեթ:
ՇԱՂՓԱՂՓԱԲԱՆ, տե՛ս ՇԱՂՓԱՂ-
ՓՈՒՏ:

ՇԱՂՓԱՂՓԱԿԱՆ, տե՛ս ՇԱՂՓԱՂՓ:
ՇԱՂՓԱՂՓԱՆՔ, տե՛ս ՇԱՂՓԱՂՓՈՒ-
ԹԻՒՆ:
ՇԱՂՓԱՂՓԵԼ, չք. նք. Շաղափրատել,
բարբաջել, բանդագուշել, բաջաղել, ցնո-
րել:
ՇԱՂՓԱՂՓՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Շաղփաղ-
փանք, շաղափրատանք, ունայնաբանու-
թիւն: 2. Աղճատանք, ցնորք, զառան-
ցանք, բանդագուշանք:
ՇԱՂՓԱՂՓՈՒՄՆ, գ. Շաղփաղփութիւն:
ՇԱՂՓԱՂՓՈՒՏ, ա. Շաղփաղփաբան,
շաղափրատ:
ՇԱՄԱՆԴԱՂ, գ. Մէգ, մառախուղ, բայ:
ՇԱՄԱՆԴԱՂԱԶԵԻ, ՇԱՄԱՆԴԱՂԱՏԵ-
ՍԻԼ, ա. Բալաձև, բալատեսիլ:
ՇԱՄԱՆԴԱՂՈՒԹԻՒՆ, գ. Միգապատու-
թիւն, մթազգածութիւն, մէգ:
ՇԱՄԲ, գ. Խարձ, շամբակ, եղեգնապու-
րակ, պրակ եղեգանց:
ՇԱՄԲԱԿ, տե՛ս ՇԱՄԲ:
ՇԱՄԲՇԱԲԱՆԵԼ, նք. չք. Շաղփաղփել,
բաջաղել:
ՇԱՄԲՇԱԲԱՐ, մ. Յիմարբար, մոլեգնա-
բար:
ՇԱՄԲՇԱԳՈՅՆ, ա. Անմիտ, անմտագոյն:
ՇԱՄԲՇԱՆՔ, տե՛ս ՇԱՄԲՇՈՒԹԻՒՆ:
ՇԱՄԲՇԵԼ (իմ) կամ ՇԱՄՇԵԼ (իմ), չք.
Ցնորել, յիմարել, անմտանալ, խելագա-
րել, մոլեգնել, կատաղել, մոլել:
ՇԱՄԲՇՈՒԹԻՒՆ կամ ՇԱՄՇՈՒԹԻՒՆ, գ.
1. Շամբշանք, ցնորումն, խելագարու-
թիւն, անմտութիւն, մոլեգնութիւն, մո-
լութիւն, աւիւն: 2. Պազշտութիւն:
ՇԱՄԲՈՒՇ, ա. 1. Խելագար, խօլ, խօլա-
կան, անմիտ, յիմար, մոլի, մոլեգին, ցոփ:
2. Ցանկասէք:
ՇԱՄԲՈՒՏ, ա. Եղեգնուտ, խոտաւէտ:
ՇԱՄՇՏՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՉՈՐՈՐԴՊԵՏՈՒ-
ԹԻՒՆ:
ՇԱՄՓՐԱԿ, գ. Պսակ, թագ:
ՇԱՆԱԶԳԵԱՅ, տե՛ս ՇՆԱԲԱՐՈՅ:

ՇԱՆԴ, տե՛ս ՇԱՆԹ:
ՇԱՆԹ, գ. Կայծակն, հրացան բարկութիւն:
ՇԱՆԹԱԿԱՆ, ա. Շանթայիւն:
ՇԱՆԹԱՀԱՐ, ա. Երկնահար:
ՇԱՆԹԱԶԻԳ, ա. Շանթընկէց:
– ՇԱՆԹԱԶԻԳ ԲԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, Կայծակն,
շանթ:
ՇԱՆԹԱՅԻՆ, տե՛ս ՇԱՆԹԱԿԱՆ:
ՇԱՆԹԸՆԿԵՅ, տե՛ս ՇԱՆԹԱԶԻԳ:
ՇԱԶԵԼ, չք. Շառաչել (կառքի), շէլ (սո-
ղունների):
ՇԱԶԻՆ, ՇԱԶՈՒՄՆ, գ. 1. Շառաչիւն,
շուինչ: 2. Շէլիւն, շչումն:
ՇԱՊԻԿ, գ. Բաղէն, լայնաբարձ քրթանակ,
պատմուճան:
ՇԱՌԱԳՈՅՆ, ա. 1. Կարմրագոյն, բոսո-
րայիւն, արիւնագոյն: 2. Շէկ, շիկակար-
միր, հրաշէկ, խարտեհաշ, դեղին:
ՇԱՌԱԳՈՒՆԱՆԱԼ, տե՛ս ՇԱՌԱԳՈՒՆ-
ՆԵԼ:
ՇԱՌԱԳՈՒՆԱՆՔ, տե՛ս ՇԱՌԱԳՈՒՆՈՒ-
ԹԻՒՆ:
ՇԱՌԱԳՈՒՆԵԼ, չք. Շառագունանալ,
կարմրանալ, շիկնել, պատկառել, զամօթի
հարկանել:
ՇԱՌԱԳՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Շառագունանք,
պատկառանք, ամօթ:
ՇԱՌԱՅԼ, գ. Ճառագայթ, շող, նշոյլ:
ՇԱՌԱՇԻՂ, գ. Հատոր, հատուած, զան-
գուած:
ՇԱՌԱԶԵԼ, չք. Շաչել, թնդել, դռնչել,
չկահել:
ՇԱՌԱԶԻՒՆ, գ. Շառաչուկ, շառաչումն:
ՇԱՌԱԶՈՒԿ, ՇԱՌԱԶՈՒՄՆ, տե՛ս ՇԱ-
ՌԱԶԻՒՆ:
ՇԱՌԱԿԻՂ կամ ՇԱՌԱԿԵՂ, գ. 1. Ստեղն,
ուղէշ, բարունակ, ճիւղ, ընձիւղ, ջով,
բողբոջ, ծիւր: 2. փխբ. Մնունդ, սերունդ,
զաւակ, յաջորդ: 3. Ճառագայթ, ճաճանչ,
շող, ցոլք: 4. Շանթ:
ՇԱՌԱԿԻՂԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, տե՛ս ՇԱՌԱ-
ԿԻՂԵԼ:

ՇԱՌԱԻԻՂԵԼ, նբ. Շառաւիղացուցանել, բուսուցանել, ընծիւղել, արտադրել, ծնանել, սերել:

ՇԱՌԱԻՆ, տե՛ս ՈՒՂՏ:

ՇԱՏ, ա. 1. Բազուժ, յոլոլ, յոգն, առատ, բաւական, հերիք: 2. մ. Բազումս, կարի, ստէպ, յաճախ, յոյժ, յերկար:

- ՇԱՏ ԱՆ ԳԱՄ, տե՛ս ԲԱԶՈՒՄ ԱՆ-ԳԱՄ:

- ՇԱՏ Է, մբ. Բաւական է:

ՇԱՏԱԲԱՆՈՒԹԻԻՆ, գ. Բազմաբանութիւն, երկայնաբանութիւն, շատախօսութիւն:

ՇԱՏԱԽՕՍ, ա. Շատխօս, երկայնաբան, շաղակրատ, լեզուանի:

- ՇԱՏԱԽՕՍ ԼԻՆԵԼ, Բազմաբանել, շաղակրատել:

ՇԱՏԱԽՕՍՈՒԹԻԻՆ, տե՛ս ՇԱՏԽՕՍՈՒԹԻԻՆ:

ՇԱՏԱԿԵԱՅ, տե՛ս ԵՐԿԱՅՆԱԿԵԱՅ:

ՇԱՏԱԿԵՐ, ա. Անյագ, որկորեայ, որկորամոլ:

ՇԱՏԱՀԱՆՃԱՐ, ա. Բազմահանճար, յոգնահանճար:

ՇԱՏԱՀՄՏՈՒԹԻԻՆ, գ. Բազմահմտութիւն:

ՇԱՏԱՄԱՐԴՈՒԹԻԻՆ, տե՛ս ԲԱԶՄԱՄԱՐԴՈՒԹԻԻՆ:

ՇԱՏԱՄԱՐՄԻՆ, ա. Մեծամարմին:

ՇԱՏԱՆԱԼ, չբ. 1. Շատել, բաւականանալ: 2. Բաւել, ձեռնհաս կարող լինել: 3. Բազմանալ:

ՇԱՏԱՇՐՋՈՒԹԻԻՆ, գ. Բազմաշրջութիւն, թափառումն:

ՇԱՏԱՋՈՒՐ, ա. Ջրարբի, յորդաջուր:

ՇԱՏԱՍԵՐԵԼ, չբ. Բազմասերել (շատ սերունդ ունենալ):

ՇԱՏԱՏԵՍ, ա. Սրատես:

ՇԱՏԱՅՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Բազմացուցանել:

ՇԱՏԵԼ, տե՛ս ՇԱՏԱՆԱԼ (1):

ՇԱՏԻՄԱՅ, ա. Բազմիմաստ, բազմահմուտ:

ՇԱՏԽՕՍ, տե՛ս ՇԱՏԱԽՕՍ:

ՇԱՏԽՕՍԵԼ, չբ. Շատախօս լինել, բազմաբանել, երկայնաբանել:

ՇԱՏԽՕՍՈՒԹԻԻՆ, գ. Բազմաբանութիւն, շաղակրատութիւն, շաղակրատութիւն, աղճատանք:

ՇԱՏԿԵՐՈՒԹԻԻՆ, գ. Որկորամոլութիւն, անյագութիւն:

ՇԱՏՈՒԹԻԻՆ, գ. Առատութիւն, յորդութիւն, յոլոլութիւն, յաճախութիւն, բազմութիւն, հոծութիւն, բազմամարդութիւն:

ՇԱՏՈՒՍՈՒՄՆՈՒԹԻԻՆ, տե՛ս ԲԱԶՄՈՒՍՈՒՍՈՒՄՆՈՒԹԻԻՆ:

ՇԱՏՐՈՒԱՆ, գ. Վարագոյր, սրսկապան, կապերտ:

ՇԱՐՔ, գ. 1. Դաս, կարգ, տող, հիւսուած, յեռումն, շղթայ, գումարտակ: 2. Խոմբ, բազմութիւն:

ՇԱՐՔ, գ. Շարշատեռ, տեռ, քօղ:

ՇԱՐԱԲԱՆԵԼ, նբ. Տրամաբանել, հաւաքաբանել:

ՇԱՐԱԲԱՆՈՒԹԻԻՆ, գ. Հաւաքաբանութիւն:

ՇԱՐԱԲԱՌԵԱԼ, նբ. Ի բաց բառնալ, վերառել, կրել, ունել:

ՇԱՐԱԲԱՐ, մ. Շարունակաբար, յարակցաբար:

ՇԱՐԱԲՆԱԿՈՒԹԻԻՆ, գ. Կցորդութիւն:

ՇԱՐԱԳԻՐ, ա. գ. 1. Մատենագիր, վիպագիր: 2. Շարագրութիւն, շարագրութիւն, շարագրած: 3. Նշանագիրք:

ՇԱՐԱԳԾԵԼ, տե՛ս ՇԱՐԱԳՐԵԼ:

ՇԱՐԱԳՈՅԱՆԱԼ, չբ. Շարակայել:

ՇԱՐԱԳՈՒՅԱԿԵԼ (իմ), չբ. Որականալ, տրամակայել, զգածել, զգենուլ (զմարմին):

ՇԱՐԱԳՐԱԾ, գ. Շարագիր, շարագրութիւն, շարագրածութիւն, շարած, մատենագրութիւն, պատմագրութիւն, յիշատակարան:

ՇԱՐԱ ԳՐԱԾՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՇԱՐԱ-
ԳԸՐԱԾ:
ՇԱՐԱ ԳՐԱԿԱՆ, ա. Գրաւոր, պատմա-
գրական:
ՇԱՐԱ ԳՐԵԼ, նբ. Համագրել, մատենա-
գրքել, պատմագրքել, արձանագրել:
ՇԱՐԱ ԳՐՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Համագրութիւն:
2. Շարագրած, շարագրումն, շարագրա-
ծութիւն, մատենագրութիւն, գրութիւն,
ճառ:
ՇԱՐԱ ԳՐՈՒՄՆ, տե՛ս ՇԱՐԱ ԳՐՈՒԹԻՒՆ:
ՇԱՐԱ ԴԱՍԵԼ, նբ. Շարակարգել, կարգել,
կարգաւորել, բաղդասել:
ՇԱՐԱ ԴԱՍՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Շարակարգու-
թիւն, բաղդասութիւն, կապակցութիւն,
բաղկացութիւն: 2. Շարագրութիւն, ճառ:
ՇԱՐԱ ԴՐԱԿԱՆ, ա. 1. Բաղադրական: 2.
Շարագրեալ:
ՇԱՐԱ ԴՐԵԼ, նբ. 1. Յարադրել, յարել,
բաղդարել, գօղել, կցել, միաւորել, խառ-
նել, գանգանել, ձուլել, շաղկապել, կազ-
մել, յօրինել: 2. Շարագրել:
ՇԱՐԱ ԴՐՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Բաղադրութիւն,
բաղկացութիւն, շաղկապութիւն, հաւա-
քումն, միաւորութիւն: 2. Յարադրու-
թիւն, յարմարութիւն: 3. Շարագրու-
թիւն:
ՇԱՐԱԼԾԵԼ, նբ. Զուգել, գօղել, յօղել,
լծակցել, լծորդել, կցել, յարել:
ՇԱՐԱԽԱՌՆԵԼ, նբ. Զանգել, շաղել:
ՇԱՐԱԽԱՌՆՈՒԹԻՒՆ, ՇԱՐԱԽԱՌՆՈՒ-
ՄԸՆ, գ. Բաղադրութիւն, խառնուած:
ՇԱՐԱԾ, տե՛ս ՇԱՐԱ ԳՐԱԾ:
ՇԱՐԱԾԵԼ, նբ. Շարակարգել:
ՇԱՐԱԾՆԵԱԼ, ա. Համածին, ընդաբոյս:
ՇԱՐԱԿԱԼ, տե՛ս ՇԱՐԱԿԱՅԵԼ:
ՇԱՐԱԿԱԼԵԼ, նբ. Ըմբռնել, բովանդակել,
շարունակել:
ՇԱՐԱԿԱՍԵԼ, նբ. Շարադասել, շարա-
կարգել:
ՇԱՐԱԿԱՅԱՆԱԼ, ՇԱՐԱԿԱՅԵԼ, չբ. Բա-
ղարկոցել, շարագրել, բաղկանալ:

ՇԱՐԱԿԱՅՈՒՄՆ, գ. Կապակցութիւն,
բաղկացութիւն:
ՇԱՐԱԿԱՊԵԼ, նբ. Շաղկապել, յարել,
գօղել:
ՇԱՐԱԿԱՐԳԵԼ, տե՛ս ՇԱՐԱ ԴԱՍԵԼ:
ՇԱՐԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՇԱՐԱ ԴԱ-
ՍՈՒԹԻՒՆ:
ՇԱՐԱԿՅԵԼ, նբ. Շարալծել, յարակցել:
ՇԱՐԱԶԱՅՆ, տե՛ս ԲԱՂԱԶԱՅՆ:
ՇԱՐԱԶԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ԶԱՅՆԱ-
ԿԸՑՈՒԹԻՒՆ:
ՇԱՐԱՃԵՑԵԱԼ, ա. Մննդակից:
ՇԱՐԱՄԱՆԱԿԱՆ, ա. Յարամանակալ:
ՇԱՐԱՄԱՆԵԼ, նբ. Յարամանել, ընդե-
լուզանել, յեռուլ, ներհիւսել, ոլորել, փա-
թութել, շաղապատել, գուգել, միաւորել,
նիւթել:
ՇԱՐԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Յարամանու-
թիւն, հիւսուած, կապակցութիւն, բաղ-
կացութիւն, միաւորութիւն, յօրինուած,
շարագրութիւն:
ՇԱՐԱՄԵՐԶԵԼ¹, նբ. Մերձեցուցանել,
շարամօտեցուցանել, յարել, գուգել,
գօղել, շաղկապել:
ՇԱՐԱՄԵՐԶԵԼ² (իմ), չբ. Շարամօտել,
հպել, յարել, միանալ, ընտաննալ:
ՇԱՐԱՄԵՐԶՈՒԹԻՒՆ, գ. Միաւորութիւն,
հպումն, ընտանութիւն, գուգաւորու-
թիւն:
ՇԱՐԱՄՕՏ, ա. Մօտաւոր, հպաւոր, կից:
ՇԱՐԱՄՕՏԵԼ (իմ), տե՛ս ՇԱՐԱՄԵՐԶԵԼ²
(իմ):
ՇԱՐԱՄՕՏԵՑՈՒՅԱՆԵԼ, տե՛ս ՇԱՐԱ-
ՄԵՐԶԵԼ¹:
ՇԱՐԱՅԱՐԵԼ, նբ. Յարակցել, կցել, միա-
ւորել:
ՇԱՐԱՅԱՐՄԱՐԵԼ, նբ. Զուգաշարմարել:
ՇԱՐԱՅԱՐՄԱՐՈՂ, ա. գ. Որմաշէն:
ՇԱՐԱՅԱՐՈՒԹԻՒՆ, ՇԱՐԱՅԱՐՈՒՄՆ, գ.
Յարակցութիւն, կապակցութիւն, միաւո-
րութիւն:
ՇԱՐԱՆԻԹԵԼ, նբ. Յերիւրել, յօրինել:

ՇԱՐԱՊԱՏԵԼ, տե՛ս ՇԱՂԱՊԱՏԵԼ:

ՇԱՐԱՌԵԼ, նբ. Յարառնուլ, պարառել, բովանդակել:

ՇԱՐԱԻ, գ. 1. Թարախ, խղխայթ: 2. Ապականութիւն, նեխութիւն, ժահահոտութիւն:

ՇԱՐԱԻԱԼԻ, ՇԱՐԱԻԱԼԻՅ, ա. Թարախալից, շարաւոտեալ:

ՇԱՐԱԻԱՀՈՏ, ա. Չարահոտ, ժահահոտ:

ՇԱՐԱԻԱՀՈՏՈՒԹԻԻՆ, գ. ժահահոտութիւն:

ՇԱՐԱԻԱՆԴԵՆ, գ. Կապ, չուան, պարաւանդ:

ՇԱՐԱԻՈՏԵԱԼ, տե՛ս ՇԱՐԱԻԱԼԻ:

ՇԱՐԱՓԱԿԵԼ, նբ. Պարփակել, շարակցել, ամփոփել:

ՇԱՐԵԼ, նբ. Տողել, շարադասել, շարակարգել, շարադրել, յարել, շարայարել:

ՇԱՐԺ, գ. 1. Շարժումն: 2. Գետնաշարժ, սասանութիւն:

ՇԱՐԺԱԿԱՆ, տե՛ս ՇԱՐԺՈՒՆ:

ՇԱՐԺԱՐԱՆ, գ. Շարժիչ:

ՇԱՐԺԵԼ, նբ. Շարժեցուցանել, տեղափոխել, դրդուել, խախտել, տատանել, փոփոխել:

ՇԱՐԺԵԼԱԿԱՆ, ա. Շարժողական, շարժիչ:

ՇԱՐԺԵԼՈՒԹԻԻՆ, տե՛ս ՇԱՐԺՈՒՄՆ:

ՇԱՐԺԵՑՈՒՅԱՆԵԼ, տե՛ս ՇԱՐԺԵԼ:

ՇԱՐԺԻՉ, ա. Շարժողական:

ՇԱՐԺԻԻՆ, տե՛ս ՇԱՐԺՈՒՄՆ:

ՇԱՐԺԼԵԼ, նբ. 1. Շարժել, սասանել, տատանել, դրդել: 2. Լլկել:

ՇԱՐԺՄԱԿՔ, տե՛ս ԺԱԺՄՈՒԿՔ:

ՇԱՐԺՆԱԳՈՅՆ, ա. Արագաշարժ:

ՇԱՐԺՈՂԱԿԱՆ, ա. 1. Շարժիչ: 2. Շարժուհի:

ՇԱՐԺՈՂՈՒԹԻԻՆ, գ. Շարժութիւն, շարժումն:

ՇԱՐԺՈՒԹԻԻՆ, գ. Շարժումն, շարժողութիւն:

ՇԱՐԺՈՒՄՆ, գ. 1. Շարժ, շարժութիւն: 2.

Գետնաշարժ, սասանութիւն:

ՇԱՐԺՈՒՆ, ա. 1. Շարժական: 2. Երերուն, փոփոխական, դիւրաշարժ, յողգողդ:

ՇԱՐԻԱՏ, տե՛ս ՎԱՇԽ:

ՇԱՐՈՒՄՆ, գ. Շար, հոյլք, ջոկ:

ՇԱՐՈՒՆԱԿ, ա. 1. Անընդհատ, շարունակահան: 2. Պարունական, բովանդակիչ:

ՇԱՐՈՒՆԱԿԱԲԱՐ, տե՛ս ՇԱՐՈՒՆԱԿԱՊԷՍ:

ՇԱՐՈՒՆԱԿԱԿԱՆ, ա. Պարունակական:

ՇԱՐՈՒՆԱԿԱՆ, տե՛ս ՇԱՐՈՒՆԱԿ:

ՇԱՐՈՒՆԱԿԱՊԷՍ, մ. 1. Շարունակաբար, անըզար: 2. Բովանդակապէս:

ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼ, նբ. Պարունակել, պարագրել, բովանդակել, ամփոփել, պատել, շարակալել:

ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻԻՆ, գ. 1. Պարունակութիւն, սերտութիւն: 2. Միայարութիւն, հանապազորգութիւն:

ՇԱԻԻՂ, գ. 1. Արահետ: 2. Հետք, ոտնատեղի:

ՇԱՓԻՂԱՅ, ՇԱՓԻԻՂԱՅ, գ. Յակիւթ:

ՇԱՔԼԵԼ, չբ. Շառաւիղել, ընծիւղել, բողբոջել, փթթել:

ՇԵՂ, ա. գ. Խոտորնակ, գառ ի վայր, գառ ի թափ:

- ԱՌԻ ՇԵՂ, ԱՌ ՇԵՂ, մ. ա. 1. Շեղապէս: 2. Ծուռ, թիւր:

ՇԵՂԱՊԷՍ, մ. Առ ի շեղ, առ շեղ, խոտորակի, խոտորնակի, կողմնակի:

ՇԵՂԵԼ (իմ), չբ. Խոտորել, հակամիտել, թեքել, ծռել:

ՇԵՂՈՒԹԻԻՆ, գ. Խոտորումն, թիւրութիւն, ծռութիւն, հակամիտութիւն:

ՇԵՂՁ, գ. Դէզ, կոյտ, կուտակ, կուտոց, կարկառ, շեղջակոյտ:

ՇԵՂՁԱԿՈՅՏ, տե՛ս ՇԵՂՁ:

ՇԵՂՁԱԿՈՒՏԵԼ, նբ. Շեղջել, կուտել, դիզել, բարդել:

ՇԵՂՁԱՇԵՂՁ, ա. Բազմակոյտ:

ՇԵՂՁԵԼ, տե՛ս ՇԵՂՁԱԿՈՒՏԵԼ:

ՇԵՇՏ, մ. Շեշտակի:

ՇԵՇՏԱԿԻ, տե՛ս ՇԵՇՏ:
ՇԵՇՏԵԼ, նբ. ձեղքել:
ՇԵՊ, ա. գ. Ջառ ի վայր, զառ ի թափ:
ՇԵՐ, տե՛ս Ստիւբակ:
ՇԵՐԱՍ կամ ՇԷՐԱՍ, գ. (կենդբ.) Հնդեկ որդն, բոմբւիւոս:
ՇԵՐՏ, գ. Կոտոր, կոտորակ (փայտի):
ՇԵՐՏԱԿՈՏՈՐ ԱՌՆԵԼ, Ջարդել, կոտորել, պատառել:
ՇԵՐՏԱԻՈՐ, ա. գ. Բրաւոր:
ՇԵՓՈՐ, ՇԵՓՈՐԱՅ, ՇԻՓՈՐ, ՇԻՓՈՐԱՅ, գ. Փող, յոբելի:
ՇԷԿ, ա. Խարտեաշ, ծիրանեզոյն, Հրագոյն, բոցագոյն:
ՇԷՆ, ա. 1. Մարդաբնակ, բարեզարդ, բարեկարգ: 2. Արզաւանդ, բերրի: 3. գ. Աւան, գիւղ: 4. Շինուած, շինուածիւն:
ՇԷՐ, գ. Երգ, տաղ, նուազ:
ՇԹՔԵԼ, տե՛ս ՇՔԹԵԼ¹ (2):
ՇԻԳՂ, գ. Ճարմանդ, օղամանեակ:
ՇԻԹ, գ. Կաթ, կաթիլ, կայլակ:
– ՇԻԹ Ի ԲԵՐԱՆՈՅ. Լորճն:
ՇԻԹԵԼ, տե՛ս ԽԱՅԹԵԼ:
ՇԻԹՈՅ, տե՛ս ԽԱՅԹՈՅ:
ՇԻԼ, ա. Խեղ:
ՇԻԿԱԳՈՅՆ, ա. Շիկատեսակ, շիկորակ, դեղնագոյն:
ՇԻԿԱԹԱՆ, գ. Ոսպնաթան:
ՇԻԿԱԿԱՐՄԻՐ, ա. Կարմրագոյն:
ՇԻԿԱՏԵՍԱԿ, տե՛ս ՇԻԿԱԳՈՅՆ:
ՇԻԿՆԵԼ, չբ. 1. Կարմրանալ, հրանալ: 2. Շառագունել, պատկառել, մամչել:
ՇԻԿՈՐԱԿ, ա. Շիկագոյն:
ՇԻՂ, գ. Շիւղ, ծղօտ:
ՇԻՂՋ, տե՛ս ՇԵՂՋ:
ՇԻՆԱԾ, տե՛ս ՇԻՆՈՒԱԾ:
ՇԻՆԱԿԱՆ, գ. ա. 1. Շինակեաց, շինացի, գեղջուկ, ոսմիկ: 2. Ռամկական:
ՇԻՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Գեղականութիւն: 2. Հաւաք. Շինականք:
ՇԻՆԱԿԵԱՅ, տե՛ս ՇԻՆԱԿԱՆ (1):
ՇԻՆԱՄԷՋ, գ. Հրապարակ, քաղաքամէջ:

ՇԻՆԱՅԻ, տե՛ս ՇԻՆԱԿԱՆ (1):
ՇԻՆԵԼ, նբ. Կառուցանել, հիւանել, կերտել, կազմել, հաստել, ստեղծանել, յօրինել, յարդարել, յարմարել, բարեկարգել, բարեզարդել:
ՇԻՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, գ. Ճարտարապետութիւն:
ՇԻՆՈՒԱԾ, գ. 1. Շինումն, շինութիւն, շէն, կազմութիւն, կառուցումն: 2. Կազմած, յօրինուած: 3. Բարեկարգութիւն:
ՇԻՆՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Շինած, շինուած, շինումն, կազմութիւն, յօրինումն: 2. Բարեկարգութիւն, բարեզարգութիւն: 3. Խաղաղութիւն, յաջողութիւն:
ՇԻՆՈՒՄՆ, տե՛ս ՇԻՆՈՒԹԻՒՆ:
ՇԻՇ, գ. Ապակի, սրուակ:
ՇԻՇՔ, գ. Մոծորակ:
ՇԻՋԱԿԱՆ, ա. Շիջանուտ, դիւրանց, դիւրանցուկ, հարեանցի:
ՇԻՋԱՆԵԼ, չբ. 1. Նուազել: 2. փխր. Մեռանել, դադարել, մեղմանալ, Հանդարտել, անցանել:
ՇԻՋԱՆՈՒՏ, ա. Շիջական, անցաւոր:
ՇԻՋՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՇԻՋՈՒՄՆ:
ՇԻՋՈՒՄՆ, գ. Շիջութիւն (շիջանելը):
ՇԻՋՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Խափուցանել, անցուցանել, դադարեցուցանել, բառնալ, մեռուցանել:
ՇԻՏ, տե՛ս ՇԻԹ:
ՇԻՏՏԻ, ա. Կարեւիմ, տապալէ (իզացող տղամարդ):
ՇԻՐԻՄ- գ. 1. Գերեզման, դամբարան, դամբան, տապան: 2. Կոթող, արձան:
ՇԻՐԻՄԱԿԻՅ, ա. Գերեզմանակից:
ՇԻՐՂ, տե՛ս ՇԻՂ:
ՇԻՓՈՐ, ՇԻՓՈՐԱՅ, տե՛ս ՇԵՓՈՐ:
ՇԼԱԳՈՅՆ, ա. Մթնագոյն, նսեմագոյն, աղօտ:
ՇԼԱՆ, տե՛ս ՄՈՆԻՐ:
ՇԼԱՆԱԼ, չբ. 1. Բլշակնել, բլշանալ, շիկ, մթազնել, նսեմանալ, աղօտանալ, խաւարել, կուրանալ: 2. Բթել:

ՇԼԱՑՈՒԹԻՒՆ, ՇԼԱՑՈՒՄԸ, գ. Շլու-
թիւն, բլշակնութիւն, կուրութիւն, ան-
տեսութիւն:

ՇԼԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, պր. 1. Մթացուցանել,
խաւարեցուցանել, կուրացուցանել: 2.
Բթել, բլշացուցանել, բթացուցանել:
ՇԼԵԼ (իմ), տե՛ս ՇԼԱՆԱԼ:

ՇԼՄՈՐԵԼ (իմ), չբ. Վարանել, շփոթել:
ՇԼՄՈՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, պր. Վարանեցու-
ցանել, վարանել, շփոթել:

ՇԼՈՒՈՍ, ա. Կանաչորակ:
ՇԼՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՇԼԱՑՈՒԹԻՒՆ:

ՇԿՕԹԱԿ ԱՌԵՆԵԼ. Տարագրել, արտա-
սահմանել:

ՇՂԱՐՇԱՏԵՌ, գ. 1. տե՛ս ՇԱՐ²: 2. ա. Բե-
հեգեայ:

ՇՂԹԱՅ, գ. 1. Կապանք, ոտնակապ, ձե-
ռակապ: 2. փխբ. Շար, կարգ, դասաւո-
րութիւն:

ՇՂԹԱՅԱԳՈՐԾ, ա. Շղթայաձև, շղթա-
յատող:

ՇՂԹԱՅԱՁԵՒ, ՇՂԹԱՅԱՏՈՂ, տե՛ս ՇԸՂ-
ԹԱՅԱԳՈՐԾ:

ՇՂՈՒԱԲԱՐՈՅ, ա. Շողոմարար, քծնի,
շողոքորթ:

ՇՄԲՐՈՅ, գ. Պարկ, քուրձ, մախաղ:

ՇՆԱԲԱՐՈՅ, ա. Շանագեղեաց, անառակ,
անամօթ:

ՇՆԱԲԵՐԱՆ, ա. Չարախօս:

ՇՆԱԼ, չբ. Խառնակել:

- ՇՆԱՅԵԱԼ, ՇՆԱՅՈՂ, տե՛ս ՇՈՒՆ (2):

ՇՆԱՆՈՒՆ, ա. Վատանուն, շնաբարոյ,
պիղծ:

ՇՆԻԿ, գ. Սկունդ:

ՇՆՈՐԴԻ, գ. Պոռնկորդի:

ՇՆՈՐՀ, գ. 1. Զիր, պարզև, ողորմութիւն:
2. Վայելչութիւն: 3. Հաճութիւն: 4.
Շնորհակալութիւն, գոհութիւն:

- ՇՆՈՐՀՍ ԱՌԵՆԵԼ ՈՒՄԵՔ. Շնորհել,
ներել:

- ՇՆՈՐՀ ՈՒՆԵԼ (իմ). Շնորհակալ լինել,
գոհանալ:

ՇՆՈՐՀԱԲԱՇԽ, ա. Շնորհաբաշխական,
շնորհապարգև:

ՇՆՈՐՀԱԲԱՇԽԱԿԱՆ, տե՛ս ՇՆՈՐՀԱ-
ԲԱՇԽ:

ՇՆՈՐՀԱԳԻՐ, ա. Հոգեկից, հոգեշահ:

ՇՆՈՐՀԱԴՐՈՒԱՏ, ա. Շնորհալի, գեղե-
ցիկ:

ՇՆՈՐՀԱԶԱՐԴ, ա. Վայելչազարդ, բա-
րեշուք, առաքինի:

ՇՆՈՐՀԱԶԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, գ. Փառաւո-
րութիւն, վայելչութիւն:

ՇՆՈՐՀԱԼԻ, տե՛ս ՇՆՈՐՀԱԼԻՑ:

ՇՆՈՐՀԱԼԻՑ, ա. 1. Շնորհալի, շնորհա-
ւոր, շնորհազարդ, բարեշնորհ: 2. Գեղե-
ցիկ, սիրուն, վայելուչ, չքնաղ: 3. Ուրախ,
զուարթ:

ՇՆՈՐՀԱԼՈՅՍ, ա. Լուսափայլ:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼ, ա. Շնորհակալու, երախ-
տաւոր, գոհ:

- ՇՆՈՐՀԱԿԱԼ ԼԻՆԵԼ. Գոհանալ, շնոր-
հակալել:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԵԼ (իմ), տե՛ս ՇՆՈՐՀԱԿԱԼ
ԼԻՆԵԼ:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ, գ. 1. Շնորհակալու-
թիւն: 2. Հաճութիւն:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒ, տե՛ս ՇՆՈՐՀԱԿԱԼ:

- ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒՔ, գ. յոգն. Շնորհակա-
լիք, հաճութիւն:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, գ. Գոհութիւն,
գոհացողութիւն:

ՇՆՈՐՀԱԿԱՆ, ա. Պարզեական, շնորհա-
տուր:

ՇՆՈՐՀԱԿՈՐՈՅՍ, ա. Ապաշնորհ:

ՇՆՈՐՀԱՀԱՏՈՅՑ ՇՆՈՐՀԱՀԱՏՈՅՑՈՒ
ԼԻՆԵԼ. Շնորհակալ լինել, վարձատրել:

ՇՆՈՐՀԱԶԻՐ, ա. Պարզեատու, նուիրածիր:

ՇՆՈՐՀԱՆՈՐՈԳ, ա. Շնորհազարդ:

ՇՆՈՐՀԱՇԱՌԱԻՒՂ, ա. Գեղեցկաստեղն,
գեղեցկուղչ:

ՇՆՈՐՀԱՇԱԻՒՂ, ա. Ուղղընթաց:

ՇՆՈՐՀԱՇՈՒՔ, ա. Շնորհազարդ, վայել-
չապանծ:

ԵՆՈՐՀԱՊԱՏԱՐ, Կ. Ենորհալից:
ԵՆՈՐՀԱՊԱՐԳԵԻ, Կ. Ենորհաբաշխ:
ԵՆՈՐՀԱՏՈՒ, ԵՆՈՐՀԱՏՈՒՈՂ, Կ. Գարգևատու, շնորհաբաշխ:
ԵՆՈՐՀԱՏՈՒՌՈՒԹԻՒՆ, Կ. Ենորհատրու-
թիւն:
ԵՆՈՐՀԱՏՈՒՐ, Կ. 1. Աստուածապարգև,
Կրկնաձիր: 2. Ենորհական: 3. Ենորհա-
տու:
ԵՆՈՐՀԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, Կ. ԵՆՈՐՀԱՏՈՒ-
ՌՈՒԹԻՒՆ:
ԵՆՈՐՀԱՐԱՐ, Կ. Բարեբար, Կրախա-
տու:
ԵՆՈՐՀԱՒՈՐ, Կ. ԵՆՈՐՀԱՒԻՑ:
ԵՆՈՐՀԱՒՈՐԵՒ, Կ. Ենորհել, պարգևել:
- ԵՆՈՐՀԱՒՈՐԵԱՒ, Կ. Ենորհազարդ,
շնորհալից, շնորհաւոր:
ԵՆՈՐՀԵՒ, Կ. 1. Գարգևել, առատաճեռ-
նել, բաշխել: 2. Երեկ, զիջանել: 3. Ենոր-
հուկ առնել, մարդահասակել:
ԵՆՈՐՀԸՆԿԱՒ, Կ. Գարգևառու:
ԵՆՈՐՀՈՒԿՍ ԿՄ ԿՄ ԱՒ ԵՆՈՐՀՈՒԿՍ ԱՌ-
ՆԵՒ ԱՍԵՒ ԽՕՍԵՒ. Ենորհել, շնորհս
առնել, մարդահասակել:
ԵՆՈՒԹԻՒՆ, Կ. 1. Խառնակութիւն: 2.
Կռապաշտութիւն:
ԵՆՉԱԲԵՐ ԵՐԱԿԲ. (Կզմիս.) Ենչերակք:
ԵՆՉԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, Կ. Ոգեծնութիւն:
ԵՆՉԱԿԱՒ ԱՆՕԹԲ, Կ. ԵՆՑԻՒՆ:
ԵՆՉԱԿԱՒ, Կ. 1. Զգայական, կենդանա-
կան: 2. Ենչաւոր, կենդանի: 3. Բանա-
կան, հոգեկան, հոգեւոր:
ԵՆՉԱԿԱՊՈՒԹԻՒՆ, Կ. Համաշնչութիւն:
ԵՆՉԱԿԵԱՅ, Կ. Ենչական, շնչաւոր:
ԵՆՉԱԿԻՐ, Կ. Ենչակեաց:
ԵՆՉԱԿԻՑ, Կ. Համաշնչու, միաբան:
ԵՆՉԱԿՅՈՒԹԻՒՆ, Կ. Համաշնչութիւն,
շնչակապութիւն, միաբանութիւն:
ԵՆՉԱՆԵՂՁՈՅՑ, Կ. Հոգեկորոյս, մահա-
ւոր:
ԵՆՉԱՆԱՒ, Կ. Ենչաւորել, շնչել, կեն-
դանանալ:

ԵՆՉԱՍՊԱՒ, Կ. Հեղձամղձուկ, ոգե-
սպառ:
ԵՆՉԱՅՈՒՑԱՆԵՒ, Կ. Ենչաւորել, կեն-
սացուցանել, կենդանածնել:
ԵՆՉԱԻՈՐ, Կ. ԵՆՉԱԿԱՒ:
ԵՆՉԱԻՈՐԵՒ, Կ. ԵՆՉԱՅՈՒՑԱՆԵՒ:
ԵՆՉԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, Կ. 1. Կենդանու-
թիւն: 2. Կիրք. Մարմնասիրութիւն: 3.
Անբանութիւն:
ԵՆՉԱՓՈՂ, Կ. (Կզմիս.) 1. Փող, փողակ
(շնչառական): 2. Թոք:
ԵՆՉԵՒ, Կ. 1. Փչել: 2. Զբ. Հնչել (քամի):
3. Ենչել: 4. Արտաշնչել:
ԵՆՉԵՐԱԿԲ, Կ. (Կզմիս.) Խշրտականք,
շնչաբեր, երակք:
ԵՆՉԻՒՆ, Կ. Ենչել:
ԵՆՉՈՒՄՆ, Կ. 1. Փչումն: 2. Ենչել:
ԵՆՉԵՒ, Կ. Զբ. Զծել, քրթմնջել,
տրանջել, մրմնջել:
ԵՆՉԻՒՆ, ԵՆՉԻՒՄՆ, Կ. Ենչուջ, հըծ-
մանք, մրմնջել:
ԵՆՈՒԿ, Կ. Խառնակութիւն, շփոթ, յոյզ,
աղմուկ:
ԵՆՈՒՆՁ, Կ. ԵՆՉԻՒՆ:
ԵՆՉԱՆԱՒ, Կ. Գոյրընալ:
ԵՆՉԻՏԵՍԱԿ, Կ. Գոյրընալ:
ԵՆՉԻ, Կ. 1. Գոյրըն, գոյրըն, շոգութի:
2. Ենչել: 3. Ծառագայթ (արեգակի):
ԵՆՉԻԱՄԵՂ, Կ. Միգապատ, աղջամըղ-
ջիւն:
ԵՆՉԱՄՈՒՑ, Կ. 1. Բանասրկու, քսու, փաս-
քու, քմոս, բամբասախ: 2. Բամբա-
սական:
ԵՆՉԱՄՈՒՑԵՒ, Կ. Ենչակրատել, շոգընը-
թել, մարդահասակել:
ԵՆՉԱՄՈՒՑՈՒԹԻՒՆ, Կ. Բանասրկութիւն,
քսութիւն, շոգակրատութիւն:
ԵՆՉԱՄՈՒՑ, Կ. 1. Կ. ԵՆՉԱՄՈՒՑ (1): 2. Յոգըն-
չանութիւն, հեծութիւն:
ԵՆՉ, Կ. 1. Նշող, նշոյլ, շառաւիղ, ճառա-
գայթ: 2. Կ. Լուսափայլ:
ԵՆՉԱՄՈՒՑ, Կ. ԵՆՉԱՄՈՒՑԱՄՈՒՑ:

ՇՈՂԱԱ, չբ. 1. Նշողել, շողշողել, փայլել, փայլատակել, ճաճանչել: 2. Լողալ, սլանալ, ճեմել: 3. Երևալ:

ՇՈՂԱՆԱԱ, չբ. Տապանալ:

ՇՈՂԱԻՈՐ, ա. Լուսանշողլ:

ՇՈՂԵԼ (իմ), տե՛ս ՇՈՂԱԱ:

ՇՈՂԻԻՆ, գ. Շողումն, փայլիւն, փայլատակումն:

ՇՈՂՇՈՂԵԼ (իմ), չբ. Փայլակել, փայլատակել:

ՇՈՂՇՈՂԵՆԻ, ա. Փայլուն, փաղփուն:

ՇՈՂՈՄԱՐԱՐ, ա. Շողոքորթ, ողոքոտ, մարդահաճոյ, մարդեկոյզ, քծնի:

ՇՈՂՈՄԵԼ, նբ. չբ. Շողոքորթել, քծնել, ողոքել:

ՇՈՂՈՄՈՒԹԻԻՆ, գ. Շողոքորթութիւն:

ՇՈՂՈՒՄՆ, գ. Շողիւն, փայլումն, ցոլացումն, ցոլումն:

ՇՈՂՈՔՈՐԹ, ա. Շողոմարար, փաղաքուշ, քծնի, սուտակասպաա:

ՇՈՂՈՔՈՐԹԱՆՔ, տե՛ս ՇՈՂՈՔՈՐԹՈՒԹԻԻՆ:

ՇՈՂՈՔՈՐԹԵԼ, տե՛ս ՇՈՂՈՄԵԼ:

ՇՈՂՈՔՈՐԹՈՒԹԻԻՆ, գ. Շողոմութիւն, քծնումն, սուտակասպաութիւն, պաշտօնուկք:

ՇՈՃ, ՇՈՃԻ, տե՛ս ՍՈՃԻ:

ՇՈՅՏ, ա. 1. Փոյթ, արագաշարժ, աջողակ, ժիր, ճարտար, կայտառ: 2. մ. Շուտով, փութով:

ՇՈՇԵԼ (իմ), տե՛ս ՇՕՇԵԼ (իմ):

ՇՈՇՈԿԱՆՍ ԱՌԻՆԵԼ, տե՛ս ՇՈՇՈԿԵԼ:

ՇՈՇՈԿԵԼ, չբ. Շոշոկանս առնել, նազել:

ՇՈՊԵԼ, նբ. 1. Շոպշոպել, յափշտակել, կորզել, ճրճել, շորթել, կատտել: 2. Ճողոպրել, փրծուցանել:

ՇՈՊՇՈՊԵԼ, տե՛ս ՇՈՊԵԼ:

ՇՈՐԹԵԼ, տե՛ս ՇՈՊԵԼ (1):

ՇՈՐԻԿ, ա. Քսու:

ՇՈՒԱՅՏ, տե՛ս ՇՈՒԱՅՏՈՏ:

ՇՈՒԱՅՏԱՐԱՐՈՅ, ա. Ցոփ, զեղիս, խննէշ, անառակ:

ՇՈՒԱՅՏԱՆԱԱ, տե՛ս ՇՈՒԱՅՏԵԼ (իմ):

ՇՈՒԱՅՏԱՆՔ, տե՛ս ՇՈՒԱՅՏՈՒԹԻԻՆ:

ՇՈՒԱՅՏԱՍԷՐ, ա. Զեխասէր:

ՇՈՒԱՅՏԵԼ (իմ), չբ. Շուայտանալ, զեղիսել, շուայել, անառակել, խննեշանալ, յղփանալ, յորանալ, փափկանալ:

ՇՈՒԱՅՏՈՏ, ա. Շուայտ, շուայտասէր, կաթոտ, պագշոտ:

ՇՈՒԱՅՏՈՒԹԻԻՆ, գ. Շուայտանք, զեղխութիւն, յղփութիւն, շուայութիւն, անյագուութիւն, ցոփութիւն, խննեշութիւն, հեշտասփրութիւն, անառակութիւն:

ՇՈՒԹԱՓ, ա. Վաղվաղկոտ:

ՇՈՒԹԱՓԵԼ, չբ. Շտապել, ճեպել, աճապարել, արագել, փութալ, վաղվաղել:

ՇՈՒԹԱՓՈՒԹԻԻՆ, գ. Արագաշարժութիւն, արագութիւն, վաղվաղումն:

ՇՈՒԿԱՏ, ա. Խաբեբայ:

ՇՈՒՄՐԱՅ, գ. (բար.) Սամիթ վայրենի:

ՇՈՒՆ, գ. 1. (կենդբ.) Բարակ: 2. փխբ. Շնացեալ, շնացող (կիր կամ տղամարդ): 3. Շնիկ, սկունդ:

ՇՈՒՆՁ, գ. 1. Շոգի: 2. Տուրեառ շնչոյ: 3. Սիւք, սիք: 4. Շնչաւոր: 5. Հոգի, ոգի, անձն:

– ՇՈՒՆՁ ԿԼԱՆԵԼ. Ոգի առնուլ:

ՇՈՒՇԵԼ, չբ. Մուլանալ, թուլանալ:

ՇՈՒՏԱՐԱՆ, ա. Արագախօս:

ՇՈՒՏԱԳՈՅՆ, ա. Փութակամ, ուսումնասէր:

ՇՈՒՏԱԺԻՐ, ա. Արագ (չուտ և ժիր):

ՇՈՒՏԱԽՕՍ, ա. Արագախօս, յանդուգն:

ՇՈՒՏԱՆԱԱ, չբ. Փութալ, աճապարել:

ՇՈՒՏԱՍԱՂԱՊ, ա. Դիւրագայթ:

ՇՈՒՏԱՓՈՅԹ, ա. Վաղվաղկոտ, արագաշարժ:

ՇՈՒՏՈՎ, մ. Շոյտ, փութով:

ՇՈՒՏՈՒԹԻԻՆ, գ. Արագութիւն:

ՇՈՒՐԹՆ, գ. 1. Շրթունք: 2. լայնաբարձ Բերան, լեզու, բարբառ: 3. փխբ. Ափն, եզր:

ՇՈՒՐՁ, նխբ. մ. Շուրջանակի:

- ՇՈՒՐՋ ԱԾԵԼ. 1. Շրջեցուցանել: 2. Հո-
լովել, շրջել:
- ՇՈՒՐՋ ԳԱԼ, տե՛ս ՇՐՋԱԳԱՅԵԼ² (իմ):
ՇՈՒՐՋԱՆԱԿԱԿԻ, մ. Շրջանակաւ, շուր-
ջանակի:
ՇՈՒՐՋԱՆԱԿԻ, մ. 1. Շուրջանակաւ: 2.
Կիւր. Շուրջ: 3. ա. Շրջակայ:
ՇՈՒՐՋԱՌ, տե՛ս ՆԱՓՈՐՏ:
ՇՈՒՐՋԲՆԱՅՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Բնացուցա-
նել:
ՇՈՒՐՋՃԱՆԱՊԱՐՀ, գ. Շրջաբերութիւն,
շրջան:
ՇՈՒՔ, գ. 1. Ստուեր, հովանի: 2. Քօղ: 3.
Կիւր. Հովանաւորութիւն: 4. Պատիւ, մե-
ծարանք, փառք:
ՇՉԵԼ, չբ. Շահել:
ՇՉԻՒՆ, ՇՉՈՒՄՆ, տե՛ս ՇԱՉԻՒՆ, ՇԱ-
ՉՈՒՄՆ:
ՇՊԱՐ, գ. Սնդոյր:
ՇՊԱՐԱՐ, գ. Ներկազործ:
ՇՊԱՐԵԼ (իմ), չբ. Սնդուրել:
ՇՊԵՏ, գ. Հովիւ:
ՇՌԱՅԼ, տե՛ս ՇՌԱՅԼՈՒԹԻՒՆ:
ՇՌԱՅԼԱԿԱՆ, ա. Շուայտ, գեղիս, ցոփ:
ՇՌԱՅԼԱՄԻՏ, ա. Շուայտոտ, ցանկասէր,
հեշտասէր:
ՇՌԱՅԼԵԼ (իմ), չբ. Զեղիւել, անառակել,
շուայտել:
ՇՌԱՅԼՈՒԹԻՒՆ, գ. Զեղիւթիւն, շուայ-
տութիւն, անհափութիւն, անժուժութիւն,
անառակութիւն, անխառնութիւն:
ՇՌԻՆԴ, գ. Ժիւր:
ՇՌԻՆՉ, գ. Շահիւն, չչիւն:
ՇՌԻՆԺ, ՇՌԻՆՏ, գ. Կոնք, տաշտ, լական,
լեկան:
ՇՌԻՆՉԱՆ, գ. Սուհանք:
ՇՏԱՊ, գ. 1. Խուճապ, ճեպուճմն, վաղվա-
ստուճմն, փոյթ: 2. ա. Խուճապական: 3. մ.
Պոռպաւ, ճեպով, տաղնապաւ, արագ:
- ՇՏԱՊ ՏԱԳՆԱՊԻ. Վարանք, չբոթ, աղ-
մուկ, վտանգ, տառապանք:
ՇՏԱՊԱՆԱԼ, տե՛ս ՇՏԱՊԵԼ² (իմ):

ՇՏԱՊԱՆԱԿԻ, մ. Շտապ, փութանակի:
ՇՏԱՊԵԼ¹, նբ. Ստիպել, փութացուցանել,
հարկեցուցանել, նեղել, վտանգել:
ՇՏԱՊԵԼ² (իմ) չբ. Շտապանալ, խուճա-
պել, փութալ:
ՇՏԵՄԱՐԱՆ, գ. Մառան, ամբար, ամբա-
րանոց, մթերանոց:
ՇՏԵՄԱՐԱՆԱՊԱՀ, գ. Շտեմարանապետ,
մատակարար:
ՇՏԵՄԱՐԱՆԱՊԵՏ, գ. 1. Շտեմարանա-
պահ, մատակարար, տնտես, հազարա-
պետ: 2. Տնօրէն:
ՇՏԵՄԱՐԱՆԵԼ, նբ. Ամբարել, մթերել,
ժողովել, պաշել, դանձել, թաքուցա-
նել:
ՇՏՈԳԱՆԵԼ, նբ. Շփոթել, խառնել, խառ-
նակել:
ՇՐՇԻՒՆ, գ. Խարշափ, խօշիւն, սօսա-
փիւն:
ՇՐՇՆՋԵԼ, տե՛ս ՇՇՆՋԵԼ:
ՇՐՈՒՇԱԿ, գ. Ցուկակապ:
ՇՐՈՒՇԱՆԱԿԻ, տե՛ս ՇՐՕՇԱԿԻ:
ՇՐՋԱԲԵՐ, ա. Բոլորակ, բոլորչի:
ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ, ա. 1. Ընդհանրական:
2. Թափառական:
ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՇՐՋԱ-
ԲԵՐՈՒԹԻՒՆ:
ՇՐՋԱԲԵՐԱՉԵՒ, ա. Բոլորածեւ:
ՇՐՋԱԲԵՐԵԼ (իմ), չբ. Շրջանակել, շրջա-
գայանալ, պարաբերել, պտուտել:
ՇՐՋԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Շրջաբերակա-
նութիւն, պարաբերութիւն, հորովումն,
պարբերութիւն, պարագայութիւն, շրջա-
գարձ, շրջան: 2. (քբ.) Հորով:
ՇՐՋԱԳԱՅ, ա. 1. Շրջաբերական, թափա-
ռական: 2. գ. Շրջանակ, շրջաբերութիւն,
բոլորումն, շրջադարձ:
ՇՐՋԱԳԱՅԱՆԱԼ, տե՛ս ՇՐՋԱԳԱՅԵԼ²
(իմ):
ՇՐՋԱԳԱՅԵԼ¹, նբ. Շրջապատել, պար-
փակել:
ՇՐՋԱԳԱՅԵԼ² (իմ), չբ. 1. Շուրջ գալ,

պարագայի, շրջայածի, հիւ գալ, շրջել, զգնայ: 2. Շրջաբերել:

ՇՐՋԱԳԱՅՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Շրջաբերութիւն, պարագայութիւն, ընթացք, շրջագարձ, շրջան: 2. Երթեկութիւն: 3. Վերադարձ:

ՇՐՋԱԳՆԱՅՈՒԹԻՒՆ, գ. Թափառումն, յածումն:

ՇՐՋԱԴԱՐՁ, գ. Շրջան:

ՇՐՋԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Շրջափակութիւն, պահպանութիւն, պաշարումն:

ՇՐՋԱԽՈՅՁ ԱՌՆԵԼ. Խուզել, հետախուզել, հետազօտել:

ՇՐՋԱԾՈՒԹԻՒՆ, գ. Խնկարկութիւն:

ՇՐՋԱԾՅՈՒՑԻԿ, ա. Հանդիսական:

ՇՐՋԱԿԱՅ, ա. 1. Մօտակայ: 2. գ. Պարագայ, հանգամանք:

ՇՐՋԱՆ, գ. Շրջաբերութիւն, շրջագարձ, շրջանակ, պտոյտ:

- ՇՐՋԱՆ ԱՌՆՈՒԼ. Շրջաբերել, պտուտակել, պտուտել:

ՇՐՋԱՆԱԿ, գ. 1. Շրջան: 2. Պարունակ, գօտի, ծիր, բոլորակ: 3. Ծղխնի, 4. Ճեմելիք:

- ՇՐՋԱՆԱԿԱԻ, ՇՐՋԱՆԱԿԻԻ, մ. Շուրջանակի:

ՇՐՋԱՆԱԿԵԼ, նբ. Շրջել, հոլովել, բոլորել, շրջշրջել, յեղանակել:

ՇՐՋԱՆԱՊՏՈՅՑ, ա. Յորձանուտ:

ՇՐՋԱՆԿԵԱԼ, ա. Դիմագարձ:

ՇՐՋԱՍՏԱՓՈՒԹԻՒՆ, ՇՐՋԱՍՏԱՓՈՒՄՆ, տե՛ս ՊԱՐԱԳԻԾ:

ՇՐՋԱՊԱՀ, ա. Թիկնապահ:

ՇՐՋԱՊԱՏԵԼ, նբ. Պարփակել, պատ առնուլ, շրջափակել, պարունակել, պաշարել, պարսպել, ամրացուցանել:

ՇՐՋԱՊԱՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Շրջաչափութիւն, պարագիծ:

ՇՐՋԱՊԱՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Պարառութիւն, շրջափակութիւն:

ՇՐՋԱՍՏԵՂԾԵԼ, ՇՐՋԱՍՏԵՂԾՈՒԼ, նբ. Յարմարել, պատկանել:

ՇՐՋԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆ, գ. Կազմութիւն, յօրինում:

ՇՐՋԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Հովանաւորութիւն: 2. Բոլորակութիւն:

ՇՐՋԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Սրսկումն, լուացումն (ըստ մովսեսական օրէնքի): 2. Մշտիկ:

ՇՐՋԱՅԱՆՔ, տե՛ս ՇՐՋԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆ:

ՇՐՋԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Պարառութիւն:

ՇՐՋԱՓԱԿ, ա. Պարուրափակ:

- ՇՐՋԱՓԱԿ ՏԱԼ. Շրջափակել, շրջապատել:

ՇՐՋԱՓԱԿԵԼ, տե՛ս ՇՐՋԱՊԱՏԵԼ:

ՇՐՋԱՓԱԿՈՒԹԻՒՆ, ՇՐՋԱՓԱԿՈՒՄՆ, գ. Պարփակումն, շրջապատութիւն:

ՇՐՋԵԼ¹, նբ. 1. Դարձուցանել, փոխել, յեղաշրջել, յեղափոխել, ալլալել, շրջանակել, հոլովել:

ՇՐՋԵԼ² (իմ), չբ. Շուրջ գալ, շրջագայել, քայլել, գնալ, զգնալ, ճեմել, յածել, թափառել, պտուտել, դեգերել, գեռալ:

ՇՐՋԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. 1. Շրջել, դարձուցանել, յեղափոխել, յեղյեղել: 2. Շուրջ ածել, յածեցուցանել, ճեմեցուցանել:

ՇՐՋԿԷՆ, ա. Շրջշրջուն:

ՇՐՋՇՐՋԵԼ¹, նբ. 1. Փոփոխել: 2. Շրջեցուցանել, յածեցուցանել:

ՇՐՋՇՐՋԵԼ² (իմ), չբ. Խաղալ, դառնալ, դարձդարձել, յածել:

ՇՐՋՇՐՋԻՒՆ, ՇՐՋՇՐՋՈՒՄՆ, գ. Յեղյեղումն, փոփոխումն:

ՇՐՋՇՐՋՈՒՆ, տե՛ս ՇՐՋԿԷՆ:

ՇՐՋՈՒԱԾ, գ. Դարձուած, շրջագարձ, փոփոխութիւն:

ՇՐՋՈՒՄՆ, գ. 1. Յածումն, շրջագայութիւն, երթեկութիւն: 2. Շրջան, դարձ, շրջաբերութիւն, փոփոխութիւն, յեղյեղումն, յեղանակումն: 3. Եղանակ:

ՇՐՏՆՈՒԼ, չբ. 1. Խրտնուլ, խրտչել, սարսնուլ, պակնուլ: 2. Ապշել: 3. Ելանալ:

ՇՐՏՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. Խրտուցանել, սարսնուցանել, պակուցանել, շլացուցանել:

ՇՐՕՇԱԿՔ, գ. Շրուշանակք:
ՇՓԱՆԱԼ, չբ. Մեծամտել, գոռոզանալ,
փքանալ, յոխորտալ, խրոխտալ:
ՇՓԱՑՈՒԹԻԻՆ, գ. Սիգուլթիւն, ամբար-
հաւածութիւն, սնապարծութիւն, պար-
ծանք, ճոխութիւն:
ՇՓԵԼ, նբ. 1. Ճմլիլ, լիսուլ, մանրել, մա-
շել, քերել: 2. Շաղիլ, շաղախել, մրել:
ՇՓՈԹ, գ. Շփոթումն, խառնակութիւն,
խոռվութիւն, աղմուկ, վրդով:
ՇՓՈԹԱԲԱՆՈՒԹԻԻՆ, գ. Խառն(ա)խո-
սութիւն:
ՇՓՈԹԱԲԱՐ, մ. Շփոթապէս, խառնի-
խուռն, անխտիր:
ՇՓՈԹԱԿԱՆ, ա. 1. Խառնակ: 2. Խուռա-
պական:
ՇՓՈԹԱՆՔ, տե՛ս ՇՓՈՒՄՆ:
ՇՓՈԹԱՊԷՍ, տե՛ս ՇՓՈԹԱԲԱՐ:
ՇՓՈԹԵՆ, նբ. Խառնակել, յուզել, պղտո-
րել, վրդովել:
ՇՓՈՒՄՆ, գ. Շփոթ, շփոթանք, խառ-
նակութիւն, պղտորումն:
ՇՔԱԴԻՐ, ա. Պատուազիր:
ՇՔԱԼ, չբ. Պանծալ, շփանալ:
ՇՔԱԼԻՑ, ա. Մեծաշուք:
ՇՔԵՂ, ա. Մեծաշուք, փառաւոր, փառա-
ցի, հոյակապ, պատկառելի:
ՇՔԵՂԱԲԱՐ, մ. ա. Շքեղակերպ, փառացի:
ՇՔԵՂԱԳՈՅՆ, ա. մ. Մեծաշուք, պատ-
կառելի:
ՇՔԵՂԱԳՈՐԾԵԼ, տե՛ս ՇՔԵՂԱԶԱՐԴԵԼ:
ՇՔԵՂԱԶԱՐԴ, ա. Պերճազարդ, շքեղա-
շուք:
ՇՔԵՂԱԶԱՐԴԱՓԱՅԼ, ա. Հոյակապ:
ՇՔԵՂԱԶԱՐԴԵԼ, նբ. Շքեղացուցանել,
պճնազարդել, փառաւորել:
ՇՔԵՂԱԿԵՐՊ, ա. Գեղապանծ, վայելուչ,
պատուական:
ՇՔԵՂԱՃՈՒՍ, ա. Մեծապանծ, փառացի:
ՇՔԵՂԱՆԱԼ, չբ. Պայծառանալ, պեր-
ճանալ, ճոխանալ:
ՇՔԵՂԱՇՈՒՔ, ա. Շքեղազարդ, մեծավա-

յելուչ, մեծափառ, վայելչապանծ, գեղե-
ցիկ, պայծառ, փառաւոր:
ՇՔԵՂԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. Պատուասիրել,
երեւելի առնել, շքեղազարդել, փառաւո-
րել:
ՇՔԵՂԱԻՈՐ, ա. Փառացի:
ՇՔԵՂՈՒԹԻԻՆ, գ. Շուք, փառաւորու-
թիւն, մեծավայելչութիւն:
ՇՔԹԵԼ¹, նբ. 1. Շքթեցուցանել: 2. Շքթ-
քել:
ՇՔԹԵԼ² (իմ), չբ. Անամօթել, լրբել:
ՇՔԹԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, տե՛ս ՇՔԹԵԼ¹ (1):
ՇՕԹ, գ. Նկան, նկանակ:
ՇՕՇԱՆՔ, գ. Շաղփաղփանք, բանդա-
գուշանք:
ՇՕՇԱՓԵԼ, չբ. նբ. 1. Մատչել, հպել: 2.
փխբ. Փորձել, գննել:
ՇՕՇԱՓԵԼԻՔ, գ. Հպելիք, հպելութիւն,
չօչափութիւն:
ՇՕՇԱՓԻԻՆ, գ. Սօսափիւն, չչիւն:
ՇՕՇԱՓՈՒԹԻԻՆ, ՇՕՇԱՓՈՒՄՆ, գ. 1.
Հպաւորութիւն: 2. Շօչափելիք:
ՇՕՇԵԼ (իմ), չբ. Քայքայել, ներսել:

Ո

ՈՒ, գ. Ով:
ՈՂ, ձ. 1. Ո՛հ: 2. Բա՛բէ, աւա՛ղ:
– Ո՛ր, ձ. Ո՛հ ո՛հ:
ՈԳԵԹԱՓ ԼԻՆԵԼ. Վհատել, նուաղել,
անշքանալ:
ՈԳԵԼ, նբ. Ասել, արտասանել:
ՈԳԵԽԱՌՆԵԼ (իմ), չբ. Հոգեխառնել,
վերախառնել:
ՈԳԵԾՆՈՒԹԻԻՆ, գ. Շնչածնութիւն:
ՈԳԵԿԱՆ, տե՛ս ՀՈԳԵԿԱՆ:
ՈԳԵԿԻՐ, տե՛ս ՀՈԳԵԿԻՐ:
ՈԳԵՂԱԲԱՐԲԱՌ, ա. Ուժգին (ձայնի մա-
սին):
ՈԳԵՇԱՂ, տե՛ս ՀՈԳԵՇԱՂ:
ՈԳԵՇՈՒՆՉ, տե՛ս ՀՈԳԵՇՈՒՆՉ:

ՈԳԵՊԱՀ, գ. Պիհ, պարէն:
ՈԳԵՊԱՀԱՆՁ, ա. Մահառիթ:
ՈԳԵՍԷՐ, տե՛ս ՀՈԳԵՍԷՐ:
ՈԳԵՍՊԱՌ, ա. 1. Շնչասպառ: 2. Հոգեկո-
րոյս:
ՈԳԵՒՈՐ, ա. 1. տե՛ս ՀՈԳԵՒՈՐ: 2. Ու-
ժաւոր, հօր:
ՈԳԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՀՈԳԵՒՈՐՈՒ-
ԹԻՒՆ:
ՈԳԻ, գ. 1. Հոգի, շունչ: 2. Կեանք: 3. Անձն: 4. Հողմ:
- ՈԳԻ ԱՌՆՈՒՄ, Հոգի առնուլ, շունչ
կլանել, հանգչել:
- ՅՈԳԻՈՅ ՀԱՆՆԵԼ կամ ԵԼԱՆՆԵԼ. Հեծել,
հեծեծել, հառաչել:
- ՅՈԳԻՍ ԱՊԱՍՏԱՆ ԼԻՆՆԵԼ, տե՛ս
ՀԱՏԿԼԵԼ (իմ):
- ՀԱՆՆԵԼ ՅՈԳԻՈՅՆ. Մեռանել:
- ՀԱՐԿԱՆՆԵԼ ՋՈՒՔ ՅՈԳԻ. Սպանանել:
ՈԳՈՐԵԼ (իմ), չք. Խեթկել, բախել, մաքա-
ռել, կռուել, մրցել, մարտնչել, հակառակել:
ՈՁՈՐԱԾԵԾ ԱՌՆԵԼ, Ձաղկել, խոշտան-
գել:
ՈՁՈՒՄՆ, տե՛ս ԹԵՁԱՆ:
ՈԼՈՐ, գ. 1. Ոլորակ, ոլորումն, պրկումն,
գելումն: 2. Պնդութիւն, սերտութիւն:
ՈԼՈՐԱԿ, տե՛ս ՈԼՈՐ:
ՈԼՈՐԵԼ, նք. 1. Գալարել, փաթութիւն: 2.
փխբ. Հիւսել, նիւթել (չարիք): 3. Փոյթ
ընդ փոյթ շարժել:
ՈԼՈՐՈՒՄՆ, գ. 1. Ոլոր, ոլորակ, պրկումն,
ուժնութիւն: 2. Մանուած, հիւսուած:
3. Գլումն, գլորումն:
ՈԼՈՐՏԱՆԱԼ, չք. Ամփոփել, պարագրել,
բովանդակել, սահմանել, եզերանալ, պա-
րուրել:
ՈԼՈՐՏԱՊԷՍ, մ. Շուրջանակաւ, պարագ-
րապէս:
ՈԼՈՐՏՔ, գ. Պարունակ, շրջանակ:
ՈԼՈՔ, գ. (կզմիւս.) Սրունք, կարթ:
ՈՒԱԼ, տե՛ս ՈՒԱՆԱԼ:
ՈՒԱԿԱԼ, ա. Ձարայուշ, յիսապահ, քի-

նաւոր:
ՈՒԱԿԱԼԵԼ, չք. Ոխանալ, քինալ:
ՈՒԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, գ. Ոխք, յիսութիւն,
քինապահութիւն:
ՈՒԱՆԱԼ, չք. Ոխալ, յիսակալել, չարա-
յուշ լինել, մախալ, խեռալ:
ՈՒԱՊԱՀ, տե՛ս ՈՒԱԿԱԼ:
ՈՒԱՅՈՒՅԱՆՆԵԼ, պք. Գրգռել, գայրա-
ցուցանել:
ՈՒԵՐԻՄ, ՈՒԵՐԻՄԱՅ, ՈՒՈՐԻՄ, ա. 1.
Թշնամի, հակառակորդ, ախոյեան, ոսոխ:
2. Յոխորտ, ժանտ:
ՈՒՈՐՏ, ա. Յոխորտ, յանդուգն:
ՈՒՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՈՒԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ:
ՈՒՔ, գ. 1. Ոխակալութիւն, յիսութիւն,
խէթ, քէն: 2. Թշնամանք, առելութիւն:
Ո՛Հ, ձ. Աւա՛ղ, եղո՛ւկ, վա՛յ, վա՛հ, ո՛վ, ո՛:
ՈՂԲ, գ. Լալիւն, աշխար, կական, կոծ, ճիւղ:
ՈՂԲԱԳԻՆ, տե՛ս ՈՂԲԱԼԻՑ:
ՈՂԲԱԼ, չք. նք. Աշխարել, կոծել, կակա-
նել, ճչել, սքալել, աւաղել, արտասուել:
ՈՂԲԱԼԻ, ա. Ողբերգագին:
ՈՂԲԱԼԻՑ, ա. Ցաւագին, վշտալից:
ՈՂԲԱԿԱՆ, ա. Լալական:
ՈՂԲԱԿԻՑ, ա. Արտասուակից, արտա-
սուակցորդ, սգակից:
ՈՂԲԱԿՅԱԲԱՐ, մ. Ցաւակցաբար, կա-
րեկցաբար:
ՈՂԲԱԿՅԵԼ, չք. Ցաւակցել:
ՈՂԲԱՁԱՅՆ, ա. 1. Լալական: 2. գ. Ող-
բաձայնութիւն:
ՈՂԲԱՁԱՅՆԵԼ, նք. Ողբերգել:
ՈՂԲԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Ողբերգութիւն:
ՈՂԲԱՐԿ, ՈՂԲԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, գ. Ողբ, ող-
բերգութիւն:
ՈՂԲԱՅՈՒՅԱՆՆԵԼ, պք. Լացուցանել:
ՈՂԲԵՐԳԱԳԻՆ, ա. Ողբերգական, ողբալի:
ՈՂԲԵՐԳԱԿ, ա. 1. Նոխագերգու: 2. Լա-
լական: 3. Ողբերգական, ողբերգային:
ՈՂԲԵՐԳԱԿԱՆ, ա. 1. Ողբալի, ողբերգա-
գին: 2. Ողբերգակ, լալական: 3. մ. Ողբե-
րէն:

ՈՂԲԵՐԳԱԿԵԼ, տե՛ս ՈՂԲԵՐԳԵԼ:
ՈՂԲԵՐԳԱԿՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՈՂԲԵՐ-
ԳՈՒԹԻՒՆ:
ՈՂԲԵՐԳԱՐԿԵԼ, տե՛ս ՈՂԲԵՐԳԵԼ:
ՈՂԲԵՐԳԵԼ, նբ. Ողբաձայնել, ողբերգա-
կել, ողբերգարկել, ողբալ:
ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Ողբ, կոծ, սուգ:
2. Եղբերգություն, նոխազերգություն:
ՈՂԲԵՐԷՆ, տե՛ս ՈՂԲԵՐԳԱԿԱՆ (3):
ՈՂԲՈՒՄՆ, գ. Ողբ, ողբերգություն, լալիւն:
ՈՂԿՈՅՁ, գ. Ճիւռ:
ՈՂԿՈՒՋԱԲԵՐ, ա. Ողկուզաբոյծ:
ՈՂԿՈՒՋԱԲՈՅՄ, տե՛ս ՈՂԿՈՒՋԱԲԵՐ:
ՈՂԿՈՒՋԱՋԱՐԴ, ա. Ողկուզալից:
ՈՂԿՈՒՋԱԼԻՑ, տե՛ս ՈՂԿՈՒՋԱՋԱՐԴ:
ՈՂԿՈՒՋՕՐԷՆ, մ. Խիտ առ խիտ, միա-
խուռն:
ՈՂՆ, գ. 1. Թեկն, թիկունք, թիկնամէջ,
միջնողն: 2. Ողնայար, ողնաշար: 3. Վեր-
նակողմն (մի բանի):
- ՈՂՆ ԱՌՆՈՒԼ. Հանգչել:
- ՅՈՂՆ ԱՆԿԱՆԵԼ (իմ), ՅՈՂՆ ԵՐԹԱԼ.
տե՛ս ԸՆԴՈՂՆԵԼ (իմ):
- ՅՈՂՆ ԿԱԼ. Բարձրավզել, խորխտալ:
ՈՂՆԱՅԱՐ, տե՛ս ՈՂՆԱՇԱՐ:
ՈՂՆԱՇԱՐ, գ. Ողն, ողնայար, ողնուլար,
ողն ու լար:
ՈՂՆԱՓԱՅՏ, գ. 1. Ողնուց (նաւի): 2.
լայնաբարձ Լաստափայտ, նաւ:
ՈՂՆԴԺՆԵԱՅ, ա. Բարձրավիզ, անհնա-
զանդ:
ՈՂՆՈՒԼԱՐ, ՈՂՆ ՈՒ ԼԱՐ, տե՛ս ՈՂՆԱ-
ՇԱՐ:
ՈՂՆՈՒՑ, տե՛ս ՈՂՆԱՓԱՅՏ (1):
ՈՂՈԳՈՄԵԱՆ, ՈՂՈԳՈՄԷՆ, տե՛ս ԾԱՂ-
ԿԱՋԱՐԴ (2):
ՈՂՈՂ, տե՛ս ՀԵՂԵՂ:
ՈՂՈՂԱԿ, ա. գ. Լողակ, ղողակ:
ՈՂՈՂԱՆԱԼ, չբ. Ողբալ:
ՈՂՈՂԱՆԵԼ, նբ. 1. Ողողել, հեղեղել: 2.
կ. չբ. Ընկղմել, համակել: 3. Ողողանալ,
ողբալ:

ՈՂՈՂԱՆՔ, գ. Ողբ, կոծ:
ՈՂՈՂԵԼ, նբ. 1. Հեղեղել, հեղեղատել,
ողողանել: 2. փխբ. Ընկղմել, համակել: 3.
Լուանալ:
ՈՂՈՂԻՉ, ա. Հեղեղական:
ՈՂՈՐԿ, ա. 1. Հարթ, կոկ: 2. փխբ. Մեղմ,
ողոք: 3. փխբ. Ընտիր, ճարտար, վայելուչ:
ՈՂՈՐԿԱՂՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ԹԱՆՉՔ:
ՈՂՈՐԿԱՏԵՍԱԿ, ՈՂՈՐԿԱՏԵՍԻԿ, Ո-
ՂՈՐԿԱՏԵՍԻԼ, ա. Ողորկ, փխբ. ջինջ,
պայծառ, փայլուն:
ՈՂՈՐԿԵԼ, նբ. 1. Հարթել, յղկել, կոկել,
յարգարել: 2. փխբ. Մեղմել, կակղել,
գլխել, ողոքել, շողոքորթել. փայփայել:
ՈՂՈՐԿԵՅՈՒՑԱՆԵԼ, տե՛ս ՈՂՈՐԿԵԼ:
ՈՂՈՐԿՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Լերկություն, հար-
թություն: 2. Մեղմություն, կակղութիւն,
փափկություն: 3. Մեղկություն:
ՈՂՈՐՄ, գ. 1. Ողորմություն, աղեկիզու-
թիւն, գորով, գութ, կարեկցություն: 2. ա.
Աղիողորմ, ողորմագին, ողորմելի, գթա-
լի, եղկական: 3. մ. Ողորմաբար, կարեկ-
ցաբար:
- ՈՂՈՐՄ ՈՂՈՐՄ, ա. մ. Ողորմագին:
ՈՂՈՐՄԱԲԱՐ, տե՛ս ՈՂՈՐՄ (3):
ՈՂՈՐՄԱԳԻՆ, ա. 1. Ողորմելի, թշուառ,
հիքացեալ: 2. Ցաւագին, կողկողագին: 3.
մ. Ողորմելաբար, ողորմելապէս, թշուա-
ռապէս:
ՈՂՈՐՄԱԳՈՅՆ, ա. Ողորմագին:
ՈՂՈՐՄԱԾ, ա. Գթած, գորովագութ, բա-
րեգութ, բարերար:
ՈՂՈՐՄԱԾՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Գթություն, կարեկցություն: 2. Ողորմություն, շնորհ:
ՈՂՈՐՄԱԿԱՆ, ա. Ողորմելի, թշուառ:
ՈՂՈՐՄԱՆՔ, գ. Գորովանք:
ՈՂՈՐՄԱՊԷՍ, մ. Ողորմաբար, ողորմա-
գին:
ՈՂՈՐՄԵԼ (իմ), չբ. 1. Գթալ, գորովել,
կարեկցել լինել, կարեկցել: 2. Մարդասի-
րել, խնայել, խնամել, բարերարել, շնորհս
առնել: 3. Ողորմուկս արկանել:

ՈՂՈՐՄԵԼԱԲԱՐ, ՈՂՈՐՄԵԼԱՊԷՍ, տե՛ս
ՈՂՈՐՄԱԳԻՆ (3):
ՈՂՈՐՄԵԼԻ, ա. Տառապեալ, թշուառ,
հէք, եղկեկի:
ՈՂՈՐՄՈՒԹԻՒՆ, գ. Ողորմ, ողորմածու-
թիւն, գթութիւն, մարդասիրութիւն, բա-
րերարութիւն, խնամք, կարեկցութիւն,
շնորհ, առատաձեռնութիւն:
ՈՂՈՐՄՈՒԿՍ ԱՐԿԱՆԵԼ, տե՛ս ՈՂՈՐ-
ՄԵԼ (իմ) (3):
ՈՂՈՔ, գ. 1. Աղաչանք, աղերսանք, հրա-
պոյրք, շողոքորթութիւն, քաղցրութիւն:
2. ա. Ողոքական, աղերսական:
- ՅՈՂՈՔ ԱՄԵԼ. Յորդորել, յօժարեցու-
ցանել:
- ՅՈՂՈՔ կամ ՅՈՂՈՔՍ ԱՆԿԱՆԵԼ (իմ).
Աղերսել, աղաչել, պաղատել:
ՈՂՈՔԱԿԱՆ, ա. 1. Աղերսական, փա-
ղաքչական, համոզիչ, յորդորիչ, յորդո-
րական: 2. Քաղցր, մխիթարական:
ՈՂՈՔԱՆՔ, գ. Ողոք, ողորման, աղերս,
շողոմութիւն, շողոքորթութիւն, յորդոր,
հրապոյրք, թովչութիւն:
ՈՂՈՔԱՒՈՐ, ա. Ողոքիչ, աղաչաւոր,
աղերսաւոր, աղօթական:
ՈՂՈՔԻՉ, ա. Ողոքաւոր, կամարար:
ՈՂՈՔՈՏ, ա. Ողոքիչ, շողոքորթ, քծնի:
ՈՂՈՔՈՒՄՆ, տե՛ս ՈՂՈՔԱՆՔ:
ՈՂՋ, ա. 1. Կենդանի, առողջ, ողջանդամ:
2. Ամբողջ, անթերի, ողջոյն, բոլոր, բովան-
դակ, կատարեալ: 3. Ողջախոհ, ողջամիտ:
- ՈՂՋ ՈՂՋ, մ. 1. Կենդանոյն: 2. Ամ-
բողջապէս:
ՈՂՋԱԲԱՐ, մ. Ամբողջապէս, ողջոյն:
ՈՂՋԱԳՈՅՆ, ա. Առողջագոյն:
ՈՂՋԱԳՈՒՐԵԼ, նբ. Գոուել, ընդգրկել,
գրկել, գերկա արկանել, փայփայել:
ՈՂՋԱԽՈՂ, ա. 1. Ողջախորհուրդ, ողջա-
միտ, առողջամիտ, խոհական, մտացի,
ուշիմ, զգօն, առաքինի, անկեղծ, անմեղ,
հաւատարիմ: 2. Ժուժկալ, պարկեշտ,
ամօթխած:

ՈՂՋԱԽՈՂԱԲԱՐ, մ. Ողջախոհապէս:
ՈՂՋԱԽՈՂԱԳՈՅՆ, ա. Խոհականագոյն:
ՈՂՋԱԽՈՂԱՆԱԼ, չբ. Ողջախոհել, զգօ-
նանալ, զգաստանալ, խելաբերել, պար-
կեշտանալ:
ՈՂՋԱԽՈՂԱՊԷՍ, տե՛ս ՈՂՋԱԽՈՂԱԲԱՐ:
ՈՂՋԱԽՈՂԱՅՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Զգաստա-
ցուցանել, զգօնացուցանել:
ՈՂՋԱԽՈՂԱՅՈՒՅԻՉ, ա. Զգաստացու-
ցիչ:
ՈՂՋԱԽՈՂԵԼ (իմ), տե՛ս ՈՂՋԱԽՈՂԱ-
ՆԱԼ:
ՈՂՋԱԽՈՂՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Զգօնութիւն,
զգաստութիւն, ողջմտութիւն: 2. Ժուժ-
կալութիւն, բարեխառնութիւն, չափաւո-
րութիւն, պարկեշտութիւն, սրբութիւն:
ՈՂՋԱԽՈՐՀՈՒՐԴ, տե՛ս ՈՂՋԱԽՈՂ:
ՈՂՋԱԿԱՆ, ա. Ողջ, առողջ:
ՈՂՋԱԿԷՋ, գ. Զոհ, ողջընծայ, պատա-
րագ:
ՈՂՋԱԿԻՋԵԼ, նբ. Զոհագործել, զոհել,
պատարագել:
ՈՂՋԱԿԻՋՈՒԹԻՒՆ, գ. Ողջակիզումն,
ողջակէզ:
ՈՂՋԱԿԻՋՈՒՄՆ, տե՛ս ՈՂՋԱԿԻՋՈՒ-
ԹԻՒՆ:
ՈՂՋԱՆԱԽԱՏ, ա. Ողջամիտ, անմեղ:
ՈՂՋԱՄԲ, մ. 1. Ողջութեամբ: 2. Ամբողջ,
ամբողջապէս:
ՈՂՋԱՄԻՏ, ա. 1. Ողջախորհուրդ, ողջա-
խոհ, առողջամիտ, իմաստուն, ուշիմ: 2.
Ուղղահաւատ: 3. Անկեղծ, միամիտ,
հաւատարիմ:
ՈՂՋԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՈՂՋՄՏՈՒ-
ԹԻՒՆ:
ՈՂՋԱՆԱԼ, չբ. Առողջանալ, բժշկել:
ՈՂՋԱՆԴԱՄ, ա. մ. Ողջ, անվնաս, ան-
վթար:
ՈՂՋԱՆԴԱՄՈՒԹԻՒՆ, գ. Առուգութիւն,
ուժեղականութիւն:
ՈՂՋԱՊԱՏՈՒՄ, տե՛ս ՈՂՋՈՒՆԱՊԱ-
ՏՈՒՄ:

ՈՂՋԱՊԵՆՄ, մ. 1. Ողջաբար: 2. Ողջմտու-
թեամբ: 3. Հաւաստեաւ, հաւաստապէս:
ՈՂՋԱՅՈՒՑԱՆԵՆԵԼ, պբ. 1. Առողջացու-
ցանկի, բժշկել: 2. Յարգարել, կարմել:
ՈՂՋԱՅՈՒՅԻԶ, ար. Բուժիչ:
ՈՂՋԸՆԾԱՅ, տե՛ս ՈՂՋԱԿԷՉ:
ՈՂՋԻԿ, ար. մ. Ամբողջ, ողջոյն:
ՈՂՋՄՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Ողջխոհոգութիւն,
առողջ(ա)մտութիւն, ուղղութիւն, արդա-
բութիւն:
ՈՂՋՈՅՆ¹, ար. մ. Ողջ, ողջիկ, ամբողջ, բո-
լոր, բովանդակ:
ՈՂՋՈՅՆ², գ. Ողջութիւն:
- ՈՂՋՈՅՆ ՏԱԼ. Ողջուեսել:
ՈՂՋՈՒԹԻՒՆ, գ. Առողջութիւն (ողջ լի-
նելը):
- ՈՂՋՈՒԹԵԱՄԲ, մ. Ողջամբ (ողջ և
առողջ):
ՈՂՋՈՒՆԱՊԱՏՈՒՄ, ար. (եկեղց.) Ողջա-
պատում:
ՈՂՋՈՒՆԵԼ, նբ. Ողջոյն տալ:
ՈՃ, գ. 1. Ծղօտ, ցողուն: 2. Հասկ (հնձե-
լի): 3. Զամբիւղ, կողով: 4. Կարգ, եղա-
նակ, կերպ, օրէն, ձև, կանոն, տարազ,
հնարք: 5. Օրէնք, վարդապետութիւն: 6.
Վարք, կեանք:
ՈՃԻՐ, գ. 1. Եղեռն, ռճրագործութիւն,
սպիրատուութիւն, վնաս, յանցանք: 2. ար.
Զար, անօրէն, դժնդակ:
ՈՃՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, գ. Զարագործու-
թիւն, զազրագործութիւն, ռճիր:
ՈՄՆ, գ. Ոք:
Ո՛Յ, ձ. Ո՛, ո՛վ, ո՛հ, վա՛յ:
ՈՅԺ, գ. Զօրութիւն, կար, կարողութիւն,
զօրաւորութիւն, ամբողջութիւն, ուժգնու-
թիւն, սասակութիւն:
- ՅՈՒԺՈՅ, մ. Յոյժ, ուժգին:
ՈՅԾ, ար, Յուրտ, զով, հով:
ՈՅ ԱՊԱՔԷՆ, եղբ. Մի՛ արդեօք:
ՈՅ ԳՈՅ, գ. Զգոյ, անգոյ, անէ, ոչինչ,
ոչէք:
ՈՅԵՂՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՈՅԵՂՈՒԹԻՒՆ:

ՈՅ ԵՐԲԷՔ, մ. Բնաւ ոչ, ոչ երբէք:
ՈՅ ԵՒՄ, տե՛ս ՉԵՒ, ՉԵԿ ԵՒՄ (2):
ՈՅԷ, գ. 1. Անգոյ, ոչինչ: 2. Ոչնչութիւն,
անգոյութիւն:
ՈՅԷԱՆԱԼ, չբ. Ոչնչանալ, անգոյանալ,
չքանալ:
ՈՅԷՈՒԹԻՒՆ, գ. Ոչնչութիւն:
ՈՅԻՆՉ, ար. 1. Անգոյ: 2. Չնչին, անպի-
տան, անոտի: 2. գ. Ոչնչութիւն, անգո-
յութիւն, ոչէ:
ՈՅԻՍՐ, գ. 1. Օդի, խոյ, առն, մաքի,
պատրուճակ, արտիկ (վարի): 2. փխբ.
Հեզ, հլու:
ՈՅԻՍՐԱԿ, գ. Ոչխարիկ:
ՈՅԻՍՐԵՆԻ, գ. Օդեանի:
ՈՅԻՍՐԻԿ, տե՛ս ՈՅԻՍՐԻԿ:
ՈՅՆՉԱՆԱԼ, չբ. Ոչնչանալ, չքանալ:
ՈՅՆՉՈՒԹԻՒՆ, գ. Ոչէ, չգոյ, անգոյ,
ոչինչ:
ՈՊԵՒԱՅ, տե՛ս ԵԲԵՆՈՍ:
ՈՋԻԼ, գ. Բծիծ:
ՈՌՆԱԼ, չբ. Մոնչել, գոչել, կօշել:
ՈՌՈԳ, ար. Առոյգ, ուռճացեալ:
ՈՌՈԳԱՆԱԼ, չբ. Առուգանալ, ուռճա-
նալ:
ՈՌՈԳԱՆԵԼ, ՈՌՈԳԵԼ, նբ. 1. Արբուցա-
նել, խոխոմել: 2. փխբ. Ողողել, թրջել,
ցողել:
ՈՌՈԳՈՒՄՆ, գ. Արբուցումն:
ՈՍԻՆ, ար. Մնամէջ, սին, ազազուն, վտխ:
ՈՍԿԵԱԿՆ, գ. (հնբ.) Ոսկեբար:
ՈՍԿԵԲԵԻԵԻ, ար. Ոսկեզարդ, ոսկեզօծ:
ՈՍԿԵԳՈՅՆ, ար. Ոսկետեսակ:
ՈՍԿԵԳՈՐԾ կամ ՈՍԿԵԳՈՐԾ, գ. 1.
Ոսկերիչ: 2. ար. Ոսկեզարդ, ոսկեղէն:
ՈՍԿԵԶԱՆ, տե՛ս ՈՍԿԵՏԵՍԱԿ:
ՈՍԿԵԶԱՐԻ, ար. Ոսկեհոռ, ոսկիապա-
ճոյճ:
ՈՍԿԵԶՕԾ, ար. Ոսկեպատ, ոսկեզարդ,
ոսկեթիկ, ոսկեզոյն:
ՈՍԿԵԹԵԼ, ար. Ոսկեկար, ոսկեհոռ, ոսկե-
զարդ:

ՈՍԿԵԽԱՂԱՅ, ա. Ոսկենկար:
ՈՍԿԵԽՆՁՈՐ, տե՛ս ՈՍԿԻԿՄԲԵԱՅ:
ՈՍԿԵԿԱԶՄ, ա. Ոսկիակազմ, ոսկեկերտ,
ոսկեզարդ:
ՈՍԿԵԿԱՐ, տե՛ս ՈՍԿԵԹԵԼ:
ՈՍԿԵԿԵՐՏ, տե՛ս ՈՍԿԵԿԱԶՄ:
ՈՍԿԵԿՈՒԹ, ա. Ոսկէձոյլ, ոսկիաստեղծ:
ՈՍԿԵՀԱՆԳՈՅՑ, տե՛ս ՈՍԿԻԿՄԲԵ:
ՈՍԿԵՀՈՒԹ, կամ ՈՍԿԵՀՈՒԹԻՆ, ա. Ոսկե-
թել, ոսկեզարդ, ոսկեղէն:
ՈՍԿԵՁԵՂՈՒՆ, ա. Ոսկիայարկ:
ՈՍԿԵՂԷՆ, ա. Ոսկեկերտ, ոսկեզարդ, ոս-
կեզօծ, ոսկի:
ՈՍԿԵՂԻՆԻԿ, ա. Ոսկեղէն, փխբ. գեղե-
ցիկ, պատուական, անապական:
ՈՍԿԵՃԱՃԱՆՁ, ա. Ոսկեփայլ, ճառա-
գայթարձակ:
ՈՍԿԵՃԱՄՈՒԿ, ա. Ոսկեհոռ, ոսկեթել:
ՈՍԿԵՄՈՂ, ա. Ոսկեսէր:
ՈՍԿԵՆԿԱՐ, ա. Ոսկեհոռ, ոսկեթել:
ՈՍԿԵՊԱՏ, տե՛ս ՈՍԿԻԱՊԱՏ:
ՈՍԿԵՍԱՐ, ա. Ոսկիվարաւանդ:
ՈՍԿԵՍԱՐԵԱՆ, ա. Ոսկեկազմ:
ՈՍԿԵՍԷՐ, ա. Ոսկեմոլ:
ՈՍԿԵՎԱՐՍԵԱԼ, ա. Ոսկեփայլ:
ՈՍԿԵՏԱԽՏԱԿ, ա. Ոսկիպատ:
ՈՍԿԵՏԵՍԱԿ, ա. Ոսկետեսիլ, ոսկեգոյն,
ոսկեզան:
ՈՍԿԵՏԵՍԻԼ, տե՛ս ՈՍԿԵՏԵՍԱԿ:
ՈՍԿԵՐԻՁ, ա. գ. Ոսկեգործ:
ՈՍԿԵՓԱՅԼ, ա. Ոսկիափայլ, ոսկեճա-
ճանչ:
ՈՍԿԵՔԱՐ, տե՛ս ՈՍԿԵԱԿՆ:
ՈՍԿԷՁՈՅԼ, ա. Ոսկեկուռ:
ՈՍԿԻ, ա. Ոսկեղէն:
ՈՍԿԻԱԶՕԾ, տե՛ս ՈՍԿԵԶՕԾ:
ՈՍԿԻԱԿԱՊ, տե՛ս ՈՍԿԵՀՈՒԹ:
ՈՍԿԻԱՅԱՐԿ, տե՛ս ՈՍԿԵՁԵՂՈՒՆ:
ՈՍԿԻԱՆԿԱՐ, տե՛ս ՈՍԿԵՆԿԱՐ:
ՈՍԿԻԱՊԱՃՈՅԾ, տե՛ս ՈՍԿԵԶԱՐԴ:
ՈՍԿԻԱՊԱՏ, ա. Ոսկեպատ, ոսկեզօծ:
ՈՍԿԻԱՍՏԵՂԾ, տե՛ս ՈՍԿԵԿՈՒԹ:

ՈՍԿԻԱՓԱՅԼ, տե՛ս ՈՍԿԵՓԱՅԼ:
ՈՍԿԻԿՄԲԵԱՅ, ՈՍԿԻԿՄԲԵ, ա. Ոսկե-
խընձոր (վահան):
ՈՍԿԻՎԱՐԱՒԱՆ Դ, տե՛ս ՈՍԿԵՍԱՐ:
ՈՍԿՐ, գ. Վանդ:
ՈՍԿՐՈՏԻ, գ. յոգն, Ոսկերք:
ՈՍՆԵԼ (իմ), չբ. Մնանալ, ազագել:
ՈՍՈԽ, ա. գ. 1. Հակառակորդ, դիմա-
մարտ, ախոյեան: 2. Նախանձայոյց, քի-
նախնդիր: 3. Ոխակալուծիւն, քէն:
ՈՍՈԽԱՍԷՐ, տե՛ս ՀԱԿԱՌԱԿԱՍԷՐ:
ՈՍՈԽԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՀԱԿԱՌԱԿԱ-
ՍԻՐՈՒԹԻՒՆ:
ՈՍՈԽԵԼ, չբ. Դատախազել, ոգորել, հա-
կառակել, դիմամարտել, մրցել, ճգնել:
ՈՍՈԽՈՒԹԻՆ, գ. Հակառակուծիւն:
ՈՍՊԵՆԱԹԱՆ, գ. Շիկաթան:
ՈՍՏ¹, գ. ձիւղ, ուղէշ, ստեղն, շառաւիղ:
ՈՍՏ², գ. Բլուր, բլրակ:
ՈՍՏԱԶՈՒՐՈՒՐԾ, ա. Սաղարթագողարճ:
ՈՍՏԱՅՆ, գ. 1. Անկուած (ջուլհակի բա-
նուածք): 2. նման. Սարդոխստայն:
ՈՍՏԱՅՆԱԳՈՐԾ, տե՛ս ՈՍՏԱՅՆԱՆԿ:
ՈՍՏԱՅՆԱԳՈՐԾԵԼ, տե՛ս ՈՍՏԱՅՆԱՆ-
ԿԵԼ:
ՈՍՏԱՅՆԱՆԿ, ա. գ. Ոստայնագործ:
ՈՍՏԱՅՆԱՆԿԵԼ, նբ. Ոստայնագործել,
կկել:
ՈՍՏԱՆԵԱՅ, տե՛ս ՈՍՏԱՆԻԿ:
ՈՍՏԱՆԵԼ (իմ), տե՛ս ՈՍՆՈՒԼ:
ՈՍՏԱՆԻԿ, ա. Ոստանեայ, արքունական,
ազատական:
ՈՍՏԱՔԱՆՅ, ա. Ոստինակոտոր:
ՈՍՏԻԿԱՆ, գ. Վերակացու, տեսուչ, դի-
տապետ, իշխան, գլխաւոր, հրամանա-
տար, հոգաբարձու, կուսակալ:
ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Վերակացուիւն,
վերատեսչուիւն, հոգաբարձուիւն,
գործակալուիւն, կուսակալուիւն:
ՈՍՏԻՆ, ա. 1. Ցամաքային, չորին: 2. Ցա-
մաքուտ, ծարաւուտ, անջրդի:
ՈՍՏԻՆԱԿՈՏՈՐ, տե՛ս ՈՍՏԱՔԱՆՅ:

ՈՍՏԵԱԿԱՆ, ա. Ոստին, ցամաքային (կենդանի):
ՈՍՏԵՈՒԼ, չբ. Ոստչել, ընդոստել, ընդոստչել, ոստանել, սարտնուլ, օցտել, խրտչել:
ՈՍՏՈՍԵԼ, չբ. Թռթռել, վազվազել:
ՈՍՏՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. Ընդոստուլցանել:
ՈՍՏՁԵԼ (իմ), տե՛ս ՈՍՏԵՈՒԼ:
ՈՍՏՐԷ, ՈՍՏՐԷՈՍ, գ. (կենդբ.) Տիպ:
Ո՞Վ¹, գ. 1. Ո՞, ո՞Վ ոք: 2. Որ:
- Ո՞Վ ՌՔ, տե՛ս Ո՞Վ (1):
Ո՞Վ², ձ. 1. Ո՞, ո՞Վ, ա՛յ, բա՛րբ: 2. Ա՛խ:
ՈՎԻՏ, գ. 1. տե՛ս ՀՈՎԻՏ: 2. Այգի:
ՈՏՆ, գ. 1. Աք: 2. Հետք, ոտնատեղի: 3. Օդ, կօշիկ: 4. Ստորոտ (լեռան): 5. Ոտնաչափ: 6. տե՛ս ՁԱՓ (3): 7. Պատուանդան, խարիսխ (սեան):
- ՈՏՆ ԱՐԿԱՆԵԼ, ԸՆԴ ՈՏՆ ՀԱՐԿԱՆԵԼ. Ոտնահարել, արհամարհել, անգոտնել:
- ՅՈՏՆ ԿԱԼ, Յառնել, կանգնել:
- ՈՏՆ ՈՏՆ, ՈՏՆ ԱՌ ՈՏՆ, մ. Առ սակաւ սակաւ, դամ քան զգամ, հետզհետէ:
ՈՏՆԱԼՈՒԱՅ, տե՛ս ԼԵԿԱՆ:
ՈՏՆԱԿԱՊ, գ. Ոտնակապանք:
ՈՏՆԱԿԱՊԱՆՔ, տե՛ս ՈՏՆԱԿԱՊ:
ՈՏՆԱԿԱՊԵԼ, նբ. Կասեցուցանել:
ՈՏՆԱԿԱՌԵԼ, չբ. Ջկայ առնուլ:
ՈՏՆԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ, գ. Յոտանաւորութիւն:
ՈՏՆԱՀԱՐ, տե՛ս ՈՏՆՀԱՐ:
ՈՏՆԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՈՏՆՀԱՐՈՒԹԻՒՆ:
ՈՏՆԱՀԵՏ, տե՛ս ՈՏՆԱՏԵՂԻ:
ՈՏՆԱՁԱՓ, տե՛ս ՈՏՆ (5):
ՈՏՆԱՌԱԿԱՆ, ա. Փայառական
ՈՏՆԱՌԵԼ, չբ. Լպրծել, սայթաքել, գայթաքել, սխալել:
ՈՏՆԱՌՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Սայթաքումն, փայառութիւն, գայթաքութիւն, անկումն: 2. Ոտնցաւութիւն:
ՈՏՆԱՏ, ա. Ոտնբեկ, հաշմ:

ՈՏՆԱՏԵՂԻ, գ. Ոտնահետ, հետք:
ՈՏՆԱՅԱՒՈՒԹԻՒՆ, գ. Ոտնառութիւն, պատազրոս:
ՈՏՆԱԻՈՐ, ա. Յոտանաւոր:
ՈՏՆԱՓՈՆ, կամ ՈՏՆՓՈՆ ԼԻՆԵԼ. Ոտնափոխել, քայլափոխել, վերտնել, քայլել:
ՈՏՆԱՓՈՆԵԼ (իմ), տե՛ս ՈՏՆԱՓՈՆ ԼԻՆԵԼ:
ՈՏՆԱՓՈՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Քայլափոխ, քայլափոխութիւն:
ՈՏՆԲԵԿ, ա. Ոտնատ, հաշմ, կաղ:
ՈՏՆՁԱՏՈՅՅ, ա. գ. Խափան, խոչընդոտն:
ՈՏՆԽԹԻ, մ. Յարամբի:
ՈՏՆԿԱՅ, գ. Կայք:
ՈՏՆԿԱՊ, տե՛ս ՈՏՆԱԿԱՊ:
ՈՏՆԿԱՊԵԼ, տե՛ս ՈՏՆԱԿԱՊԵԼ:
ՈՏՆԿՈՒԹԻ, գ. Կռիւ ոտից, կռուան:
ՈՏՆՀԱՐ, Ոտնահար, չարակամ:
- ՈՏՆՀԱՐ ԼԻՆԵԼ. Ոտնհարել, աքացել, փխբ. այլանել:
ՈՏՆՀԱՐԵԼ (իմ), տե՛ս ՈՏՆՀԱՐ ԼԻՆԵԼ:
ՈՏՆՀԱՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Այլանութիւն, ծաղր:
ՈՐ, գ. 1. Որ ոք: 2. չ. Ջի, թէ, որպէս զի:
- ՈՐ ՌՔ, տե՛ս ՈՐ (1):
ՈՐԱԿ, գ. Որակութիւն, որպիսութիւն, հանգամանք, տեսակ:
ՈՐԱԿԱՅՆՂՅ, ա. Յոգնատեսակ, բազմերանգ:
ՈՐԱԿԱՆԱԼ, չբ. Կերպանալ:
ՈՐԱԿԱՅՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. Կերպարանել:
ՈՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՈՐԱԿ:
ՈՐԱՅ, գ. Յօրան, օրան:
ՈՐԲԱՆՈՅ, գ. Որբասուցանոց:
ՈՐԲԱՄՆՈՒՑԱՆՈՅ, տե՛ս ՈՐԲԱՆՈՅ:
ՈՐԲԱՐ, տե՛ս ՈՐԳՈՆ:
ՈՐԳՈՆ, մ. չ. 1. Որբար, որգան, որպէս, որկէն, զոր օրինակ: 2. Իբրու, իբր եթէ, իբր թէ:
ՈՐԳՈՒՆԱԿ, մ. ա. Որպէս, որգոն, զոր

օրինակ, իբրու, որպիսի:
ՈՐԴԱՆ, գ. Կարմիր, կարմրադեղ:
ՈՐԴԵԱԿ, գ. 1. տե՛ս ՈՐԴԻ: 2. Ձագ (կեն-
դանու):
ՈՐԴԵԲԱՐ, մ. Որդիաբար, որդեպէս:
ՈՐԴԵԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՈՐԴԵԾՆՈՒ-
ԹԻՒՆ:
ՈՐԴԵԳԻՐ, տե՛ս ՈՐԴԻ (3):
- ՅՈՐԴԵԳԻՐՍ ԱՌՆՈՒՄ, տե՛ս ՈՐԴԵ-
ԳՐԵԼ:
ՈՐԴԵԳՐԱՊԷՍ, տե՛ս ՈՐԴԵԳՐԱԲԱՐ:
ՈՐԴԵԳՐԵԼ, նք. Որդիագործել, յորդե-
գիրս առնուլ, որդիացուցանել:
ՈՐԴԵԾՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Որդեբերուծիւն,
զաւակասերուծիւն, մանկագործուծիւն,
մանկածնուծիւն, մանկարարուծիւն:
ՈՐԴԵԿԵՐ, ա. Ջաւակակեր, մանկակեր:
ՈՐԴԵԿՆՏՈՐ, ա. Մանկակոտոր:
ՈՐԴԵՊԷՍ, տե՛ս ՈՐԴԵԲԱՐ:
ՈՐԴԵՍԷՐ, ա. Մանկասէր:
ՈՐԴԵՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Մանկասիրու-
թիւն:
ՈՐԴԵՍՊԱՆ, ա. Մանկասպան:
- ՈՐԴԵՍՊԱՆՔ, տե՛ս ՈՐԴԵՍՊԱՆՈՒ-
ԹԻՒՆ:
ՈՐԴԵՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Որդեսպանք,
մանկասպանուծիւն:
ՈՐԴԻ, գ. 1. Ջաւակ, որդեակ, մանուկ,
ուստր: 2. (կրօն.) Բանն աստուած: 3. Որ-
դեգիր, որդի, պատուաստիր:
- ՈՐԴԻ Ի ՀՕՐԷ, մ. Հետեաբար:
ՈՐԴԻԱԲԱՐ, տե՛ս ՈՐԴԵԲԱՐ:
ՈՐԴԻԱԳՈՐԾԵԼ, տե՛ս ՈՐԴԵԳՐԵԼ:
ՈՐԴԻԱՅՈՒՅՄԱՆԵԼ, տե՛ս ՈՐԴԵԳՐԵԼ:
ՈՐԴՆ, գ. (կենդե.) Թրթուր, ճճի, ճիճի:
- ՀՆԴԻԿ ՈՐԴՆ, տե՛ս ՇԵՐԱՍ:
ՈՐԴՆԱԼԻՅ, ա. Որդենուայ:
ՈՐԴՆԱՀԱՐ, ա. Ճճեկեր:
ՈՐԴՆԵՌԱՅ, տե՛ս ՈՐԴՆԱԼԻՅ:
ՈՐԵԱՆՔ, տե՛ս ՈՐԵԱՐ:
ՈՐԵԱՐ, գ. յոգն. Որեանք, արք, մարդիկ:
ՈՐԶԱՆ, տե՛ս ՈՐԳՈՆ:

ՈՐ ԶԻ, շ. Որպէս զի:
ՈՐԹՎ, գ. 1. Որթատունկ, այգի: 2. Խա-
ղող:
ՈՐԹՉ, գ. Կողով, սակառ, սապատ:
ՈՐԹՅ, գ. Երինջ, ընջուղ, զուարակ:
ՈՐԹԱՏՈՒՆԿ, տե՛ս ՈՐԹՎ (1):
ՈՐԹՈՂՈՒՔՍ, տե՛ս ՈՒՂՂԱՓԱՌ:
ՈՐԹՈՂՈՒՔՍԱԿԱՆ, ա. Ուղղափառ, ուղ-
ղահաստ, ողջամիտ:
ՈՐԹՈՅ, տե՛ս ԱՅԳԻ (1):
ՈՐԻ, տե՛ս ԱԳՈՒՄ:
ՈՐԻՇ, ա. մ. Նիդ. Ուրիշ, ուրոյն, մեկուսի,
զատ, այլ, յատուկ, օտար:
- ՈՐԻՇ ՈՐԻՇ. Ջատ ի զատ:
ՈՐԾ, գ. Փսխած, զգայու:
ՈՐԾԱԼ, չք. Ործկալ, ործկտալ, փսխել,
զգայուել, նողկտալ, ժայթքել:
ՈՐԾԿԱԼ, ՈՐԾԿՏԱԼ, տե՛ս ՈՐԾԱԼ:
ՈՐԿԷՆ, տե՛ս ՈՐԳՈՆ:
ՈՐԿՈՐ, գ. 1. (կղմխ.) Փող, ստուգն: 2.
փխք. Որովայնամոլութիւն:
ՈՐԿՈՐԱԳԱՀ, տե՛ս ՈՐԿՈՐԱՄՈԼ:
ՈՐԿՈՐԱԺԷՏ, տե՛ս ՈՐԿՈՐԱՄՈԼ:
ՈՐԿՈՐԱԺԷՏՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՈՐԿՈՐԱ-
ՄՈԼՈՒԹԻՒՆ:
ՈՐԿՈՐԱՄՈԼ, ա. Որկորագահ, որկորա-
ժէտ, որկորեայ, որովայնամոլ, որկո-
րուստ, անյազ:
ՈՐԿՈՐԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, գ. Որկորաժէտու-
թիւն, որկորատուծիւն, որովայնամոլու-
թիւն, որովայնաժտուծիւն, անյազու-
թիւն:
ՈՐԿՈՐԵԱՅ, տե՛ս ՈՐԿՈՐԱՄՈԼ:
ՈՐԿՈՐԵԱՆ, գ. յոգն. ՈՐԿՈՐԵԱՅՔ:
ՈՐԿՈՐՈՒՍՏ, տե՛ս ՈՐԿՈՐԱՄՈԼ:
ՈՐԿՈՐՍԱԲԱՐ, մ. Անյազաբար:
ՈՐԿՈՐՍՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՈՐԿՈՐԱՄՈ-
ԼՈՒԹԻՒՆ:
ՈՐԿՈՐԱՄՈԼ, տե՛ս ՈՐԿՈՐԱՄՈԼ:
ՈՐԿՈՐԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՈՐԿՈՐԱՄՈ-
ԼՈՒԹԻՒՆ:
ՈՐՁ, ա. Արու, հաւանի:

ՈՐՁԱՔԱՐ, գ. 2. Խստաքար: 2. ա. Որձա-
քարեայ:
ՈՐՁԱՔԱՐԵԱՅ, տե՛ս ՈՐՁԱՔԱՐ (2):
ՈՐՁԵԻԷԳ, տե՛ս ԱՐՈՒԷԳ:
ՈՐՄ, գ. Ցանկ, պատուար, պարիսպ, որ-
մափակ:
ՈՐՄԱԿԻՑ, ա. Դրացի, սահմանակից:
ՈՐՄԱՇԷՆ, ա. գ. Շարայարմարող, գա-
ղատոս:
ՈՐՄԱՐԳԵԼ, ա. Բանտարգել, բանտար-
կեայ:
- ՈՐՄԱՐԳԵԼ ԱՌՆԵԼ. Բանտարգել առ-
նել:
ՈՐՄԱՐԳԵԼՈՑ, գ. Պարիսպ:
ՈՐՄԱՓԱԿ, տե՛ս ՈՐՄ:
ՈՐՄԵԼ, նբ. Պարսպել:
ՈՐՄԻՍԿ, տե՛ս ՄԱՆԵԱԿ:
ՈՐՈԳԱՅԹ, գ. Թակարդ, լար, հաղբք,
ծուղակ:
ՈՐՈԳԱՅԹԱԴԻՐ, ա. Թակարդադիր,
հնարադիր, չարարուեստ, խաբեբայ, պա-
տիր:
ՈՐՈԳԱՅԹԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Հնարա-
դրութիւն, դաւ, խաբէութիւն:
ՈՐՈԳԱՅԹԱՐԱՆ, գ. Որոգայթ (որո-
գայթների տեղ):
ՈՐՈԳԱՅԹԵԼ, նբ. Թակարդել:
ՈՐՈՃ, գ. 1. Որոճումն: 2. փխբ. Խոր-
հուրդ, բան, գործ:
ՈՐՈՃԱԲԱՐ, տե՛ս ՈՐՈՃՈՂԱԲԱՐ:
ՈՐՈՃԱԼ, տե՛ս ՈՐՈՃԵԼ:
ՈՐՈՃԱՅԻՆ, ա. Որոճող (կենդանի):
ՈՐՈՃԱՆ, տե՛ս ՈՐՈՃ:
ՈՐՈՃԵԼ, հբ. 1. Ծասկել, ծամել: 2. փխբ.
Խորհել, խորհրդածել, կշռադատել:
ՈՐՈՃՈՂ, տե՛ս ՈՐՈՃԱՅԻՆ:
ՈՐՈՃՈՂԱԲԱՐ, մ. Որոճաբար:
ՈՐՈՃՈՂՈՒԹԻՒՆ, ՈՐՈՃՈՒՄՆ, գ. Որոճ,
որոճան, փխբ. մտածութիւն, խորհրդա-
ծութիւն:
ՈՐՈՄՆԱԲԵՐ, ա. Որոմնարդոյ:
ՈՐՈՄՆԱԲՈՅՍ, տե՛ս ՈՐՈՄՆԱԲԵՐ:

ՈՐՈՄՆԱՅԱՆ, ա. Որոմնացանու, փխբ.
բանսարկու:
ՈՐՈՄՆԱՅԱՆՈՒ, տե՛ս ՈՐՈՄՆԱՅԱՆ:
ՈՐՈՅՆ, տե՛ս ՈՒՐՈՅՆ:
ՈՐՈՆԵԼ, նբ. 1. Յուզել, խուզել, ի խնդիր
ելանել, խնդրել, հետազօտել, քննել,
զննել: 2. Քաղել զոջլիւս:
ՈՐՈՇ, գ. Աստիճան, սանդղամատն:
ՈՐՈՇԱԲԱՐ, մ. Որոշակի, սահմանաբար:
ՈՐՈՇԵԼ, նբ. 1. Սահմանել, կարգել, գա-
նազանել, ընտրել: 2. Ջատել, զատուցա-
նել, տրոհել, մեկնել, բաժանել, անջատել:
ՈՐՈՇՈՂՈՒԹԻՒՆ, ՈՐՈՇՈՒԹԻՒՆ, գ.
Ընտրողութիւն, ընտրութիւն, զանազա-
նութիւն:
ՈՐՈՇՈՒՄՆ, գ. 1. Բացորոշութիւն, գա-
նազանութիւն, տեսութիւն: 2. Կանոն: 3.
Բաժանումն, զատումն:
ՈՐՈՇՏԵԼ, նբ. Քակել, եղծանել, մերժել:
ՈՐՈՋ, գ. Որոջակ, որոջիկ, գառն, բուծ:
ՈՐՈՋԱԿ, ՈՐՈՋԻԿ, տե՛ս ՈՐՈՋ:
ՈՐՈՎԱՅՆ, գ. 1. Փոր: 2. Արգանդ: 3.
լայնաբար՝ Ստամոքս:
ՈՐՈՎԱՅՆԱԺԵՏՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՈՐԿՈ-
ՐԱՄՈՂՈՒԹԻՒՆ:
ՈՐՈՎԱՅՆԱԽՕՍ, տե՛ս ՈՐՈՎԱՅՆԱ-
ԿՈՉ:
ՈՐՈՎԱՅՆԱԿՈՉ, ա. գ. Որովայնախօս,
վհուկ:
ՈՐՈՎԱՅՆԱՄՈՂ, տե՛ս ՈՐԿՈՐԱՄՈՂ:
ՈՐՈՎԱՅՆԱՄՈՂՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՈՐԿՈ-
ՐԱՄՈՂՈՒԹԻՒՆ:
ՈՐՈՎԱՅՆԱՊԱՇՏ, ա. Որովայնասէր:
ՈՐՈՎԱՅՆԱՊԱՐԱՐ, ա. Որովայնամոլ,
պորտաբոյծ, պորտապարար, շատակեր:
ՈՐՈՎԱՅՆԱՊԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Որո-
վայնամոլութիւն:
ՈՐՈՎԱՅՆԱՍԷՐ, տե՛ս ՈՐՈՎԱՅՆԱՊԱՇՏ:
ՈՐՈՎԱՅՆԱՅԱՒԱԾՈՒԹԻՒՆ, գ. Փորա-
ցաւութիւն:
ՈՐՈՎԱՅՆԱՅՏԵՒ, շ. Ջի, քանզի, վասն զի, իբր
զի:

ՈՐՈՏ, գ. 1. Որոտուճն, որոտիւն: 2. փխբ. Գոչիւն:
ՈՐՈՏԱԶԱՅՆ, ա. 1. Որոտընդոստ: 2. գ. Որոտուճն, որոտ:
ՈՐՈՏԸՆԴՈՍՏ, տե՛ս ՈՐՈՏԱԶԱՅՆ (1):
ՈՐՈՏԻՒՆ, ՈՐՈՏՈՒՄՆ, տե՛ս ՈՐՈՏ:
ՈՐՈՐ, գ. (կենդբ.) ձայ:
ՈՐՈՐԱՆ, գ. Որորոց, որբան, որբոց:
ՈՐ ՈՔ, տե՛ս ՈՐ:
ՈՐԶԱՓ, գ. 1. Որբա՞ն, քանի՞: 2. չ. նխդ. Որպէս, իբբ, իբբև, իբբու:
– Ո՞ՐԶԱՓ ԵՒՍ, Ո՞ՐԶԱՓ ԵՒՍ ԱՌԱՒԵԼ.
Քանի՞օն, քանի՞ ևս:
ՈՐԶԱՓՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՈՐՔԱՆՈՒԹԻՒՆ:
ՈՐՊԱԿ, մ. չ. Որպէս, որգոն, զոր օրինակ:
ՈՐՊԷՍ, նխդ. 1. Իբբև, նման, Հանգոյն: 2. մ. Զոր օրինակ, ըստ որում: 3. մ. Յորժամ, իբբև, եբբ, մինչ, այն ինչ: 4. չ. Որպակ, օրինակ իմն: 5. չ. Որպէս զի, զի: 6. գ. Որպիսութիւն: 7. ձ. Բա՛րբ, իբբև՛ զի, որպէ՛ս զի:
ՈՐՊԷՍ ԶԻ, չ. 1. Զի, վասն զի: 2. (յունական ոճով) Մինչ զի, որպէս թէ, իբբ թէ: 3. ձ. Իբբև՛ զի, որպէ՛ս:
ՈՐՊԷՍ ԹԷ, չ. 1. Իբբ այն թէ, իբբ եթէ, իբբ թէ: 2. Մինչ զի:
ՈՐՊԷՏ, ա. Ուժպէտ:
ՈՐՊԻՍԻ, գ. 1. Զինչպիսի՞: 2. Որգունակ:
3. չ. Որպիսի ինչ, որգոն, որպէս, զոր օրինակ, օրինակ իմն:
– ՈՐՊԻՍԻ ԻՆՁ, տե՛ս ՈՐՊԻՍԻ (3):
ՈՐՊԻՍՈՒԹԻՒՆ, գ. Որակուլիւն, որակ, յատկութիւն, Հանգամանք, տարազ, իսկուլիւն, յեղանակ, օրինակ:
ՈՐՋ, գ. 1. Կաղաղ, մորի, բայոց, որջարան: 2. նման. Պատասպարան, թաքստոց:
ՈՐՋԱՄՈՒՏ ԼԻՆԵԼ, Որջանալ:
ՈՐՋԱՆԱԼ, չբ. Կաղաղանալ, որջամուտ լինել, որջել, զողել:
ՈՐՋԱՐԱՆ, տե՛ս ՈՐՋ (1):
ՈՐՋԵԼ, տե՛ս ՈՐՋԱՆԱԼ:
ՈՐՋԻԼ, տե՛ս ՈՋԻԼ:

ՈՐՍ, գ. 1. Որսորդութիւն: 2. Կենդանի (որ կարելի է որսալ կամ որսած):
ՈՐՍԱԿԱՆ, ա. 1. Որսող, որսորդ: 2. Որսորդական: 3. գ. Զկնորս:
ՈՐՍԱՍԷՐ, ա. Որսատենչ:
ՈՐՍԱՏԵՆՁ, տե՛ս ՈՐՍԱՍԷՐ:
ՈՐՍՈՂ, ա. գ. 1. Որսորդ: 2. փխբ. Բանսարկու:
ՈՐՍՈՐԳ, գ. Որսող, որսօն:
– ՈՐՍՈՐԳ ԲԱՆԻՑ, Բանորսակ:
ՈՐՍՈՐԳԱԿԱՆ, ա. Որսական:
– ՈՐՍՈՐԳԱԿԱՆ, գ. Որսորդութիւն:
ՈՐՍՈՐԳՈՒԹԻՒՆ, գ. Որս, որսորդականն:
ՈՐՍՕՆ, գ. Որսորդ:
ՈՐՐԱՆ, ՈՐՐՈՑ, տե՛ս ՈՐՈՐԱՆ:
ՈՐՔԱՆ, գ. Ո՞Րջափ, քանի՞:
ՈՐՔԱՆԱՔԱՐ, մ. Քանի՛պատիկ:
ՈՐՔԱՆԻՅՍ ԱՆԳԱՄ, մ. Քանիցս անգամ:
ՈՐՔԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Քանակութիւն, քանակ, չափ: 2. Թուականն, թուականութիւն:
ՈՐՔԻՆ կամ ՈՐՔԻՒՆ, գ. (բժշկ.) Մըջմընոց:
ՈՐՔԻՆՈՏ, ա. Մարմառոտ:
ՈՒ, չ. Եւ:
ՈՒԹԱՄԱՍՆԵԱՅ, ա. Ութամասնի:
ՈՒԹԱՄԱՍՆԻ, տե՛ս ՈՒԹԱՄԱՍՆԵԱՅ:
ՈՒԹԵԱԿ, գ. Ութեքեակ:
ՈՒԹԵՐԵԱԿ, տե՛ս ՈՒԹԵԱԿ:
ՈՒԹԵՏԱՄՆ, տե՛ս ՈւթՈՒՏԱՄՆ:
ՈՒԹԵՔԵԱՆ, թ. Ութեքիւն:
ՈՒԹԵՔԻՆ, տե՛ս ՈՒԹԵՔԵԱՆ:
ՈՒԹՈՒՏԱՄՆ, թ. Ութևտան:
ՈՒԺԱԻՈՐ, տե՛ս ՈՒԺԵՂ:
ՈՒԺԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Բռնութիւն:
ՈՒԺԳԻՆ, ա. 1. Զօրւտոր, պնդագոյն, սողկուն, ամեհի, խիստ: 2. մ. Ուժգնաբար, ուժգնապէս, ուժգինն, յոյժ, սաստիկ, կարի, բռնի, քաջ, մեծապէս:
– ՈՒԺԳԻՆՍ, տե՛ս ՈՒԺԳԻՆ (2):

ՈՒԺԳՆԱԲԱՐ, տե՛ս ՈՒԺԳԻՆ (2):
ՈՒԺԳՆԱԿ, ՈՒԺԳՆԱԿԻ, ա. մ. Ուժգին,
ուժգնաբար:
ՈՒԺԳՆԱՀՆՁԱԿ, ա. Ազդոյ, մեծածայն,
բարձրածայն:
ՈՒԺԳՆԱՆԱԼ, չբ. Զորանալ, սաստկա-
նալ, ուժեղանալ:
ՈՒԺԳՆԱՊԷՍ, տե՛ս ՈՒԺԳԻՆ (2):
ՈՒԺԳՆԱՊԻՐԿ, ա. Կարկամ, պինդ,
կարծր:
ՈՒԺԳՆԱՍԻՐՏ, ա. Փաջասիրտ, անվեհեր,
արի:
ՈՒԺԳՆԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. Զորացուցա-
նել, սաստկացուցանել, ամրացուցանել,
ձգտել:
ՈՒԺԳՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Սաստկութիւն, ոյժ,
զօրութիւն, ուժեղութիւն:
ՈՒԺԵՂ, ա. Ուժաւոր, զօրաւոր, հզօր, զօ-
րեղ, քաջ, կորովի, կարող, տոկուն, ան-
պարտելի:
ՈՒԺԵՂԱԳՈՅՆ, ա. Զօրագոյն, պնդա-
գոյն:
ՈՒԺԵՂԱԿ, ա. 1. Զօրաւոր, քաջ: 2. Ուժ-
գին:
ՈՒԺԵՂԱԿԱԲԱՐ, մ. Արիաբար, քաջա-
պէս:
ՈՒԺԵՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՈՒԺԵ-
ՂՈՒԹԻՒՆ:
ՈՒԺԵՂԱՆԱԼ, տե՛ս ԶՕՐԱՆԱԼ:
ՈՒԺԵՂԱՊԷՍ, մ. Ուժգնապէս, սաստկա-
պէս:
ՈՒԺԵՂԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, տե՛ս ԶՕՐԱՑՈՒ-
ՑԱՆԵԼ:
ՈՒԺԵՂՈՒԹԻՒՆ, գ. Զօրեղութիւն, զօ-
րաւորութիւն, կորովութիւն, ոյժ, զօրու-
թիւն, ուժգնութիւն:
ՈՒԼ¹, գ. Ուլիկ, յուլիկ, ալոջ (էգ), ամիկ,
բուժ:
ՈՒԼ², տե՛ս ՈՒԼՆ (2):
ՈՒԼԻԿ կամ ՅՈՒԼԻԿ, տե՛ս ՈՒԼ¹:
ՈՒԼՆ, գ. 1. Վիզ, փող, պարանոց: 2. Ուլ
(խաղալու վէգ):

ՈՒԽՏ, գ. 1. Խոստումն, պայման, դաշն:
2. Աղօթք: 3. Վանք:
ՈՒԽՏԱԴԻՐ, ա. 1. Դաշնաւոր, դաշնա-
գիր, ուխտակից: 2. Աղօթական: 3. (կրօն)
Նուիրական:
ՈՒԽՏԱԴՐԵԼ, նբ. չբ. Դաշնաւորել, ուխ-
տել:
ՈՒԽՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Դաշնաւորու-
թիւն, ուխտ, խոստումն:
ՈՒԽՏԱԴՐՈՒԺ, ա. Ուխտանենդ, ուխտա-
զանց:
ՈՒԽՏԱԶԱՆՅ, ա. Ուխտադրութ, ուխտա-
կորոյս:
ՈՒԽՏԱԶԱՆՅՈՒԹԻՒՆ, գ. Պատուիրա-
նազանցութիւն, ուխտանենդութիւն:
ՈՒԽՏԱԿԱԼ, ա. Ուխտապահ, ուխտըն-
կալ:
ՈՒԽՏԱԿԱՆ, ա. (կրօն.) Կղերական, վա-
նական:
ՈՒԽՏԱԿԱՏԱՐ, ա. Ուխտապահ:
ՈՒԽՏԱԿԻՅ, ա. Դաշնաւոր, միաբան:
ՈՒԽՏԱԿՈՐՈՅՍ, ա. Ուխտազանց, ուխ-
տադրութ:
ՈՒԽՏԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, գ. Դաշնաւորու-
թիւն, միաբանութիւն:
ՈՒԽՏԱՆԵՆԳ, ա. Ուխտադրութ, ուխտա-
զանց, ուխտակորոյս, ուրացող:
ՈՒԽՏԱՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ, գ. Ուխտազան-
ցութիւն, ուրացութիւն:
ՈՒԽՏԱՊԱՀ, ա. Ուխտակալ, ուխտակա-
տար:
ՈՒԽՏԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ, գ. Հաւատարմու-
թիւն:
ՈՒԽՏԱՍԷՐ, ա. Ուխտապահ:
ՈՒԽՏԱՐԱՆ, գ. (կրօն.) Տապանակ ուխտի:
ՈՒԽՏԱՐԱՐ, ա. Կամակատար, հաճոյա-
կան:
ՈՒԽՏԱՌՈՐ, ա. գ. 1. (կրօն.) Ուխտադիր.
նազարացի: 2. Ժառանգաւոր, վիճակա-
ւոր, եկեղեցական, կղերիկոս: 3. Վանա-
կան, կրօնաւոր, միանձն: 4. Միայնուհի,
հաւատաւոր:

ՈՒՆՏԱՒՈՐԵԼ (իմ), չբ. Կրօնաւորել:
ՈՒՆՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Ուխտադրու-
թիւն, սրբութիւն:
ՈՒՆՏԵԼ, նբ. Ուխտադրել, խոստանալ:
ՈՒՆՏԸՆԿԱԼ, տե՛ս ՈՒՆՏԱԿԱԼ:
ՈՒԾԱՆԱԼ, չբ. Հովանալ, սառչել, ցրտա-
նալ, պաղել, օտարանալ:
ՈՒԾԱՅՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Յրտացուցանել,
հովացուցանել, օտարացուցանել:
ՈՒՂ, գ. Ուղի:
ՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐ, տե՛ս ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐ:
ՈՒՂԱՐԿԵԼ, տե՛ս ՅՈՒՂԱՐԿԵԼ:
ՈՒՂԵԳՆԱՅ, կամ ՈՒՂԵԳՆԱՅ, ա.
Ուղեոր, ճանապարհորդ:
ՈՒՂԵԳՆԱՅՈՒԹԻՒՆ, գ. Ուղեորութիւն,
ճանապարհորդութիւն:
ՈՒՂԵԴԱՐՁ, գ. Վերադարձ:
ՈՒՂԵԿԻՅ, ա. 1. Ճանապարհակից, ճա-
նապարհորդակից: 2. Զուգընթաց, համըն-
թաց:
ՈՒՂԵԿՅԵԼ, չբ. Ճանապարհակցել:
ՈՒՂԵԿՅՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Ճանապարհա-
կըցութիւն: 2. Զայնակցութիւն:
ՈՒՂԵԴ, գ. 1. Խելք, խելապատակ: 2.
Փխբ. Միտք, բանականութիւն: 3. նման.
Պարարտութիւն:
ՈՒՂԵՐՁԵԼ, նբ. Ըդերձել, ընծայաբեր լի-
նել, հաճել:
ՈՒՂԵՒՈՐ, ա. գ. Ուղեղնաց, ճանապար-
հորդ, անցաւոր, հետևող:
ՈՒՂԵՒՈՐԵԼ¹, նբ. Առաջնորդել:
ՈՒՂԵՒՈՐԵԼ² (իմ), չբ. Ճանապարհորդել,
դիմել, երթալ, գնալ:
ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Ուղեղնացու-
թիւն, ճանապարհորդութիւն, ընթացք,
երթ: 2. փխբ. Փոխումն (մեռնելը):
ՈՒՂԵՇ, գ. Ճիւղ, ոստ, բարունակ, շա-
ռաւիղ, ստեղն, ընձիւղ, ուռ:
ՈՒՂԻ, գ. Ճանապարհ, ուռ, անցք:
ՈՒՂԻՂ, ա. 1. Անխոտոր, միօրինակ,
հարթ, դիւրին: 2. փխբ. Արդար, իրաւա-
ցի, ճշմարիտ, բարի: 3. մ. Ուղղապէս:

- ՈՒՂԻՂ ԱՆՆԵԼ, տե՛ս ՈՒՂՂԵԼ:
ՈՒՂԽ, մանաւանդ՝ ՈՒՂԽՔ, գ. 1. Հեղեղ,
ոլոլ: 2. Հեղեղատ, վտակ:
ՈՒՂԽԱՊԱՐԱՐ, ա. Զրարբի:
ՈՒՂԽԱՋՈՒՐ, ա. Յորդառատ, յորդա-
ջուր:
ՈՒՂԽԵԼ, չբ. Զեղանել, յորդել:
ՈՒՂԿԵԱՆ, ա. Թղաչափ, թղեան:
ՈՒՂՂԱԲԱՐ, տե՛ս ՈՒՂՂԱԿԻ:
ՈՒՂՂԱԲԵՐՁ, ա. Ուղղորդ, կանգուն,
բարձրապարանոց:
ՈՒՂՂԱԳԻՐ, ա. Ճշմարտաճառ:
ՈՒՂՂԱԳՆԱՅ, ա. 1. Ուղղազնացիկ,
ուղղորդազնաց, ուղղազնացական: 2.
Ուղղազնացեալ:
ՈՒՂՂԱԳՆԱՅԱԿԱՆ, տե՛ս ՈՒՂՂԱ-
ԳՆԱՅ (1):
ՈՒՂՂԱԳՆԱՅԱՍԷԼ, տե՛ս ՈՒՂՂԱԳՆԱՅ
(2):
ՈՒՂՂԱԳՆԱՅԻԿ, տե՛ս ՈՒՂՂԱԳՆԱՅ
(1):
ՈՒՂՂԱԳՈՐԾ, ա. Արդար, բարեգործ,
առաքինի, իրաւարար:
ՈՒՂՂԱԴԱՏ, ա. Արդարադատ:
ՈՒՂՂԱԴԱՒԱՆ, ա. Ուղղահաւատ, ուղ-
ղափառ:
ՈՒՂՂԱԼԻՅ, ա. Պարարտ, գէթ, պարա-
րակ:
ՈՒՂՂԱԽՈՂ, ՈՒՂՂԱԽՈՐՂ, տե՛ս ՈՒՂ-
ՂԱՀԱՒԱՏ:
ՈՒՂՂԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ, գ. Ուղղաձայնու-
թիւն:
ՈՒՂՂԱԾԵԼ, նբ. Առաջնորդել:
ՈՒՂՂԱԿԱՆ, ա. 1. Ուղիղ: 2. (քեր.)
Անուանական (հոյով):
ՈՒՂՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՈՒՂՂՈՒ-
ԹԻՒՆ և ՈՒՂՂԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ:
ՈՒՂՂԱԿԵՐՏԵԼ, նբ. Ուղղել, կանգնել:
ՈՒՂՂԱԿԻ, մ. 1. Ուղղաբար, ուղղապէս,
դէպուղիղ: 2. Յիրաւի:
ՈՒՂՂԱԿՏՈՒՐ, ա. Անխոտոր, անվրէպ:
ՈՒՂՂԱԿՅԵԼ, նբ. Յարել, միաւորել:

ՈՒՂՂԱՀԱՆՔԱՆՍ, ա. Ուղղադաւան, ուղղափառ, ուղղախոս, ողջամիտ:
ՈՒՂՂԱՀԱՆՔԱՆՍՈՒԹԻՒՆ, գ. Ուղղափառութիւն, ողջմտութիւն:
ՈՒՂՂԱԶԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Ուղղախօսութիւն:
ՈՒՂՂԱԶԵԻՆ, նբ. Ուղղից:
ՈՒՂՂԱԶԻԳ, ա. Ուղղատարած:
ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Ողջմտութիւն, անկեղծութիւն, հաւատարմութիւն:
ՈՒՂՂԱՇԱԻՂ, ա. Ուղղընթաց:
ՈՒՂՂԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Բարեպաշտութիւն:
ՈՒՂՂԱՊԱՏՈՒՄ, տե՛ս ձՇՄԱՐՏԱՊԱՏՈՒՄ:
ՈՒՂՂԱՊՏԻՍ, տե՛ս ՈՒՂԻՂ (3) և ՈՒՂՂԱԿԻ (1):
ՈՒՂՂԱՍԻՐՏ, ա. Ողջամիտ:
ՈՒՂՂԱՍԱՐԱԾ, տե՛ս ՈՒՂՂԱԶԻԳ:
ՈՒՂՂԱՆՈՐԵԼ, նբ. Ուղղից, կարգից, առաջնորդից:
ՈՒՂՂԱՆՈՐԻԶ, ա. գ. 1. Ղեկավար: 2. Ղեկ:
ՈՒՂՂԱՓԱՌ, ա. (կրօն.) Ուղղադաւան, ուղղահաւատ, ուղղափառհաւատ, որթոգոթա:
ՈՒՂՂԱՓԱՌՀԱՒԱՏ, տե՛ս ՈՒՂՂԱՓԱՌ:
ՈՒՂՂԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, գ. Ուղղահաւատութիւն, ողջմտութիւն:
ՈՒՂՂԵԱԿ, տե՛ս ՂԵԿ:
ՈՒՂՂԵԼ, նբ. Ուղիղ աւանի, հարթից, յարգարից, կանգնից, յաջողից, վարից, ղեկավարից, կառավարից, առաջնորդից, հոփուցից, բարեկարգից:
ՈՒՂՂԸՆԹԱՅ, ա. Ուղղաշաւիղ, շնորհաշաւիղ:
ՈՒՂՂԻԶ, ա. գ. 1. Առաջնորդ, կառավար, ղեկավար, վարիչ: 2. Ուղղիցի, ղեկ, քեփի:
ՈՒՂՂՈՐԴ, ա. 1. Ուղիղ: 2. Ուղղաբերձ, կանգուն: 3. մ. Ուղղապէս, ուղղորդա-

բար, ուղղորդապէս, ուղղութեամբ:
ՈՒՂՂՈՐԴԱՐԱՐ, տե՛ս ՈՒՂՂՈՐԴ (3):
ՈՒՂՂՈՐԴԱԳՆԱՅ, տե՛ս ՈՒՂՂԱԳՆԱՅ (1):
ՈՒՂՂՈՐԴԱՊՏԻՍ, մ. Ուղիղ, ուղղորդ:
ՈՒՂՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆ, գ. Ուղղութիւն:
ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆ, գ. Ուղղորդութիւն (ուղիղ լինելը):
ՈՒՂՈՒԿ, տե՛ս ՈՒՂԿԵԱՆ:
ՈՒՂՈՒԴԻԼ, չբ. Լողալ, լուզիլ, դուզիլ:
ՈՒՂՏ, գ. (կենդբ.) Շառաւն:
ՈՒՂՏԻՆՁ, տե՛ս ԸՆՁՈՒՂՏ:
ՈՒՂՓԱՃԵՄ, ա. Երկնաճեմ, լուսաճեմ:
ՈՒՂՓԵԱՆ, ա. Արփիական, երկնային:
ՈՒՄՊ, գ. Արբուն:
ՈՒՄՊԷՏ, ՈՒՄ ԵՒ ՊԷՏ, ա. մ. Անպէտ, պիտակ, անխտիր, վայրապար:
ՈՒՆԱԿ, տե՛ս ՈՒՆԵԼԻ (1):
ՈՒՆԱԿԱՆԱԼ, չբ. 1. Բնաւորից: 2. Զետեղից: 3. Խանձից, կրթից:
ՈՒՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Ունակութիւն:
ՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, գ. Ունելութիւն, կալուամբ, ընդունակութիւն:
ՈՒՆԱՅՆ, ա. 1. Թափուր, դատարի, դատարկաճեռն, պարապորդ, նանիր, սին, սնոտի, ընդունայն, անմասն, մերկ, սոսկ, լոկ: 2. գ. Դատարկութիւն:
- ՈՒՆԱՅՆ ԵՒ ԹԱՓՈՒՐՔ ՄՆԱԼ, տե՛ս ՈՒՆԱՅՆԱՆԱԼ:
ՈՒՆԱՅՆԱՐԱՆ, ա. Դատարկաբան:
ՈՒՆԱՅՆԱՐԱՆԵԼ, չբ. Դատարկաբանից:
ՈՒՆԱՅՆԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Դատարկաբանութիւն, ունայնաձայնութիւն, զրախօսութիւն, շատախօսութիւն:
ՈՒՆԱՅՆԱՐԱՐ, մ. Ունայնապէս, ընդունայն, ի նանիր, ի գուր:
ՈՒՆԱՅՆԱՐՈՅՍ, ա. Ընդվայրաբոյս:
ՈՒՆԱՅՆԱՆՈՐՀ, ա. Զրախորհուրդ:
ՈՒՆԱՅՆԱՀԱՒԱՏ, ա. Թերահաւատ:
ՈՒՆԱՅՆԱԶԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Ունայնաբանութիւն: 2. (կրօն.) Նորաձայնութիւն:

ՈՒՆԱՅՆԱԶԵՌՆԵՆ, Կ. Մ. Ընդունայնա-
ձեռն, դատարկաձեռն, ձեռնունայն:
ՈՒՆԱՅՆԱՄԻՏ, Կ. Ունայնախորհ:
ՈՒՆԱՅՆԱՆԱԼ, չբ. Ունայն և թափուրք
մնայլ, զրկել, անզաւակել, ի դերե ելանել:
ՈՒՆԱՅՆԱՊԱՐԾ, Կ. Մնապարծ:
ՈՒՆԱՅՆԱՊԵՍ, Կ. Մ. ՈՒՆԱՅՆԱԲԱՐ:
ՈՒՆԱՅՆԱԶԱՆ ԼԻՆԵԼ, Կ. Մ. ՈՒՆԱՅ-
ՆԱՎԱՍԱԿ ԼԻՆԵԼ:
ՈՒՆԱՅՆԱՎԱՍԱԿ ԼԻՆԵԼ. Ունայնա-
ջան լինել:
ՈՒՆԱՅՆԱՎԱՐ, Կ. Դատարկ, աւելորդ,
սնոտի:
ՈՒՆԱՅՆԱՅՈՒՅԱՆԵԼ, Կ. Նուաստա-
ցուցանել:
ՈՒՆԱՅՆԱՓԱՌ, Կ. Մնափառ, զրափառ:
ՈՒՆԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, Կ. Նանրութիւն, ըն-
դունայնութիւն:
ՈՒՆԳ, Կ. Մեծած, մղող:
ՈՒՆԴ, Կ. Հունդ, սերմն:
ՈՒՆԴԱԿԵՐ, Կ. Մ. ԴԱԿԵՐ:
ՈՒՆԵԼ, չբ. 1. Կալուլ, ըմբռնել, բուռն
հարկանել, պինդ ունել, պահել, արգե-
լուլ: 2. Կրել, տանել: 3. Առնուլ, տիրել:
4. Կարել, մարթել:
- ՈՒՆԵԼ ԱՌ Կամ ԻԲՐԵԻ. Համարել,
առգնել:
ՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ, Կ. Տէրութիւն, տիրո-
ղութիւն, տիրութիւն:
ՈՒՆԻՈՎՆ, Կ. (Հնք.) Եղնգաբար:
ՈՒՆԿԻ, Կ. Նուկի, նուկիէ:
ՈՒՆԿՆ, Կ. 1. Ականջ, լսարան, լսելիք: 2.
յոգն. Ունկունք, բռնատեղ:
- ՈՒՆԿՆ ԴՆԵԼ. Ունկնդիր լինել, ուն-
կնդրել, ականջել, լսել, հնազանդել, ան-
սալ:
ՈՒՆԿՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, Կ. Մ. ՈՒՆԿՆԴՐ-
ՈՒԹԻՒՆ:
ՈՒՆԿՆԱԼՈՒՐ, Կ. Մ. ԱԿԱՆՋԱԼՈՒՐ:
ՈՒՆԿՆԱՄՈՒՏ, Կ. Մ. ԱԿԱՆՋԱՄՈՒՏ:
ՈՒՆԿՆԴԻՐ, Կ. Մ. 1. Հնազանդ: 2. Աշա-
կերտ:

- ՈՒՆԿՆԴԻՐ ԼԻՆԵԼ, Կ. Մ. ՈՒՆԿՆ
ԴՆԵԼ:
ՈՒՆԿՆԴՐԵԼ, Կ. Մ. ՈՒՆԿՆ ԴՆԵԼ:
ՈՒՆԿՆԴՐՈՒԹԻՒՆ, Կ. Մ. Լսողութիւն,
հնազանդութիւն:
ՈՒՆՈՂՈՒԹԻՒՆ, Կ. 1. Ունակութիւն, ու-
նումն, կալումն: 2. Իշխանութիւն:
ՈՒՆՈՒՄՆ, Կ. Մ. ՈՒՆՈՂՈՒԹԻՒՆ (1):
ՈՒՆՁ, մանաւանդ ՈՒՆՁԲ, Կ. 1. Քիթ: 2.
Պինջ, ունդն, քթափողք: 3. Պերեշտք:
- ՈՒՆՁՍ ԱՌՆԵԼ ՈՒՆԵԼ՝ ԸՆԿԵՆՈՒԼ,
Կամ ՅԸՆՁՍ ՔԵՐԵԼ, ՅԸՆՁՍՅԲ ԲԱ-
ՆԱԼ. Ծաղր այսպն առնել, եպերել, ար-
համարհել, քամահել, պոստել:
ՈՒՆՁԱՏ, Կ. Պնչատ:
ՈՒՆՋ, Կ. 1. Տակ, խորք, յատակ, գետին:
2. Խոր: 3. Արմատ:
ՈՒՇ. Կ. 1. Յիշողութիւն: 2. Ուշադրու-
թիւն, մտադրութիւն, դիտողութիւն,
զգուշութիւն: 3. Ուշողութիւն, միտք,
խելք: 4. Յիշատակ, յիշողութիւն:
- ՈՒՇ ԱՌՆԵԼ՝ ԱՌՆՈՒԼ՝ ԴՆԵԼ՝ ՈՒՆԵԼ
(Իմ), 1. Միտ դնել, փոյթ ունել, գուն գոր-
ծել, նկատել: 2. Նկրտել, դէտակն ունել,
դիտել, զգոյշ լինել, պատկառ կալ:
- ՅՈՒՇ ԱՌՆԵԼ՝ ԱՐԿԱՆԵԼ. Յիշեցուցա-
նել, ազդ առնել, յիշել:
- ՅՈՒՇ ԲԵՐԵԼ. Յիշել, խորհել:
- ՅՈՒՇ ԳԱԼ, Կ. Մ. ՈՒՇԱԲԵՐԵԼ² (Իմ):
- ՅՈՒՇ ԼԻՆԵԼ ՈՒՄԵՔ. Յիշել, յիշատա-
կել:
ՈՒՇԱԲԵՐԵԼ¹, Կ. Մ. Յուշ բերել, յիշել, որո-
ճել, ի միտ առնուլ:
ՈՒՇԱԲԵՐԵԼ² (Իմ), չբ. Գալ ի միտս՝
յիշքն, ուշաբեր լինել, յուշ գալ, զան-
ձամբ լինել, զգաստանալ, խելաբերել,
հնազանդութիւն:
ՈՒՇԱԲԵՐ ԼԻՆԵԼ, Կ. Մ. ՈՒՇԱԲԵՐԵԼ²
(2):
ՈՒՇԱԴՐԵԼ, Կ. Մ. չբ. 1. Ուշ դնել, ուշ ու-
նել, միտ դնել: 2. Դէտակն ունել:
ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, Կ. Մ. Մտադրութիւն,

արթնութիւն, խելամտութիւն, զգուշու-
թիւն, զխտողութիւն:
ՌԻՇԱԿԱԼ, ա. Ուշակալու:
ՌԻՇԱԿԱԼՈՒ, տե՛ս ՌԻՇԱԿԱԼ:
ՌԻՇԱՏՈՒ, ա. Փոյթ, ջանասէր:
ՌԻՇԱՐԱՐ, ա. Մտադիր, ուշեղ:
ՌԻՇԵՂ, ա. Ուշիմ:
ՌԻՇԵՂԱՊԷՍ, մ. Ուշադրութեամբ:
ՌԻՇԵՂՈՒԹԻՒՆ, գ. Ուշ, խելք, իմաս-
տութիւն:
ՌԻՇԻՄ, ա. Ուշեղ, մտացի, խելացի, սրա-
միտ, իմաստուն, խոհական, զգօն:
ՌԻՇՄԱԳՈՅՆ, իմաստնազոյն, ուսում-
նասէր, խոհական, Հանճարեղ:
ՌԻՇՈԳԻ, ա. Բարեկարգ, բարեձև:
ՌԻՌՒ, գ. 1. Բարունակ (խաղողի որթի
մատը): 2. Շառաւիղ, ուղէջ, ճիւղ, ոստ: 3.
տե՛ս ՌԻՌԻ:
ՌԻՌՁ, գ. Նստոյ տեղի:
ՌԻՌԵՆԻ, տե՛ս ՌԻՌԻ:
ՌԻՌԵՑ, ա. Ուռոյց:
ՌԻՌԹԱՆԱԼ, չբ. Ուռճանալ:
ՌԻՌԹԵԼ, տե՛ս ՅՈՒՌԹԵԼ:
ՌԻՌԻ, գ. (բար.) Ուռնի, ուռ:
ՌԻՌԿԱՆ, գ. Ցանց, արճող, արճոյլ:
ՌԻՌԿԱՆԱՐԿ, ՌԻՌԿԱՆԱԻՐ, ա. գ.
Ցանցորդ, ձկնորս:
ՌԻՌԿԱՆԵԼ, նբ. Որսալ, ցանցել,
վարմարիկ, ժողովել:
ՌԻՌՃԱԶԱՐԴ, ա. Առատ, լիուլի, յորդ:
ՌԻՌՃԱԼԻ, ՌԻՌՃԱԼԻՐ: ՌԻՌՃԱԼՐՈՅԵ-
ԱԼ, ա. 1. տե՛ս ՌԻՌՃԱԶԱՐԴ: 2. Զուար-
ճալի:
ՌԻՌՃԱՆԱԼ, չբ. Ուռթանալ, լիանալ, ճո-
խանալ, պերճանալ, զօրանալ, զուարճա-
նալ:
ՌԻՌԵ, գ. Կռան, մուրճ:
ՌԻՌԵՈՒԼ կամ ՌԻՌՉԵԼ (իմ), չբ. 1. Այտ-
նուլ, խանչանալ: 2. փխբ. Փքանալ, փք-
քալ, ամբարտաւանել, հպարտանալ:
ՌԻՌՈՅՑ, ա. գ. 1. Ուռեց: 2. Այտոյց:
ՌԻՌՈՒԹ, տե՛ս ՅՈՒՌՈՒԹ:

ՌԻՌՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. Ըմփորտել:
ՌԻՌՈՒՑՈՒՄՆ, գ. 1. Այտումն, այտու-
ցումն: 2. փխբ. Փքումն, փքանք, խան-
չումն:
ՌԻՌՉԵԼ (իմ), տե՛ս ՌԻՌԵՈՒԼ:
ՌԻՍ, գ. 1. Նուս: 2. Օձիք: 3. փխբ. Մէջք,
թիկունք:
ՌԻՍԱԾ, ա. Քաջուսումն, ճարտար:
ՌԻՍԱՆԵԼ (իմ), հբ. 1. Վարդապետել,
վարժել, սովորել, կրթել: 2. Իմանալ, տե-
ղեկանալ:
ՌԻՍԱՆՈՅ, գ. (եկեղց.) Վակաս:
ՌԻՍՈՂ, ա. գ. Ուսումնական, մաթէմա-
տիկոս:
ՌԻՍՈՂՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՌԻՍՈՒՄՆ:
ՌԻՍՈՒՄՆ, գ. 1. Ուսողութիւն, տեղեկու-
թիւն, հմտութիւն, գիտութիւն, արուեստ:
2. Կրթութիւն, սովորութիւն, վարդապե-
տութիւն: 3. Կրօն, դէն, աղանդ: 4. Ու-
սուցումն:
ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ, տե՛ս ՌԻՍՈՂ:
– ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆԵՆ, տե՛ս ՌԻՍՈՒՄՆԱ-
ԿԱՆՈՒԹԻՒՆ:
ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Ուսումնա-
կանն, ուսումնուածք (մաթէմատիկա):
ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԻՑ, ա. գ. Դաւանակից,
Հաւատակից:
ՌԻՍՈՒՄՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, գ. Հաւատակ-
ցութիւն:
ՌԻՍՈՒՄՆԱՍՆՐ, ա. գ. 1. Գիտնաւոր,
բանասէր, հմտասէր: 2. Փոյթ, երկասէր,
աշխատասէր:
ՌԻՍՈՒՄՆՈՒԱԾՔ, տե՛ս ՌԻՍՈՒՄՆԱ-
ԿԱՆՈՒԹԻՒՆ:
ՌԻՍՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. Վարդապետել, վար-
ժել, կրթել:
– ՌԻՍՈՒՑԱՆԵԼԻ, ՌԻՍՈՒՑԱՆՈՂ, տե՛ս
ՌԻՍՈՒՑՈՂ:
ՌԻՍՈՒՑԻՉ, ա. գ. 1. Ուսուցանող, ուսու-
ցող, վարժապետ, վարդապետ, մանկա-
վարժ, դաստիարակ: 2. Առաջնորդ:
ՌԻՍՈՒՑՈՂ, ա. գ. Ուսուցանող, ուսու-

ցիչ, վարդապետ, բաբուն:
ՈՒՍՈՒՑՈՒՄՆ, գ. Ուսումն, խրատ:
ՈՒՍՈՒՑԶԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՎԱՐԳԱ-
ՊԵՏՈՒԹԻՒՆ:
ՈՒՍՏ, գ. Ուստի:
ՈՒՍՏԵՄՆ, մ. Ուստեք, անտի:
ՈՒՍՏԵՔ, տե՛ս ՈՒՍՏԵՄՆ:
- ՈՒՍՏԵՔ ՈՒՍՏԵՔ, մ. Աստի և անտի:
- ԱՄԵՆԱՅՆ ՈՒՍՏԵՔ, մ. Յամենուստ:
- ԱՅԼ ՈՒՍՏԵՔ, ԱՅԼՈՒՍ ՈՒՍՏԵՔ,
տե՛ս ԱՅԼՈՒՍ:
ՈՒՍՏԻ, գ. 1. Ուստ: 2. Ղ. Վասն որոյ,
վասն այսորիկ, ապա ուրեմն:
ՈՒՍՏՐ, գ. Որդի, տղայ:
ՈՒՏԵԼ, նբ. 1. Ճաշակել, ճարակել: 2.
փխբ. Ծախել, վատնել, հալել, մաշել: 3.
փխբ. Տանջել, չարչարել:
ՈՒՏԵԼԻ, ա. գ. 1. Կերակուր, ճարակ: 2.
Ճաշակելի:
ՈՒՏԵՍ, գ. Պարէն, նպար, ոռճիկ:
ՈՒՏԻՃ, գ. 1. Երբ, ցեց, մեց: 2. Քաղցկեղ:
ՈՒՏԻՉ, ա. Կերիչ:
Ո՞ՒՐ, գ. 1. Յո՞, յո՞վ: 2. մ. Ղ. Երբ, յոր-
ժամ, մինչ:
ՈՒՐԱԳ, գ. Դակու:
ՈՒՐԱԽ, ա. Զուարթ, խրախ:
- ՈՒՐԱԽ ԱՌՆԵԼ, տե՛ս ՈՒՐԱԽԱՅՈՒ-
ՑԱՆԵԼ:
- ՈՒՐԱԽ ԼԻՆԵԼ, իրախ լինել, ուրախա-
նալ, խնդալ, բերկրել, ցնծալ, զուարճա-
նալ:
ՈՒՐԱԽԱԲԵՐ, ա. Բերկրաբեր:
ՈՒՐԱԽԱԼԻՐ, ՈՒՐԱԽԱԼԻՑ, ա. Բերկրա-
լից, խնդալից, ուրախական, ուրախա-
րար:
ՈՒՐԱԽԱԿԱՆ, ա. Ուրախալի, խնդալի:
ՈՒՐԱԽԱԿԻՑ ԼԻՆԵԼ. 1. Խնդալից լինել:
2. Խրախճանակից լինել:
ՈՒՐԱԽԱՄԻՏ, ա. 1. Զուարթ: 2. Ուրա-
խական:
ՈՒՐԱԽԱՆԱԼ, տե՛ս ՈՒՐԱԽ ԼԻՆԵԼ:
ՈՒՐԱԽԱՐԱՐ, ա. Ուրախացուցիչ, զու-

արթացուցիչ, զուարթարար:
ՈՒՐԱԽԱՅՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. Ուրախ առնել,
զուարթացուցանել, զուարճացուցանել:
ՈՒՐԱԽԱՅՈՒՑԻՉ, տե՛ս ՈՒՐԱԽԱՐԱՐ:
ՈՒՐԱԽԱԿԵՑ, ա. Ուրախալից, ուրախա-
րար:
ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Բերկրութիւն, խըն-
դութիւն, ցնծութիւն, զուարթութիւն: 2.
Խրախութիւն, խրախուք, խրախճանք,
խնճոյք, զինարբուք:
ՈՒՐԱՆԱԼ, նբ. չբ. Յուրաստ լինել կալ,
ժխտել, մերժել, հրաժարել, զբժել, անտես
առնել, անտեսել:
ՈՒՐԱՆՕՐ, մ. Ուր:
ՈՒՐԱՍՏ, գ. Ուրացութիւն, ուրացող:
- ՅՈՒՐԱՍՏ ԼԻՆԵԼ՝ ԿԱԼ, տե՛ս ՈՒՐԱ-
ՆԱԼ:
ՈՒՐԱՅԱԿԱՆ, ա. Ուրացող:
ՈՒՐԱՅԵԱԼ, տե՛ս ՈՒՐԱՅՈՂ:
ՈՒՐԱՅՈՂ, ա. գ. Ուրացեալ:
ՈՒՐԱՅՈՒԹԻՒՆ, գ. Բացասութիւն,
ապաստութիւն, հրաժարումն:
ՈՒՐԴ, տե՛ս ԱՌՈՒ:
ՈՒՐԵՄՆ, Ղ. 1. Ապա, ապա ուրեմն, այ-
սուհետև, ուստի, արդ: 2. Իմն, ինչ: 3.
մ. Ուրեք, երբէք, երբեմն: 4. Համարեա՛
թէ, իբր թէ, զրեթէ, գողցես:
ՈՒՐԵՔ, մ. 1. Երբէք, երբեմն, ուրեմն: 2.
գ. Իմն, ինչ:
- Է ՈՒՐԵՔ, ՈՒՐԵՔ ՈՒՐԵՔ. Երբեմն, եր-
բէք երբէք, ի տեղիս տեղիս:
ՈՒՐԻՇ, տե՛ս ՈՐԻՇ:
ՈՒՐԿԱՆԱԼ, չբ. Բորոտել:
ՈՒՐԿԱՆՈՅ, գ. Գողենոց:
ՈՒՐԿՈՒԹԻՒՆ, գ. Գողութիւն, բորոտու-
թիւն:
ՈՒՐՈՅՆ, մ. 1. Որիչ, ուրիչ, զատ, մեկու-
սի, առանձինն: 2. Նիդ. Բաց ի, առանց: 3.
ա. Անմասն: 4. Իւրական, յատուկ, սեպ-
հական, առանձնական:
- ՈՒՐՈՅՆ ՈՒՐՈՅՆ. Որիչ որիչ, զատ ի
զատ:

ՈՒՐՈՅՆԱՆԱԼ, չբ. Մեկուսանալ, առանձնանալ:
ՈՒՐՈՅՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Մեկուսութիւն, բաժանումն:
ՈՒՐՈՒ, գ. Ուրուական, Հոգէգէշ:
ՈՒՐՈՒԱԿԱՆ, գ. 1. Պատրանք, տեսիլ, ցնորք: 2. Կուռք: 3. Հոգէգէշ:
ՈՒՐՈՒԱՊԱՇՏ, ա. Կռապաշտ, կռապաշտական, դիցապաշտ:
ՈՒՐՈՒԿ, ա. Բորոտ, պիսակոտ, քոսոտ:
ՈՒՐ ՈՒՐՈՅՆ, Ուրոյն ուրոյն, զատ ի զատ:
ՈՓ, գ. Խոռոչ, խորշ, փոս, գուբ, վիհ:
ՈՔ, գ. Ոմն:
ՈՔՈՋ, տե՛ս ԱԿՔԱՆ:

Չ

ՉԱԶԳԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՉԱԶՆՈՒՈՒԹԻՒՆ:
ՉԱԶՆՈՒՈՒԹԻՒՆ, գ. Չազգականութիւն:
ՉԱԽՈՐԺԱԿԱՆ, ա. Անախորժ:
ՉԱՆԱՐԴԱԳՈՒՐԴ, ա. Վատթար:
ՉԱՆԶՆԱԽՈՐ, ա. Անանձն:
ՉԱՆՍԱԿԱՆ, ա. Անհնազանդ, ստամբակ:
ՉԱՆՍԱԽՈՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Անհնազանդութիւն, անսաստութիւն:
ՉԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ, գ. Անյաջողութիւն, ձախորդութիւն, ձախողանք:
ՉԱՐ, ա. 1. Վատթար, յոռի, ապիրատ, անզգամ, անօրէն: 2. Վնասակար, դժընդակ, անախորժ: 3. Փուտ, խոտան: 4. գ. Չարութիւն, չարիք: 5. Սատանայ: 6. մ. Չարաբար, չարաչար:
- ՉԱՐԱԻ, ՉԱՐԵԱԻ, ՉԱՐԻԻ, ՉԱՐՈՎ, տե՛ս ՉԱՐ (6):
- ՉԱՐ ԱՌԵՆԵԼ՝ ԳՈՐԾԵԼ, տե՛ս ՉԱՐԱՐԱՐԵԼ:
ՉԱՐԱԲԱԽՏ, տե՛ս ՉԱՐԱԲԱՍՏ:

ՉԱՐԱԲԱՆ, ա. Չարալեզու, չարասաց:
ՉԱՐԱԲԱՆԵԼ, տե՛ս ՉԱՐԱԽՕՍԵԼ:
ՉԱՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՉԱՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ:
ՉԱՐԱԲԱՍՏ, ա. 1. Դժբախտ, թշուառ, թշուառական: 2. Չարադե, ժանտ, անըզգամ:
ՉԱՐԱԲԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՉԱՐԱԴԻՒՈՒԹԻՒՆ:
ՉԱՐԱԲԱՐ՝, տե՛ս ՉԱՐ (6):
ՉԱՐԱԲԱՐ՝, տե՛ս ՉԱՐԱԲԱՐՈՅ:
ՉԱՐԱԲԱՐՈՅ, ա. 1. Չարաչար, չարաբարու, վատաբարոյ, չարակամ, անզգամ, անզգայ, անմիտ: 2. Չարածճի:
ՉԱՐԱԲԱՐՈՒ, տե՛ս ՉԱՐԱԲԱՐՈՅ:
ՉԱՐԱԲԱՐՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Չարակամութիւն, վատաբանութիւն, անզգամութիւն, ամարդութիւն: 2. Չարարուեստութիւն, խորամանկութիւն, դաւ:
ՉԱՐԱԳԱԶԱՆ, ա. Չարածճի:
ՉԱՐԱԳԱՆԵԼ (իմ), չբ. Վշտագնել:
ՉԱՐԱԳԵՂ, ա. Տգեղ:
ՉԱՐԱԳԻԻՏ, ա. Չարահնար, չարիմաց:
ՉԱՐԱԳԼՈՒԽ, ա. Չարաբարոյ:
ՉԱՐԱԳՈՅՆ¹, ա. Վատթարազոյն, յոռեզոյն:
ՉԱՐԱԳՈՅՆ², ա. Չարագեղ, ժանտատեսիլ:
ՉԱՐԱԳՈՐԾ, ա. 1. Ապիրատ: 2. Վնասակար, չարարար: 3. Դաւաճան, չարարուեստ, խորամանկ:
ՉԱՐԱԳՈՐԾԱԲԱՐ, մ. Չարաբար:
ՉԱՐԱԳՈՐԾԵԼ, նբ. Խարզախել, դաւաճանել:
ՉԱՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Չարութիւն, ոճիր: 2. Չարարուեստութիւն, դաւաճանութիւն:
ՉԱՐԱԳՈՒԹ, ա. Անդութ, անազորոյն:
ՉԱՐԱԳՐԳԻՒ, ա. Չարայոյզ:
ՉԱՐԱԴԵԻ, ա. (յուճական ոճով) Չարադիւակ, չարաբաստ, թշուառ, թշուառական:

ՉԱՐԱ ԴԵԻՆՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՉԱՐԱ ԴԻՒՆՈՒԹԻՒՆ:

ՉԱՐԱ ԴԷՄ, ա. Չառադէմ, ժանտատեսիլ:

ՉԱՐԱ ԴժՆԵԱՅ, ա. Դժնդակ:

ՉԱՐԱ ԴԻՒԱԿ, տե՛ս ՉԱՐԱ ԴԵԻՆ:

ՉԱՐԱ ԴԻՒԹ, ա. Չարագործ:

ՉԱՐԱ ԴԻՒՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Չարաբաստու-
թիւն, թշուառութիւն:

ՉԱՐԱԶԳԵԱՅ, ՉԱՐԱԶԳԻ, ա. 1. Վատա-
տոհմիկ: 2. Չարատեսակ:

ՉԱՐԱԶՐԱԻ, ա. Ողորմելի:

ՉԱՐԱԹԻՒՐ, ա. Խեղաթիւր:

ՉԱՐԱԹՈՅՆ, ա. Թունալից, ժանտ, վնա-
սակար:

ՉԱՐԱՒԵԶՈՒ, ա. 1. Չարախօս, չարաբան,
վատախօս: 2. Հայհոյիչ:

ՉԱՐԱՒԼՈՒԿ, ա. 1. Մոլեգնեալ, խոշ-
տանգեալ, վարակեալ: 2. Խոշտանգիչ,
չարչարիչ, չարատանջ:

ՉԱՐԱԽՈՂ, տե՛ս ՉԱՐԱԽՈՂՆ:

ՉԱՐԱԽՈՂՆՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Չարախորհու-
թիւն, չարամտութիւն: 2. Յանդգնու-
թիւն: 3. Անմտութիւն:

ՉԱՐԱԽՈՂԺԱԿ, ա. Չարասէր, չարակամ:

ՉԱՐԱԽՈՂՆ, ա. 1. Չարամիտ, չարախոր-
հուրդ: 2. Ժանտ, անզգամ: 3. Չարագործ,
վնասակար:

ՉԱՐԱԽՈՂՆՈՂ, տե՛ս ՉԱՐԱԽՈՂՆ:

ՉԱՐԱԽՈՂՆՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՉԱՐԱԽՈՂ-
ՆՈՒԹԻՒՆ:

ՉԱՐԱԽՈՂՆՈՒԹԻՒՆ, ա. 1. Չարախորհ, չա-
րակամ, անզգամ: 2. Չարարուեստ, դա-
ւաճան:

ՉԱՐԱԽՈՂՆՈՂՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Չարախո-
հութիւն, դաւաճանութիւն:

ՉԱՐԱԽՏԱԿԱՆ, ա. 1. Վնասակար: 2.
Թշուառ:

ՉԱՐԱԽՏԱԿՅՈՒԹԻՒՆ, գ. Չարակրու-
թիւն:

ՉԱՐԱԽՏԱՎԱՏ, ՉԱՐԱԽՏԱՎԱՐ, ա. մ.
Անտանելի, դժնդակ, դաժան:

ՉԱՐԱԽՈՍ, ա. գ. 1. Չարաբան, չարալե-

զու, պարսաւաղիբ, վատախօս, քսու, զըր-
պարտիչ: 2. Բանարկու, սատանայ:

– ՉԱՐԱԽՈՍ ԼԻՆԵԼ, տե՛ս ՉԱՐԱԽՈՍԵԼ:

ՉԱՐԱԽՈՍԵԼ, չբ. և նբ. Չարախօս լինել,
բամբասել, զրպարտել, ամբաստանել:

ՉԱՐԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Բամբասանք,
բանասարկութիւն, զրպարտութիւն: 2.
Ամբաստանութիւն, դատախազութիւն,
մեղադրանք:

ՉԱՐԱԾԵՐ, ա. Դառնածեր:

ՉԱՐԱԿԱՄ, ա. Չարասէր, չարագործ,
չարամիտ, անզգամ:

ՉԱՐԱԿԱՄՐԱՐԱՐ, մ. Անզգամաբար:

ՉԱՐԱԿԱՄՈՒԹԻՒՆ, գ. Անզգամութիւն,
չարութիւն:

ՉԱՐԱԿՆ, ա. Չարակնեայ, յաչաղկոտ,
չարայաչաղ, չարանախանձ, նախանձող,
մախող:

ՉԱՐԱԿՆԵԱՅ, տե՛ս ՉԱՐԱԿՆ:

ՉԱՐԱԿՆԵԼ, չբ. և նբ. Յաչաղել, նա-
խանձել, մախալ:

ՉԱՐԱԿՆՃԻՒ, ա. Չարակամ:

ՉԱՐԱԿՆՈՏ, տե՛ս ՉԱՐԱԿՆ:

ՉԱՐԱԿՆՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Յաչաղանք, յա-
չաղութիւն, մախանք: 2. Ժլատութիւն,
անյագութիւն:

ՉԱՐԱԿՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Չարչարանք, տա-
ռապանք, վիշտ:

ՉԱՐԱՀԱՄԲԱԻ, ա. Չարահոչակ:

ՉԱՐԱՀԱՄԲԱԻԵԼ, նբ. Չարախօսել,
բամբասել:

ՉԱՐԱՀԱԻԱԿ, ա. գ. Չարախօս:

ՉԱՐԱՀԱԻԱՏ, ա. Չարափառ, անզգամ:

ՉԱՐԱՀՆԱՐ, ա. Չարարուեստ, նենգաւոր:

ՉԱՐԱՀՆԱՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Խարդախանք,
խարդախութիւն, նենգութիւն, նենգաւո-
րութիւն, անզգամութիւն:

ՉԱՐԱՀՈՏ, ա. Ժահահոտ, շարաւահոտ,
դառնահոտ:

ՉԱՐԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Չարահոտու-
թիւն, զարշահոտութիւն, ժահահոտու-
թիւն:

ՉԱՐԱՀՆՉԱԿ, տե՛ս ՉԱՐԱՀԱՄԲԱԿ:
ՉԱՐԱԶԱՅՆ, ա. 1. Անախորժ, անյար-
մար: 2. Չարահոչակ: 3. Հայհոյական:
ՉԱՐԱՂԱՆԴ, ա. Աղանդաւոր:
ՉԱՐԱՂԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, գ. Մոլորութիւն:
ՉԱՐԱՂԷՏ, ա. Դժնդակ, անբերելի, ան-
տանելի:
ՉԱՐԱՃՃԻ, ա. Չարաբարոյ:
ՉԱՐԱՄԱՀ, ա. մ. Դառնամահ, վատա-
մահ, բռնամահ, չարամեռ:
ՉԱՐԱՄԱՆԿ, տե՛ս ԽՈՐԱՄԱՆԿ:
ՉԱՐԱՄԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ԽՈՐԱՄԱՆ-
ԿՈՒԹԻՒՆ:
ՉԱՐԱՄԲԵՐ, ա. Դժոխքներ, դժուարա-
կիր, անբերելի:
ՉԱՐԱՄԵՌ, ա. Չարամահ:
ՉԱՐԱՄԻՏ, ա. Չարախորհ, չարագործ,
նենգաւոր:
ՉԱՐԱՄՈԳԱԿԱՆ, ա. Կախարդական:
ՉԱՐԱՄՈՅՆ, ա. Տառապեալ:
ՉԱՐԱՄՈՒՅՑ, ա. Անյիշաչար, անոխա-
կալ:
ՉԱՐԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Չարախոհութիւն,
չարխորհրդութիւն:
ՉԱՐԱՅԱՉԱՂ, ա. Չարակն, չարանա-
խանձ:
ՉԱՐԱՅՈՅՁ, ա. Չարագրգիւ, խոռվա-
րար:
ՉԱՐԱՅՈՒՇ, ա. Յիշաչար, ոխակալ:
- ՉԱՐԱՅՈՒՇ ԼԻՆԵԼ, տե՛ս ՈՒՆԱՆԱԼ:
ՉԱՐԱՅՈՒՄ, ա. Չարակամ, չարամիտ,
չարասէր:
ՉԱՐԱՆԱԼ, չբ. 1. Վատթարանալ, անըզ-
գամել: 2. Զչարել, դժկամակել, զայրա-
նալ:
ՉԱՐԱՆԱԽԱՆՁ, ա. Չարայաչաղ, չա-
րակն, մախող:
ՉԱՐԱՆԻԹ, ա. Չարարուեստ:
ՉԱՐԱՇԱՀՈՒԹԻՒՆ, գ. Զօշաքաղութիւն:
ՉԱՐԱՇՆՈՒԿ, ա. Չարաղէտ, դժնդակ,
անողորմ:
ՉԱՐԱՇՈՒԷՐ, տե՛ս ՎԱՏՇՈՒԷՐ:

ՉԱՐԱՇՈՒՆՁ, ա. Մահառիթ, դժնդակ:
ՉԱՐԱՇՈՒՔ, ա. 1. Անպատիւ, անարգ: 2.
Վատթար, դժնդակ, դառն, ժանտ, խիտ:
ՉԱՐԱՉԱՐ, ա. 1. Սաստիկ, դառն, դժն-
դակ, անտանելի, անհնարին, անօրէն: 2.
մ. Չարապէս, սաստկապէս, անողորմ:
ՉԱՐԱՊԱՇՏ, ա. 1. Մոլորեալ, չարափառ:
2. Կռապաշտ, կռապարիշտ:
ՉԱՐԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Չարափառու-
թիւն:
ՉԱՐԱՊԱՇՏՕՆ, ա. Չարապաշտ, կռա-
պարիշտ:
ՉԱՐԱՊԱՏԱՀ, ա. Չախող, վնասակար:
ՉԱՐԱՊԱՏԿԵՐ, ա. Գարշատեսիլ, չարա-
ղէմ, ճառաղէմ:
ՉԱՐԱՊԷՍ, մ. Չարաբար, չարաչար, չա-
րեօք:
ՉԱՐԱՌ, ա. 1. Չարասէր, չարայօժար: 2.
Մոլի:
ՉԱՐԱՍԱՅ, ա. Չարաբան, չարախօս:
ՉԱՐԱՍԷՐ, ա. Չարամիտ, չարակամ,
չար:
ՉԱՐԱՍԿԻԶԲՆ, տե՛ս ՍԿԶԲՆԱՉԱՐ:
ՉԱՐԱՍՏԵՂՄ, ա. Չարապատկեր, տղեղ:
ՉԱՐԱՎԱԽԱՇ, ա. Վաւարտական:
ՉԱՐԱՏԱՆՁ, ա. Չարալլուկ:
ՉԱՐԱՏԵԱՅ, ա. Բարեսէր, առաքինի:
ՉԱՐԱՏԵՍ, ՉԱՐԱՏԵՍԱԿ, ՉԱՐԱՏԵՍԻԼ,
ա. Գարշ, յոռի, չարաղէմ, ժանտ:
ՉԱՐԱՐԱՐ, ա. Չարագործ:
ՉԱՐԱՐԱՐԵԼ, նբ. չբ. Չար առնել՝ գոր-
ծել:
ՉԱՐԱՐՈՒԵՍ, ա. Չարանիւթ, չարա-
հնար, չարախորհ, չարագործ:
ՉԱՐԱՐՈՒԵՍՈՒԹԻՒՆ, գ. Չարախոհու-
թիւն, խորամանկութիւն:
ՉԱՐԱՅՈՒՅՆԵԼ, չբ. 1. Զայրացուցա-
նել, գրգռել: 2. Չարչարել, նեղել:
ՉԱՐԱՓԱՌ, ա. Մոլորեալ, աղանդաւոր,
հերետիկոս:
ՉԱՐԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ, գ. Աղանդ:
ՉԱՐԵԱՅԱՊԱՐՏ, ա. Մեղապարտ:

ՉԱՐԸՄԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Չարակրութիւն:
ՉԱՐԸՆԿԱԼ, ւ. Անյազ:
ՉԱՐԺԱՆԻ, տե՛ս ԱՆԱՐԺԱՆ:
ՉԱՐԺԱՆՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ԱՆԱՐԺԱՆՈՒ-
ԹԻՒՆ:
ՉԱՐԻՄԱՍՏ, ՉԱՐԻՄԱՅ, ւ. Չարամիտ,
չարախորհուրդ, չարարուեստ, նենգա-
ւոր, դաւաճան:
ՉԱՐԻՄԱՅՈՒԹԻՒՆ, գ. Չարամտութիւն,
չարարուեստութիւն, չարահայրութիւն:
ՉԱՐԻՔ, գ. 1. Չարութիւն, մեղք, յան-
ցանք: 2. Վնաս, արկած, աղէտ, թշուա-
ռութիւն:
- ՉԱՐԵՕՔ, մ. Չարաւ, չարապէս, չարա-
չար:
ՉԱՐԽՈՐՀՐԴԴՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՉԱՐԱ-
ՄԸՏՈՒԹԻՒՆ:
ՉԱՐԿԱՄ, տե՛ս ՉԱՐԿԱՄ:
ՉԱՐՀԱՄԲԱԻ, տե՛ս ՉԱՐԱՀԱՄԲԱԻ:
ՉԱՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Չարիք, մեղք, անզգա-
մութիւն, վատթարութիւն:
ՉԱՐՉԱՐԱԿԱՆ, ւ. Չարչարելի, կրա-
կան:
ՉԱՐՉԱՐԱԿԻՑ, ւ. 1. Ճգնակից: 2. Կարե-
կից, կրակից, փտակից, ցաւակից:
- ՉԱՐՉԱՐԱԿԻՑ ԼԻՆԵԼ, տե՛ս ՉԱՐՉԱ-
ՐԱԿՅԵԼ (Իմ):
ՉԱՐՉԱՐԱԿՅԵԼ (Իմ), չբ. Չարչարակից
լինել:
ՉԱՐՉԱՐԱԿՅՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Խնայակցու-
թիւն: 2. Կարեկցութիւն, ցաւակցութիւն:
ՉԱՐՉԱՐԱՆՔ, գ. Չարչարութիւն, տան-
ջանք, հարուած, վիշտ, ցաւ, նեղութիւն,
կիրք:
- ՉԱՐՉԱՐԱՆՔՆ, ՉԱՐՉԱՐԱՆԱՅՆ.
(եկեղց.) Չատիկ:
ՉԱՐՉԱՐԵԼ, նբ. Նեղել, խոշտանգել, աշ-
խատ առնել, հարստահարել:
ՉԱՐՉԱՐԵԼԻ, տե՛ս ՉԱՐՉԱՐԱԿԱՆ:
ՉԱՐՉԱՐԻՉ, ւ. Տանջիչ:
ՉԱՐՉԱՐՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՉԱՐՉԱՐԱՆՔ:
ՉԱՓ, գ. 1. Քանակ, քանակութիւն, որ-

քանութիւն, բաւ: 2. Չափաւորութիւն,
եղանակ, տարազ, պայման, համեմատու-
թիւն, զուգաչափութիւն: 3. Ոտն (վան-
կերի տաղաչափութեան մէջ): 4. ւ. Չա-
փաւոր, վայելուչ: 5. նխդ. Մինչև, իբր,
չուրջ:
- ՉԱՓ ԻՆՉ, ՉԱՓ ՄԻԱՅՆ, ՉԱՓ ՈՔ.
Այսչափ, այնչափ, չափով, չափաւոր,
դուզնաքայ: 2. ՉԱՓՈՎ, մ. ւ. Չափաւորապէս, չա-
փաւոր:
- ՉՉԱՓ ԱՌՆՈՒԼ. Չփորձ առնուլ, փոր-
ձել, քննել:
- Ի ՉԱՓՈՒ ՈՒՆԵԼ, տե՛ս ՉԱՓԱՒՈՐԵԼ:
ՉԱՓԱԲԱՐ, մ. Չափով, չափաւորապէս,
չափաքերապէս:
ՉԱՓԱԲԵՐ, ւ. 1. Չափաւոր, զգաստ: 2.
Դուզնաքայ:
ՉԱՓԱԲԵՐԱԿԱՆ, ւ. Չափաւոր:
ՉԱՓԱԲԵՐԱՊԷՍ, տե՛ս ՉԱՓԱԲԱՐ:
ՉԱՓԱԲԵՐԵԼ, նբ. Յարմարել:
ՉԱՓԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Չափակցութիւն,
համեմատութիւն, յարմարութիւն:
ՉԱՓԱԿԻՐ, ւ. Չափաքեր, չափաւոր:
ՉԱՓԱԿՅՈՒԹԻՒՆ, գ. Չուգաչափու-
թիւն:
ՉԱՓԱՀԱՍԱԿ, ւ. Կատարելահասակ:
ՉԱՓԱՆ, գ. Չափ:
ՉԱՓԱՐ, տե՛ս ՅԱՆԿԻ:
ՉԱՓԱՐԱՆ, գ. Չափ (վերցրած չափը):
ՉԱՓԱՒՈՐ, ւ. 1. Համեմատ, յարմար: 2.
Միջասահման, միջակ: 3. Պարեկշտ, հա-
մեստ, զգաստ: 4. Նուաստ, խոնարհ:
- ՉԱՓԱՒՈՐ ՄԻ, մ. Չափաւորապէս,
փոքր մի:
ՉԱՓԱՒՈՐԱԳՈՅՆ, ւ. Նուազ:
ՉԱՓԱՒՈՐԱՊԷՍ, մ. Չափով, միջակա-
բար:
ՉԱՓԱՒՈՐԵԼ, նբ. Ի չափու ունել:
ՉԱՓԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Չափ: 2. Չա-
փակցութիւն, յարմարութիւն: 3. Պար-
կեշտութիւն:

ՉԲԱՐԻ, աս. Անբարի, չար:
ՉԲՆԱԿԱԿՈՐ, ՉԲՆԱԿՈՐ, աս. Անբու՛ն,
անբնական:
ՉԳԻՏԱՆՔ, տե՛ս ԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ:
ՉԳԻՏՈՒ, ՉԳԻՏՈՒՆ, աս. Անգէտ, տգէտ,
անիմաստ, տխմար:
ՉԳՈՅ, տե՛ս ԱՆ ԳՈՅ:
ՉԵՐԷՅ, գ. Չքահանայ:
ՉԵԻ, ՉԵԻ ԵԻՍ, մ. 1. Մինչ չև: 2. (յու՛ն.
նմանողութեամբ) Ոչ ևս:
ՉԷ¹, տե՛ս ՉԻՔ:
ՉԷ², տե՛ս ԱՆ ԳՈՅ:
ՉԷԱԿԱՆ, աս. Արարած:
ՉԷՈՒԹԻՒՆ, գ. Անէութիւն, անգոյու-
թիւն, ոչնչութիւն, ոչինչ, չգոյ:
ՉԻՂՋ, գ. (կենդբ.) Չղջիկան, հրամուկ:
ՉԻՆՉ, աս. գ. 1. Ոչինչ, չէ, չգոյ: 2. Դուզ-
նաքեայ, տկար:
ՉԻՔ¹ (պակասաւոր բայ). Չէ:
ՉԻՔ², գ. Չէ, չգոյ, պակասութիւն:
- ՉԻՔ ԼԻՆԵԼ. Չքանալ:
ՉԿԱՄՈՒԹԻՒՆ, գ. Դժկամակութիւն:
ՉԿԱՅ, աս. Անկայուն, անցաւոր:
ՉԿԵՆ ԴԱՆԻ, տե՛ս ԱՆ ԿԵՆ ԴԱՆ:
ՉԿԵՑՈՒ, աս. Անգործ, անպիտան:
ՉԿԵՑՈՒԹԻՒՆ, գ. Անգործութիւն:
ՉՀԱԿԱՏԱԼԻ, աս. Անհաւատալի:
ՉՀԼՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ԱՆ ՀՆԱԶԱՆ ԴՈՒ-
ԹԻՒՆ:
ՉՁԵՌՆՀԱՍ, աս. Անձեռնհաս, անգործ:
ՉՂՋԻԿԱՆ, տե՛ս ՉԻՂՋ:
ՉՄԱՐԴԻ, աս. Անմարդի, տմարդի:
ՉՄԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, գ. Տմարդութիւն:
ՉՄԱՐԹՈՒ, ՉՄԱՐԹՈՒՆ, աս. Անճարակ,
անպէտ:
ՉՄՆԱԼԻ, աս. Անցաւոր:
ՉՄՈՌԱՅԱԿԱՆ, աս. Անմոռանալի,
անանց:
ՉՅԱՆՑՈՒՅԵԱԼ, աս. Անմեղ:
ՉՅԱԶՈՂՈՒԹԻՒՆ, գ. Ձախորդութիւն,
վտանգ, արկած:
ՉՅՈՒՍԱԼԻ, աս. Անյուսալի:

ՉՆԱՇԽԱՐՀԻԿ, աս. Գերաշխարհիկ, նո-
րահրաշ, գերապանծ, ահաւոր, հրաշա-
փառ:
ՉՆՁԵԱՆ, տե՛ս ՉՆՁԻՆ:
ՉՆՁԻԿ, աս. Չնչին, աննշան, փոքրիկ:
ՉՆՁԻՆ, աս. Չնչիկ, դոյզն, աննշան, տը-
կար, անպիտան, սին, սնոտի:
ՉՆՁԻՆԱԳՈՅՆ, աս. Ոչինչ, սնոտի:
ՉՈՆԱԿԱԼ, տե՛ս ԱՆՈՆԱԿԱԼ:
ՉՈՆԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ԱՆՈՆԱԿԱԼ-
ԼՈՒԹԻՒՆ:
ՉՈՐ, աս. Ցամաք, չորուտ (խոնաւութիւ-
նից գուրկ):
ՉՈՐԱԲԵԿ, տե՛ս ԱՇՏՈՒՃ:
ՉՈՐԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Պահացողութիւն:
ՉՈՐԱՅԻՆ, աս. Չորանուտ, չորուտ, ցա-
մաքային:
ՉՈՐԱՆԱԼ, չբ. Ցամաքել, դօսանալ:
ՉՈՐԱՆՈՒՏ, աս. Ցամաքուտ, չորային:
ՉՈՐԱՅՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. Ցամաքեցուցա-
նել:
ՉՈՐԵՔԱՆԿԻՒՆ, ՉՈՐԵՔԱՆԿԻՒՆԻ, աս.
Քառանկիւն, քառակուսի, չորեքկուսի:
ՉՈՐԵՔՎԻՆԵԱՆ, աս. Քառազուրի, չո-
րեքտառեան (Աւետարանի մասին):
ՉՈՐԵՔԳՐԵԱՆ, աս. Քառագիւր:
ՉՈՐԵՔԴԻՄԵԱՆ, ՉՈՐԵՔԴԻՄԻ, աս. Քա-
ռաղէմ, չորեքկերպեան:
ՉՈՐԵՔԴԻՄԵԱՆ, աս. գ. Սատեր:
ՉՈՐԵՔԵԱՆ, թ. Չորեքին:
ՉՈՐԵՔԵԶԵՐԵԱՆ, աս. Չորեքձագեան:
ՉՈՐԵՔԵՐԻՎԱՐԵԱՆ, աս. Քառաձի:
ՉՈՐԵՔԻՆ, տե՛ս ՉՈՐԵՔԵԱՆ:
ՉՈՐԵՔՄԱԳԵԱՆ, տե՛ս ՉՈՐԵՔԵԶԵՐԵԱՆ:
ՉՈՐԵՔԿԱՆԳԵԱՆ, աս. Քառականգուն:
ՉՈՐԵՔԿԱՆԳԵԱՆ, աս. Քառակարգեան:
ՉՈՐԵՔԿԵՐՊ, ՉՈՐԵՔԿԵՐՊԵԱՆ, աս. Քա-
ռակերպ, չորեքդիմեան, չորեքդիմի:
ՉՈՐԵՔԿԱՆԿԻ, մ. Չորիցս, չորիցս ան-
գամ:
ՉՈՐԵՔԿՈՒՄԻ, աս. Քառակուսի, չորեք-
անկիւնի:

ՉՈՐԵՔՆԻԻԹԵԱՅ, աս. Քառասնիւթ, քա-
ռանիւթեայ:
ՉՈՐԵՔՏԱՌԵԱՆ, տե՛ս ՉՈՐԵՔԳԼԽԵԱՆ:
ՉՈՐԵՔՏԱՍԱՆԵՔԵԱՆ, թ. Չորեքտասա-
նեքիւն:
ՉՈՐԵՔՏԱՍԱՆԵՔԻՆ, տե՛ս ՉՈՐԵՔՏԱ-
ՍԱՆԵՔԵԱՆ:
ՉՈՐԵՔՏԱՐՐԵԱՆ, աս. Քառասորբեան:
ՉՈՐԻՐ, թ. Չորրորդ:
ՉՈՐԻՅՍ, ՉՈՐԻՅՍ ԱՆԳԱՄ, տե՛ս ՉՈ-
ՐԵՔԿՆԱԿԻ:
ՉՈՐՈՒՏ, տե՛ս ՉՈՐ:
ՉՈՐՐԵԱԿ, թ. Քառեակ:
ՉՈՐՐՈՐԴ, թ. 1. Չորիւր: 2. Չորրեակ, քա-
ռեակ: 3. Քառորդ:
ՉՈՐՐՈՐԴՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Շամշտու-
թիւն:
ՉՈՐՔ, թ. Քառ:
ՉՈՐՔՈՏԱՆԻ, գ. Հետեակ:
ՉՈՒ, գ. 1. Երթ, պղթ, չուարարութիւն,
ուղեղորութիւն, շարժումն, տեղափոխու-
թիւն: 2. Բանակ, կարաւան: 3. Հանդեր-
ձանք, աղխ:
- ՉՈՒ ԱՌՆԵԼ, Ի ՉՈՒ ԱՆԿԱՆԵԼ (Իմ),
տե՛ս ՉՈՒԵԼ:
ՉՈՒԱՆ, գ. Առասան, ճոպան, պարան,
կառան, խառան:
ՉՈՒԱՌ, տե՛ս ԹՇՈՒԱՌ:
ՉՈՒԱՌԱԳՈՅՆ, տե՛ս ԹՇՈՒԱՌԱԳՈՅՆ:
ՉՈՒԱՌԱՆԱԼ, տե՛ս ԹՇՈՒԱՌԱՆԱԼ:
ՉՈՒԱՌՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ԹՇՈՒԱՌՈՒԹԻ-
ՒԹԻՒՆ:
ՉՈՒԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՉՈՒ (1):
ՉՈՒԵԼ, չբ. Չու առնել, ի չու անկանել:
ՉՈՒԽԱՅ, գ. Յիսի:
ՉՊԷՏ, ՉՊԻՏՈՅ, աս. Անպէտ, անպիտան,
չնչիւն:
ՉՔԱՀԱՆԱՅ, տե՛ս ՉԵՐԷՅ:
ՉՔԱՆԱԼ, չբ. 1. Չիք լինել, չքոտել, չբել,
անհետանալ, աներևութանալ: 2. Պակա-
սել, նուազել, խաւարել (լուսատուների
մասին):

ՉՔԱՅՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Անհետ առնել,
աներևութացուցանել:
ՉՔԱԻՈՐ, աս. 1. Աղքատ, տնանկ, ցակա-
նեալ: 2. փխբ. Անշուք, անբաժ, յետին:
ՉՔԱԻՈՐԱԿԱՆ, աս. Անշուք, անլոյս:
ՉՔԱԻՈՐԵԼ (Իմ), չբ. 1. Աղքատանալ,
կարօտել: 2. Տկարանալ, յետնել, վերջա-
նալ:
ՉՔԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Աղքատութիւն,
տնանկութիւն: 2. Պակասութիւն:
ՉՔԵԼ (Իմ), տե՛ս ՉՔԱՆԱԼ:
ՉՔՄԵՂ, աս. Անմեղ:
ՉՔՆԱՂ, աս. 1. Անմամն, չնաշխարհիկ,
պայծառագեղ, գերապանծ, հոյակապ,
սքանչելի: 2. Անակնունելի, անակնկալ:
3. մ. Սքանչելապէս:
ՉՔՆԱՂԱԳԵՂ, աս. Ամենագեղ, հրաշա-
գեղ, գեղեցկահրաշ:
ՉՔՆԱՂԱԳԻԻՏ, աս. Դժուարագիւտ, ան-
գիւտ, անմամն:
ՉՔՆԱՂԱԴԷՄ, աս. Գեղեցկադէմ:
ՉՔՆԱՂԱՋԱՐԴ, աս. Գեղեցկազարդ:
ՉՔՆԱՂԱԿԱՆ, տե՛ս ՉՔՆԱՂ:
ՉՔՆԱՂԱԿԵՐՊ, աս. Գեղեցկատես, գե-
ղեցկատեսիլ:
ՉՔՆԱՂԱԿԵՐՏ, աս. Հրաշակերտ, հոյա-
կապ:
ՉՔՆԱՂԱՊԷՍ, մ. Գեղեցկապէս, վայել-
չապէս:
ՉՔՆԱՂԱՏԵՍ, ՉՔՆԱՂԱՏԵՍԻԼ, աս.
Չքնադադէմ, գեղեցկադէմ, հրաշագեղ,
չքնադակերպ:
ՉՔՈՏԵԼ (Իմ), տե՛ս ՉՔԱՆԱԼ (1):
ՉՔՈՏԻ, աս. 1. Չնչիւն, աննշան: 2. Տհաս,
տղայամիտ:
- ՉՔՈՏԻՔ, գ. Ոչնչութիւն:
ՉՔՈՒԹԻՒՆ, գ. Տարակուսանք, տարա-
կոյս, վարանումն:

Պ

ՊԱԳԱՆԵՆ, տե՛ս ԵՐԿԻՐ ՊԱԳԱՆԵՆ:
 ՊԱՂԱՏՆ կամ ՊԱՂԱՏՆ, գ. Ապարանք, արքունիք:
 ՊԱՂԱՐ, գ. 1. Պաղպաջ: 2. Սպի: 3. Կեղ, խոյլ, խաղաւարտ: 4. Խարան, նիշ:
 ՊԱՂԱՐԱԿԱՊ, ա. Զարդարուն, փողփողեալ:
 ՊԱԽԱՐԱԿԱՆՔ, գ. Պարսաւանք:
 ՊԱԽԱՐԱԿԵՆ, նբ. Անգոսնեյ, աղարտեյ, պարսաւել, թշնամանեյ, ըստգտանեյ, բամբասել:
 ՊԱԽԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, գ. Պախարականք:
 ՊԱԽԵՆ, չբ. Պակնուլ, սրտաբեկեյ, ահաբեկ լինեյ:
 ՊԱԽԵՑՈՒՑԱՆԵՆ, տե՛ս ՊԱԿՈՒՑԱՆԵՆ:
 ՊԱԽՈՒՄՆ¹, գ. Պատառումն, բեկումն:
 ՊԱԽՈՒՄՆ², գ. Սոսկումն, ահ:
 ՊԱԽՈՒՑ, տե՛ս ԵՐԱՍԱՆԱԿ (1):
 ՊԱԽՐԷ, գ. 1. Ինչք, ստացուած, պիտոյք, դբամ: 2. Պաճարանք, պաշար: 3. Պաճար, նախիր, անդեայք, արջառ:
 ՊԱԿԱՍ, ա. 1. Թերի, անկատար, նուազ, սակաւ: 2. մ. Պակասաբար:
 ՊԱԿԱՍԱԲԱՐ, տե՛ս ՊԱԿԱՍ (2):
 ՊԱԿԱՍԱԶԵՌՆ, տե՛ս ՍԱԿԱՒԱԶԵՌՆ:
 ՊԱԿԱՍԱՄԻՏ, ա. Անմիտ, յետսամիտ:
 ՊԱԿԱՍԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Անմտութիւն, անխելութիւն:
 ՊԱԿԱՍԱՄՕՐՈՒ, ՊԱԿԱՍԱՄՕՐՈՒՍ, ա. Քարձ:
 ՊԱԿԱՍԱՊԵՏ, տե՛ս ՍԱԿԱՒԱՊԵՏ:
 ՊԱԿԱՍԱԽՈՐ, ա. Պակաս, թերի, անկատար:
 ՊԱԿԱՍԵՆ, չբ. 1. Նուազեյ, կասել, դադարել, տկարանալ: 2. Նուազեյ, լքանել, թալանալ:
 ՊԱԿԱՍԵՑՈՒՑԱՆԵՆ, պբ. Նուազեցունցանել, ի բաց բաւնալ:

ՊԱԿԱՍՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Թերութիւն, անկատարութիւն, նուազութիւն: 2. Զքաւորութիւն, յետնութիւն:
 ՊԱԿԱՍՈՒՄՆ, գ. Պակասութիւն:
 ՊԱԿԵՑՈՒՑԱՆԵՆ, տե՛ս ՊԱԿՈՒՑԱՆԵՆ:
 ՊԱԿԵՆԻՆ, չբ. Պակչեյ, պախել, դարհուրել, ապչել, յիմարել:
 ՊԱԿԵՆՏ, ա. Խենչչ, ցոփ, անառակ, լիտի, վաւաշոտ:
 ՊԱԿԵՆՏԵՆ (իմ), չբ. Անառակել, շուայտել, անկղիտանալ:
 ՊԱԿԵՆՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Անառակութիւն, խենչչութիւն, վաւաշոտութիւն, ցանկասիբութիւն:
 ՊԱԿՈՒՄՆ, գ. Պախումն, երկիւղ, ահ:
 ՊԱԿՈՒՑԱՆԵՆ, պբ. Պախեցուցանել, հիացուցանել, ահացուցանել:
 ՊԱԿՈՒՑԱՆՈՂԱԿԱՆ, ա. Պակուցանող:
 ՊԱԿՈՒՑՈՒՄՆ, գ. Պակումն, ահարկութիւն, երկիւղ, ահ:
 ՊԱԿԶԵՆ (իմ), տե՛ս ՊԱԿՆՈՒՆ:
 ՊԱՀ, գ. 1. Պահպանութիւն, պահեստ: 2. Բանտարգելութիւն:
 - ՊԱՀ ԱՐԿԱՆԵՆ. Պահարկել:
 - ՊԱՀ ՈՒՆԵՆ. Պահել, պահպանել:
 ՊԱՀԱԽՈՅԶ, տե՛ս ՊԱՀԱՅՈՅԶ:
 ՊԱՀԱԿ, գ. ա. 1. Պահապան, պահանորդ, պահակապան: 2. Վերակացու, պաշտպան, ոստիկան: 3. Օգնական, ձեռնտու, յանձանձիչ, հոգաբարձու:
 - ՊԱՀԱԿ ՈՒՆԵՆ՝ ՎԱՐԵՆ, տե՛ս ՏԱՐԱՊԱՐՀԱԿ ՎԱՐԵՆ:
 ՊԱՀԱԿԱՊԱՆ, տե՛ս ՊԱՀԱԿ (1):
 ՊԱՀԱԿԵՆ, չբ. Փոյթ առնել՝ ունել:
 ՊԱՀԱԿԵՐ, գ. Մնուցիչ, դայեակ, դաստիարակ:
 ՊԱՀԱՅՈՅԶ, ա. գ. Գիշերապահ:
 ՊԱՀԱՆ Գ, գ. 1. Պահանգակապ: 2. Զբահք, պահպանակ:
 ՊԱՀԱՆ ԳԱԿԱՊ, տե՛ս ՊԱՀԱՆ Գ (1):
 ՊԱՀԱՆՈՐԴ, գ. 1. Պահապան, պահպանող, պահակ, պարեկապան, առաջապահ:

2. Յուսուլթք, գրապանակ:
ՊԱՀԱՆՋԱՆՔ, գ. Պահանջումն:
ՊԱՀԱՆՋԱՐԱՆ, գ. Դատարան (գատա-
ւորի նստավայր):
ՊԱՀԱՆՋԻՉ, ա. 1. Պահանջող: 2. Վրէժ-
խընդիր:
ՊԱՀԱՆՋՈՂ, ա. գ. Հարկապահանջ:
ՊԱՀԱՆՋՈՒՄՆ, գ. Պահանջանք:
ՊԱՀԱՊԱՆ, գ. 1. Պահպանիչ, պահպա-
նորդ: 2. Պահպանութիւն, պահ, ամբու-
թիւն: 3. Գրապանակ, պահանորդ:
ՊԱՀԱՊԱՆԱՊԵՏ, գ. Պահպանապետ:
ՊԱՀԱՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՊԱՀՊԱՆՈՒ-
ԹԻՒՆ:
ՊԱՀԱՐԱՆ, գ. 1. Պահպանարան: 2.
Դաբաղ: 3. Արկղ, տուփ:
ՊԱՀԱՐԱՆԵԼ, նբ. Պահել (ամփոփել մի
բանի մէջ):
ՊԱՀԱՐԿԵԼ, նբ. Պահ արկանել, պահպա-
նել:
ՊԱՀԱՅՈՂ, ա. Պահող, ժուժկալ:
ՊԱՀԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ, գ. Պահք, ժուժկա-
լութիւն, չորակերութիւն:
ՊԱՀԵԼ, նբ. 1. Պահ ունել, պահպանել,
սպաս առնել, հովանի լինել: 2. Պինդ ու-
նել, արգելուլ: 3. Թաքուցանել, մթերել:
4. Ժուժկալել:
ՊԱՀԵԿ, տե՛ս ՊԱՅԻԿ:
ՊԱՀԵՍ, գ. 1. Պահուտ, պահումն,
պահպանութիւն: 2. Մթերք, աւանդ: 3.
Բանտ:
ՊԱՀՈՒՍ, տե՛ս ՊԱՀԵՍ:
ՊԱՀՊԱՆ, տե՛ս ՊԱՀԱՊԱՆ:
ՊԱՀՊԱՆԱԿ, գ. 1. Զրահք: 2. Գրապա-
նակ:
ՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ, ա. 1. Պահպանիչ, պահ-
պանող, պահապան, պահպանողական: 2.
Պշտական, զօրավիգն: 3. Հրամայական:
4. գ. Հմայեսակ, պահպանակ:
ՊԱՀՊԱՆԱԿԻՅ, ա. Պահպանական, պահ-
պանող:
ՊԱՀՊԱՆԱՊԵՏ, գ. 1. տե՛ս ՊԱՀԱՊԱՆԱ-

ՊԵՏ: 2. Ենթըինապետ, մարդպետ:
ՊԱՀՊԱՆԱՐԱՆ, գ. Պատասպարան:
ՊԱՀՊԱՆԵԼ, նբ. Պահպանեցուցանել,
պաշտպանել, հովանաւորել, պատասպա-
րել:
ՊԱՀՊԱՆԵՅՈՒՅԱՆԵԼ, տե՛ս ՊԱՀՊԱ-
ՆԵԼ:
ՊԱՀՊԱՆԻՉ, ՊԱՀՊԱՆՈՂ, ա. 1. Պահա-
պան: 2. Փրկիչ: 3. Տեսուչ:
ՊԱՀՊԱՆՈՂԱԿԱՆ, տե՛ս ՊԱՀՊԱՆԱ-
ԿԱՆ:
ՊԱՀՊԱՆՈՐԴ, տե՛ս ՊԱՀԱՊԱՆ:
ՊԱՀՊԱՆՈՅ, տե՛ս ՊԱՀԱՊԱՆ:
ՊԱՀՊԱՆՈՅ, տե՛ս ԲԱՆՏ:
ՊԱՀՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Պահ, պաշտպա-
նութիւն, հովանի, զգուշութիւն: 2. Գրա-
պանակ:
ՊԱՀՔ, գ. Պահացողութիւն, ժուժկալու-
թիւն, ծոծ:
ՊԱՂ, գ. Սառն, սառոյց:
ՊԱՂԱՆԱԼ, տե՛ս ՊԱՂԵԼ (իմ):
ՊԱՂԱՆ, գ. Համետ:
ՊԱՂԱՆԵԼ, տե՛ս ՀԱՄԵՏԵԼ:
ՊԱՂԱՆՉԱԻ, գ. Քարանձաւ, ժայռ:
ՊԱՂԱՊԱՆԾԱԿԱՆ, ա. Սառնատեսակ,
վճիտ, յստակ:
ՊԱՂԱՏ, տե՛ս ՊԱՂԱՏԱՆՔ:
ՊԱՂԱՏԱԽԱՌՆ, ա. Աղերսալի, թախձա-
գիւն:
ՊԱՂԱՏԱՆՔ, գ. Պաղատ, պաղատումն,
մաղթանք, աղաչանք, աղերսանք,
թախանձանք, աղօթք:
ՊԱՂԱՏԵԼ (իմ), չբ. Աղաչել, աղերսել,
մաղթել, թախանձել:
ՊԱՂԱՏԵՆ, տե՛ս ՊԱՂԱՏԵՆ:
ՊԱՂԱՏՈՒՄՆ, տե՛ս ՊԱՂԱՏԱՆՔ:
ՊԱՂԵԼ, (իմ), չբ. Պաղանալ, սառել,
սառչել:
ՊԱՂԷՏ, տե՛ս ՊԱՂԱՏԱՆՔ:
ՊԱՂՈՒՄՆ, գ. Սառումն:
ՊԱՂՊԱՂԱԿ, տե՛ս ԲԻԻՐԵՂ:
ՊԱՂՊԱՋ, տե՛ս ՊԱՂԱՐ (1):

ՊԱՂՊԱԶԱԿ, տե՛ս ՊՂՊԶԱԿ:
ՊԱՂՊԱԶԵԼ, չբ. Փայլել, փողփողել, շող-
շողել:
ՊԱՂՊԱԶՈՒՄԵՆ, գ. Փայլումն, փաղփու-
մբն:
ՊԱՂՊԱԶՈՒՆ, ա. Փաղփուճ, փայլուն,
պայծառ:
ՊԱՃԱՐ, գ. Նախիր, անդեայ, արջառ,
դուար:
- ՊԱՃԱՐՔ, գ. Պաճարանք, հայթայ-
թանք, հնարք:
ՊԱՃԱՐԱԲՈՅԾ, ա. Անասնաբոյծ, պաճա-
րատես, հովիւ:
ՊԱՃԱՐԱԿԱՆ, ա. գ. Պաճարեղէն,
պաճար:
ՊԱՃԱՐԱՄԻՏ, ա. Անմիտ:
ՊԱՃԱՐԱՆՔ, գ. 1. Պարէն, պէտք, գոյք,
ինչք: 2. Հնարագիտութիւն, հայթայ-
թանք, հնարք:
ՊԱՃԱՐԱՊԷՄ, տե՛ս ԱՆԱՄՆԱԲԱՐ:
ՊԱՃԱՐԱՏԵՍ, տե՛ս ՊԱՃԱՐԱԲՈՅԾ:
ՊԱՃԱՐԱՐՕՏ, գ. Արօտ (պաճարի հա-
մար):
ՊԱՃԱՐԵԼ, նբ. չբ. Հայթայթել, նիւթել,
հնարել, ճարտարել, ջանալ:
ՊԱՃԱՐԵՂԱԲԱՐ, մ. ա. Անասնաբար,
անասնական:
ՊԱՃԱՐԵՂԷՆ, ա. Անասնական:
- ՊԱՃԱՐԵՂԷՆՔ, գ. Անասունք:
ՊԱՃԱՐԵՂՈՒԹԻՒՆ, գ. Անասնութիւն,
անբանութիւն:
ՊԱՃԵԱՆ, ՊԱՃԷՆ, ՊԱՃԻԿ, տե՛ս ՊԱՏ-
ՃԷՆ:
ՊԱՃՈՅՑ, ա. գ. 1. Պաճուճեալ, զարդա-
րուն: 2. Պաճուճանք, զարդարանք:
ՊԱՃՈՒՃԱԲԱՆ, ա. Պերճաբան, պանծա-
բան, ճոռոմաբան:
ՊԱՃՈՒՃԱԲԱՆԵԼ, չբ. Պերճաբանել, ճո-
ռոմաբանել:
ՊԱՃՈՒՃԱԶԱՐԴ, ա. 1. Պաճոյճ, զար-
դարուն: 2. Պատիր, խաբէական:
ՊԱՃՈՒՃԱՆ, տե՛ս ՊԱՃՈՒՃԱՆՔ:

ՊԱՃՈՒՃԱՆՔ, գ. 1. Պաճոյճ, զարդ, զար-
դարանք, պճնութիւն, պճնանք, սեթեթ:
2. տե՛ս ՊԱՃՈՒՃԱՊԱՏԱՆՔ:
ՊԱՃՈՒՃԱՊԱՏԱՆՔ, գ. Պաճուճանք, խր-
տուիլ, խուճիճ:
ՊԱՃՈՒՃԱՍԷՐ, ա. Պճասէր, զարդասէր:
ՊԱՃՈՒՃԵԼ, նբ. 1. Զարդարել, գեղա-
զարդել, պճնել, գեղեղեղեղել, սեթեթել:
2. Զմուսել: 3. Պերճաբանել:
ՊԱՅԱԶԱՏ, գ. 1. Յաջորդ, փոխանորդ,
ժառանգ, ժառանգորդ: 2. Ազնուատոհմ,
ազնուական:
ՊԱՅԱԶԱՏԵԼ, նբ. 1. Ժառանգել, յաջոր-
դել: 2. Տիրապետել, տիրել, իշխել:
ՊԱՅԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Յաջորդութիւն
(իշխանութեան կամ սերունդների յա-
ջորդականութիւն):
ՊԱՅԱԿ, տե՛ս ՊԱՅԻԿ:
ՊԱՅԹԵԼ¹, չբ. Պատուել, ճայթել:
ՊԱՅԹԵԼ², տե՛ս ՊԱՅԹՈՒՅԱՆԵԼ:
ՊԱՅԹԻՒՆ, տե՛ս ՊԱՅԹՈՒՄԵՆ:
ՊԱՅԹՈՒՄԵՆ, գ. Պայթիւն, ճայթիւն, շա-
ռաչումն:
ՊԱՅԹՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Պայթել, ճայթե-
ցուցանել, պատուել:
ՊԱՅԻԿ, գ. Պահակ, պահակապան (բերդի
պահակապան գինուոր):
ՊԱՅԾԱՌ, ա. 1. Լուսափայլ, փայլուն,
ջինջ: 2. Շքեղ, փառացի, երեւելի,
չքնաղ:
ՊԱՅԾԱՌԱԲԱՆ, ա. Պերճաբան, պաճու-
ճաբան, ճոռոմաբան:
ՊԱՅԾԱՌԱԲԱՆԵԼ, չբ. Պերճաբանալ,
պաճուճաբանել, ճառատել:
ՊԱՅԾԱՌԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Պերճաբա-
նութիւն, ճոռոմաբանութիւն:
ՊԱՅԾԱՌԱԲԱՐ, տե՛ս ՊԱՅԾԱՌԱՊԷՄ:
ՊԱՅԾԱՌԱԲՈՐԲՈՒՄ, ա. Յորդայոյս:
ՊԱՅԾԱՌԱՎԵՂ, ա. Չքնաղ:
ՊԱՅԾԱՌԱՎՈՅՆ, ա. Պայծառեղանգ:
ՊԱՅԾԱՌԱՎՈՐԾԵԼ, տե՛ս ՊԱՅԾԱՌԱ-
ՅՈՒՅԱՆԵԼ:

ՊԱՅԾԱՌԱԶԱՐԴ, աս. Վայելչապանձ, շքեղ:

ՊԱՅԾԱՌԱԶԱՐԴՈՒԹԻՒՆ, գ. Շքեղու-թիւն:

ՊԱՅԾԱՌԱԶԳԵԱՅ, աս. մ. Պայծառա-զգեստ, լուսափայլ, պայծառ:

- ՊԱՅԾԱՌԱԶԳԵԱՅ ԼԻՆԵԼ. Պայծա-ռազգեստու, պայծառազգեստել, պայծա-ռանալ:

ՊԱՅԾԱՌԱԶԳԵՆՈՒԼ, տե՛ս ՊԱՅԾԱՌԱ-ԶԳԵԱՅ ԼԻՆԵԼ:

ՊԱՅԾԱՌԱԶԳԵՍ, տե՛ս ՊԱՅԾԱՌԱԶ-ԳԵԱՅ:

ՊԱՅԾԱՌԱԶԳԵՍՏԵԼ (իմ), տե՛ս ՊԱՅ-ԾԱՌԱԶԳԵԱՅ ԼԻՆԵԼ:

ՊԱՅԾԱՌԱԶԳԵՍՏՈՒԹԻՒՆ, ՊԱՅԾԱ-ՌԱԶԳԵՑՈՒԹԻՒՆ, գ. Լուսափայլու-թիւն, պայծառութիւն:

ՊԱՅԾԱՌԱԼՈՅՍ, տե՛ս ԼՈՒՍԱՊԱՅԾԱՌ:

ՊԱՅԾԱՌԱԿԱՆ, տե՛ս ՊԱՅԾԱՌ:

ՊԱՅԾԱՌԱԿԱՅՈՒՐԴ, գ. Տօն, տօնա-խրմբութիւն:

ՊԱՅԾԱՌԱԿԵՐՊԵԼ, նբ. 1. Պայծառա-ցուցանել, շքեղացուցանել: 2. չբ. Պայ-ծառանալ, շքեղանալ:

ՊԱՅԾԱՌԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ԱՅԼԱ-ԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ (4):

ՊԱՅԾԱՌԱԿԵՐՏ, աս. Գեղեցկաշէն, պայ-ծառաշէն:

ՊԱՅԾԱՌԱՀՐԱՇ, տե՛ս ՀՐԱՇԱՊԱՅԾԱՌ:

ՊԱՅԾԱՌԱՅԱՐԴԱՐ, աս. Պայծառակերտ, հոյակապ:

ՊԱՅԾԱՌԱՅԻՆ, տե՛ս ՊԱՅԾԱՌ:

ՊԱՅԾԱՌԱՆԱԼ, չբ. Լուսափայլել, շքե-ղանալ, պերճանալ, երևելի լինել:

ՊԱՅԾԱՌԱՆՇՈՅԼ, աս. Լուսաճաճանչ, լուսաւոր, անաղօտ:

ՊԱՅԾԱՌԱՇՆՆ, տե՛ս ՊԱՅԾԱՌԱԿԵՐՏ:

ՊԱՅԾԱՌԱՊԱՃՈՅԾ, տե՛ս ՊԱՅԾԱՌԱ-ԶԱՐԴ:

ՊԱՅԾԱՌԱՊԱՐԾ, աս. Գեղապանձ, պան-ծալի:

ՊԱՅԾԱՌԱՊԷՍ, մ. Փառօք, վայելչապէս:

ՊԱՅԾԱՌԱՏԵՍԻԼ, աս. Փառացի, շքեղ:

ՊԱՅԾԱՌԱՐԱՐ, աս. Լուսատու:

ՊԱՅԾԱՌԱՅՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. Փայլեցու-ցանել, լուսաւորել, վայելչացուցանել, զարդարել:

ՊԱՅԾԱՌԵՐԱՆԳ, տե՛ս ՊԱՅԾԱՌԱ-ԳՈՅՆ:

ՊԱՅԾԱՌՈՒԹԻՒՆ, գ. Լուսափայլու-թիւն, փայլ, լոյս, փայլումն, յստակու-թիւն, շքեղութիւն, վայելչութիւն:

ՊԱՅԾԱՌՈՒՄՆ, տե՛ս ՊԱՅԾԱՌՈՒ-ԹԻՒՆ:

ՊԱՅՂԱԿՈՒՄՆ, տե՛ս ԲԼՇԱԿՆՈՒԹԻՒՆ:

ՊԱՅՄԱՆ, գ. 1. Ուխտ, դաշն, խոստումն: 2. Կարգ, օրէնք: 3. Հանգամանք: 4. Ոճ, ձև:

ՊԱՅՄԱՆԱՒՈՐ, աս. Պայմանաւորական, օրինաւոր:

ՊԱՅՄԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ, տե՛ս ՊԱՅՄԱ-ՆԱՒՈՐ:

ՊԱՅՄԱՆԵԼ, նբ. Պայման առնել, դաշ-նաւորել, ուխտել:

ՊԱՅՈՒՍԱԿ, գ. Պարկ, քսակ, մախաղ:

ՊԱՅՔԱՐ, գ. Կոբւ, կազ, վէճ:

- Ի ՊԱՅՔԱՐ ՄԱՏՁԵԼ՝ ՄՏԱՆԵԼ, տե՛ս ՊԱՅՔԱՐԵԼ:

ՊԱՅՔԱՐԵԼ, չբ. Ի պայքար մատչել՝ մտանել, կազել, մաքառել, ոգորել:

ՊԱՆ, գ. 1. Բլիթ, նկան: 2. Խորիսխ:

ՊԱՆԴԱՆԴ, տե՛ս ՊԱՏԱՆԴ:

ՊԱՆԴԽՏԱԿԻՑ, աս. Նժդեհհալից:

ՊԱՆԴԽՏԱՆԱԼ, տե՛ս ՊԱՆԴԽՏԵԼ (իմ):

ՊԱՆԴԽՏԱՆՈՅ, գ. Իջևան, օտարանոց:

ՊԱՆԴԽՏԵԼ (իմ) չբ. Գաղթել, նժդեհա-նալ, նժդեհել, վտարանդել, օտարանալ:

ՊԱՆԴԽՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Նժդեհհուլիւն, վտարանդութիւն, զաղթականութիւն, օտարութիւն:

ՊԱՆԴՈՎԱՊԱՆ, տե՛ս ՊԱՆԴՈՎԱՊԵՏ:

ՊԱՆԴՈՎԱՊԵՏ, գ. Պանդոկապան:

ՊԱՆԴՈՎԻ, գ. Իջևան, օթևան, վան, խան:

ՊԱՆ ԴՈՅՐ, ա. Անմիտ, յիմար, մորոս:
ՊԱՆ ԴՈՐՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Անմտութիւն, յի-
մարութիւն:
ՊԱՆ ԴՈՒԽՏ, ա. գ. 1. Վտարանդի, նժգեհ,
տարագիր: 2. Գարթական, օտարական:
ՊԱՆԹԵՆ, տե՛ս ՅՈՎԱԶ:
ՊԱՆԻՐ, գ. Մաճառակ:
ՊԱՆԾԱԲԱՆ, տե՛ս ՊԱՃՈՒՃԱԲԱՆ:
ՊԱՆԾԱ ԳՈՅՆ, ա. Վսամ:
ՊԱՆԾԱԼ, չբ. Պանծանալ, պարծել,
Հպարտանալ, գոռոզանալ, մեծամտել:
ՊԱՆԾԱԼԻ, ա. Հռչակելի, գովելի, Հիա-
նալի, արգոյ, շքեղ:
ՊԱՆԾԱՆԱԼ, տե՛ս ՊԱՆԾԱԼ:
ՊԱՆԾԱՆՔ, գ. Պանծութիւն, պարծանք,
շքեղութիւն:
ՊԱՆԾԱՅՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Հռչակել, մե-
ծացուցանել:
ՊԱՆԾՈՒԹԻՒՆ, գ. Պանծանք, պարծանք:
ՊԱՇԱՐ, գ. Թոշակ, պարէն, նպար:
ՊԱՇԱՐԵԼ, նբ. Շուրջ արկանել պատել,
չբջապատել, չբջափակել, պարփակել:
ՊԱՇՏԱԿ, գ. Ծառայ, սպասաւոր:
ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔ, տե՛ս ՊԱՇՏՈՆ:
ՊԱՇՏԱՏԱԿԱՆ, գ. Օժիտ (որ Հարսը բե-
րում է փեսայի տուն):
ՊԱՇՏԵԼ¹, նբ. 1. Երկիր պագանել, երկր-
պագել, պաշտօնատար լինել, պաշտօն
Հարկանել: 2. (եկեղց.) Պաշտօն արկանել:
3. Սպասահարկել, ծառայել, արբանեկել:
4. Դարմանել, հոգալ:
ՊԱՇՏԵԼ² (իմ), չբ. Ի կիր արկանել, պէտս
առնել, պիտօք վարել:
ՊԱՇՏԵԼՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՊԱՇՏՈՆ:
ՊԱՇՏՈՒՄՆ, գ. Պաշտելութիւն, պաշտօն:
ՊԱՇՏՊԱՆ, գ. 1. Պահպանող, հովանա-
ւոր, վերակացու: 2. Օգնական, պահա-
պան, ջատագով:
- ՊԱՇՏՊԱՆ ԼԻՆԵԼ, տե՛ս ՊԱՇՏՊԱՆԵԼ:
ՊԱՇՏՊԱՆԱԿՔ, գ. Պաշտպանութիւն,
սպասահարկութիւն, արբանեկութիւն:
ՊԱՇՏՊԱՆԵԼ, նբ. 1. Պաշտպան հովանի

լինել, հովանաւորել, ջատագովել, պահել,
պահպանել, պատսպարել: 2. Փոյթ առ-
նել, հոգալ, արբանեկել, պաշտել, սպա-
սահարկել:
ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Պաշտպանումն,
հովանաւորութիւն, պահպանութիւն, օգ-
նականութիւն, ջատագովութիւն, զօրա-
վիգէն: 2. Սպասահարկութիւն, արբանե-
կութիւն, պաշտօն:
ՊԱՇՏՊԱՆՈՒՄՆ, տե՛ս ՊԱՇՏՊԱՆՈՒ-
ԹԻՒՆ (1):
ՊԱՇՏՈՆ, գ. 1. Պաշտումն, աստուածա-
պաշտութիւն, պաշտամունք: 2. Իիբ,
կուռք: 3. Սարկաւագութիւն, սպասաւո-
րութիւն:
- ՊԱՇՏՈՆ ԱՌՆԵԼ կամ ՄԱՏՈՒՅԱՆԵԼ.
Մեծարել, պատուասիրել, պաշտել:
ՊԱՇՏՈՆԱՄԱՏՈՅՑ ԼԻՆԵԼ. Պաշտօն
մատուցել, պաշտել,
ՊԱՇՏՈՆԱՍԷՐ, ա. Կրօնասէր, բարե-
պաշտ:
ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐ, գ. Պաշտօնեայ, պաշտօ-
նարար, երկրպագու:
- ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐ ԼԻՆԵԼ. Պաշտել:
ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ, ՊԱՇՏՈՆԱՏԱ-
ՐՈՒՄՆ, գ. Ծառայութիւն:
ՊԱՇՏՈՆԱՐԱՆ, գ. Պաշտօնետեղ, տա-
ճար, եկեղեցի:
ՊԱՇՏՈՆԱՐԱՐ, տե՛ս ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐ:
ՊԱՇՏՈՆԱՐՈՐ, տե՛ս ԴԻՅԱՊԱՇՏ:
ՊԱՇՏՈՆԵԱՅ, գ. ա. 1. Պաշտօնատար,
սպասաւոր, ծառայ: 2. Հիւպերէտ: 3. Ըն-
դոճին: 4. Կամակատար, կամարար: 5.
Սարկաւագ:
ՊԱՇՏՈՆԵՏԵՂ, տե՛ս ՊԱՇՏՈՆԱՐԱՆ:
ՊԱՇՏՈՆՈՒԿՔ, գ. Մարդահաճութիւն,
չորոքորթութիւն:
ՊԱՊ, գ. Հաւ:
ՊԱՊԱՆԵԼ, նբ. Խարշատել:
ՊԱՊԱԿԵԼ (իմ), չբ. Պասքել, տոչորել:
ՊԱՊԱԿՈՒՄՆ, գ. Պասքումն, պասուք,
տոչորումն:

ՊԱՊԱՆՁԵԼ¹, տե՛ս ՊԱՊԱՆՁԵՑՈՒՅԱՆՆԵԼ:
ՊԱՊԱՆՁԵԼ² (իմ), չբ. Կարկել, Համբարանալ, ափիբերան լինել:
ՊԱՊԱՆՁԵՑՈՒՅԱՆՆԵԼ, պբ. Պապանձել, ափիբերանել, ափիբերան առնել, ըմբերանել, կարկեցուցանել, կարկել:
ՊԱՊԱՍ, գ. Քահանայ, երէց:
ՊԱՊԿԱՅ, գ. (կենդբ.) Դուրաք:
ՊԱՊՁԵԱԿ, տե՛ս ԱՅԾ:
ՊԱՌԱԿ, գ. 1. Բակ, մակաղատեղ, փաբախ: 2. լայնաբարձ ձօտ, խաչն: 3. Ազդը (խոզի):
– ՊԱՌԱԿ ՊԱՌԱԿ. երամ երամ:
ՊԱՌԱԿԱՆ, գ. երազագ:
ՊԱՌԱԿՏԵԼ, նբ. Պառակտեցուցանել, պատառել, ճեղքել, խզել, Հերձուլ, բաժանել, որոշել, երկպառակտել:
ՊԱՌԱԿՏԵՑՈՒՅԱՆՆԵԼ, տե՛ս ՊԱՌԱԿՏԵԼ:
ՊԱՌԱԿՏՈՒԹԻՒՆ, գ. երկպառակութիւն:
ՊԱՌԱԻ, գ. Ծերուհի:
ՊԱՌԱԻԵԼ (իմ), չբ. 1. Ծերանալ: 2. փխբ. Հնանալ:
ՊԱՌԱԻՈՐԴԻ, տե՛ս ԱՄԼՈՐԴԻ:
ՊԱՌԱԻՈՒԹԻՒՆ, գ. Ծերութիւն:
ՊԱՍԵՔ, տե՛ս ՊԱՍՔԱ:
ՊԱՍԵՔԱՏՕՆ, ՊԱՍԵՔԱՏՕՆԱԿ, գ. Պասքա:
ՊԱՍԿԱԿԱՆ (ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ) ՀԱԻ, տե՛ս ՍԻՐԱՄԱՐԳ:
ՊԱՍԿՈՒՃ, տե՛ս ԿՈՐՃ:
ՊԱՍՈՒՔ, գ. Պասքումն, պապակումն:
ՊԱՍԱՌ, գ. Օթոց:
ՊԱՍԱՌԱԿԱԼ, գ. 1. Պատան: 2. Պատանք:
ՊԱՍՔԱ, գ. (եկեղջ.) Պասք, պասքատօն, պասքատօնակ, անց, անցանակ, գատիկ:
ՊԱՍՔԱՆԱԼ, տե՛ս ՊԱՍՔԵԼ (իմ):
ՊԱՍՔԵԼ (իմ), չբ. 1. Պապակել: 2. փխբ. Տննչալ, կարօտել, փափաղել: 3. Յամաքել, չորանալ:

ՊԱՍՔՈՒԹԻՒՆ, ՊԱՍՔՈՒՄՆ, գ. Պասուք, պապակումն:
ՊԱՏ ԱՌՆՈՒԼ, 1. Շրջապատել, պարփակել: 2. Գալարել (գալարներ կազմել):
ՊԱՏ Ի ՊԱՏ, ՊԱՏ Ի ՊԱՏԷ, ՊԱՏ Ի ՊԱՏՈՒ, ա. մ. 1. Մանուածոյ: 2. փխբ. Խրթնի:
ՊԱՏԱ ԳՐՈՍ, տե՛ս ՈՏՆԱՅԱՌՈՒԹԻՒՆ:
ՊԱՏԱՀ, գ. Պատահար, պատահումն, դէպք, ղեպուած, անցք, հանգամանք, բախտ:
ՊԱՏԱՀԱՐ, գ. 1. տե՛ս ՊԱՏԱՀ: 2. Արկած, հարուած, փորձանք:
ՊԱՏԱՀԱՅՈՒՅԱՆՆԵԼ, տե՛ս ՊԱՏԱՀԵՑՈՒՅԱՆՆԵԼ:
ՊԱՏԱՀԵԼ, չբ. 1. Հանդիպել, ի դէպ գալ, դէպ լինել, ի վերայ հասանել, ընդ առաջ ելանել, ընդդէմ լինել, բախել: 2. Լինել:
ՊԱՏԱՀԵՑՈՒՅԱՆՆԵԼ, պբ. Հանդիպեցուցանել:
ՊԱՏԱՀՈՒՄՆ, գ. 1. Պատահ, հանդիպումն, դէպք, ղեպուած, անցք: 2. (տրամ.) Որակ, պարագայ, հանգամանք:
– ՊԱՏԱՀՄԱՄՔ, մ. Վրիպակութեամբ:
ՊԱՏԱՂԵԼ (իմ), չբ. Ջբաղել, դեգերել, պարապել:
ՊԱՏԱՂԻԶ, ա. Խափանեցուցիչ, խափանիչ, արգելիչ:
ՊԱՏԱՂՈՒՄՆ, գ. Ջբաղումն, զբաղանք, դեգերանք:
ՊԱՏԱՆ, գ. երիզ (փաթաթելու շոր):
– ՊԱՏԱՆՔ. Կտաւ, պատառակալ:
ՊԱՏԱՆԱԿԱՆ, ա. երիտասարդական:
ՊԱՏԱՆԴ, գ. Գրաւական, պատանդութիւն:
ՊԱՏԱՆԴԵԼ, նբ. Պաշարել, թակարդել, կաշկանդել:
ՊԱՏԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, գ. Պատանդ (պատանդի զբոլթիւնը):
ՊԱՏԱՆԵԱԿ, տե՛ս ՊԱՏԱՆԻ:
ՊԱՏԱՆԵԿԱՏՈՒՓԻՆ, տե՛ս ՄԱՆԿԱՏՈՒՓ:
ՊԱՏԱՆԵԿԻԿ, գ. Կիսապատանեակ, մանկիկ:

ՊԱՏԱՆԻ, գ. Պատանեակ, պարմանի, տղայ, երիտասարդ:

ՊԱՏԱՌ, գ. Կոտոր, մասն, բեկոր:

ՊԱՏԱՌԱՔՈՅԾ, ա. գ. Հացկատակ:

ՊԱՏԱՌԱՏՈՒՆ, ա. Պատառուն, ցնցոտի, Հնոտի:

ՊԱՏԱՌԱՔԱՂ, գ. Մսահան:

ՊԱՏԱՌԵԼ, նբ. Բեկանեկ, հերձանեկ, հերձուլ, ցեխուլ, ճեղքեկ, յոշեկ, գերշատեկ, խզեկ:

ՊԱՏԱՌՈՒԱԾ, գ. Ծերպ:

ՊԱՏԱՌՈՒՄՆ, գ. 1. Հերձումն, խզումն, բացումն, բաժանումն: 2. փխբ. երկպառակություն, պառակտություն:

ՊԱՏԱՌՈՒՆ, տե՛ս ՊԱՏԱՌԱՏՈՒՆ:

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՔԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Պաշտպանություն:

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ, ա. Զատագով:

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Համարատուություն: 2. Ապաբանություն, փաստաբանություն, ջատագովություն:

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՐԵԼ, նբ. Տալ պատասխանի, ջատագովել, համար տալ:

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ:

ՊԱՏԱՍԽԱՆԵԼ, տե՛ս ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ ՏԱԼ:

ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ, գ. 1. Ասացուած (փոխադարձ): 2. Պատասխանատուություն, ջատագովություն: 3. Համարատուություն: - ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ ԱՌՆԵԼ կամ ԱՌՆԵԼ ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ, տե՛ս ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ ՏԱԼ: - ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ ՏԱԼ, ՏԱԼ ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ. 1. Պատասխանել, պատասխանի առնել: 2. Պատասխանատրել, արգարացուցանել: - ՀՐԱՄԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԻՈՅ, տե՛ս ՀՐԱՄԱՆ:

ՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ:

ՊԱՏԱՏԵԼ, նբ. 1. Փաթուկթել, ծածկել: 2. կ. չբ. Պատել, փարել, յարել:

ՊԱՏԱՏՈՒԿ, տե՛ս ԳԵՂԶ:

ՊԱՏԱՐԱԳ, գ. 1. Պատրուճակ, զոհ: 2.

Նուէր, ընծայ, տուրք, կաշառ:

ՊԱՏԱՐԱԳԱՔԵՐ, ա. Ընծայաբեր:

ՊԱՏԱՐԱԳԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, գ. Քահանայագործություն:

ՊԱՏԱՐԱԳԱՐԱՆ, գ. (եկեղց.) Սեղան:

ՊԱՏԱՐԵԼ, նբ. 1. Յորդել, զեղուլ: 2. Բովանդակել:

ՊԱՏԱՐՈՒՄՆ, գ. Լրումն, զեղումն, բովանդակումն:

ՊԱՏԱՐՈՒՆ, ա. Լի, զեղուն, պղպղուն, ծայրալիբ, ծայրալից, լիակատար:

ՊԱՏԳԱՄ, գ. 1. Պատուէր, հրաման, վճիռ: 2. Խրատ: 3. Լուր, համբաւ: 4. Պատգամաբեր, պատգամաւոր: - Ի ՊԱՏԳԱՄՍ ԱՆԿԱՆԵԼ, տե՛ս ՊԱՏԳԱՄԱԳՆԱՅ ԼԻՆԵԼ:

ՊԱՏԳԱՄԱՔԵՐ, ա. գ. Պատգամաւոր, դեսպան:

ՊԱՏԳԱՄԱԳՆԱՅ ԼԻՆԵԼ. Ի պատգամանկանել, հրեշտակագնաց լինել:

ՊԱՏԳԱՄԱԳՆԱՅՈՒԹԻՒՆ, գ. Հրեշտակագնացություն:

ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐ, ա. գ. Հրեշտակ, դեսպան:

ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐԵԼ, չբ. Հրեշտակագնաց լինել, հրեշտակագնաց առնել:

ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Հրեշտակություն, առաքելություն:

ՊԱՏԳԱՐԱԿ, գ. Դարգիճ, լկտիք, շալակ:

ՊԱՏԵԱՆ, գ. 1. Աման (սրի): 2. Կեղև, փոճոկ: 3. Խեցի (փափկամարմինների): 4. Խեց (կրիայի): 5. Զրահ, լանջապանակ: 6. Լանջք, կուրծք:

ՊԱՏԵԼ, նբ. 1. Պատատել, փաթուկթել: 2. Շուրջ արկանել, շրջապատել, պարփակել, պաշարել, պարուրել, դրուազել: 3. Ծածկել, վերարկել: 4. Շրջեցուցանել:

ՊԱՏԵՂ, ա. Պատշաճ, պատկանաւոր, պիտանի, դիպան, յարմար, ընդունակ, արժանի:

- ՊԱՏԵՂ Է, մբ. Ի դէպ է:

- Ի ՊԱՏԵՂ, ԸՍՏ ՊԱՏԵՂԻ, մ. Ըստ պատ-

շաճի, պատեհաբար:
ՊԱՏԵՀԱԲԱՐ, մ. Պատեհապէս, ըստ
պատշաճի, ի դէպ, օրինօք:
ՊԱՏԵՀԱԳՈՅՆ, ա. մ. Յարմարագոյն,
վայելչական:
ՊԱՏԵՀԱՊԷՍ, տե՛ս ՊԱՏԵՀԱԲԱՐ:
ՊԱՏԵՀՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Պատշաճողութիւն,
արժանաւորութիւն: 2. Դիպուած, դէպք:
ՊԱՏԵՆԱԶԷՆ, ա. Զրահաւոր:
ՊԱՏԵՐԱԶՄ, գ. Ռազմ. խաղմ, կռիւ,
մարտ, ճակատ, ճակատամարտ, պայքար:
– ՏԱԼ ՊԱՏԵՐԱԶՄ. Պատերազմիկ:
ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԶԱՐԹՈՅՑ, ա. Խռովայոյգ:
ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ, ա. 1. Պատերազմիկ,
պատերազմող: 2. գ. փիւք. Սատանայ:
ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԻՑ, ա. 1. Մարտակից, նի-
զակակից: 2. Հակառակամարտ, ախոյե-
ան, ոսոխ:
ՊԱՏԵՐԱԶՄԱՍԷՆ, ա. Կռուասէր:
ՊԱՏԵՐԱԶՄԱՏԵԱՅ, ա. Վատամիրտ:
ՊԱՏԵՐԱԶՄԱՏՈՒ, ա. Պատերազմող, թըշ-
նամի:
ՊԱՏԵՐԱԶՄԵԼ (իմ), չբ. Տալ պատերազմ,
մարտնչել, կռուել, մրցել, ճգնել:
ՊԱՏԵՐԱԶՄԻԿ, ա. 1. տե՛ս ՊԱՏԵՐԱԶ-
ՄԱԿԱՆ: 2. Պատերազմող, ռազմիկ:
ՊԱՏԵՐԱԶՄԻԶ, ա. Պատերազմող, թշնա-
մի, ոսոխ, դիմամարտ, ընդդիմամարտ:
ՊԱՏԵՐԱԶՄՈՂ, ա. գ. 1. Ռազմիկ, մար-
տիկ: 2. Հակառակորդ, դիմամարտ, թըշ-
նամի, ոսոխ: 3. նման, Հակառակ, նեղիչ:
4. Պատերազմական:
ՊԱՏՃԱԾՈՒ, ա. Պատժարար:
ՊԱՏԺԱԿԱՆ, ա. 1. Պատժողական, պատ-
ժաւորական, վրիժախնդրական: 2. Պատ-
ժապարտ, յանցաւոր:
ՊԱՏԺԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Պատժապար-
տութիւն:
ՊԱՏԺԱԿԻՑ, ա. Դատապարտակից,
տանջանակից:
ՊԱՏԺԱՊԱՐՏ, ա. գ. Յանցաւոր, դատա-
պարտ:

ՊԱՏԺԱՊԱՐՏԵԼ, նբ. Դատապարտել,
պատուհասել:
ՊԱՏԺԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Յանցաւորու-
թիւն, դատապարտութիւն:
ՊԱՏԺԱՐԱՆ, գ. Տանջանարան:
ՊԱՏԺԱՐԱՐ, տե՛ս ՊԱՏԺԱԾՈՒ:
ՊԱՏԺԱՒՈՐ, ա. 1. Դատապարտ: 2. Պատ-
ժապարտ, պարտաւոր, չարագործ: 3.
Պատժական:
ՊԱՏԺԱՒՈՐԱԿԱՆ, ա. Պատժական,
պատժողական:
ՊԱՏԺԵԼ, նբ. Դատապարտել, պատուհա-
սել, յանդիմանել, կշտամբել:
ՊԱՏԺՈՂԱԿԱՆ, ա. Պատժական:
ՊԱՏԻԺ, գ. Պատուհաս, տանջանք, վրէժ:
ՊԱՏԻՃ, գ. 1. Կնճիթ: 2. Կեղև, փոճոկ,
պատեան:
ՊԱՏԻՐ, ա. 1. Պատրողական, պատրա-
կան, խաբէական: 2. գ. Պատրանք, խա-
բէութիւն, մոլորութիւն:
ՊԱՏԻԻ, գ. 1. Շուք, փառք: 2. Փառաւոր-
ութիւն, պարծանք, շնորհ, յարգանք,
մեծարանք: 3. Արժանիք: 4. Պարգև, ըն-
ծայ, նուէր:
– ՊԱՏԻԻ ԱՌՆԵԼ. Պատուել, մեծարել:
– ՊԱՏԻԻ ՎԱՐՍԻՆ, տե՛ս ՎԱՐՍԱԿԱԼ:
ՊԱՏԿԱՆ, ա. Պատկանաւոր, պատշաճ,
յարմար, դիպող:
ՊԱՏԿԱՆԱԲԱՐ, մ. Ըստ պատշաճի, ար-
ժանապէս, յարմարապէս, պատկանապէս:
ՊԱՏԿԱՆԱԿԻՐ, ա. Պատկանաւոր, գե-
ղեցկայարմար, վայելչական:
ՊԱՏԿԱՆԱՊԷՍ, տե՛ս ՊԱՏԿԱՆԱԲԱՐ:
ՊԱՏԿԱՆԱՏԵՍԱԿ, ա. Վայելչատեսակ,
գեղեցիկ:
ՊԱՏԿԱՆԱՒՈՐ, ա. Պատկան, պատշա-
ճաւոր, բարեյարմար, յանկաւոր, վայե-
լուչ, յաջող:
ՊԱՏԿԱՆԱՒՈՐԱԲԱՐ, տե՛ս ՊԱՏԿԱՆԱ-
ԲԱՐ:
ՊԱՏԿԱՆԱՒՈՐԵԼ, տե՛ս ՊԱՏԿԱՆԵԼ:
ՊԱՏԿԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Յարմարու-

թիւն, յանկաւորութիւն, պատշաճութիւն, պատկանութիւն:
ՊԱՏԿԱՆ ԴԱՐԱՆ, գ. Կապարճք:
ՊԱՏԿԱՆԵՆԼ¹, նբ. Պատշաճի, յարմարել, միաբանել, շարայարել, յոռուլ:
ՊԱՏԿԱՆԵՆԼ² (իմ), չբ. Ի դէպ գալ, յարմարել:
ՊԱՏԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, ՊԱՏԿԱՆՈՒՄՆ, գ. Պատկանաւորութիւն:
ՊԱՏԿԱՌ, ա. Պատկառոտ, պատկառելի, ամօթխած:
- ՊԱՏԿԱՌ ԿԱԼ. Ուշ ունել, փոյթ յանձին ունել, զգոյշ լինել կալ, դիտել:
ՊԱՏԿԱՌԱՆՔ, գ. 1. Պատկառութիւն, պատկառումն, ակնածութիւն, ամօթխածութիւն, Համեստութիւն: 2. Ամօթոյք:
ՊԱՏԿԱՌԵԼ, չբ. 1. Ակնածել: 2. Զամօթի Հարկանել, ամաչել, չիկնել: 3. Պատկառ կալ, զգուշանալ: 4. նբ. տե՛ս ՊԱՏԿԱՌԵՅՈՒՅԱՆԵԼ:
ՊԱՏԿԱՌԵԼԻ, ա. 1. Ակնածելի: 2. Ամօթալի: 3. Պատկառոտ, ամօթխած:
ՊԱՏԿԱՌԵՅՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Պատկառել, պատկառուկս արկանել, ամաչեցուցանել, յամօթ առնել, յանդիմանել:
ՊԱՏԿԱՌՈՏ, ա. Պատկառելի, ամօթխած:
ՊԱՏԿԱՌՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՊԱՏԿԱՌԱՆՔ:
ՊԱՏԿԱՌՈՒԿՍ ԱՐԿԱՆԵԼ. Պատկառեցուցանել, երկեղուկս արկանել:
ՊԱՏԿԱՌՈՒՄՆ, գ. Պատկառութիւն, պատկառանք:
ՊԱՏԿԵՐ, գ. 1. Նկար: 2. Արձան: 3. Տեսիլ, երեսք, դէմք, կերպարան:
ՊԱՏԿԵՐԱԳՈՐԾ, ա. գ. 1. Անդրիանտագործ: 2. Պատկերահան, նկարիչ:
ՊԱՏԿԵՐԱԳՐԵԼ, նբ. 1. Նկարել, քանդակել: 2. Նկարազրել, նմանեցուցանել, օրինակել:
ՊԱՏԿԵՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ:
ՊԱՏԿԵՐԱԶԳԵՍ ԼԻՆԵԼ. Նմանել:
ՊԱՏԿԵՐԱԿԱԶՄ, ա. գ. Պատկերահան, նկարիչ:

ՊԱՏԿԵՐԱԿԵՐՊ, ա. Պատկերատիպ:
ՊԱՏԿԵՐԱԿԻՑ, ա. Կերպարանակից:
ՊԱՏԿԵՐԱՀԱՆ, գ. Նկարիչ:
ՊԱՏԿԵՐԱՆԱԼ, չբ. 1. Կերպարանել, ձեւնալ, նմանել: 2. Տպանալ:
ՊԱՏԿԵՐԱՊԱՇՏ, ա. Կռապաշտ:
ՊԱՏԿԵՐԱՊԱՇՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Կռապաշտութիւն:
ՊԱՏԿԵՐԱՏԻՊ, տե՛ս ՊԱՏԿԵՐԱԿԵՐՊ:
ՊԱՏԿԵՐԱՅՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Նկարազրել, տպաւորել, կերպարանել:
ՊԱՏԿԵՐԵԼ, նբ. 1. Պատկերացուցանել, կերպացուցանել, ձեւացուցանել, նմանեցուցանել, տպաւորել: 2. չբ. տե՛ս ՊԱՏԿԵՐԱՆԱԼ:
ՊԱՏԿԵՐՈՒՄՆ, գ. Պատկեր, նմանութիւն:
ՊԱՏԿԻՆԵԼ, նբ. Պատուաստել:
ՊԱՏՃԱՌ, մանաւանդ՝ ՊԱՏՃԱՌՔ, գ. 1. Հանդամանք, Հաւակ, սկիզբն, առիթ: 2. Պատճառանք, պատրուակ: 3. Պատճառաբանութիւն: 4. Վնաս, յանցանք:
- Ի ՊԱՏՃԱՌՍ, Ի ՊԱՏՃԱՌ, Ի ՊԱՏՃԱՌՈՅ, ՊԱՏՃԱՌԱԻ, ԱՌ ՊԱՏՃԱՌԷ, նխդ. Յաղազս, աղազաւ, սակս, վասն:
ՊԱՏՃԱՌԱԲԱՆԱԿԱՆ, ա. 1. Փաստաբանական: 2. Պատճառական:
ՊԱՏՃԱՌԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Պատճառք:
ՊԱՏՃԱՌԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Պատճառանք, Հնարք:
ՊԱՏՃԱՌԱԽՆԴԻՐ, ա. Պատճառասէր, փաստասէր:
ՊԱՏՃԱՌԱԿԱՆ, ա. Պատճառաւոր:
ՊԱՏՃԱՌԱԿԻՑ, ա. Գործակից:
ՊԱՏՃԱՌԱԿՅՈՒԹԻՒՆ, գ. Գործակցութիւն:
ՊԱՏՃԱՌԱՆՔ, գ. Պատրուակ, պատճառ:
ՊԱՏՃԱՌԱՍԷՐ, տե՛ս ՊԱՏՃԱՌԱԽՆԴԻՐ:
ՊԱՏՃԱՌԱՒՈՐ, ա. 1. Պատճառական, արարած: 2. Յանցաւոր, մեղաւոր:
ՊԱՏՃԱՌԵԼ, չբ. Ձեւացուցանել, կցկցել, յօդել, կերպարանել, ձեւանալ:

ՊԱՏՃԵԱՆ, տե՛ս ՊԱՏՃԷՆ:
ՊԱՏՃԵՆԱԲԵՐ, ա. Թղթաբեր:
ՊԱՏՃԷՆ, գ. 1. Օրինակ, պատճիկ: 2. Գրուեթիւն: 3. Գլուխ, հատուած (գրուած-քի):
ՊԱՏՃԻԿ, տե՛ս ՊԱՏՃԷՆ (1):
ՊԱՏՄԱԲԱՆ, ա. գ. Պատմիչ, պատմաբա-
նիչ:
ՊԱՏՄԱԲԱՆԵԼ, նբ. 1. Պատմել, պատ-
մագրել, ճառել: 2. Քարոզել, հռչակել:
ՊԱՏՄԱԲԱՆԻՉ, տե՛ս ՊԱՏՄԱԲԱՆ:
ՊԱՏՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Պատմութիւն,
ճառ:
ՊԱՏՄԱԳԻՐ, ա. գ. 1. Մատենագիր,
պատմագրող, պատմիչ: 2. Պատմագրա-
կան:
ՊԱՏՄԱԳՈՎ, ա. Ներբողական:
ՊԱՏՄԱԳՐԱԿԱՆ, տե՛ս ՊԱՏՄԱԳԻՐ (2):
ՊԱՏՄԱԳՐԱՊԷՍ, մ. Պատմողաբար:
ՊԱՏՄԱԳՐԵԼ, նբ. Մատենագրել:
ՊԱՏՄԱԳՐՈՂ, տե՛ս ՊԱՏՄԱԳՐ (1):
ՊԱՏՄԵԼ, նբ. Ազդել, յայտնել, ծանուցա-
նել, հռչակել:
ՊԱՏՄԻՉ, ա. գ. 1. Պատմող: 2. Վերծա-
նող, մեկնիչ:
ՊԱՏՄՈՂ, տե՛ս ՊԱՏՄԻՉ (1):
ՊԱՏՄՈՂԱԲԱՐ, տե՛ս ՊԱՏՄԱԳՐԱՊԷՍ:
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Զրոյցք, ճառ: 2. Մեկնութիւն, բացատրութիւն:
ՊԱՏՄՈՒՃԱԿ, գ. Հանդերձապետ (հան-
դերձների պետ վերակացու):
ՊԱՏՄՈՒՃԱՆ, գ. 1. Պարեգօտ: 2. Ընդ-
հանրապէս զգեստ:
- Կրկին ՊԱՏՄՈՒՃԱՆ. Վերարկու:
ՊԱՏՄՈՒՃԱՆԱՍՓԱԾ ԱՌՆԵԼ, Զգեցու-
ցանել:
ՊԱՏՄՈՒՃԱՆԵԼ (իմ), չբ. Զգեստաւորել,
զգեհուլ:
ՊԱՏՆԷՇ, գ. Պատուար, որմափակ:
ՊԱՏՇԱՃ, ա. 1. Պատեհ, պատկան, պատ-
շաճաւոր, յանկաւոր, յարմար, արժան,
իրաւացի, վայելուչ: 2. գ. Պատշաճու-

թիւն, դիպողութիւն, յարմարութիւն: 3.
մ. Ըստ արժանւոյն, ըստ պատշաճի, ըստ
պատշաճից, պատշաճաբար:
- ՊԱՏՇԱՃ Է, ՊԱՐՏ ԵՒ ՊԱՏՇԱՃ Է, մբ.
Անկ է, արժան է:
- ԸՍՏ ՊԱՏՇԱՃԻ, ԸՍՏ ՊԱՏՇԱՃԻՅ, տե՛ս
ՊԱՏՇԱՃ (3):
ՊԱՏՇԱՃԱԲԱՐ, մ. 1. Ըստ պատշաճի,
պատշաճապէս: 2. ա. Պատշաճական:
ՊԱՏՇԱՃԱԳՈՅՆ, ա. Քաջայարմար, վա-
յելչական, պատկանաւոր:
ՊԱՏՇԱՃԱԿԱՆ, տե՛ս ՊԱՏՇԱՃ,
ՊԱՏՇԱՃԱՊԷՍ, տե՛ս ՊԱՏՇԱՃԱԲԱՐ:
ՊԱՏՇԱՃԱՌՈՐ, ա. 1. տե՛ս ՊԱՏՇԱՃ: 2.
Մերձաւոր:
ՊԱՏՇԱՃԵԼ¹, նբ. Պատշաճեցուցանել,
յարմարեցուցանել, յօրինել, յարդարել:
ՊԱՏՇԱՃԵԼ², չբ. Յարմարել, ի դէպ գալ:
ՊԱՏՇԱՃԵՅՈՒՅԱՆԵԼ, տե՛ս ՊԱՏՇԱՃ-
ՃԵԼ¹:
ՊԱՏՇԱՃՈՂ, ա. Պատշաճ, համեմատ:
ՊԱՏՇԱՃՈՂԱԿԱՆ, տե՛ս ՊԱՏՇԱՃ (1):
ՊԱՏՇԱՃՈՂՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Վայելչու-
թիւն, բարեյարմարութիւն, գեղեցկու-
թիւն: 2. Պատշաճութիւն, դիպողութիւն,
յարմարութիւն:
ՊԱՏՇԱՃՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Յարմարութիւն,
աշողութիւն, արժանիք: 2. Վայելչու-
թիւն, բարեձևութիւն:
- ՊԱՏՇԱՃՈՒԹԵԱՄԲ, մ. Ըստ պատշաճի:
ՊԱՏՇԱՃ ՈՒՄՆ, գ. Պատշաճութիւն,
յարմարութիւն:
ՊԱՏՇԳԱՄ, գ. Արեգականի:
- ՊԱՏՇԳԱՄ ԴՐԱՅ. Նախադուռն, գա-
ւիթ:
ՊԱՏՇԿԱՄ, ՊԱՏՇԿԱՄԲ, տե՛ս ՊԱՏՇԸ-
ԳԱՄ:
ՊԱՏՈՒԱԲԱՆԵԼ, նբ. չբ. Գովել, նազա-
բանել:
ՊԱՏՈՒԱԲԱՐ, մ. Պատուով:
ՊԱՏՈՒԱԲԵՐ, մ. Պատկառելի, փառաւոր:
ՊԱՏՈՒԱԴԻՐ, ա. Շքագիր, պատուամա-

տոյց, փառաւորիչ:

ՊԱՏՈՒԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Մեծարանք:

ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ, ա. 1. Պատուաւոր, մեծա-
րոյ, յարգի, արգոյ, ազնիւ, փառաւոր,
պատկառելի: 2. Մեծագին, մեծագնի, մե-
ծածախ:

- ՊԱՏՈՒԱԿԱՆՔ, գ. Ազնուականք, իշ-
խանք, մեծամեծք:

ՊԱՏՈՒԱԿԱՆԳԻՒՏ, ա. Պատուական,
մեծագին, յարգի:

ՊԱՏՈՒԱԿԱՆԱԳՈՅՆ, ա. Յարգագոյն:

ՊԱՏՈՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Լաւութիւն:
2. Ազնուականութիւն: 3. Ամբարհաւա-
ճութիւն, ճոխութիւն:

ՊԱՏՈՒԱԿԻՅ, ա. 1. Համապատիւ, փա-
ռակից: 2. Հաւասարապատիւ:

ՊԱՏՈՒԱԿՅՈՒԹԻՒՆ, գ. Համապատուու-
թիւն, փառակցութիւն:

ՊԱՏՈՒԱՄԱՏՈՅՅ, տե՛ս ՊԱՏՈՒԱԴՐ:

ՊԱՏՈՒԱՆԴԱՆ, գ. Աթոռակ (ոտքերի
տակ դրուող), խարխախ:

ՊԱՏՈՒԱՍԷՐ, ա. 1. Փառասէր, ամբար-
հաւած: 2. Արի, պարկեշտ, նազելի: 3.
Մարդասէր, մեծահոգի, առատապարգև:

ՊԱՏՈՒԱՍԻՐԱԲԱՐ, մ. Պատուասիրա-
պէս:

ՊԱՏՈՒԱՍԻՐԱՊԷՍ, տե՛ս ՊԱՏՈՒԱՍԻ-
ՐԱԲԱՐ:

ՊԱՏՈՒԱՍԻՐԵԼ, նբ. չբ. 1. Մեծարել,
յարգել: 2. Պարծել, պանծալ, փառաւոր
լինել:

ՊԱՏՈՒԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Փառասի-
րութիւն: 2. Մարդասիրութիւն, մեծա-
րանք, պատիւ:

ՊԱՏՈՒԱՍՏ, գ. 1. Երիթ ուռ: 2. Յաւելու-
ած, վերադրութիւն:

- ՈՐԴԻ ՊԱՏՈՒԱՍՏԻ, տե՛ս ՈՐԴԵԳԻՐ:

- ՊԱՏՈՒԱՍՏԻ ՀԱՅՐ, տե՛ս ՀԱՅՐԱ-
ԳԻՐ:

ՊԱՏՈՒԱՍՏԵԼ, նբ. 1. Պատկինել: 2. փխբ.
կցել, զօղել, յօղել, կցկցել, կարկատել:

ՊԱՏՈՒԱՍԱՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Պատուազրու-

թիւն, մեծարանք:

ՊԱՏՈՒԱՐ, գ. Նախապարիսպ, պատնէշ:
ՊԱՏՈՒԱՌՈՐ, ա. գ. 1. Պատուական, ազ-
նուական, իշխան, ճոխ: 2. Արգոյ, յար-
գոյ, շքեղ, լաւ:

ՊԱՏՈՒԱՌՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Իշխանու-
թիւն, մեծութիւն: 2. Պատուասիրութիւն,
պատիւ:

ՊԱՏՈՒԵԼ, նբ. 1. Պատիւ առնել, մեծարել,
յարգել: 2. Նախապատուել: 3. Պաշտել:
ՊԱՏՈՒԷՐ, գ. Հրաման, պատուիրան,
պատգամ:

- ՊԱՏՈՒԷՐ ՏԱԼ՝ ԴՆԵԼ՝ ԱՌՆԵԼ. 1.
Հրաման տալ, պատուիրել: 2. Ազդ առ-
նել:

ՊԱՏՈՒԻՐԱԿ, գ. Նուիրակ, խնդրակ:

ՊԱՏՈՒԻՐԱՆ, գ. Պատուէր, պատգամ,
օրինադրութիւն:

ՊԱՏՈՒԻՐԱՆԱԴՐԵԼ, նբ. Օրինադրել,
պատուիրել:

ՊԱՏՈՒԻՐԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Պատուի-
րան:

ՊԱՏՈՒԻՐԱՆԱԶԱՆՅ, ա. Օրինազանց,
յանցաւոր:

ՊԱՏՈՒԻՐԱՆԱԶԱՆՅՈՒԹԻՒՆ, գ. Պա-
տուիրանհատութիւն, հրամանհատու-
թիւն, պատուիրանաւանդութիւն:

ՊԱՏՈՒԻՐԱՆԱԿԱՍԱՐ, ա. Պատուիրա-
նապահ, հրամանակատար:

ՊԱՏՈՒԻՐԱՆԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՊԱ-
ՏՈՒԻՐԱՆԱԶԱՆՅՈՒԹԻՒՆ:

ՊԱՏՈՒԻՐԱՆԱՊԱՀ, ա. Պատուիրանա-
կատար, հրամանակատար:

ՊԱՏՈՒԻՐԱՆԱԻԱՆԴՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՊԱ-
ՏՈՒԻՐԱՆԱԶԱՆՅՈՒԹԻՒՆ:

ՊԱՏՈՒԻՐԵԼ, նբ. Պատուէր տալ, պատու-
իրանադրել, կարգել, սահմանել, որոշել:

ՊԱՏՈՒՀԱՆ, գ. 1. Լուսամուտ, լուսան-
ցոյց, լուսանցք: 2. Պահարան (պատի մէջ
սարքած):

- ՊԱՏՈՒՀԱՆՔ, փխբ. յոգն. Զգայա-
րանք:

ՊԱՏՈՒՀԱՍ, գ. 1. Պատիժ: 2. Տանջանք: 3. Սպառնալիք: 4. Սաստ, կշտամբանք, յանդիմանութիւն: 5. Յանցանք, ոճիր: ՊԱՏՈՒՀԱՍԱԼԻՑ, ա. Ահարկու (պատուհասներով լի): ՊԱՏՈՒՀԱՍԱԿԱՆ, ա. Ահաբիւն, ահարկու, անխնայ: ՊԱՏՈՒՀԱՍԱԿՈԾ ԱՌՆԵԼ. Պատուհասել: ՊԱՏՈՒՀԱՍԱՊԱՐՏ, ա. Պատժապարտ: ՊԱՏՈՒՀԱՍԵԼ, նբ. 1. Պատժել, տանջել: 2. Պատուհասակոծ առնել, յանդիմանել, սաստել: ՊԱՏՈՒՀԱՍՈՂԱԿԱՆ, ա. Յանդիմանական, կշտամբողական: ՊԱՏՈՒՄՆ, գ. Դիպատութիւն: ՊԱՍՊԱՐԱՆ, գ. 1. Ապաստան, յարկի տեղի, պահպանարան: 2. Իբրբ. Պաշտպան, հովանաւոր, գործակիրք, օգնական: 3. Ամբուլութիւն, նեցուկ: - ՊԱՍՊԱՐԱՆ ԼԻՆԵԼ. Պատսպարել, պաշտպանել, հովանաւորել: ՊԱՍՊԱՐԱՆԵԼ, տե՛ս ՊԱՍՊԱՐԵԼ: ՊԱՍՊԱՐԵԼ¹, նբ. 1. Պաշտպանել, հովանաւորել, ընդունել: 2. Հանգուցանել: 3. Շուրջ պատել, ամփոփել: - ՊԱՍՊԱՐԵԼ ԶԱՆԶՆ. Կազդուրել: ՊԱՍՊԱՐԵԼ² (իմ), չբ. 1. Ապաստան լինել, ապաստանել, ապաւինել: 2. Ունել զտեղի, զետեղել, ժողովել, հանգչել: 3. Յոտն կալ, կազդուրել, զօրանալ: ՊԱՍՊԱՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, տե՛ս ՊԱՍՊԱՐԵԼ¹: ՊԱՍՊԱՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Պաշտպանութիւն, ամբուլութիւն: ՊԱՏՐԱԽԱՌՆ, ա. մ. Խաբեպատիր: ՊԱՏՐԱԿԱՆ, ա. Պատրողական, պատիր: ՊԱՏՐԱՆՔ, գ. Պատիրք, խաբէութիւն, նենգ, դաւ: - Ի ՊԱՏՐԱՆՍ ԱՐԿԱՆԵԼ, ՊԱՏՐԱՆՍ ՄԱՏՈՒՑԱՆԵԼ, Պատրել, խաբել: ՊԱՏՐԱՍ, ա. 1. Կազմ: 2. Յօժար: 3. Առ-

ձեռն, ներկայ, առձեռն, պատրաստ: 4. Անձնապահ, զգոյշ: 5. մ. Զգուշութեամբ, պատրաստարար: - ՊԱՏՐԱՍ ԱՌՆԵԼ, տե՛ս ՊԱՏՐԱՍԵԼ: - ՊԱՏՐԱՍ ԼԻՆԵԼ, տե՛ս Ի ՊԱՏՐԱՍԻ ՈՒՆԵԼ: - Ի ՊԱՏՐԱՍԻ ՈՒՆԵԼ. Պատրաստ լինել: ՊԱՏՐԱՍԱԲԱՐ, մ. 1. Անյապաղ, յօժարութեամբ: 2. Զգուշութեամբ: 3. Դիւրաւ, յաջողակարար: ՊԱՏՐԱՍԱԳՈՅՆ, ա. Դիւրապատրաստ, առձեռն: ՊԱՏՐԱՍԱԿԱՆ, ա. 1. Պատրաստ, դիւրապատրաստ: 2. Դիպող, պատեհ: ՊԱՏՐԱՍԱՊԷՍ, տե՛ս ՊԱՏՐԱՍԱԲԱՐ: ՊԱՏՐԱՍԵԼ, նբ. 1. Պատրաստ առնել, հանդերձել, կազմել, յարդարել: 2. կ. չբ. Պատրաստ լինել, զգուշանալ: ՊԱՏՐԱՍՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Յօժարութիւն: 2. Հանդերձանք, կազմած, կահ, սպաս: 3. Զգուշութիւն: - ՊԱՏՐԱՍՈՒԹԵԱՄԲ, մ. Պատրաստարար, հանդերձանօք: ՊԱՏՐԵԼ, նբ. Ի պատրանս արկանել, խաբել, դաւել, որսալ: ՊԱՏՐԻԱՐԳ, գ. (եկեղց.) Հայրապետ, եպիսկոպոսապետ: ՊԱՏՐԻԱՐԳԱՐԱՆ, գ. Կաթողիկոսարան: ՊԱՏՐԻԱՐԳՈՒԹԻՒՆ, գ. Հայրապետութիւն: ՊԱՏՐԻԿ, գ. Բղեաշխ, նախարար, եպարքոս: ՊԱՏՐԻՉ, ա. 1. Պատրող, խաբեբայ, հրապուրիչ: 2. Պատիր, պատրողական: ՊԱՏՐՈՂ, տե՛ս ՊԱՏՐԻՉ: ՊԱՏՐՈՂԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Խաբեբայութիւն: ՊԱՏՐՈՂԱԲԱՆ, մ. Պատրելով: ՊԱՏՐՈՂԱԿԱՆ, ա. Խաբէական, ստայօղ, պատիր, մոլար: ՊԱՏՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, գ. Պատրանք, խաբէութիւն:

ՊԱՏՐՈՅԳ, ՊԱՏՐՈՅԿ, գ. Բուծիչն:
ՊԱՏՐՈՒԱԿ, գ. 1. Ծածկոյթ, պարտակ,
քօղ, գլխաշուք: 2. Դիմակ: 3. փխբ. Կեղ-
ծիք, պատճառանք, միահանէք:
ՊԱՏՐՈՒԱԿԵԼ, նբ. Ծածկել, քօղարկել,
պատել, պարածածկել, առագաստել, վա-
րագործել:
ՊԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՊԱՏՐՈՂՈՒԹԻՒՆ:
ՊԱՏՐՈՒՃԱԿ, գ. 1. Պատարագ: 2. Մաս-
նաւորապէս՝ ոչխար: 3. Ռոճիկ:
ՊԱՏՐՈՒՄՆ, գ. Պատրանք:
ՊԱՐ, գ. 1. Կաքաւք: 2. Հոյլք: 3. Ջոկ: 4.
Շար:
- ՊԱՐ ԱՌԵՆՈՒԼ. 1. Պարել, կաքաւել: 2.
Պարառել, պարունակել, բովանդակել:
- ՊԱՐ ԱՆՅԱՆԵԼ, Ի ՊԱՐ ԱՆՅԱՆԵԼ,
ՊԱՐ ԳԱԼ, Ի ՊԱՐՈՒ ԳԱԼ, ՊԱՐ ՅՕՐԻ-
ՆԵԼ, ՊԱՐՍ ԽՄԲԵԼ, ՊԱՐՍ ՏԱԼ, տե՛ս
ՊԱՐ ԱՌԵՆՈՒԼ (1):
- ՊԱՐ ԱՐԿԱՆԵԼ, Շուրջ պատել, շրջա-
պատել, պարապնդել:
ՊԱՐԱԲԱՌԵԱԿ, նբ. Ի բաց բառնալ, խլել,
ջնջել:
ՊԱՐԱԲԵՐԵԼ, նբ. Շրջաբերել, պարբերել:
ՊԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՇՐՋԱԲԵՐՈՒ-
ԹԻՒՆ:
ՊԱՐԱԳԱՅ, ա. 1. Շրջագայ: 2. գ. Շրջա-
գայութիւն, պարաբերութիւն, շրջան: 3.
Հանգամանք, հետևանք:
ՊԱՐԱԳԱՅԵԼ (ԻՄ), տե՛ս ՇՐՋԱԳԱՅԵԼ
(ԻՄ):
ՊԱՐԱԳԱՅՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՇՐՋԱԳԱ-
ՅՈՒԹԻՒՆ:
ՊԱՐԱԳԻԾ, գ. Շրջաչափութիւն, շրջա-
չափումն:
ՊԱՐԱԳԼՈՒԽ, գ. Գլուխ (պարի կամ գլն-
դի), պարապետ, պարառաջ:
ՊԱՐԱԳԾԵԼ, նբ. Պարագրել:
ՊԱՐԱԳՐԵԼ, նբ. 1. Բովանդակել, պարու-
նակել: 2. Շուրջ պատել, շրջափակել,
պարփակել: 3. Ստորագրել, նկարագրել,
գծագրել, գրոշմել, սահմանել:

ՊԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Պարփակումն,
բովանդակութիւն, սահման: 2. Ստո-
րագրութիւն:
ՊԱՐԱԳՕՏԵԼ (ԻՄ), հբ. Գօտևորել:
ՊԱՐԱԴԻՏԵԼ, չբ. Պարահայել, պարատե-
սել, քննել:
ՊԱՐԱԾԱԾԿԵԼ, նբ. Պատսպարել, պա-
րասքօղել:
ՊԱՐԱԾԱԾԿՈՒԹԻՒՆ, գ. Պատսպարու-
թիւն:
ՊԱՐԱԾԵԼ, նբ. չբ. Շուրջ ածել, շրջաբե-
րել:
ՊԱՐԱԿԱՆՈՆ, ա. Անսովոր:
ՊԱՐԱԿԻՅ, ա. Դասակից:
ՊԱՐԱԿՅՈՒԹԻՒՆ, գ. Դասակցութիւն:
ՊԱՐԱՀԱՅԵԼ (ԻՄ), տե՛ս ՊԱՐԱԴԻՏԵԼ:
ՊԱՐԱՀՈՄԵԼ, նբ. Ժողովել, միաւորել:
ՊԱՐԱՅԱԾԵԼ (ԻՄ), չբ. Շրջագայել:
ՊԱՐԱՅԱԾՈՒՄՆ, գ. Պարաբերութիւն,
շրջաբերութիւն:
ՊԱՐԱՆ, գ. Ջուան, ճոպան, խառան, կա-
ռան, լար, տոնն, առասան, կապ:
ՊԱՐԱՆԵԼ (ԻՄ), չբ. Վերագարծել:
ՊԱՐԱՆՈՅ, գ. 1. Վիզ, փող, ուլն: 2.
(աշխարհ) Կիրճ (ծովի): 3. (աշխարհ) Նե-
ղուց:
- ԽԻՍՏ ՊԱՐԱՆՈՅ. Յամառութիւն:
ՊԱՐԱՊ, գ. Պարապութիւն, անգործու-
թիւն:
- ՊԱՐԱՊ ԱՌԵՆՈՒԼ, Պարապումն առնուլ,
հանգչել:
- ՊԱՐԱՊ ԲԵՐԵԼ՝ ԿԱՅՈՒՅԱՆԵԼ՝ ՏԱԼ.
Պարապել, զբաղել:
- ՊԱՐԱՊՈՎ, մ. Ըստ պարապութեան:
ՊԱՐԱՊ ԺԱՄ. Միջոց:
ՊԱՐԱՊԱՆԱԼ, տե՛ս ՊԱՐԱՊԵԼ (1):
ՊԱՐԱՊԱՏԵԼ (ԻՄ), չբ. 1. Փարել: 2. Քոշ-
քել, քոշքոտել:
ՊԱՐԱՊԵԼ, չբ. 1. Պարապ առնուլ, պա-
րապանալ, դատարկանալ, յետս կալ: 2.
Պարապ բերել, դեգերել, զհետ լինել
իմիք, պատկառ կալ:

ՊԱՐԱՊԵՏ, գ. Պարագլուխ:
ՊԱՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Գլխաւորութիւն
(պարագլուխ լինելը):
ՊԱՐԱՊԵՅՈՒՅԱՆԵԼ, պր. 1. Զբաղեցուցանել, կրթել: 2. Վարժեցուցանել, վարժել: 3. Դատարկացուցանել: 4. Հրաժարեցուցանել:
ՊԱՐԱՊԵՆԴԵԼ, նբ. Պնդել, պատել, գսպել, կաշկանդել, կսպել:
ՊԱՐԱՊՈՐԳ, ա. Անդործ, դատարկ:
ՊԱՐԱՊՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Պարապ, անզբաղութիւն, հանդարտութիւն: 2. Հանապազորդութիւն, դեգեբանք:
- ԸՍՏ ՊԱՐԱՊՈՒԹԵԱՆ, մ. Պարապով:
ՊԱՐԱՊՈՒՄԵՆ, գ. Պարապութիւն:
- ՊԱՐԱՊՈՒՄԵՆ ԱՌԵՆՈՒԼ, տե՛ս ՊԱՐԱՊԱՌԵՆՈՒԼ:
ՊԱՐԱՌԱՋ, տե՛ս ՊԱՐԱԳԼՈՒԽ:
ՊԱՐԱՌԵԼ, նբ. Շուրջ պատել, պարագրել, բովանդակել, պարունակել:
ՊԱՐԱՌՈՅԵԼ, չբ. Շրջապատել:
ՊԱՐԱՌՈՒ, ա. Բովանդակիչ, պարունական:
ՊԱՐԱՍՔՕՂԵԼ, նբ. Պարածածկել:
ՊԱՐԱՏԵՍԵԼ, տե՛ս ՊԱՐԱԴԻՏԵԼ:
ՊԱՐԱՐ, գ. Պարարումն:
ՊԱՐԱՐԱԿ, ա. Պարարտ, գէր:
ՊԱՐԱՐԵԼ, նբ. Պարարտացուցանել, բուծանել:
ՊԱՐԱՐՈՒՄԵՆ, գ. Բուծումն:
ՊԱՐԱՐՏ, ա. 1. Պարարակ, գէր, իւղալից, ճարպապարարտ: 2. Արգաւանդ, բերրի, բարգաւաճ:
- ՊԱՐԱՐՏՔ, գ. Պարարտութիւն, ճարպութիւն, ճարպ:
ՊԱՐԱՐՏԱՆԱԼ, չբ. 1. Գիրանալ: 2. Կիւր. Լիանալ:
ՊԱՐԱՐՏՅՈՒՅԱՆԵԼ, պր. Պարարել:
ՊԱՐԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Գիրութիւն: 2. Կիւր. Լիութիւն, առատութիւն:
ՊԱՐԱԻԱՆԴ, գ. 1. Ոտնակապ, ոտնակապանք: 2. Ընդհանրապէս կապ,

կապանք, շղթայ:
ՊԱՐԱԻԱՆԴԵԼ, նբ. 1. Պարապնդել, պատտել, կապել: 2. Կիւր. Պատել, պաշարել, կաշկանդել:
ՊԱՐԱԻՈՐ, ա. գ. Պարաւորակ:
ՊԱՐԱԻՈՐԱԿ, տե՛ս ՊԱՐԱԻՈՐ:
ՊԱՐԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Պար, դաս, խումբ, խմբակցութիւն:
ՊԱՐԳԵՒ, մանաւանդ՝ ՊԱՐԳԵՒՔ, գ. 1. Շնորհք, տուրք, ձիր: 2. Ռոճիկ, թոշակ: 3. Մրցանակ:
ՊԱՐԳԵՒԱՐԱՇԽ, ա. Շնորհաբաշխ, շնորհածիր, պարգևատու, պարգևածիր:
ՊԱՐԳԵՒԱՐԱՇԽԵԼ, նբ. Պարգևատրել, առատաձեռնել, շնորհել:
ՊԱՐԳԵՒԱՐԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, գ. Առատաձեռնութիւն:
ՊԱՐԳԵՒԱՐԵՐ, ա. Պարգևատու:
ՊԱՐԳԵՒԱԿԱՆ, ա. Շնորհական:
ՊԱՐԳԵՒԱՋԻՐ, տե՛ս ՊԱՐԳԵՒԱՐԱՇԽ:
ՊԱՐԳԵՒԱՊԵՏ, գ. Գանձաւորապետ:
ՊԱՐԳԵՒԱՌ, ՊԱՐԳԵՒԱՌՈՒ, ա. գ. Շնորհընկալ:
ՊԱՐԳԵՒԱՍԷՐ, ա. Մարդասէր, առատաձեռն:
ՊԱՐԳԵՒԱՏՈՒ, ա. Պարգևաբաշխ, շնորհատու, շնորհածիր, վարձահատոյց:
ՊԱՐԳԵՒԱՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Պարգևաբաշխութիւն, առատաձեռնութիւն:
ՊԱՐԳԵՒԱՏՐԵԼ, նբ. Պարգևել, շնորհել, առատաձեռնել:
ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Պարգևատուութիւն, պարգև, շնորհ, ձիր:
ՊԱՐԳԵՒԵԼ, նբ. Շնորհել, առատաձեռնել:
ՊԱՐԳԵՒԸՆԿԱԼ, ա. Պարգևական:
ՊԱՐԳԵՒԻՁ, ա. Պարգևատու, շնորհատու:
ՊԱՐԳԵՒՈՒԹԻՒՆ, գ. Պարգև:
ՊԱՐԵԳՕՏ, գ. Պատմուճան, պարեգօտիկ:
ՊԱՐԵԳՕՏԻԿ, տե՛ս ՊԱՐԵԳՕՏ:

ՊԱՐԵԼ, չբ. Պար առնուլ, կաքաւել:
ՊԱՐԵՆ, գ. 1. Ժայռ, ապառաժ: 2. Ան-
դունդք, վիճ:
ՊԱՐԵԿԱՊԱՆ, գ. Պահանորդ, պահա-
պան:
ՊԱՐԵՐԳԱԿ, ար. գ. Պարերգող:
ՊԱՐԵՐԳՈՂ, տե՛ս ՊԱՐԵՐԳԱԿ:
ՊԱՐԶ, ա. 1. Անմրուր, դուռ, անապակ,
անպղտոր: 2. Անյօդ (ոչ բաղադրեալ): 3.
Անկեղծ, միամիտ, պարզամիտ: 4. Պար-
զախօս: 5. Մեկին, յայտնի: 6. գ. Պար-
զութիւն (պարզկայ): 7. մ. Պարզաբար: 8.
Սոսկապէս, լոկ:
ՊԱՐԶԱԲԱՆԵԼ, նբ. Յատակապատուժ
առնել, յայտնաբանել:
ՊԱՐԶԱԲԱՐ, մ. 1. Յայտնապէս, մեկին:
2. Սոսկապէս, լոկ: 3. Վայրապար: 4. Հա-
մարձակ, տիրաբար:
ՊԱՐԶԱԳՈՅՆՍ, մ. Մեկնագոյնս:
ՊԱՐԶԱԽՈՍ, տե՛ս ՊԱՐԶ (4):
ՊԱՐԶԱԿԱՆ, ա. Պարզ, անխառն, անյօդ:
ՊԱՐԶԱՄԻՏ, ա. 1. Անկեղծ, միամիտ: 2.
Յատակամիտ: 3. Անզբազէտ, տգէտ:
ՊԱՐԶԱՄՏԱԲԱՐ, ՊԱՐԶԱՄՏԱԾԱԲԱՐ,
մ. Պարզամտութեամբ:
ՊԱՐԶԱՄՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Անկեղծութիւն,
միամտութիւն, պարզութիւն:
ՊԱՐԶԵԼ, նբ. 1. Յատակել, մաքրել, գտել,
բամել, սրբել: 2. Ծաւալել: 3. Զգել, եր-
կայնել:
- ՊԱՐԶԻԼ ՄԵԿԵՆԻԼ. Խոյս տալ, հեռա-
նալ:
ՊԱՐԶՄՏՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՊԱՐԶԱՄՏՈՒ-
ԹԻՒՆ:
ՊԱՐԶՈՒԱԾ, գ. 1. Զգումն, տարածու-
թիւն: 2. Ծաւալումն (լրբերի):
ՊԱՐԶՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Մաքրութիւն: 2.
Պարզամտութիւն, անկեղծութիւն: 3.
տե՛ս ՊԱՐԶ (6):
ՊԱՐԶՈՒՄՆ, տե՛ս ՊԱՐԶՈՒԱԾ:
ՊԱՐԶՈՒՆԱԿ, գ. Լծակ, նիգ, դռնափակ:
ՊԱՐԶՈՒՏ, գ. Զագար:

ՊԱՐԷՆ, գ. Ուտեստ, ոռճիկ, ճարակ:
- ԱՒՈՒՐՆ ՊԱՐԷՆ. Օրապահակ:
ՊԱՐԷՏ, գ. Տեսուչ, վերակացու:
ՊԱՐԻՔ, գ. Գետնաստոր, փսխաթ:
ՊԱՐԻԿ, գ. Համբարու, յուշկապարիկ:
ՊԱՐԻՍՊ, գ. Քաղաքորմ, պատուար, նա-
խապարիսպ, պատնէշ:
ՊԱՐԾ, մ. Հպարտաբար, համարձակ:
ՊԱՐԾԱՆԱԼ, տե՛ս ՊԱՐԾԵԼ (իմ):
ՊԱՐԾԱՆՔ, գ. 1. Պանծանք, շքեղութիւն,
պերճութիւն: 2. Յարգանք: 3. Մեծաբա-
նութիւն:
ՊԱՐԾԵԼ (իմ), չբ. Պանծալ, նազել, պեր-
ճանալ, ճոխանալ, մեծաբանել:
ՊԱՐԾԵՑՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. Պերճացուցանել,
բերկրեցուցանել:
ՊԱՐԾՈՒԿ, ա. Սնապարծ:
ՊԱՐԾՈՒՄՆ, գ. Պարծանք:
ՊԱՐԾՈՒՆԱԿ, ա. Պանծալի:
ՊԱՐԿ, գ. Պայուսակ, մախաղ, շալակ,
քսակ, քուրճ, բակեղեթ:
ՊԱՐԿԵՇՏ, ա. 1. Ժուժկալ, չափաւոր, ող-
ջախոճ, համեստ: 2. Նազելի, պատուա-
կան, արգոյ, պատկառելի: 3. Մաքուր,
սուրբ, անարատ:
ՊԱՐԿԵՇՏԱԲԱՆ, ա. Զգաստախօս:
ՊԱՐԿԵՇՏԱԲԱՐ, մ. Պարկեշտութեամբ:
ՊԱՐԿԵՇՏԱԳԵՂ, ա. Հրաշանազելի:
ՊԱՐԿԵՇՏԱԿԱՆ, ա. Պարկեշտ:
ՊԱՐԿԵՇՏԱՆԱԼ, չբ. Ողջախոհանալ,
ժուժկալել:
ՊԱՐԿԵՇՏԱՆՈՅ, գ. Միայնանոց, վանք:
ՊԱՐԿԵՇՏԱՍԵՆՈՒՆ Դ, ա. Պարկեշտա-
սուն:
ՊԱՐԿԵՇՏԱՍՈՒՆ, տե՛ս ՊԱՐԿԵՇՏԱ-
ՍԵՆՈՒՆ Դ:
ՊԱՐԿԵՇՏԱՑՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. 1. Ծնչել,
պահակ: 2. Պերճացուցանել, զարդարել,
պաճուճել, պծնել: 3. Փառաւորել, շքե-
ղացուցանել:
ՊԱՐԿԵՇՏՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Ժուժկալու-
թիւն, համեստութիւն, պատկառանք: 2.

Վալյեյչուժիւն, պատշաճութիւն, յար-
գանք:
- ՊԱՐԿԵՇՏՈՒԹԵԱՄԲ, մ. Պարկեշտա-
բար:
ՊԱՐՀԵԼ, տե՛ս ՊԱՀԵԼ:
ՊԱՐՀՔ, տե՛ս ՊԱՀՔ:
ՊԱՐՄԱՆ, մանաւանդ՝ ՊԱՐՄԱՆԻ, գ.
Պատանի, երիտասարդ:
ՊԱՐՇԱՐ, տե՛ս ՊԱՇԱՐ:
ՊԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, գ. Շարժումն, շրջաբե-
րութիւն:
ՊԱՐՈՅՐ, գ. 1. Ծիր, շրջան: 2. Պարառու-
թիւն, հանդէս, գումար, ամբոխ:
ՊԱՐՈՒԱՆԴ, տե՛ս ՊԱՐԱՒԱՆԴ:
ՊԱՐՈՒՆԱԿ, գ. Ոլորտք:
ՊԱՐՈՒՆԱԿԱԲԱՐ, մ. Բոլորովիմք, պա-
րունակապէս:
ՊԱՐՈՒՆԱԿԱԹԵԻՆ, նք. Թխասքօղել:
ՊԱՐՈՒՆԱԿԱԿԱՆ, տե՛ս ՊԱՐՈՒՆԱԿԱՆ:
ՊԱՐՈՒՆԱԿԱՆ, ա. Պարունակող, բո-
վանդակիչ, պարտուռ, բազձաձական:
ՊԱՐՈՒՆԱԿԱՊԷՍ, տե՛ս ՊԱՐՈՒՆԱԿԱ-
ԲԱՐ:
ՊԱՐՈՒՆԱԿԵԼ, նք. 1. Պարագրել, բովան-
դակել, ամփոփել: 2. Շրջապատել, պա-
տել: 3. Պարաւանդել, պարապնդել:
ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ, գ. Շրջափակութիւն:
ՊԱՐՈՒՏԱԿ, տե՛ս ՄԻՋՆ:
ՊԱՐՈՒՐԱՓԱԿ, ա. Շրջափակ:
ՊԱՐՈՒՐԵԼ, նք. 1. Պարունակել, պարա-
գրել, պարփակել, բովանդակել, շուրջ
պատել: 2. Գումարել, ժողովել, ամփոփել:
3. Քարշել, ձգձգել: 4. Մաքրել, յապա-
ւել, հատանել, կարծել, ի բաց բառնալ,
հերքել, փարատել:
ՊԱՐՊԱՏԵԼ¹, նք. չք. Առլնուլ, խճողել:
ՊԱՐՊԱՏԵԼ², նք. Շուրջ պատել, պա-
րապնդել, պարաւանդել:
ՊԱՐՍ, գ. Պարստոիկ, պարսատակ, պար-
սայակ, պարսետ:
ՊԱՐՍԱՅԱԿ, ՊԱՐՍԱՏԱԿ, ՊԱՐՍԱՏԻԿ,
տե՛ս ՊԱՐՍ:

ՊԱՐՍԱԿ, գ. Դարով, դարովանք, դարո-
վութիւն, նախատինք, պարսաւանք:
ՊԱՐՍԱԿԱԴԵՏ, ա. Բամբասասէր, պար-
սաւասէր, պարսաւադիր, քննախնդիր
արատոյ:
ՊԱՐՍԱԿԱԴԻՐ, ա. Չարախօս:
ՊԱՐՍԱԿԱՆՔ, գ. 1. Պարսաւ, պախարա-
կանք, չարախօսութիւն, նախատինք,
անարգանք, թշնամանք: 2. Ըստգիւտ: 3.
Արատ, պակասութիւն:
- ՊԱՐՍԱԿԱՆՍ ԴԵՆԵԼ, տե՛ս ՊԱՐՍԱԿԵԼ:
ՊԱՐՍԱԿԱՍԷՐ, տե՛ս ՊԱՐՍԱԿԱԴԵՏ:
ՊԱՐՍԱԿԵԼ, նք. Պարսաւան դնել, դարով
առնել, անարգել, դարովել, մեղադրել,
անգոսնել:
ՊԱՐՍԱՔԱՐ, գ. Ռուժք, վիրգ:
ՊԱՐՍԱՔԱՐԵԼ, նք. Պարսել, փխք. քար-
կոծել, կշտամքել:
ՊԱՐՍԵԼ, տե՛ս ՊԱՐՍԱՔԱՐԵԼ:
ՊԱՐՍԵՏ, տե՛ս ՊԱՐՍ:
ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ, ա. Արիական, պարսկա-
յին:
ՊԱՐՍԿԱՅԻՆ, տե՛ս ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ:
ՊԱՐՍՊԱՒՈՐ, ա. Պարսպափակ:
ՊԱՐՍՊԱՒՈՐԵԼ, տե՛ս ՊԱՐՍՊԵԼ:
ՊԱՐՍՊԱՓԱԿ, տե՛ս ՊԱՐՍՊԱՒՈՐ:
- ՊԱՐՍՊԱՓԱԿ ԱՌԵՆԵԼ, տե՛ս ՊԱՐՍՊԵԼ:
ՊԱՐՍՊԵԼ, նք. 1. Պարսպափակ առնել,
պարսպաւորել, ամբացուցանել, շուրջ
պատել: 2. փխք. Պատսպարել:
- Ի ԲԱՅ ՊԱՐՍՊԵԼ. Որոշել, հետի առնել,
մեկուսացուցանել:
ՊԱՐՏ, գ. 1. Պարտիք: 2. Փոխ: 3. ա. Պար-
տաւոր, պարտական: 4. Պատշաճ, օրի-
նաւոր, յանկաւոր, արժան:
- ՊԱՐՏ Է, մք. Հարկ է, պէտ է, արժան է,
օրէն է, ի դէպ է:
- ՊԱՐՏ ԵՒ ՊԱՏԵԱՃ Է, ՊԱՐՏ ՈՒ ՊԱՏ-
ՇԱՃ Է, տե՛ս ՊԱՐՏ:
- ՊԱՐՏՈՅ ՏԷՐ. Պարտասէր:
ՊԱՐՏԱԿ¹, գ. Պատրուակ, ծածկոյթ:
ՊԱՐՏԱԿ², ա. Պարտական:

ՊԱՐՏԱԿԱՆ, ա. 1. Պարտապան: 2. Պարտաւոր, վնասապարտ, մեղապարտ: 3. (յուճական ոճով) Վայելչական, վայելուէ:
ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՒՆ, գ. Պարտաւորութիւն, յանցաւորութիւն:
ՊԱՐՏԱԿԵԼ, նբ. Պատրուակել, թաքուցանել, ծածկել:
ՊԱՐՏԱՀԱՏՈՅՑ, ա. Պարտաւճար:
ՊԱՐՏԱՊԱՆ, ա. 1. տե՛ս ՊԱՐՏԱԿԱՆ (1): 2. Պարտաւոր, վնասապարտ, մեղապարտ:
ՊԱՐՏԱՊԱՆՈՒԹԻՒՒՆ, գ. Պարտականութիւն, յանցանք:
ՊԱՐՏԱՌՈՒ, ա. Փոխառու, պարտապան:
ՊԱՐՏԱՍԵԼ (իմ), չբ. Խոնջել, նուազել, վաստակել, լքանել, վճատել:
ՊԱՐՏԱՎՃԱՐ, ա. մ. Պարտահատոյց:
ՊԱՐՏԱՏԷՐ, գ. Պարտոյ տէր:
ՊԱՐՏԱՒՈՐ, ա. Մեղապարտ, մեղաւոր, յանցաւոր, դատապարտ:
- ՊԱՐՏԱՒՈՐ ԱՌՆԵԼ. Դատապարտել:
ՊԱՐՏԱՒՈՐԱԲԱՐ, տե՛ս ՊԱՐՏԱՒՈՐԱՊԷՍ:
ՊԱՐՏԱՒՈՐԱՊԷՍ, մ. Պարտաւորաբար:
ՊԱՐՏԱՒՈՐԵԼ, նբ. Պարտաւոր առնել, պարտաւորեցունցանել, ըստգտանել, դատապարտել:
ՊԱՐՏԱՒՈՐԵՅՈՒՅԱՆԵԼ, տե՛ս ՊԱՐՏԱՒՈՐԵԼ:
ՊԱՐՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՒՆ, գ. Յանցաւորութիւն:
ՊԱՐՏԲԱՇԽ (ի) կամ ՊԱՐՏ ԲԱՇԽԻ, գ. Գրաւ, փրկանք:
ՊԱՐՏԵԼ¹, նբ. Յաղթել, վանել, յաղթահարել, ի պարտութիւն մատնել, նկուճ առնել, ընկճել, նուաճել, կործանել:
ՊԱՐՏԵԼ² (իմ) (պակասաւոր բայ) Պարտական գոյ:
ՊԱՐՏԷԶ, գ. Պարտիգիկ, դրախտ, բուրաստան:
ՊԱՐՏԻԶԱՊԱՆ, տե՛ս ՊԱՐՏԻԶՊԱՆ:

ՊԱՐՏԻԶԱՐԱՐ, տե՛ս ՊԱՐՏԻԶՊԱՆ:
ՊԱՐՏԻԶԻԿ, տե՛ս ՊԱՐՏԷԶ:
ՊԱՐՏԻԶՊԱՆ, ա. գ. Պարտիզարար:
ՊԱՐՏԻՔ, տե՛ս ՊԱՐՏ:
ՊԱՐՏՈՒԹԱՓ, ա. Չարախօս:
- ՊԱՐՏՈՒԹԱՓ ԼԻՆԵԼ. Չարախօսել:
ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Պարտումն:
- Ի ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ՄՈՍՆԵԼ՝ ԴԱՐՁՈՒՅԱՆԵԼ՝ ԸՆԿՂՄԵԼ՝ ԱՐԿԱՆԵԼ, տե՛ս ՊԱՐՏԵԼ¹:
ՊԱՐՏՈՒԿ, ա. Եննգաւոր:
ՊԱՐՏՈՒՄՆ, տե՛ս ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ:
ՊԱՐՓԱԿ, ա. Պաշտպան, ապաւէն:
ՊԱՐՓԱԿԱՐԱՆ, գ. Պատապարան:
ՊԱՐՓԱԿԵԼ, նբ. 1. Շուրջ արկանել՝ պատել, պարունակել, պարագրել: 2. Ամփոփել: 3. Պատել, պաշարել:
ՊԱՐՓԱԿՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Պարագրութիւն, չըջափակութիւն: 2. Պատումն, պատատումն:
ՊԵՂԵԼ, նբ. 1. Բրել, փորել: 2. փխբ. Կրել, ընդունել:
ՊԵՌԵԿԵԼ, ՊԵՌԵՔԵԼ, տե՛ս ՓԵՌԵԿԵԼ:
ՊԵՏ, գ. 1. Գլուխ, գլխաւոր, առաջնորդ, իշխան: 2. Ալիգրքն:
ՊԵՏԱԲԱՐ, մ. Իշխանաբար:
ՊԵՏԱԳՈՅՑ, ա. Գլխաւորագոյն:
ՊԵՏԱԿԱՆ, ա. 1. Իշխանական, գլխաւոր, վեհ: 2. Տիրապետական, ինքնիշխանական, միահեծան: 3. Տիրական, աստուածային, ամենիշխան: 4. գ. Պետ, իշխան, տէր:
ՊԵՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Գլխաւորութիւն, առաջնորդութիւն:
ՊԵՏԱՆԱԼ, չբ. Տիրապետել, իշխել, տիրել:
ՊԵՏԱՒՈՐ, ա. Գլխաւոր, պետ, իշխան:
ՊԵՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Պետութիւն, իշխանութիւն:
ՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Իշխանութիւն, տէրութիւն:
ՊԵՐԵԻԵՇՏՔ, տե՛ս ՈՒՆՁ(Ք) (3):

ՊԵՐԵԻԵՏԵԼ, տե՛ս ՓԵՐԵԻԵՏԵԼ:

ՊԵՐՃ, ա. 1. Պանծալի, փառացի, սէգ: 2. Շքեղ, ճոխ, երևելի, մեծ, գեղեցիկ, հոյակապ: 3. Պաճոյճ, զարդարուն: 4. մ. Շքեղաբար, ճոխաբար, պերճ և պաճոյճ: 5. գ.

Պերճութիւն, շքեղութիւն:

- ՊԵՐՃ ԵՒ ՊԱՃՈՅՃ, տե՛ս ՊԵՐՃ (4):

ՊԵՐՃԱԲԱՆ, ա. ձոխաբան:

ՊԵՐՃԱԲԱՆԵԼ, նբ. չբ. ձոխաբանել:

ՊԵՐՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. ձոխաբանութիւն, յորդաբանութիւն: 2. Մեծաբանութիւն:

ՊԵՐՃԱԶԱՐԴ, ա. Շքեղազարդ:

ՊԵՐՃԱՆԱԼ, չբ. 1. Պանծանալ, պարծել, գոռոզանալ, նազել: 2. ձոխանալ, շքեղանալ:

ՊԵՐՃԱՊԱՃՈՅՃ, ա. Պանծալի, շքեղ:

ՊԵՐՃԱՊԱՅԾԱՌ, ա. Պանծալի:

ՊԵՐՃԱՅՈՒՑՈՒՑԱՆԵԼ, պբ. Շքեղազարդել, ճոխացուցանել:

ՊԵՐՃՈՒԹԻՒՆ, գ. Պարծանք, փառաւորութիւն:

ՊԷՍ, նխգ. 1. Որպէս, իբրև, հանգոյն: 2. եղբ. Գոգցես, գրեթէ:

- ՊԷՍ ԳՈՒՆԱԿ, տե՛ս ՊԷՍ (1):

- ՊԷՍ ԶԱՅՍ ՕՐԻՆԱԿ, մ. Այսպէս:

ՊԷՍՊԷՍ, ա. 1. Այլ և այլ, զանազան, բազմօրինակ, բազմազունի, բազմազունակ: 2. Գոյնազոյն: 3. Բազմազին, բազմազնի, պատուական:

ՊԷՏ, գ. Պէտք, կարիք:

- ՊԷՏ ԱՌՆԵԼ. Փոյթ առնել, հոգ տանել:

- ՊԷՏ Է, մբ. 1. Հարկ է, պիտոյ է: 2. Փոյթ է:

- ՊԷՏ ԼԻՆԵԼ. Փութալ, սճապարել:

ՊԷՏԲ, գ. Պէտ, կարիք, պիտոյք, հարկաւորութիւն:

- ՊԷՏԲ ՅԱՆՁԻՆ ՈՒՆԵԼ. Պէտ առնել, հոգալ:

- ՊԷՏՍ ԱՌՆԵԼ, ՊԻՏՕՔ ՎԱՐԵԼ. Ի կիրարկանել:

- ՊԷՏՔ ԵՆ, մբ. Պիտոյ է, պիտի:

ՊԺԳԱԼ, չբ. Գարշել, խորշել, զգուել:

ՊԻՄԱԿ, տե՛ս ՁԻԱՍՏԱՅ:

ՊԻՀ, տե՛ս ՈԳԵՊԱՀ:

ՊԻՂԾ, ա. Անսուրբ, գարշ, զազիր, աղտեղի, խառնակ:

- ՊԻՂԾ ԱՌՆԵԼ. Գարշել:

ՊԻՆ, գ. (կենդբ.) Պիննայ:

ՊԻՆԴ, ա. 1. Հաստատուն, սերտ, ամուր, խիստ, բուռն, ուժեղին: 2. Ժիր, փոյթ: 3. Հաւատարիմ:

- ՊԻՆԴ ՈՒՆԵԼ. Ըմբռնել:

ՊԻՆՆԱՅ, տե՛ս ՊԻՆ:

ՊԻՆՆԱՊԱՍԵԱԿ, գ. (կենդբ.) Կարիտոս:

ՊԻՆՋ, տե՛ս ՈՒՆՁ (2):

ՊԻՇ ՈՒՆԵԼ, տե՛ս ՊՇՆՈՒԼ:

ՊԻՍԱԿ, ա. 1. Խայտ, նկարէն, պիսակացիալ: 2. Բորոտ, քոտոտ:

ՊԻՍԱԿԱՅԵԱԼ, տե՛ս ՊԻՍԱԿ (1):

ՊԻՍԱԿՈՏ, տե՛ս ԲՈՐՈՏ:

ՊԻՍԱԿՈՒԹԻՒՆ, գ. Բորոտութիւն, ուրկութիւն, պիսակոց:

ՊԻՍԱԿՈՒՑ, տե՛ս ՊԻՍԱԿՈՒԹԻՒՆ:

ՊԻՍԱԿ, գ. Պտղախունկ:

ՊԻՏԱԼ, չբ. 1. տե՛ս ՊԻՏԱՆԱԼ: 2. Աղաչել:

ՊԻՏԱԿ¹, ա. 1. Անհարազատ, խորթ: 2. Ումպէտ, պատիր, սուտ:

ՊԻՏԱԿ², գ. Թուղթ, նամակ:

ՊԻՏԱԿԱԲԱՐ, մ. 1. Պիտակապէս, յորջորջանօք: 2. ա. տե՛ս ՊԻՏԱԿ¹:

ՊԻՏԱԿԱՊԷՍ, տե՛ս ՊԻՏԱԿԱԲԱՐ (1):

ՊԻՏԱԿՈՒԹԻՒՆ, գ. Խորթութիւն, օտարութիւն:

ՊԻՏԱՆԱԳՈՅՃ, ա. Շահեկանազոյն:

ՊԻՏԱՆԱԼ, չբ. 1. Պիտալ, պիտանանալ, կարօտել: 2. Պիտոյ լինել:

ՊԻՏԱՆԱԿԱՆ, տե՛ս ՊԻՏԱՆԻ:

ՊԻՏԱՆԱՆԱԼ, տե՛ս ՊԻՏԱՆԱԼ:

ՊԻՏԱՆԱՅՈՒ, ա. 1. Պիտանի, օգտակար, պիտաւոր, շահեկան, զիպող: 2. Կարևոր:

- ՊԻՏԱՆԱՅՈՒՔ, գ. յոգն. Պիտանիք, պիտաւորք:

ՊԻՏԱՆԱԻՈՐ, տե՛ս ՊԻՏԱՆԻ:

ՊԻՏԱՆԻ, աս. 1. Պիտանացու, պիտանա-
ւոր, պիտանական, կարևոր, օգտակար: 2.
Դիւրբիչ, լաւ, բնտիր:
- ՊԻՏԱՆԻՔ, տե՛ս ՊԻՏԱՆԱՅՈՒՔ:
ՊԻՏԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Պիտոյութիւն, օգ-
տակարութիւն, լաւութիւն:
- ՊԻՏԱՆՈՒԹԵԱՄԲ, մ. Պիտապէս, պի-
տաւորապէս:
ՊԻՏԱՊԷՍ, տե՛ս ՊԻՏԱՆՈՒԹԵԱՄԲ:
ՊԻՏԱՌ, աս. 1. Հրամանահասն, հրամանա-
տու: 2. Պիտանի:
ՊԻՏԱՌԱԳՈՅՆ, աս. Շահեկանագոյն:
ՊԻՏԱՌԱԿԱՆ, աս. Վաւերական:
ՊԻՏԱՌԵԼ, նբ. Պիտառոցել, վկայել, հաս-
տատել:
ՊԻՏԱՌՈՅԵԼ, տե՛ս ՊԻՏԱՌԵԼ:
ՊԻՏԱՌՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Ատաղամ, վկայու-
թիւն: 2. Պէտք:
ՊԻՏԱՐԿԵԼ (իմ), չբ. Պիտոյ լինել:
ՊԻՏԱՒՈՐ, աս. Պիտանի, պիտանացու:
- ՊԻՏԱՒՈՐՔ, տե՛ս ՊԻՏԱՆԱՅՈՒՔ:
ՊԻՏԱՒՈՐԱՊԷՍ, տե՛ս ՊԻՏԱՆՈՒԹԵԱՄԲ:
ՊԻՏԱՒՈՐԵԼ (իմ), չբ. Պէտս ունել, կարօ-
տել:
ՊԻՏԻ, մբ. 1. Պէտք են, պիտոյ է, պարտ է,
արժան է: 2. Պիտանի է, կարևոր է:
ՊԻՏՈՅ, աս. 1. Պիտանի, կարևոր, հարկա-
ւոր: 2. Դէպ, դիպան, յարմար, պատշաճ:
- ՊԻՏՈՅ Է, մբ. Պիտի, պարտ է, արժան է:
- ՊԻՏՈՅՔ, գ. Պէտք, կարիք, կարօտու-
թիւն, հարկաւորութիւն:
ՊԻՏՈՅԱԲԱՐ, մ. Պիտապէս, պիտաւորա-
պէս:
ՊԻՏՈՅԱԿԱՆ, աս. Պիտանի, օգտակար:
ՊԻՏՈՅԱՆԱԼ, չբ. Պիտանալ, պիտանա-
նալ, կարօտանալ, պիտոյ լինել:
ՊԻՏՈՅԻ, աս. Պիտանի, պիտանացու:
ՊԻՏՈՅՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՊԻՏԱՆՈՒԹԻՒՆ:
ՊԻՏՈՒՍ, տե՛ս ՍՈՃԻ:
ՊԻՐԿ, աս. Պրկեսալ, ձիգ:
- ՊԻՐԿ ԶԳԵԼ. Պրկել, ձգել, ձգտել:
ՊԻՒՐԱՄԻԴ, տե՛ս ԲՈՒՐԳՆ:

ՊԼԱԿԻՆԴԻ, տե՛ս ՊԼԱԿՈՒՆԴ:
ՊԼԱԿՈՒՆԴ ԿԱՄ ՊԼԱԿՈՒՆՏ, գ.
Կարկանդակ, կտապ, քաքար, նաս-
տիկ:
ՊԼԵՐԳ, աս. Հեղզ, ծոյլ, յոյլ:
ՊԼԵՐԳԱԲԱՐ, մ. Պղերգութեամբ, ծու-
լաբար, ծուլապէս:
ՊԼԵՐԳԱԳՈՅՆ, աս. Հեղզագոյն, ծուլա-
գոյն:
ՊԼԵՐԳԱՆԱԼ, չբ. Պղերգել, հեղզալ,
հեղզանալ, ծուլանալ, յուլանալ, անփոյժ
առնել:
ՊԼԵՐԳԱՆՔ, տե՛ս ՊԼԵՐԳՈՒԹԻՒՆ:
ՊԼԵՐԳԵԼ, տե՛ս ՊԼԵՐԳԱՆԱԼ:
ՊԼԵՐԳՈՒԹԻՒՆ, գ. Հեղզութիւն, ծու-
լութիւն, յուլութիւն, անհոգութիւն:
ՊԼԵՐԳՈՒՄՆ, տե՛ս ՊԼԵՐԳՈՒԹԻՒՆ:
ՊԼՄԱԲԱՆ, աս. Հայհոյական:
ՊԼՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Հայհոյանք,
հայհոյութիւն, յիւոց:
ՊԼՄԱՐԱՐԱՌ, աս. Պղծաբօս:
ՊԼՄԱԳՈՅՆ, աս. Ամենապիղծ:
ՊԼՄԱԳՈՐԾ, աս. Զարգագործ:
ՊԼՄԱԳՈՐԾԱԽՕՍ, տե՛ս ՅԻՇՈՅԱՏՈՒ:
ՊԼՄԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, գ. Պղծութիւն
(պիղծ գործ՝ արարք):
ՊԼՄԱԼԻՅ, աս. Պղծախառն:
ՊԼՄԱԽԱՌՆ, աս. Պղծալիք, պիղծ:
ՊԼՄԱԽՕՍ, աս. Պղծաշուրթն, պղծաբար-
բառ:
ՊԼՄԱՆՈՅ, տե՛ս ՄԵՀԷԱՆ (1):
ՊԼՄԱՆՔ, տե՛ս ՊԼՄՈՒԹԻՒՆ:
ՊԼՄԱՇՈՒՐԹՆ, տե՛ս ՊԼՄԱԽՕՍ:
ՊԼՄԵԼ, նբ. 1. Պիղծ առնել, աղտեղել,
աղտեղացուցանել: 2. Գարշել, գարշե-
ցուցանել: 3. Ապականել (կոյսիւն): 4. Շա-
ղախել, թաթաւել, աղտեղել:
ՊԼՄՈՒԹԻՒՆ, գ. Պղծանք, պղծագործու-
թիւն, գարշութիւն, անամաքրութիւն, զի-
ջութիւն:
ՊԼՁԱԳՈՐԾ, գ. 1. Դարբին: 2. աս. Պղնձա-
կերտ, պղնձի:

ՊՂՆԶԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, գ. Դարբնու-
թիւն:
ՊՂՆԶԱԼԻԹ, տե՛ս ՊՂՆԶԱԽԱՌՆ:
ՊՂՆԶԱԽԱՌՆ, ա. Պղնձալից:
ՊՂՆԶԱԿԵՐՏ, տե՛ս ՊՂՆԶԱԳՈՐԾ (2):
ՊՂՆԶԱԿՈՒՌ, ա. Պղնձակոածոյ:
ՊՂՆԶԱԿՌԱՄՈՅ, տե՛ս ՊՂՆԶԱԿՈՒՌ:
ՊՂՆԶԱՆԻՒԹ, ա. Պղնձի, պղնձեան:
ՊՂՆԶԵԱՆ, ՊՂՆԶԵՂԷՆ, տե՛ս ՊՂՆԶԻ:
ՊՂՆԶԻ, ա. Պղնձանիւթ, պղնձեան, պղնձե-
ղէն:
- ՊՂՆԶԻՔ, գ. Պղնձեղէն (պղնձէ աման-
ներ):
ՊՂՊՁՈՒՆ, ա. Լիուլի, պատարուն, ծայ-
րալիք, ծայրալից:
ՊՂՊՁԱԿ, գ. Պաղպաջակ, կուտակ:
ՊՂՊՁԱԿԵԼ, չբ. Պղպջանալ:
ՊՂՊՁԱՆԱԼ, տե՛ս ՊՂՊՁԱԿԵԼ:
ՊՂՏՈՐ, ա. 1. Խառնակ, անմաքուր,
պիղծ: 2. փխր. Մոլար, թիւր:
ՊՂՏՈՐԱԿԱՆ, տե՛ս ՊՂՏՈՐ:
ՊՂՏՈՐԵԼ, նբ. Խառնակի, այլայլի, ամ-
բոխի, յուզի, վրդովի:
ՊՂՏՈՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Պղտորումն:
ՊՂՏՈՐՈՒՄՆ, տե՛ս ՊՂՏՈՐՈՒԹԻՒՆ:
ՊՃԵՂՆ, գ. 1. Կոճ (ոտքի): 2. Կրուկ(ն),
գարշապար: 3. լայնաբարձ օտք:
ՊՃՂՆԱԻՈՐ, տե՛ս ԿոճԿէն:
ՊՃՆԱԶԱՐԴԵԼ, նբ. 1. Շքեղազարդի,
պճնաւորի, պճնազգեստի: 2. փխբ. Փա-
ռաւորի:
ՊՃՆԱԶԳԵՍՏԵԼ, տե՛ս ՊՃՆԱԶԱՐԴԵԼ:
ՊՃՆԱՅԱՐՄԱՐ, ա. 1. Գեղեցկայարմար,
չբեղ: 2. Պաճուճեալ:
ՊՃՆԱՅՕՐԷՆ, ա. Շքեղազարդ:
ՊՃՆԱՆՔ, գ. Պճնութիւն, պճնումն:
ՊՃՆԱՊԱՃՈՅՃ, ա. Շքեղազարդ:
ՊՃՆԱՊԱՅԾԱՌ, ա. Զարդարուն, գեղե-
ցիկ, չբեղ:
ՊՃՆԱՍԷՐ, ա. Պաճուճասէր, պճնող:
ՊՃՆԱԻՈՐԵԼ, տե՛ս ՊՃՆԱԶԱՐԴԵԼ:
ՊՃՆԵԼ, նբ. 1. Պճնազարդի, պաճուճի,

գեղեցիկի: 2. Պատուել, փառաւորել:
ՊՃՆՈՂ, տե՛ս ՊՃՆԱՍԷՐ:
ՊՃՆՈՒԹԻՒՆ, ՊՃՆՈՒՄՆ, գ. Պճնանք,
պաճուճանք, զարդարանք:
ՊՆԱԿ, գ. Ափսէ, սկուտեղ, սկաւառակ:
ՊՆԱԿԵՏ, տե՛ս ՏԱԽՏԱԿ (2):
ՊՆԴԱԳՈՅՆ, ա. Հաստատագոյն:
- ՊՆԴԱԳՈՅՆ, մ. Պնդապէս, Հարստա-
գոյն:
ՊՆԴԱԴԵՍՊԱՆ, գ. Սուրհանդակ:
ՊՆԴԱԿԱԶՄ, ա. 1. Տոկուն, ուժեղ, քա-
ջագօտի, հզօր, քաջ: 2. Սերտ, կուռ: 3. մ.
Պնդագոյնս, զօրեղապէս:
ՊՆԴԱԿԱԶՄԱԳՈՅՆ, ա. Հաստատա-
գոյն:
ՊՆԴԱԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ, գ. Պնդութիւն,
Հաստատութիւն:
ՊՆԴԱԿԱՆ, ա. 1. Պինդ, կարծր: 2. փխբ.
Պնդակազմ, առաքիներ:
ՊՆԴԱԿԱՊ, ա. մ. Աւետակապ, կաշկան-
դեալ:
ՊՆԴԱՁԻԳ, ա. Պնդաքարչ, Հաստաձիգ,
կորովաձիգ:
ՊՆԴԱՊԱՐԱՆՈՅ, ա. Խստապարանոց,
խստերախ:
ՊՆԴԱՊԷՍ, մ. 1. Պնդագոյնս, սերտիւ,
ուժեղին: 2. Արիաբար:
ՊՆԴԱՅՈՂ, ա. Կծծի, ճղճիմ:
ՊՆԴԱՓԱԿ, ՊՆԴԱՓԱԿԵԱԼ, ա. Ամրա-
փակ:
ՊՆԴԱՔԱՐՇ, տե՛ս ՊՆԴԱՁԻԳ:
ՊՆԴԵԼ¹, նբ. 1. Հաստատի, ամրացուցա-
նիւ: 2. Կաշկանդի, զօրի, յարի, կցի: 3.
Սաստկացուցանիւ: 4. Ամփոփի, ծրարի:
5. ձնչի, նեղի, զսպի, սեղմի: 6. փխբ.
Զօրացուցանիւ, սրտապնդի:
- ՊՆԴԵԼ ԶԱՆՁՆ. Ժուժկալի:
- ՊՆԴԵԼ ԶՄԷՋ ԶՄԷՋՍ. Գօտի ածիւ-
բօտեւորի, զօրանալ:
ՊՆԴԵԼ² (իմ), չբ. 1. Յամառի: 2. Ճգնի,
առաքիհասալ: 3. Վազի:
ՊՆԴՈՅ, տե՛ս ՊՆԴՈՒԹԻՒՆ:

ՊԵՆՏԱԿՈՆՏԱՆԻՆ, գ. 1. Ամբուսթիւն, կարծ-
րութիւն: 2. Հաստատութիւն, զօրութիւն,
ոյժ, արիութիւն: 3. Փոյթ, ջան, ճիգն, եր-
կասիրութիւն:

ՊԵՉԱՏ, ա. Ունչատ, տափաքիթ:

ՊԵՇԵԼ, տե՛ս ՊԵՆՈՒԼ:

ՊԵՇՈՒԼ, չբ. Պչնել, պիշ ունել, յառել:

ՊՈՂՈՏԱՅ, գ. Լայնափողոց:

ՊՈՅՏ, տե՛ս ՊՈՅՏԵՆ:

ՊՈՅՏԵՆ, գ. Սան, կաթսայ:

ՊՈՉ, տե՛ս ԱՌԻՆԻ ԱՆԴԱՄ:

ՊՈՉԻՒՆ, գ. Պոռոչիւն (արջառի բառաչ
բառաչիւն):

ՊՈՒՆԻԿ, գ. Բող:

ՊՈՒՆԿԱՆԱԼ, տե՛ս ՊՈՒՆԿԵԼ (իմ):

ՊՈՒՆԿԱՆՈՅ, գ. Պոռնկոց, պոռնկա-
տուն, բողանոց:

ՊՈՒՆԿԱՏՈՒՆ, տե՛ս ՊՈՒՆԿԱՆՈՅ:

ՊՈՒՆԿԵԼ (իմ), չբ. 1. Պոռնկանալ, շնալ:
2. (եբրայական ոճով) Կուպաշտել:

ՊՈՒՆԿԵՅՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Իգացուցանել,
մեղկել (պոռնկել տալ):

ՊՈՒՆԿՈՐԻՒՄ, գ. Բողորդի, շնորդի, աղջը-
կորդի:

ՊՈՒՆԿՈՅ, տե՛ս ՊՈՒՆԿԱՆՈՅ:

ՊՈՒՆԿՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Բողութիւն: 2.
(եբրայական ոճով) Կուպաշտութիւն:

ՊՈՒՆՉԻՒՆ, տե՛ս ՊՈՉԻՒՆ:

ՊՈՒՈՏ, տե՛ս ՊՈՒՈՏԱԽՕՍ (2):

ՊՈՒՈՏԱԽՕՍ, ա. 1. Մեծաբան, մեծախօս,
յոխորտ: 2. Պոռոտ (պոռոտախօսութիւն
պարունակող):

ՊՈՐ, տե՛ս ԿԱՐԱՊ:

ՊՈՐՏ, գ. Լայնաբարձ Որովայն, փոր:

- ՊՈՐՏ Ի ՎԵՐ, տե՛ս ՅՈՐՍԱՅՍ:

ՊՈՐՏԱԲՈՅԾ, ՊՈՐՏԱՊԱՐԱՐ, ա. Որո-
վայնամուղ, որովայնապարար:

ՊՈՒԵՏԱԿԱՆ, ա. Բանաստեղծական,
քերթողական, հագներգական:

ՊՈՒԵՏԵԼ, նբ. չբ. Քերթել, պուեստիկոսել:

ՊՈՒԵՏԷՍ, ՊՈՒԵՏԻԿ, գ. 1. Բանաստեղծ,
բանաչիւս, քերթող, պուէտ: 2. Լայ-

նաբարձ Իմաստասէր:

ՊՈՒԵՏԻԿՈՍԱԲԱՐ, մ. Քերթողպէս:

ՊՈՒԵՏԻԿՈՍԱԿԱՆ, ՊՈՒԵՏԻԿՈՍԵԱՆ,
տե՛ս ՊՈՒԵՏԱԿԱՆ:

ՊՈՒԵՏԻԿՈՍԵԼ, տե՛ս ՊՈՒԵՏԵԼ:

ՊՈՒԵՏԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆ, գ. Քերթողութիւն,
քերթութիւն, քերթուած:

ՊՈՒԷՏ, տե՛ս ՊՈՒԵՏԷՍ:

ՊՈՒՂԵԼ, նբ. Հերքել, ցրել, վանել, քշել:

ՊՈՒՏԵԱՐԴ, տե՛ս ԿԱԹԱՍՅ:

ՊՈՒՏՈՒԿ, գ. Յուբան:

ՊՈՒՐԱԿ, գ. Պրակ, անտառակ:

ՊՁՐԱՆՔ, գ. 1. Պչրութիւն, պաճուճանք,
Հտպտանք, Հպտանք: 2. Լկտրութիւն,
խենեշութիւն, ցոփութիւն: 3. Քամա-

Հանք, արհամարհանք:

ՊՁՐԵԼ (իմ), չբ. Խենեշանալ:

ՊՁՐՈՒԹԻՒՆ, տե՛ս ՊՁՐԱՆՔ:

ՊՈՒՁՏԵՐ, գ. Կիզումն:

ՊՈՒՁՏԵԼ, տե՛ս ՊՈՒՍՏԵԼ:

ՊՈՒՁՕՂ, ա. Հակառակորդ, թշնամի:

ՊՈՒՍԱԲԱՆ, տե՛ս ՊՈՒՈՏԱԽՕՍ:

ՊՈՒՍԵԼ, նբ. Պուպել, յընչաց քերել:

- ՊՈՒՍԵԼ ԶՅՕՆՍ. Քուստել (պօսնս):

ՊՍԱԿ, գ. 1. Թագ, յեղեր: 2. Բրաբիոն: 3.

Ծնօտ (առարկայի շուրջը քաշած շրջա-

նակ): 4. Բողորումն, շրջան (տարուայ):

ՊՍԱԿԱԴԻՐՍ ԱՌԵՆԵԼ, տե՛ս ՊՍԱԿԵԼ:

ՊՍԱԿԱԶԱՐԴ, ա. Պսակապաճոյճ, պսա-

կաւոր, պսակակիր, պսակակապ, պսա-

կազգեստ:

ՊՍԱԿԱԶԳԵՍՏ, տե՛ս ՊՍԱԿԱԶԱՐԴ:

ՊՍԱԿԱԶԳԵՅՈՒԹԻՒՆ, գ. Պսակաւորու-

թիւն:

ՊՍԱԿԱԿԱԼ, գ. Ապարօշ, խոյր:

ՊՍԱԿԱԿԱՊ, տե՛ս ՊՍԱԿԱԶԱՐԴ:

ՊՍԱԿԱԿԻՐ, տե՛ս ՊՍԱԿԱԶԱՐԴ:

ՊՍԱԿԱՎԻՒՄ, ա. Պսակակապ:

ՊՍԱԿԱՊԱՃՈՅԾ, տե՛ս ՊՍԱԿԱԶԱՐԴ:

ՊՍԱԿԱՊԱՐԳԵՒ, ա. Պսակիչ:

ՊՍԱԿԱՒՈՐ, ա. Պսակակիր, պսակա-

ՊՍԱԿԱՆՈՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Պսակազգեցու-
թիւն:
ՊՍԱԿԵԼ, նբ. 1. Պսակադիրս առնել: 2.
Զարդարել, չքեղազարդել, փառաւորել,
ճոխացուցանել: 3. Գլխաւորել (աւարտին
հասցնել):
ՊՍԱԿԻՉ, ա. Պսակապարզէ:
ՊՏԿԵԼ, չբ. Ընծիւղել, բողբոջել, ցցուել:
ՊՏՂԱՔԵՐ, ա. 1. Մրգաբեր, բարեբեր,
բեղնաւոր, բերրի, արգաւանդ: 2. նման.
Արգասաւոր, արդիւնաւոր: 3. Ընծայա-
բեր, նուիրատու:
- ՊՏՂԱՔԵՐ ԼԻՆԵԼ, տե՛ս ՊՏՂԱՔԵՐԵԼ:
ՊՏՂԱՔԵՐԵԼ, նբ. չբ. 1. Պտղաբեր լինել:
2. Արդիւնաւորել: 3. Ընծայել:
ՊՏՂԱՔԵՐՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Արգասաւորու-
թիւն, պտղածնութիւն: 2. Ընծայաբերու-
թիւն:
ՊՏՂԱՔՈՅԾ, ա. Պողատածող:
ՊՏՂԱԼԻ, տե՛ս ՊՏՂԱԼԻՅ:
ՊՏՂԱԼԻՅ, ա. Պտղալի, պտղաւէտ, մըր-
բաւէտ:
ՊՏՂԱԽՈՒՆԿ, տե՛ս ՊԻՍՏԱԿ:
ՊՏՂԱԾԻՆ, ա. Պտղաբեր, բարեբեր, բեղ-
նաւոր:
ՊՏՂԱԾՆԵԼ (իմ), չբ. Պտղաբերել:
ՊՏՂԱԾՆՈՒԹԻՒՆ, գ. 1. Պտղաբերու-
թիւն, քաջաբերութիւն, արգաւանդու-
թիւն, բեղնաւորութիւն: 2. նման. Որդեծ-
նութիւն:
ՊՏՂԱՀԱՍՈՒԹԻՒՆ. գ. Ժամանումն
պտղոց:
ՊՏՂԱՊԱՐԳԵՒ, ա. Պտղաբեր:
ՊՏՂԱՏԱԾՈՂ, տե՛ս ՊՏՂԱՔՈՅԾ:
ՊՏՂԱՏՈՀՄԱԿԱՆ, ա. Արդիւնական,
առատաբեր:
ՊՏՂԱՏՈՒԵԼ (իմ), չբ. Պտղաբեր լինել,
պտղաբերել:
ՊՏՂԱԻԷՏ, տե՛ս ՊՏՂԱԼԻՅ:
ՊՏՂԱԻԷՏԵԼ, նբ. Արդիւնաւորել, ար-
դիւնացուցանել, պտղաւորել:
ՊՏՂԱԻԷՏՈՒԹԻՒՆ, գ. Արգասաւորու-

թիւն, պտղեղութիւն:
ՊՏՂԱԻՈՐ, ա. Պտղեղ, պտղաբեր, բերրի:
ՊՏՂԱԻՈՐԵԼ, տե՛ս ՊՏՂԱԻԷՏԵԼ:
ՊՏՂԱՔԱՂ ԱՌՆԵԼ ԼԻՆԵԼ, տե՛ս ՃՌԱ-
ՔԱՂ ԱՌՆԵԼ:
ՊՏՂԱՔԱՂԵԼ, նբ. Մրգաքաղել:
ՊՏՂԵԼ (իմ), չբ. Պտղաբերել:
ՊՏՂԵՂ, ա. Պողաւէտ, քաջապտուղ:
ՊՏՂԵՂՈՒԹԻՒՆ, գ. Պողաւէտութիւն:
ՊՏՈՅՏ, ՊՏՈՅՏՔ, գ. Յորձան, յորձանուտ:
ՊՏՈՒԿ, գ. Ընծիւղ, բողբոջ:
ՊՏՈՒՂ, գ. 1. Միրգ: 2. նման. Ծնունդ: 3.
Արդիւնք, արգասիք, բերք: 4. Երախյո-
րէք: 5. Ծայր (մատնեքի):
- ՊՏՈՒՂ ԱԶՁԱՅ, տե՛ս ԲԻԲ:
ՊՏՈՒՏԵԼ, նբ. Պտուտկել:
ՊՏՈՒՏԻԿ, գ. Պտոյտք, յորձանք:
ՊՏՈՒՏԿԵԼ, տե՛ս ՊՏՈՒՏԵԼ:
ՊՐԱԿ, գ. Պուրակ, մայրի, անտառ:
ՊՐԱԿԱԳԵՂ, ա. Տնկախիտ:
ՊՐԻՈՆԷ, տե՛ս ՍՂՈՅԱՉՈՒԿԻՆ:
ՊՐԾԱՆԵԼ (իմ), չբ. 1. Փրձանել, գերձա-
նել, ճողպրել, խոյս տալ: 2. Հեռանալ,
վերանալ, թօթափել:
ՊՐԾԵԼ, նբ. Զերծուցանել, ազատել, փըր-
կել:
ՊՐԿԱՆՔ, գ. Պրկումն:
ՊՐԿԵԼ, նբ. 1. Կապել, կաշկանդել,
բեւեռել: 2. Զգտել, երկայնաձգել, տարա-
ծել:
- Ի ՎԵՐ ՊՐԿԵԼ ԶՅՕՆԱ. Մեծամտել,
պուստել:
ՊՐԿՈՅ, գ. Գելարան, գելոց:
ՊՐԿՈՒՄՆ, գ. 1. Պրկանք: 2. Պարզուած
(օդի):
ՊՐՇԱԿ, գ. Մարդակ (առաստաղի):

Ջ

ՋԱԼՈՏ, գ. Բիրք, քուք, կարիճ, մահակ, արջառաջիլ:

ՋԱՆԵԼ կամ ՋԱՂԵՆԵԼ, նբ. Ջախջախել, ջարդել, խորտակել, փշրել:

ՋԱՆՈՒՄՆ կամ ՋԱՂԵՆՈՒՄՆ, գ. Ջախջախումն:

ՋԱՆՋԱԽ կամ ՋԱՂՋԱԽ, ա. 1. Ջախջախեալ, ջախեալ, խորտակեալ: 2. փխբ. Ջախջախուն, կցկտուր, ստայօդ, անպիտան, փուտ:

- ՋԱԽՋԱԽՔ, տե՛ս ՋԱԽՋԱԽԱՆՔ:

ՋԱԽՋԱԽԱՆՔ կամ ՋԱՂՋԱԽԱՆՔ, գ. 1. Ջախջախումն, խորտակումն, կոտորած, հարուած: 2. Տառապանք:

ՋԱԽՋԱԽԵԼ կամ ՋԱՂՋԱԽԵԼ, նբ. Ջախել, ջարդել, փշրել, մանրել, խորտակել, բեկանել:

ՋԱԽՋԱԽԻՒՆ, ՋԱԽՋԱԽՈՒՄՆ, գ. Ջախջախանք, կոտորումն, խորտակումն:

ՋԱԽՋԱԽՈՒՆ, տե՛ս ՋԱԽՋԱԽ (2):

ՋԱՀ, գ. 1. Ճրագ, դամբար, կանթեղ, մոմեղէն: 2. Կրակ, խարոյկ: 3. փխբ. Լոյս: 4. փխբ. Նշանակ (որեւէ բանի խորհրդանշան):

ՋԱՀԱՌՈՐԲՈՔ, ա. Ջահավառ, լուսաբորբոք, բոցածածանջ:

ՋԱՀԱՋԱՐԴԵԼ, նբ. Ջահավառել, լուսագարդել, պայծառացուցանել:

ՋԱՀԱՋԳԵԱՅ, ՋԱՀԱՋԳԵԱՍ, ՋԱՀԱՋԳԵԱՍՏԵԼ, ա. Լուսագրեաց, լուսակիր, լուսապայծառ:

ՋԱՀԱԼՈՒՍՈՒԹԻՒՆ, գ. Լուսաւորութիւն, պայծառութիւն:

ՋԱՀԱԿԻՐ, ա. Ջահաւոր:

ՋԱՀԱՊԱՅԾԱՌ, ա. Լուսապայծառ:

ՋԱՀԱՎԱՌ, ա. Ջահաբորբոք, լուսափայլ:

ՋԱՀԱՎԱՌԵԼ, նբ. Ջահագարդել, լուսա-

զարդել, պայծառացուցանել:

ՋԱՀԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆ, գ. Լուսափայլութիւն, պայծառութիւն:

ՋԱՀԱՏՈՒ, տե՛ս ԼՈՒՍԱՏՈՒ:

ՋԱՀԱՅՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Ջահաւորել, պայծառացուցանել:

ՋԱՀԱՒՈՐ, ա. 1. Լուսաւոր, ջահավառ, լուսատու, ջահագրեաց: 2. Ջահակիր, կանթեղակիր:

ՋԱՀԱՒՈՐԱԿԱՆ, ա. Պայծառ, լուսաւոր: ՋԱՀԱՒՈՐԵԼ, նբ. Լուսաւորել, պայծառացուցանել:

ՋԱՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Լուսափայլութիւն, ջահավառութիւն, լուսաւորութիւն:

ՋԱՀԱՓԱՅԼ, ա. մ. Լուսափայլ:

ՋԱՀԱՓԱՅԼԵԼ, չբ. Լուսափայլել, պայծառանալ:

ՋԱՀԵԼ, չբ. Լուսաւորել:

ՋԱՀԸՆԿԱԼ, ա. 1. Լուսատու: 2. Ջահագրեաց, լուսաւոր:

ՋԱՂՔ, ՋԱՂՔԱԳՈՅՆ ՇԻԹՔ, ա. գ. Տեղատարափ:

ՋԱՄԲ, գ. Մնունդ, ուտելիք, կերակուր (մանաւանդ երեխաների), ճարակ:

ՋԱՄԲԵԼ, նբ. 1. Կերակրել, սնուցանել, արբուցանել: 2. փխբ. Մատակարարել, տալ: 3. փխբ. Պարգեւել, բաշխել, շնորհել: ՋԱՄԲԵՅՈՒՅԱՆԵԼ, տե՛ս ՋԱՄԲԵԼ:

ՋԱՅԼ և ՋԱՅԼԻ, գ. Ջոյլիք, ջոկ, խումբ:

ՋԱՅԼԱՄՆ, ՋԱՅԼԵԱՄՆ, գ. (կենդբ.) Նէէղաս, նէէսա:

ՋԱՆ, գ. Ճիգն, փոյթ, աշխատութիւն, երկ:

- ՋԱՆ ԴԵՆԵԼ՝ ՅԱՆՁԻՆ ՈՒՆԵԼ՝ ՏԱՆԵԼ. Ջանալ, գուն գործել՝ դնել, փոյթ առնել՝ դնել՝ յանձին ունել:

ՋԱՆԱԼ- չբ. Ջան դնել, գուն գործել, փոյթ առնել, աշխատել, ճգնել, նկրտել:

- ԸՆԴ Դ ՈԳԻՍ ՋԱՆԱԼ, Յոգուց հանել: ՋԱՆԱՀՆԱՐ ԼԻՆԵԼ. Գուն գործել, ելի

աղագս գտանել:

ՁԱՆԱՍԷՐ, ա. Աշխատասէր, երկասէր, ուսումնասէր, փոյթ:
ՁԱՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Աշխատասիրութիւն, երկասիրութիւն, փոյթ:
ՁԱՆԱՅՈՒՅԱՆՆԵԼ, պր. Փուլթացուցանել, ստիպել:
ՁԱՆ Գ, ա. Պակասաւոր, հիւանդոտ, խեղաթիւր (նորածին երեխայի մասին):
ՁԱՆ ԳԷՆԾ, ա. Պակասաւոր, թերի (լուսնի նուազման մասին):
ՁԱՍՄ, գ. Ուրուակահան:
ՁԱՏԱԳՈՎ, ա. գ. 1. Պաշտպան (դատի), բարեխօս, ձեռնտու, վերակացու: 2. Դատախազ, ամբաստան:
ՁԱՏԱԳՈՎԵԼ, նբ. չբ. Ձատազով լինել, պաշտպանել, փաստաբանել:
ՁԱՏԱԳՈՎՈՒԹԻՒՆ, գ. Պաշտպանութիւն, փաստաբանութիւն, բարեխօսութիւն, պատասխանատուութիւն:
ՁԱՏՈՒԿ, ա. գ. Կիւս, կախարդ, դիւթ, վհուկ:
ՁԱՐԴԵԼ, նբ. Ձախել, կոտորել, խորտակել, կոծոպել, մանրել, փշրել:
ՁԱՐԴՈՅ, գ. Կոտորած:
ՁԵՌԱՆՆԵԼ (իմ), տե՛ս ՁԵՌՆՈՒՆԵԼ:
ՁԵՌԱՅՈՒՅԱՆՆԵԼ, տե՛ս ՁԵՌՈՒՅԱՆՆԵԼ:
ՁԵՌՆՈՒՆԵԼ, չբ. 1. Ձերմանալ, տաքել: 2. Վառել, տապել: 3. Թխել, թխսել (չերմութեամբ):
ՁԵՌՈՒՄՆ, գ. Վառումն:
ՁԵՌՈՒՅԱՆՆԵԼ, պր. Ձեռացուցանել, ջերացուցանել, բորբոքել, եռացուցանել, վառել:
ՁԵՌՈՒՅԱՆՈՂԱԿԱՆ, ա. Ձեռուցիչ:
ՁԵՌՈՒՅԻԶ, ա. Ձերմացուցիչ, տաքացուցիչ:
ՁԵՐ, գ. 1. Ձերմութիւն, տապ, տօթ: 2. Պարզ (պայծառ՝ անամպ եղանակ): 3. ա. Ձերմ, ջերիւն:
ՁԵՐԱՆՆԵԼ (իմ), չբ. Ձերել, տապել, տոչորել, ախտանալ:
ՁԵՐԱՅՈՒՅԱՆՆԵԼ, տե՛ս ՁԵՌՈՒՅԱՆՆԵԼ:

ՁԵՐԵԼ (իմ), տե՛ս ՁԵՐԱՆՆԵԼ (իմ):
ՁԵՐԻՆ, ա. 1. Ձեր, ջերմ, ջերմին: 2. Պարզ, մեղմ, բարեխառն, հանդարտ:
ՁԵՐՄ, ա. 1. Ձերմին: 2. Բարեխառն, հանդարտ (եղանակ): 3. Սերտ, մտերիմ, մերձաւոր, հարազատ: 4. գ. Ձեր, ջերմութիւն:
ՁԵՐՄԱԲԱՐ, մ. Ձերմապէս:
ՁԵՐՄԱԳՈՒ, ա. Տօթ, տապ:
ՁԵՐՄԱԳՈՅՆ, ա. 1. Ձերմեռանդն, ջերմաջերմ: 2. մ. Ձերմապէս:
ՁԵՐՄԱԳՈՒԹ, ա. 1. Գորովագութ: 2. Գորովական, ջերմեռանդն, կաթոգին:
ՁԵՐՄԱԽԱՆԵՂ, ա. Ձերմեռանդն:
ՁԵՐՄԱԽԱՌՆ, ա. Ձերմ:
ՁԵՐՄԱԿԱՆ, ա. 1. Ձերմային, ջերմին, ջերմ: 2. Ձերմեռանդն:
ՁԵՐՄԱԿԻԾ, ա. Կիզողական:
- ՁԵՐՄԱԿԻԾ ԱՌՆԵԼ, Կիզուլ, տոչորել:
ՁԵՐՄԱՅԻՆ, ա. 1. Ձերմական, ջերմին, ջերմ: 2. Ձերմացուցիչ:
ՁԵՐՄԱՆԱԼ, չբ. 1. Ձեռնուլ: 2. Ձերանել:
ՁԵՐՄԱՊԷՍ, մ. Ձերմաբար, ջերմագոյն:
ՁԵՐՄԱՁԵՐՄ, ա. 1. Ձերմագոյն: 2. Ձերմեռանդն: 3. մ. Ձերմաբար, ջերմապէս, ստիպաւ, փութով:
ՁԵՐՄԱՁՈՒՐԲ, տե՛ս ՁԵՐՄՈՒԿԲ:
ՁԵՐՄԱՅՈՒՅԻԶ, ա. Տաքացուցիչ:
ՁԵՐՄԱՌՐ, ա. Ձերմ:
ՁԵՐՄԵՌԱՆԵՂ, ՁԵՐՄԵՌԱՆԵՂ, ա. Ձերմաջերմ, եռանդնոտ:
ՁԵՐՄԸՆԿԱԼ, տե՛ս ՁԵՐՄՆԱԿԱԼ:
ՁԵՐՄԻՆ, ա. Ձերմային, ջերմական, ջերմ:
ՁԵՐՄԿԱԼ, տե՛ս ՁԵՐՄՆԱԿԱԼ:
ՁԵՐՄՆ, գ. 1. Տենդ: 2. Ձերմութիւն, տօթ:
ՁԵՐՄՆԱԿԱԼ, ա. Ձերմնոտ, ջերմոտ:
ՁԵՐՄՆՈՏ, տե՛ս ՁԵՐՄՆԱԿԱԼ:
ՁԵՐՄՈՏ, ա. 1. տե՛ս ՁԵՐՄՆԱԿԱԼ: 2. Ձերմին, ջերմ:
ՁԵՐՄՈՒԹԻՒԿՆ, գ. 1. Ձեր, տապ, տա-

քուլթիւն: 2. Զերմն, տենդ:
ՋերՄՈՒԿ, մանաւանդ՝ ԶերՄՈՒԿՔ, գ.
Զերմաջուրք:
ՋերՈՏ, ա. Զերիւն, շեր, բարեխառն:
Ջիւ, ՋիՂ, գ. 1. (կզմիս.) Նեարդ, աճառ:
2. Ոյժ, գորուլթիւն: 3. Զարտ, արջառա-
ջիլ:
ՋիՆ, գ. Գաւազան (ծեծի):
ՋիՆՋ, ա. Մաքուր, գուտ, պարզ, յստակ,
վճիտ, անաղօտ, փայլուն:
ՋիՐԴ, ա. մ. Անընդհատ, անդադար, հա-
նապազ, ցանգ:
ՋԼԱՊԻՆԴ, ՋԼԱՊՆԴԵԱԼ, ա. Զլուտ, ու-
ժեղակ, կորովի:
-ՋԼԱՊՆԴԵԱՌԵՆԵԼ, տե՛ս ԶԼԱՅՈՒՅԱ-
ՆԵԼ:
ՋԼԱՏԵԼ, նբ. Թուլացուցանել, տկարա-
ցուցանել:
ՋԼԱՅՈՒՅԱՆԵԼ, պբ. Զլապիւնդ առնել,
ամրացուցանել, գորացուցանել, հաստա-
տել, ջլել:
ՋԼԵԼ, տե՛ս ԶԼԱՅՈՒՅԱՆԵԼ:
ՋԼՈՒՏ, ա. 1. Նեարդապատ, աճառա-
պատ, ջղատեսակ: 2. Զլապիւնդ:
ՋՂԱՏԵՍԱԿ, տե՛ս ԶԼՈՒՏ:
ՋՂԵԱՅ, ա. Ներդեայ:
ՋՂՈՒՏ, տե՛ս ԶԼՈՒՏ:
ՋՆԱՐ, գ. Կիթառ:
ՋՆԱՐԱՀԱՐ, ա. գ. Զնարաւոր, քնարահար:
ՋՆԱՐԱԻՈՐ, տե՛ս ԶՆԱՐԱՀԱՐ:
ՋՆԵԼ, նբ. Գանել, հարկանել, տանջել:
ՋՆՋԱԿԱՆ, ա. Եղծանելի, եղծական:
ՋՆՋԱՆ, գ. Զնջարան, ջնջոց, ջնջիչ,
մաքրիչ, սրբիչ:
ՋՆՋԱՐԱՆ, տե՛ս ԶՆՋԱՆ:
ՋՆՋԵԼ, նբ. Մաքրել, սրբել, անհետ առ-
նել, քաւել:
ՋՆՋիՉ, ա. Քաւիչ:
ՋՆՋՈՅ, ա. գ. 1. Քաւիչ: 2. Բուծիչ, բու-
ժումն:
ՋՈԼԻՐ, գ. Զոկ, հօտ, երամակ, խուժք,
գունդ, ջայլ:

ՋՈԼՈՐԵԼ, նբ. Բոլորել, համախմբել:
ՋՈՆ, գ. Գաւազան, բիր, կանճոխ:
ՋՈԿ, գ. Զոլիր, ճահուկ, խուժք, գունդ,
դաս, փաղանգ:
ՋՈԿԱԴԻՐ, տե՛ս ԲԱՐԴ²:
ՋՈԿԱԴՐԵԼ, նբ. 1. Խմբել (շոկ կազմել):
2. Կարգել, դասակարգել, շարակարգել:
ՋՈԿԱՄԱՆ, տե՛ս ԲԱՂՀԻԻՍԱԿԱՆ:
ՋՈԿԱՄԱՆԵԼ, տե՛ս ԲԱՂՀԻԻՍԵԼ:
ՋՈԿԱՏ, գ. Գունդ, հատուած (գօրքից
առանձնացուած խուժք):
ՋՈԿԱՏՐԵԼ, տե՛ս ԶՈԿԱԴՐԵԼ:
ՋՈԿԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, գ. Դասաւորուլթիւն,
դասակարգուլթիւն:
ՋՈԿԱՐԱՆ, գ. Ընդունարան, ժողովարան
(Նոյի տապանի մասին):
ՋՈՎ, գ. Ընճիւղ, շառաւիղ:
ՋՈՎԱՆԱԼ, չբ. Ուսնանալ, թաւանալ:
ՋՈՐԻ, գ. Իշակէս, կիսէշ, կիսածի:
ՋՈՒՆՏԱԿ, ա. Զոյք:
ՋՐԱԲԱԺ, ա. գ. Զրահեղձ, ջրախողխող:
ՋՐԱԲԱՇԽ, տե՛ս ԶՐԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ:
ՋՐԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆ, գ. Զրաբաշխ:
ՋՐԱԲԵՐ, տե՛ս ԶՐԿԻՐ:
ՋՐԱԲՈՒՂԽ, գ. ա. 1. տե՛ս ԶՐԲՈՒՂԽ: 2.
Զրաբբի, ջրառատ:
ՋՐԱԳՈՅՆ, ա. Զրեղէն, ջրի:
ՋՐԱԴԱՐՁ, գ. Զրանցիկ:
ՋՐԱԺՈՂՈՎ, տե՛ս ԶՐԱՄԲԱՐ:
ՋՐԱԼԻՑ, ա. Յորդաջուր, ջրայեղց, ջրա-
ռատ, ջրական:
ՋՐԱԽԱՌՆ, ա. Զրի:
ՋՐԱԽՈՂԽՈՂ, տե՛ս ԶՐԱՀԵՂՁ:
ՋՐԱԾԻՆ, ա. Զրածնունդ, ջրային:
ՋՐԱԾԻՆՈՒՆԴ, տե՛ս ԶՐԱԾԻՆ:
ՋՐԱԿԱՆ, ա. 1. Զրային, ջրածին (կենդա-
նի): 2. Զրալից, ջրեղէն:
ՋՐԱԿՈՅՏ, գ. Զրաշեղջ, ջրաշիղջ:
ՋՐԱՀԵՂԵՂ, ա. Յորդահոս:
ՋՐԱՀԵՂՁ, ԶՐԱՀԵՂՁՈՅՑ, ա. Զրաբաժ,
ջրախողխող, ջրատուգեայ:
ՋՐԱՀՈՍ, ա. Զրաբբի:

ՋՐԱՄԱԾ, աս. Զբեղէն:
ՋՐԱՄԲԱՐ, աս. Զրաժողով:
- ՋՐԱՄԲԱՐՔ, գ. Զրաշիղջ:
ՋՐԱՄՂԱՀՈՍ, գ. Զրոնուղ:
ՋՐԱՅԵՂՑ, աս. Զրալից:
ՋՐԱՅԻՆ, աս. գ. Զրական, Նրաձիւն, լողակ,
կայտառ:
ՋՐԱՆՈՅ, գ. Ծով:
ՋՐԱՆՑԻԿ, տե՛ս ՋՐԱԴԱՐՁ:
ՋՐԱՇԵՂՋ, ՋՐԱՇԻՂՋ, գ. Զրակոյտ:
ՋՐԱՊԱՏ, աս. Զրալից, Նրայից:
ՋՐԱՌԱՏ, աս. Զրաբուլղիս, Նրարբի:
ՋՐԱՍԷՐ, աս. Զրարբի:
ՋՐԱՍՈՅՁ, աս. Զրասուգեալ:
ՋՐԱՍՈՒՋԱԿ, աս. Խորէլ:
ՋՐԱՍՈՒՋԵԱԼ, տե՛ս ՋՐԱՍՈՅՁ:
ՋՐԱՐՔ, տե՛ս ՋՐԸՄՊՈՒ:
ՋՐԱՐԲԵԼ (իմ), չբ. Ոռոգանել, ոռոգել:
ՋՐԱՐԲԻ, աս. 1. Ուղիսապարար, Նրաւոր,
Նրառատ, Նրաբուլղիս: 2. Զրասէր:
ՋՐԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆ, գ. Արակումն:
ՋՐԱՅԻՐ, աս. Լոյձ, խոնաւ, թաց:
ՋՐԱԻՈՐ, աս. գ. 1. տե՛ս ՋՐԱՐԲԻ (1):
2. Զրուոր, Նրբեր:
ՋՐԲԵՐ, տե՛ս ՋՐԿԻՐ:
ՋՐԲՈՒՂԽ, գ. Աղբիւր, աւազան:
ՋՐԳՈՂ, աս. գ. 1. Զրգողեալ: 2. տե՛ս ՋՐԳՈՂՈՒԹԻՒՆ:
ՋՐԳՈՂԵԱԼ, տե՛ս ՋՐԳՈՂ (1):
ՋՐԳՈՂՈՒԹԻՒՆ, գ. (բժշկ.) Զրգող:
ՋՐԴԵԼ (իմ), չբ. Հանապազորդել, ցանկորդել:
ՋՐԵԼ, նբ. Եղծանել, ցրել, քերել, քեցել:
ՋՐԵՂԷՆ, աս. Զրային, Նրական, Նրադոյն:
ՋՐԸՄՊՈՒ, աս. Զրարբ:
ՋՐԻ, աս. Զրային, Նրախառն, խոնաւ, լոյձ:
ՋՐԽՆԴԻՐ, աս. Զրմոյր:
ՋՐԿԻՐ, աս. գ. Զրաբեր, Նրբեր, Նրաւոր:
ՋՐՀԱՆ, տե՛ս ՋՐՈՒՈՐ:
ՋՐՀԵՂԵՂ, գ. Հեղեղ, ողող, ուղիւք, հոսանք:
ՋՐՀԵՂԵՂԱԿՈՒՐ, աս. Զրհեղեղակուր:

ՋՐՀԵՂԵՂԱԿՈՒՐ, տե՛ս ՋՐՀԵՂԵՂԱԿՈՒՆ:
ՋՐՀԵՂԵՂԵԱԼ, տե՛ս ՋՐՈՂՈՂ:
ՋՐՀԵՂՁ, տե՛ս ՋՐԱՀԵՂՁ:
ՋՐՀՈՐ, գ. Գուրբ:
ՋՐՄԽԵԼ, նբ. Ընկղմել, ընկուզանել:
ՋՐՄՈՅՐ, աս. Զրխնդիբ:
ՋՐՄՈՒՂ, գ. 1. Զրամղահոս: 2. Զըբբուղիս: 3. Վտակ:
ՋՐՇԵՂՋ, ՋՐՁՇԻՂՋ, տե՛ս ՋՐԱՇԵՂՋ:
ՋՐՈՂՈՂ, աս. Զրհեղեղեալ:
ՋՐՈՒՈՐ, գ. Զրաւոր, Նհան:

Ռ

ՌԱԲԲԻ, գ. Վարդապետ (ուսուցիչ), տէր:
ՌԱԶՄ, գ. 1. Ճակատ (գորբի): 2. Պատերազմ, ճակատամարտ, կռիւ: 3. Ռազմիկ (կռուող զինուոր):
ՌԱԶՄԻԿ, աս. Մարտիկ:
ՌԱԿԱՅ, աս. Տխմար, յիմար:
ՌԱՀ, գ. Ճանապարհ, ուղի, արահետ, շաւիղ:
ՌԱՀԱԿԻՅ, աս. Ճանապարհակից, ուղեկից:
ՌԱՄԻԿ, գ. աս. 1. Ամբոխ, ժողովուրդ, սինլբոր, խառնադանճ: 2. Սոսկական, գոհհիկ, աշխարհիկ:
ՌԱՄԿԱԿԱՆ, աս. Գոհհիկ, ոսմիկ:
ՌԵՄԱԿԱԼ, աս. Ոխակալ, ռիւբրիմ:
ՌԵՏԻՆ, ՌԵՏՆ, գ. Խիժ:
ՌԻՇՏ, աս. Ժլատ, կծծի, ազահ:
ՌՄԲԱՊԱՀ, աս. գ. Թիկնապահ, անճնապահ (իշխանի անճը պաշտպանող):
ՌՄԲԱՔԱՐ, գ. 1. Բռնաքար, վիբր: 2. Քարընկէց (պատերազմական մեքենայ):
ՌՇՏՈՒԹԻՒՆ կամ ՌՇԴՈՒԹԻՒՆ, գ. Ժլատութիւն, ազահութիւն, կծծութիւն:
ՌՈՃԻԿ, գ. Օրապահիկ, աւուրն պարէն, թոշակ, հոգ:

